

Bundel van de Commissie Samenleving 2018-2022 van 18 juni 2019

Agenda bijlagen

Agenda commissie Samenleving 18 juni 2019

Besluitenlijst commissie Samenleving 18 juni 2019

- 1 Opening en vaststellen agenda
- 2 Inspraak

Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren.

Inspreker:
Agendapunt 8 inzake Movie Unlimited versus Filmhuis : dhr. Molenaar namens Movie Unlimited.
Agendapunt 9 inzake notitie voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging hulpverlening verwarde personen Gelders Eiland: mevr. Van der Steen

Inspraak mevr. Van der Steen
- 3 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De commissie wordt gevraagd de besluitenlijst van de vergadering van 21 mei 2019 vast te stellen.

Besluitenlijst commissie Samenleving 21 mei 2019
- 4 Vaststellen termijnagenda en lijst toezeggingen en moties

De commissie wordt gevraagd de termijnagenda en lijst toezeggingen en moties vast te stellen.

Raadsplanning

Rappellijst moties en toezeggingen raad en commissie Samenleving Zevenaar juni 2019
- 5 Raadsvoorstel Kadernota 2020-2023 (Z/19/329940)

Voor de onderwerpen die in deze commissie aan de orde komen, zie bijgevoegd behandelschema.
De raad wordt voorgesteld om:
1. in te stemmen met de inhoud en de voorstellen zoals deze zijn opgenomen in de Kadernota 2020-2023;
2. de Kadernota 2020-2023 vast te stellen.
Portefeuillehouder: gehele college.

Dossier 1573 voorblad

Raadsvoorstel en raadsbesluit Kadernota 2020-2023

Kadernota 2020-2023

Behandelschema Kadernota 2020-2023

RIB 2019-068 Effecten meicirculaire 2019 op Kadernota 2020-2023

Openstaande vragen inloopavond 17 juni 2019 Kadernota 2020 - beantwoording uiterlijk 21 juni

190614 Beantwoording technische vragen PvdA 11 juni 2019 over Kadernota 2020-2023

Beantwoording technische vragen inloopavond 17 juni 2019 Kadernota 2020-2023
- 6 Raadsvoorstel jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020 Presikhaaf Bedrijven (Z/19/331124)

De raad wordt voorgesteld:
1. In te stemmen met de jaarrekening 2018 van Presikhaaf Bedrijven;
2. In te stemmen met de gewijzigde conceptbegroting 2019 van Presikhaaf Bedrijven;
3. In te stemmen met de conceptbegroting 2020 van Presikhaaf Bedrijven;
4. Het college op te dragen het gevoel van de raad over de jaarrekening 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 kenbaar te maken aan Presikhaaf Bedrijven.
Portefeuillehouder: wethouder Elfrink

Dossier 1575 voorblad

Raadsvoorstel en raadsbesluit Presikhaaf Bedrijven: jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020

Bijlage 1 Aanbiedingsbrief Presikhaaf Bedrijven, jaarrekening 2018, gewijzigde begroting 2019 en begroting 2020 (Brief aan B&W)

Bijlage 2 Presikhaaf Bedrijven, jaarrekening 2018, (PB jaarverslag en -rekening 2018 DEF versie (2019.04.09))

Bijlage 3 Accountantsverklaring jaarrekening 2018

Bijlage 4 Gewijzigde begroting 2019 Presikhaaf Bedrijven

Bijlage 5 Conceptbegroting 2020 Presikhaaf Bedrijven

Bijlage 6 Conceptgevoelen raad over jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020

- 7 Brief update kinderboerderij Rosorum Zevenaar
Bijgaande brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 8 mei en is op verzoek van de fractie van D66 geagendeerd.
Door de fractie is aangegeven dat er in de update gemeld wordt dat voorlopig door de gemeente niet wordt ingezet op samenwerking met de NME. De fractie wil hierover in de commissie van gedachten te willen wisselen.
Portefeuillehouder: wethouder Van Loon
190416 Update Kinderboerderij Rosorum Zevenaar
- 8 Brief 26 mei 2018 Movie Unlimited inzake Filmhuis Zevenaar versus Movie Unlimited
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 5 juni jl. en is op verzoek van de fractie van de VVD geagendeerd.
Inspreker: dhr. Molenaar namens Movie Unlimited
190526 Brief Movie Unlimited inzake Filmhuis Zevenaar versus Movie Unlimited Zevenaar
- 9 Brief 8 mei 2019 van werkgroep netwerkpartners Gelders Eiland inzake notitie voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging hulpverlening verwarde personen Gelders Eiland
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 5 juni jl. en is op verzoek van de fractie van de SP geagendeerd.
Inspreker: mevr. Van der Steen
190508 Brief werkgroep netwerkpartners Gelders Eiland inzake notitie voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging hulpverlening verwarde personen Gelders Eiland.pdf
- 10 Raadsinformatiebrief 2019-055 Halfjaarrapportage Scalabor
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 5 juni jl. en is op verzoek van de fractie van Sociaal Zevenaar geagendeerd.
RIB 2019-055 Halfjaarrapportage Scalabor
- 11 Stand van zaken Sociaal Domein
Vanwege de importantie en impact van het onderdeel sociaal domein staat dit onderwerp als terugkerend onderdeel op de agenda. De portefeuillehouders informeren de commissie op hoofdlijn over de ontwikkelingen, voor de commissie is er gelegenheid tot het stellen van vragen en het voeren van onderling overleg.
- 12 Punten van orde commissie
De leden van de commissie kunnen agendaverzoeken aan de commissie voorleggen.
- 13 Mededelingen portefeuillehouders
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
- 14 Rondvraag
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.
1. PvdA en SP inzake leerlingenvervoer.
1.Vragen SP en PvdA Leerlingenvervoer
- 15 Sluiting
Zevenaar,
Namens de Agendacommissie,
Sofie de Boer, commissiegriffier

*Z034DA31B

CC*

Commissie Samenleving | agenda

Voor de openbare vergadering van de raadscommissie van de gemeente Zevenaar op **dinsdag 18 juni 2019** in het **Kulturhus de Borg te Babberich**.

Aanvang: **19:30 uur**

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Inspraak**
Gelegenheid voor inwoners om zich tot de commissie te richten over geagendeerde en niet-geagendeerde onderwerpen die tot de competentie van de commissie behoren.
3. **Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering**
De commissie wordt gevraagd de besluitenlijst van de vergadering van 21 mei 2019 vast te stellen.
4. **Vaststellen termijnagenda en lijst toezeggingen en moties**
De commissie wordt gevraagd de termijnagenda en lijst toezeggingen en moties vast te stellen.
5. **Raadsvoorstel Kadernota 2020-2023**
De raad wordt voorgesteld:
 1. in te stemmen met de inhoud en de voorstellen zoals deze zijn opgenomen in de Kadernota 2020-2023;
 2. de Kadernota 2020-2023 vast te stellen.Portefeuillehouder: gehele college
6. **Raadsvoorstel jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020 Presikhaaf Bedrijven (Z/19/331124)**
De raad wordt voorgesteld:
 1. In te stemmen met de jaarrekening 2018 van Presikhaaf Bedrijven;
 2. In te stemmen met de gewijzigde conceptbegroting 2019 van Presikhaaf Bedrijven;
 3. In te stemmen met de conceptbegroting 2020 van Presikhaaf Bedrijven;
 4. Het college op te dragen het gevoelen van de raad over de jaarrekening 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 kenbaar te maken aan Presikhaaf Bedrijven.Portefeuillehouder: wethouder Elfrink
7. **Brief update kinderboerderij Rosorum Zevenaar**
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 8 mei en is op verzoek van de fractie van D66 geagendeerd.
Door de fractie is aangegeven dat er in de update gemeld wordt dat voorlopig door de gemeente niet wordt ingezet op samenwerking met de NME. De fractie wil hierover in de commissie van gedachten te willen wisselen.
8. **Brief 26 mei 2018 Movie Unlimited inzake Filmhuis Zevenaar versus Movie Unlimited Zevenaar**
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 5 juni jl. en is op verzoek van de fractie van de VVD geagendeerd.

9. **Brief 8 mei 2019 van werkgroep netwerkpartners Gelders Eiland inzake notitie voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging hulpverlening verwarde personen Gelders Eiland**
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 5 juni jl. en is op verzoek van de fractie van de SP geagendeerd.
10. **Raadsinformatiebrief 2019-055 Halfjaarrapportage Scalabor**
De brief stond op de lijst ingekomen stukken van de raadsvergadering van 5 juni jl. en is op verzoek van de fractie van Sociaal Zevenaar geagendeerd.
11. **Stand van zaken Sociaal Domein**
12. **Punten van orde commissie**
De leden van de commissie kunnen agendaverzoeken aan de commissie voorleggen.
13. **Mededelingen portefeuillehouders**
Gelegenheid voor de portefeuillehouders om korte actuele en urgente mededelingen te doen.
14. **Rondvraag**
De leden van de commissie kunnen vragen stellen aan de portefeuillehouders.
15. **Sluiting**

Zevenaar, 29 mei 2019

Namens de Agendacommissie,
Sofie de Boer, commissiegriffier

*Z03609F56

AF*

commissie Samenleving | Besluitenlijst

Datum 18 juni 2019

Aanwezig	
Voorzitter:	dhr. R.A. Teunissen
Commissiegriffier:	mevr. S.D. de Boer
Leden:	dhr. J. du Croix (Lokaal Belang); mevr. A. Ilhan (Lokaal Belang); dhr. L.L.M. Engels (Lokaal Belang); dhr. J. de Nooij (CDA); mevr. W.L.J. Voetdijk-ten Have (CDA); dhr. C.H.M. van Merwijk (CDA); mevr. M.B.M. Jansen (PvdA); dhr. P.A.T. de Winkel (VVD); mevr. L van der Velden (SP); dhr. J.G.B.A. Lombarts (D66); mevr. J.H.W. Harmsen (Sociaal Zevenaar); mevr. D. Van der Velden (GroenLinks)
Collegeleden:	dhr. N. van Dellen; mevr. A.Y. van Loon; mevr. B.M. Elfrink
Overige aanwezigen:	Insprekers: dhr. Molenaar; mevr. Van der Steen
Afwezig met kennisgeving:	mevr. H. Brink (Lokaal Belang);

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 en meldt dat mevrouw Brink van Lokaal Belang verhinderd is. De agenda wordt gewijzigd vastgesteld door de commissie. Gezien de insprekers wordt besloten agendapunten 8 en 9 naar voren te halen.

2. Inspraak

De insprekers komen aan bod bij de desbetreffende agendapunten.

3. Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De besluitenlijst van de commissievergadering van 21 mei 2019 wordt met de volgende opmerking vastgesteld: mevrouw Van der Velden van GroenLinks is lid van Raad van Toezicht i.p.v. Raad van Commissarissen, en toevoegen Kunstwerk. De besluitenlijst wordt op die wijze aangepast.

4. Vaststellen termijnagenda en toezeggingen en moties

De termijnagenda en lijst toezeggingen en moties worden ongewijzigd vastgesteld.

5. Brief 26 mei 2018 Movie Unlimited inzake Filmhuis Zevenaar versus Movie Unlimited

Inspreker

De heer Molenaar geeft in zijn inspraak wederom aan dat wat hem betreft het filmhuis geen commerciële films zou moeten vertonen. Hij pleit niet voor een hoge huur voor het filmhuis straks in Hal12, liever een lage huur zodat geen commerciële (kinder)films nodig zijn om de exploitatie rond te krijgen. Hij vraagt opnieuw de commissie om het college te verzoeken een bindend convenant te laten opstellen.

Commissie

Naar aanleiding van de inspraak vraagt de commissie onder meer:

- of de inspreker kan leven met second run, is er een tijdspanne denkbaar waarbij dat wel zou kunnen?
- is de inspreker ook bereid af te spreken geen arthouse films te vertonen?
- wat de inspreker precies wil van de commissie/raad?

Inspreker

Naar aanleiding van de vragen geeft de inspreker aan dat hij de commissie vraagt af te dwingen bij het college om een bindend convenant af te sluiten binnen een maand, waarin wordt vastgelegd dat het filmhuis geen commerciële films mag vertonen en de bioscoop geen arthouse films vertoont. Een second run is wat hem betreft nooit een optie.

Commissie

Er worden tijdens de behandeling onder andere vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over:

- de waardering voor zowel het filmhuis als Movie Unlimited;
- gesubsidieerde instellingen die zorgen voor oneerlijke concurrentie;
- de rol van de gemeente bij het maken van afspraken tussen filmhuis en Movie Unlimited;
- de onduidelijkheid over de exploitatiebegroting van Hal12 en de huurprijs voor het filmhuis straks, waardoor niet duidelijk is wat het filmhuis moet gaan omzetten;
- of er sprake is van een onomkeerbare overeenkomst met het filmhuis dat zij intrek nemen in Hal12;
- wat is er inmiddels gedaan door het college om verstoorde verhoudingen na mediation te herstellen;
- is het college gerechtigd om zo'n convenant af te dwingen?
- of de commissie/raad in deze kwestie een grote rol moet spelen?
- het ontbreken van landelijke afspraken over dit soort kwesties.

College

Het college gaat in op de gestelde vragen en beantwoordt deze. Daarbij wordt aangegeven dat het college over deze kwestie opnieuw in gesprek zal gaan met het filmhuis en Movie Unlimited.

Toezeggingen

Het college herhaalt de eerdere toezegging dat spoedig de exploitatiebegroting voor Hal12 wordt aangeleverd en voegt daaraan toe dat dit voor het zomerreces zal zijn.

Conclusie

Het onderwerp is besproken.

6. Brief 8 mei 2019 Netwerkpartners Gelders Eiland inzake notitie voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging hulpverlening verwarde personen Gelders Eiland

Inspreker

In haar bijdrage stelt de inspreker dat netwerkpartners uit de praktijk constateerden steeds vaker te maken te hebben met verward gedrag van cliënten. In de notitie op de agenda worden zes aanbevelingen gedaan. De inspreker verzoekt tijdig betrokken te worden wanneer nieuw beleid wordt gemaakt.

Commissie

De commissie stelt naar aanleiding van de inspraak onder meer de vragen:

- de mogelijkheid om deze aanpak ook in andere delen van de gemeente toe te passen;
- hoe vaak de problematiek voorkomt op het Gelders Eiland;
- welke invloed de herindeling heeft gehad.

Inspreker

Naar aanleiding van de vragen geeft de inspreker aan dat deze werkwijze wellicht ook in andere delen van de gemeente te gebruiken is en dat er vaak sprake is van Multi problematiek waar verward gedrag een rol speelt. Ook is het idee bij de netwerkpartners dat sinds de herindeling de communicatielijnen langer zijn geworden.

Commissie

De agenderende fractie geeft aan het onderwerp te willen bespreken omdat dit een goede notitie is, de vraag is wat de commissie hiervan vindt en wat het college hiermee gaat doen.

De commissie stelt onder meer vragen en maakt opmerkingen over:

- de waardering voor het voorstel en het initiatief van de netwerkpartners;
- het feit dat hier door de gemeente serieus mee omgegaan moet worden;
- hoe deze ervaringen breder kunnen worden toegepast in andere delen van de gemeente;
- advies aan het college om de aanbevelingen op te volgen en waar dat niet gebeurt hierover duidelijk te communiceren en alternatieven aan te geven;
- de relatie van dit initiatief met de wet verplichte GGZ die vanaf 2020 ingaat;
- de relatie tussen deze ontwikkeling, spanning in de keten door financiële tekorten;
- de bereikbaarheid en het handelen van de gebiedsteams in dit soort casussen;
- zorgen over de communicatie sinds de herindeling;
- regie en sturing vanuit de gemeente.

College

Het college gaat in op de gestelde vragen en beantwoordt deze. De portefeuillehouder geeft aan de aanbevelingen mee te nemen bij het uitwerken van de preventieopdracht in het aanpak voorkoming escalatieprotocol.

Conclusie

Het onderwerp is besproken.

7. Raadsvoorstel Kadernota 2020-2023 (Z/19/329940)

Commissie

De commissie stelt onder meer vragen en maakt opmerkingen over:

- dat er door het college meer moet worden ingezet op het minimaliseren van de tekorten niet op het vinden van de oorzaken, analyse lost de tekorten niet op;
- het feit dat een deel van de commissie niet het gevoel heeft te zijn meegenomen als partner;
- het beter benutten van het agendapunt stand van zaken Sociaal Domein;
- of het BDO onderzoek al gereed is;
- het al dan niet bezuinigen op de posten met de grootste overschrijdingen;
- het verzoek om eerder dan de begroting duidelijkheid te krijgen over de maatregelen;
- de hoeveelheid externe inhuur, de vraag of het streefgetal niet lager zou moeten liggen dan 17%;

- hoe de bezuinigingen vormgegeven worden met uitgangspunt dat eenieder de zorg krijgt die nodig is;
- de inhoud van de kadernota en de vraag in hoeverre het huidige stuk besluitvaardig is, moet het niet worden doorgeschoven tot er een pakket met bezuinigingen ligt?
- effecten van de meicirculaire op de structurele tekorten;
- het feit dat in de kadernota staat dat er grotere risico's worden genomen met budgetteren;

College

Het college gaat in op de inbreng en beantwoordt de gestelde vragen. Het college deelt daarbij mede dat wethouder Winters als projectwethouder aan de slag gaat om de huidige tekorten, ook binnen het Sociaal Domein, aan te pakken. Na de zomer komen uitgewerkte zoekrichtingen en wordt met de raad besproken welke maatregelen genomen kunnen worden.

Toezeggingen

- Het college herhaalt de eerder gedane toezegging dat de resultaten van het BDO onderzoek voor de zomer met de raad wordt gedeeld.
- De mededeling van het college over de nieuwe werkverdeling voor de tekorten komt nog schriftelijk.

Conclusie

Het wordt een bespreekstuk voor de raadsvergadering van 3 juli.

8. Raadsvoorstel jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020 Presikhaaf Bedrijven (Z/19/331124)

Wordt als hamerstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

9. Brief update kinderboerderij Rosorum Zevenaar

Commissie

Er worden door de commissie onder meer vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over:

- de rol van NME als gemeentelijke instelling was al duidelijk, waarom is dit nu pas een bezwaar?
- hoe het college het voortbestaan van kinderboerderij voor Zevenaar garanderen?
- het feit dat het onderzoek weggegooid geld is en het feit dat dit een pijnlijke constatering is;
- de noodzaak van de kinderboerderij, het nut als voorliggende voorziening voor allerlei doelgroepen;
- wat nu het vervolg kan zijn, geen fusie sluit samenwerking immers niet uit;
- het feit dat desondanks de subsidie van Rosorum gehandhaafd blijft.

College

Het college gaat in op de inbreng en beantwoordt de gestelde vragen.

Conclusie

Het onderwerp is besproken.

10. Raadsinformatiebrief 2019-055 Halfjaarrapportage Scalabor

Commissie

De commissie stelt onder meer vragen en maakt opmerkingen over:

- tevredenheid over de rapportage en de waardering voor het werk van Scalabor, de benadering van hun medewerkers en de kwaliteit van de informatieavond;
- het feit dat er meerdere aantallen medewerkers worden genoemd, 197 en 205;
- het aantal plekken bij Scalabor voor mensen uit Zevenaar, of dat kan worden uitgebreid.

College

Het college gaat in op de inbreng uit de commissie en beantwoordt de gestelde vragen.

Toezegging

De portefeuillehouder zegt toe de vraag over de aantallen medewerkers na te gaan en dit antwoord schriftelijk aan te leveren.

Conclusie

Het onderwerp is besproken.

11. Stand van zaken Sociaal Domein

Er wordt vanuit het college aangegeven dat komende periode regelmatig gebruik zal worden gemaakt van dit agendapunt.

12. Punten van orde

Er zijn geen punten van orde ingediend.

13. Mededelingen portefeuillehouders

Portefeuillehouder Van Dellen doet een mededeling inzake het oude Raadhuis.

14. Rondvraag

De fracties van de PvdA en de SP hebben (schriftelijk) een vraag ingediend over het Leerlingenvervoer.

College

De portefeuillehouder geeft aan dat de zes kilometer grens niet als zodanig in de brief had moeten staan en biedt daar haar excuses voor aan. Zij blijft erbij dat in het geval van een structurele handicap de zes kilometer grens vervalt.

Toezegging

Op verzoek van de commissie zegt de portefeuillehouder toe dat er een excuusbrief zal worden verstuurd met daarin de juiste informatie ten aanzien van de zes kilometer grens in het geval van een structurele handicap.

15. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 21.55 uur.

Bijdrage spreekrecht agendapunt 9, vergadering commissie Samenleving gemeente Zevenaar,
d.d. 18 juni 2019

Beste commissieleden,

Namens de tijdelijke werkgroep dank ik u hartelijk voor de gelegenheid onze visie toe te lichten op het concreet aanpakken van de signalering en opvolging van hulpverlening aan personen met verward gedrag op het Gelders Eiland.

Zoals beschreven is de tijdelijke werkgroep ontstaan op een thema avond over omgaan met personen met verward gedrag op het Gelders Eiland. Als netwerkpartners uit de praktijk constateerden we dat we steeds vaker met cliënten en buurtgenoten geconfronteerd worden met een ingewikkelde hulpvraag, waarbij ook vaker verward gedrag een rol speelt. Direct en ook indirect. En dat de hulpverlening aan deze kwetsbare groep hulpvragers vaak lastig op gang komt.

We beseffen goed dat er in het sociale domein sinds 2015 taken van de Rijksoverheid naar de gemeente gedelegeerd zijn, die zorgen voor een grotere druk op de gemeente. Ons doel is om aan de voorkant aan te sluiten bij de prioriteiten en ambities van de gemeente. We willen onze visie delen met het vandaag geagendeerde stuk "Voorstel geïntegreerde aanpak van signalering en opvolging van hulpverlening aan personen met verward gedrag op het Gelders Eiland".

In ons voorstel benoemen we 6 categorieën van problemen die wij zien en ondervinden bij het omgaan met verward gedrag. Deze zijn de basis voor aanbevelingen, die het voor verwarde personen zelf makkelijker maken om aan te kloppen voor hulp. Voor professionals en vrijwilligers kunnen de aanbevelingen het bieden van hulpverlening behoorlijk verbeteren. We geven aan dat goede coördinatie, vindbaarheid en bereikbaarheid van hulpverlening essentieel is, met oog voor ondersteuning van vrijwilligers. Onze zorgen zijn het niet tijdig reageren op een directe of indirecte hulpvraag en het overbelasten van betrokken en actieve wijkbewoners, die vaak al meerdere rollen hebben.

Wij hopen dat onze ervaringen uit de praktijk meegenomen worden bij het maken van concreet beleid. We willen graag tijdig betrokken zijn en blijven om tot een succesvolle geïntegreerde hulpverlening voor deze kwetsbare groep te komen.

Dank voor uw aandacht.

*Z034BB047

B2*

commissie Samenleving | Besluitenlijst

Datum 21 mei 2019

Aanwezig	
Voorzitter:	dhr. R.A. Teunissen
Commissiegriffier:	mevr. S.D. de Boer
Leden:	dhr. J. du Croix (Lokaal Belang); dh. L.L.M. Engels (Lokaal Belang); dh. J. de Nooij (CDA); mevr. W.L.J. Voetdijk-ten Have (CDA); dh. C.H.M. van Merwijk (CDA); mevr. M.B.M. Jansen (PvdA); dh. P.A.T. de Winkel (VVD); mevr. L van der Velden (SP) tot 22:05; dh. J.G.B.A. Lombarts (D66); mevr. J.H.W. Harmsen (Sociaal Zevenaar); mevr. D.M. van der Velden (GroenLinks)
Collegeleden:	dhr. N. van Dellen; mevr. A.Y. van Loon; mevr. B.M. Elfrink; dh. LJEM van Riswijk; dh. J.W.H. Winters; mevr. C.M. Koers
Overige aanwezigen:	Insprekers: dh. Scheerder; dh. Rouwen; dh. Donker; dh. De Vries; dh. Frölich; mevr. Hillen; dh. Molenaar
Afwezig met kennisgeving:	mevr. A. Ilhan (Lokaal Belang); mevr. H. Brink (Lokaal Belang);

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 en heet eenieder van harte welkom.

De fractie van GroenLinks heeft verzocht om het commissielid mevrouw Van der Velden te laten vervangen voor de behandeling van agendapunt 5. De voorzitter vraagt hoe de commissie daar in staat. Mevrouw Van der Velden licht toe dat zij vanwege het karakter en haar rol als lid van Raad van Toezicht van Kunstwerk graag zou willen wisselen met de heer Kagei. Mocht dat niet worden toegestaan, geeft zij aan zich vooral op hoofdlijnen te houden tijdens de discussie over het onderwerp.

Er wordt besloten door de commissie dat er geen sprake zal zijn van vervanging tijdens de vergadering.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Inspraak

Er hebben zich twee insprekers gemeld inzake Favoriet FM:

1. dh. Scheerder: voorzitter interim bestuur Liemerse omroepstichting. Hij gaat in zijn bijdrage in op de opdracht, een toekomstbestendige omroep die kan opgaan in een streekomroep, de financiële situatie, dankzij het niet overmaken van de subsidie kunnen huur en lonen niet worden betaald, en op hoe nu verder, als op de huidige koers wordt doorgegaan kan het niet anders dan dat het faillissement moet worden aangevraagd.

2. dh. Rouwen: betrokken bij RTV Favoriet. Hij gaat in zijn bijdrage in op de context die heeft geleid tot de huidige situatie, na inzage in de administratie blijkt nu dat er grote financiële problemen zijn. De hulp en uitgestoken hand van de gemeente is nodig, om plannen te realiseren is een deel van de bevroren subsidie nodig.

Commissie

De commissie stelt onder meer vragen over:

- of de heer Scheerder ook in Doesburg, Westervoort en Duiven heeft ingesproken?

De inspreker geeft aan dat dit niet het geval is.

- wat er nodig is om het faillissement af te wenden?

De insprekers geven beide aan dat zo snel mogelijk de subsidie weer moet worden overgemaakt.

Naar aanleiding van de inspraak wordt onder andere aan het college gevraagd:

- is de bevroren subsidie beschikbaar in geval van een doorstart?

- heeft de gemeente Zevenaar hierin autonoom gehandeld of wordt gezamenlijk opgetrokken?

- kan hier voor de raadsvergadering op 5 juni op teruggekomen worden? Wat op dat moment de status is en of er een bestuur is?

College

De portefeuillehouder geeft aan veel pogingen te hebben gedaan om Favoriet FM te redden. Continue in gezamenlijkheid met vertegenwoordiging vanuit alle vier de gemeenten. Ze geeft aan dat in het geval van een doorstart de subsidie inderdaad beschikbaar is. Op het moment dat er een nieuw bestuur is wil het college graag weer in gesprek, maar dit bleek nu na meerdere pogingen niet mogelijk.

3. Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering

De heer De Nooij merkt op dat bij agendapunt 8b een gesprek zou zijn hebben plaatsgevonden met onder andere SAS en VZD over de dreigende sluiting van de basisschool Spijk. Hij vraagt naar de uitkomsten hiervan.

De voorzitter verzoekt dit punt bij de rondvraag in te brengen.

De besluitenlijst van de vergadering van 16 april 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Vaststellen termijnagenda en toezeggingen en moties

De heer Du Croix doet nogmaals het verzoek om items die op Q1 staan, te voorzien van een adequate planning.

De termijnagenda en lijst met toezeggingen en moties wordt vastgesteld.

5. Raadsvoorstel verantwoorde afronding bouw Hal 12 (Z/19/322518)

De raad wordt voorgesteld het beschikbare krediet HAL12 op te hogen met € 200.000,00 ten behoeve van dekking additionele noodzakelijke bouwkosten en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten te verwerken in de meerjarenbegroting 2020-2023. Portefeuillehouder: wethouder Van Loon

Insprekers

- De heer Donker – voorzitter cultuurhistorische vereniging (CVZ) Zevenaar

Geeft een toelichting op de activiteiten van de cultuurhistorische vereniging. Of CVZ verhuist naar Hal12 is nog de vraag, er is een intentieverklaring ondertekend, maar het is uiteindelijk aan de leden om hierover de besluiten. De voorgestelde bezuinigingen op functionaliteit van de hal gaan wat hem betreft ten koste van de partners en de gedachte achter Hal12.

- De heer De Vries – voorzitter filmhuis Zevenaar

De inspreker gaat in zijn bijdrage onder meer in op het feit dat er geen indexering van de kosten heeft plaatsgevonden, de goede samenwerking met de partners en het feit dat met de voorgestelde bezuinigingen voor de partners het verdienmodel onder druk komt te staan. Dat verdienmodel is belangrijk voor het filmhuis om goed samen te kunnen werken in de programmering.

- De heer Frölich – directeur-bestuurder Kunstwerk

De inspreker gaat in op het feit dat met partners nieuwe samenwerkingsverbanden zijn opgezet sinds de fusie. Met partners zijn concessies gedaan in Hal12 er is gezocht naar mogelijkheden in gezamenlijk gebruik. De doelstelling staan door de voorgestelde bezuinigingen onder druk. De lijst met bezuinigingen komt op hem over als willekeurige voorstellen om onderdelen te schrappen. Specifiek worden belicht de waarde van de leskeuken en het museumdepot direct bij presentatieruimte. Hij roept de commissie op het huidige tekort niet ten koste te laten gaan van inhoudelijke lange termijn doelen. Naar aanleiding van vragen in de commissie stelt hij met de partners best te willen kijken naar andere mogelijkheden, maar hiervoor is geen tijd, dan vertraagt de bouw wat extra kosten meebrengt.

- Mevrouw Hillen – interim bestuurder Caleidoz

De inspreker geeft aan dat er binnen Caleidoz sprake is van een structuur en cultuurverandering waarbij inhoud en huisvesting samenkomen in Hal12. Er is al sprake van veel samenwerking tussen de organisaties die straks samen in Hal12 zitten. De commissie wordt gevraagd de bezuinigingen te zien in het licht van de maatschappelijke ontwikkelingen waaraan die partners een bijdrage kunnen leveren. De genoemde bezuinigingen raken de inhoud. De inspreker geeft aan in de rol van partner mee te willen denken in wat er gerealiseerd kan worden, maar ook de huurder-verhuurder rol en de verplichtingen die daarbij horen, spelen mee.

- De heer Molenaar – directie movie unlimited

De inspreker schetst aan de commissie dat hij de afgelopen drie jaar heeft geprobeerd een uitspraak te krijgen van het college over het al dan niet mogen draaien van commerciële films door het filmhuis in Hal12. Er is een mediation traject geweest welke niet tot de gewenste resultaat heeft geleid. Doordat er geen officieel besluit ligt van het college, kan inspreker ook geen bezwaar aantekenen.

Commissie

De commissie stelt naar aanleiding van het raadsvoorstel en de bijdragen van de sprekers onder andere vragen en maakt opmerkingen over:

- het feit dat er geen exploitatiebegroting is aangeboden aan de raad;
- of er nog gestopt kan worden met de bouw;
- het bijzondere karakter van wat wordt gerealiseerd en de samenwerking met partners;
- hoe de tekorten zijn ontstaan en in hoeverre het verdienmodel met de voorgestelde bezuinigingen wordt aangetast;
- of de tekorten die zijn ontstaan te maken hebben met de vertraging en zo ja hoe die vertraging dan is ontstaan en waarom met name de advieskosten zoveel hoger zijn uitgevallen;
- of er mogelijkheden zijn om elders gelden te vinden om de voorgestelde bezuinigingen alsnog te realiseren;
- complimenten worden gemaakt naar de partners over de samenwerking en de concessies die tot nu toe al gedaan zijn;
- de opmerking in de bijlage over het schrappen van de keuken in relatie tot de aanbesteding.

College

Portefeuillehouder dankt insprekers voor hun bijdrage. Ten aanzien van de opmerkingen uit de commissies stellen de portefeuillehouders niet terug te kunnen en te willen. De uitgaven waar nu extra kosten voor worden gevraagd waren onvoorzien en zijn noodzakelijk voor de bouwveiligheid. De portefeuillehouders geven aan zich te willen houden aan het kader dat door de raad is verstrekt, daarom wordt alleen voor de noodzakelijke uitgaven extra budget gevraagd en heeft het college op de andere punten besloten te bezuinigen. Er is geschaafd waar dat kon. Tegelijkertijd is het zo dat als de bezuinigingen nu worden doorgevoerd is, het vele malen duurder is het later alsnog uit te voeren. De advieskosten zijn met name hoger doordat het project complexer is geworden en is vertraagd. Ten aanzien van de leskeuken licht de portefeuillehouder toe dat in de aanbesteding van de horeca is aangegeven dat er een tweede keuken zou zijn, als dit niet het geval is, is nog onduidelijk wat de (juridische) gevolgen zijn.

Conclusie

Het raadsvoorstel wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

6. Raadsvoorstel 1e voortgangsrapportage (VGR) 2019 (Z/19/327779)

De raad wordt voorgesteld:

- in te stemmen met de inhoud en de voorgestelde keuzes zoals opgenomen in de 1e Voortgangsrapportage 2019;
- kennis te nemen van het huidige tekort in het begrotingssaldo en bij de Kadernota oplossingsrichtingen en zoekrichtingen te bespreken waarmee het tekort omgebogen kan worden;
- de Voortgangsrapportage 2019, jaarschijf 2019, vast te stellen en akkoord te gaan met de gepresenteerde mutaties per programma.

Portefeuillehouders: gehele college

Commissie

De commissie stelt onder meer vragen en maakt opmerkingen over:

- de planning en status van het IHP;
- met welke prognoses is gerekend voor het sociaal domein? Is dit tekort het worst case scenario?
- de oproep aan het college om uitgebreid gebruik te maken van het agendapunt stand van zaken sociaal domein in de commissie de komende maanden;
- de zorgen over de kosten in en de gevolgen van de tekorten voor het sociaal domein;
- de garantie en zekerheid dat er in de jeugdzorg goed gezorgd wordt voor de kinderen en de oproep om daar op respectvolle wijze met elkaar over te praten;
- het feit dat het bolletje bij "grip op de kosten" geel is. Vraag is of dit gezien het huidige tekort niet rood zou moeten zijn;
- de taakstelling voor de plaatsing van statushouders in 2018;
- het feit dat in de voortgangsrapportage wordt gesproken over een aanzuigende werking, is dat wel zo als het recht hetzelfde blijft en alleen tarieven zijn gewijzigd?
- wanneer de raad en commissie de kpi's voor het sociaal domein kan verwachten t.b.v. het sturen op de kosten';
- de preventieve maatregelen, uit de voortgangsrapportage blijkt dat de hogere kosten niet zozeer komen door een grotere instroom, maar hogere kosten per casus, zijn we dan niet te laat met indiceren?

College

Het college geeft aan geschrokken te zijn van de tekorten in het sociaal domein, de opdracht en urgentie zijn duidelijk, daar is ook regionaal actie op ondernomen. Aan het IHP wordt momenteel gewerkt, het zou kunnen zijn dat door de tekorten het ambitieniveau moet worden bijgesteld. In de jeugdzorg staat het kind centraal, er is geen sprake van wachtlijsten, wel van wachttijden, het kind staat altijd centraal. De portefeuillehouder zegt toe de uitkomsten van het onderzoek dat momenteel wordt uitgevoerd naar het Sociaal Domein wordt gedeeld met de raad. Er wordt daarin gekeken aan welke knoppen gedraaid kan worden en welke processen goed en minder goed lopen. Begin juni worden de eerste resultaten verwacht. Ten aanzien van de taakstelling statushouders geeft de portefeuillehouder aan dat dit het resultaat is van te weinig aanbod, daardoor is de taakstelling voor 2019 ook naar beneden bijgesteld. Naar verwachting zal de stijging in de WMO wat hoger dan waar nu rekening mee is gehouden, er kan nu nog niet helemaal worden ingeschat of die verhoging doorzet. Een deel van de kostenstijging in het sociaal domein zijn het gevolg van zaken als cao wijzigingen, loonstijgingen en veranderingen in eigen bijdragen, waar we als gemeente geen grip en invloed op hebben.

Conclusie

Het raadsvoorstel wordt als besprekstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

7. Raadsvoorstel zienswijze op concept begroting BVO DRAN 2020-2023 (Z/19/330210)

De raad wordt voorgesteld:

- kennis te nemen van de concept meerjarenbegroting BVO DRAN 2020-2023 (hierna: MJB BVO DRAN 2020-2023) en alle bijbehorende stukken;
- kennis te nemen van de gewijzigde begroting BVO DRAN 2019;
- in te stemmen met de voorlopige zienswijze op beide begrotingen en het bestuur van BVO DRAN hiervan in kennis te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Koers-de Graaf

Commissie

De commissie stelt onder meer vragen en maakt opmerkingen over:

- de vraag of het college kennis heeft genomen van het adviesrapport van de regionale adviesraad doelgroepenvervoer?
- er is sprake van een tekort van 500.000 euro, waaruit wordt dit gedekt? In aanvulling daarop wordt komende jaren ook de subsidie van de provincie afgebouwd;
- het moment van bespreken in relatie tot de uiterste datum waarop de zienswijze kan worden ingediend;

College

De datum van vaststelling ligt inderdaad na de uiterste datum van het indienen van de zienswijze. Met BVO DRAN is afgesproken dat er tot 4 juli nog aanvullende opmerkingen kunnen worden gemaakt. De portefeuillehouders geven aan geen kennis te hebben genomen van het adviesrapport van de regionale adviesraad doelgroepenvervoer. De portefeuillehouder geeft aan dat de extra kosten worden gedekt binnen het sociaal domein.

Conclusie

Naar aanleiding van de vraag over het adviesrapport van de regionale adviesraad doelgroepenvervoer wordt het raadsvoorstel als besprekstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

8. Raadsvoorstel Jaarstukken Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Centraal Gelderland 2018, concept planvorming en begroting 2019/2020-2023 (Z/19/329955)

De raad wordt voorgesteld:

- kennis te nemen van de jaarrekening 2018 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland.

- kennis te nemen van en in te stemmen met het indienen van de bijgevoegde zienswijze op:

- a. de gewijzigde begroting 2019,

- b. het uitvoeringsplan 2020-2023,

- c. het uitvoeringsprogramma 2020,

- d. en de ontwerpmeerjarenbegroting 2020-2023,

van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland

Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen

Commissie

De commissie stelt onder meer vragen en maakt opmerkingen over:

- de verhelderende informatieavonden van de MGR over dit onderwerp;

- hoe het komt dat in Zevenaar een lagere uitstroom is van SW medewerkers.

College

De portefeuillehouder licht toe dat uitstroom bij SW medewerkers feitelijk geen uitstroom is naar werk, maar door factoren waar de gemeente geen invloed op heeft, zoals verhuizingen en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Conclusie

Het raadsvoorstel wordt als hamerstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

9. Raadsvoorstel Verordening tarieven Lentebad 2019-2020 (Z/19/325754)

De raad wordt voorgesteld de Verordening tarieven Lentebad 2019-2020 vast te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen

Commissie

Er worden geen opmerkingen gemaakt.

Conclusie

Het raadsvoorstel wordt als hamerstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

10. Raadsvoorstel Verordening tarieven sportaccommodaties 2019-2020 (Z/19/325754)

De raad wordt voorgesteld de Verordening tarieven sportaccommodaties 2019-2020 vast te stellen.

Portefeuillehouder: wethouder Van Dellen

Commissie

Er worden geen opmerkingen gemaakt.

Conclusie

Het raadsvoorstel wordt als hamerstuk doorgeleid naar de raadsvergadering.

11. Stand van zaken Sociaal domein

Tijdens de commissievergadering van 16 april is besloten deze vergadering opnieuw te spreken over de financiële situatie in het Sociaal Domein. Ten behoeve van de discussie is hiervoor de kwartaalrapportage Sociaal Domein van het eerste kwartaal 2019 toegezonden door het college.

Conclusie

Gezien de tijd en de ingeplande informatiebijeenkomst op 28 mei wordt besproken dit onderwerp mee te nemen naar de informatiebijeenkomst.

12. Punten van orde commissie

Er zijn geen punten van orde ingediend.

13. Mededelingen Portefeuillehouders

Er worden geen mededelingen gedaan door het college.

14. Rondvraag

- De fractie van de VVD vraagt het college de presentatie voor de informatieavond van 28 mei over het sociaal domein vooraf aan te leveren.

De portefeuillehouder zegt toe maandag 27 mei einde van de dag de presentatie aan te zullen leveren met daarbij de opmerking dat het een concept versie betreft, aangezien de presentatie ter bespreking is in het college van dinsdag 28 mei.

- De fractie van het CDA vraagt naar de jaarstukken van Caleidoz, worden deze nog aangeleverd, zoals gebruikelijk?

De portefeuillehouder geeft aan dat dit op gebruikelijke wijze zal plaatsvinden.

15. Sluiting

De voorzitter sluit onder dankzegging de vergadering om 23.10 uur.

PLANNING RAAD					
Planning	Onderwerp	Commissie	Type stuk	Portefeuillehouder	Status / intern
Q3 jul, aug, sept					
3-jul-2019	Verzakking van en scheurvorming aan woningen in Zevenaar als gevolg van de droogte in 2018	Middelen	Rv	Van Dellen	Uitstelbaar
3-jul-2019	Kadernota 2020-2023	Alle cie's	Rv	Gehele college	Niet uitstelbaar
3-jul-2019	Beleidskader Vrijetijdseconomie	Ruimte	Rv	Elfrink	Uitstelbaar
3-jul-2019	Uitvoeringsrapportage GREX	Ruimte	Rv	Van Dellen	Uitstelbaar
3-jul-2019	Jaarstukken 2018 en begroting 2020 Samenwerking de Liemers (SdL)	Middelen	Rv	Van Riswijk	Niet uitstelbaar
3-jul-2019	Zienwijze en begroting Streekarchief De Liemers en Doesburg (SALD)	Middelen	Rv	Winters	Niet uitstelbaar
3-jul-2019	Liemerse Economische agenda / Zevenaar uitvoeringsagenda	Ruimte	Rv	Elfrink	Niet uitstelbaar Planning toegevoegd d.d. 3 juli 2019 1. We hebben in Liemers verband afgesproken om dit beleidskader gelijktijdig in de verschillende gemeenteraden ter vaststelling aan te bieden. 2. Voor het uitvoeringsprogramma zijn financiële middelen nodig, die in de Kadernota als nieuw beleid zijn opgevoerd. Wenselijk is het dan om het beleidskader en de integrale afweging voor de financiën in dezelfde raad te behandelen.
3-jul-2019	Jaarrekening 2018 en gewijzigde begroting 2019 Presikhaaf Bedrijven	Samenleving	Rv	Elfrink	Niet uitstelbaar
3-jul-2019	Jaarrekening 2018 en begroting 2020 Reinigingsdienst De Liemers (RDL)	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	Niet uitstelbaar
3-jul-2019	Verordening Toekomstbestendig Wonen Gelderland, gemeente Zevenaar	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	Uitstelbaar
Vervallen	Startnotitie Regionale Energie Strategie (RES)	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	De Regio Arnhem Nijmegen is volop bezig met de invulling van de Regionale Energie Strategie. De volgende processtappen zijn afgesproken waar de raden van regiogemeenten, de AB's van de waterschappen en PS Gelderland over moeten beslissen: - De Startnotitie met onder andere richtinggevend uitgangspunten – besluit voor de zomer (raad van 3 juli) - Het concept bod – besluit eind 2019 - Het eindbod – besluit voor de zomer 2020 Vanwege de deadline dat door het Rijk is gesteld (1/2 jaar na ondertekening Klimaatakkoord moet er een concept-bod liggen en 1 jaar na ondertekening een gedragen eindbod) is het van belang dat voor de zomer alle gemeenten hebben ingestemd met de Startnotitie (met de 'spelregels'). Het regionale traject inzake besluitvorming Startnotitie zal waarschijnlijk niet binnen onze reguliere planning passen. De startnotie moet nog opgesteld en regionaal afgestemd worden. Dit betekent dat we graag t.a.v. dit onderwerp afspraken maken over de (afwijkende) aanlevering. d.d. 17-05-2019: In februari/maart 2019 hebben we de agendacommissie verzocht om rekening te houden met een afzonderlijk aanlevertraject in verband met afstemming in de regio. Dit was mede gebaseerd op het te verwachte moment van de ondertekening van het Klimaatakkoord (medio mei 2019). De ondertekening van het Klimaatakkoord is nu voorzien na het zomerreces, daardoor loopt de planning anders. De ruimte die hierdoor is ontstaan willen we graag benutten om ook de concept startnotitie aan uw raad voor te leggen. Hierover wordt u middels een RIB geïnformeerd.
September					
18-sep-2019	Krediet vrijgeven advies en planvorming project A15/A12	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	Planning aangepast van 5 juni 2019 naar 3 juli 2019 September 2019
18-sep-2019	Krediet vrijgeven coördinatie en regie infrastructurele projecten in de uitvoering	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	Planning aangepast van 5 juni 2019 naar 3 juli 2019 September 2019
18-sep-2019	Krediet vrijgeven monitoring geluid, fijnstof en trillingen A15/A12	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	Planning aangepast van 5 juni 2019 naar 3 juli 2019 September 2019
18-sep-2019	Verordening Wmo Gemeente Zevenaar 2019	Samenleving	Rv	Van Loon	Bij uitwerking is gebleken dat er veel verschillen in beleid zijn tussen bestaande beleidsstukken van de voormalige gemeenten. De verordening en beleidsregels en het financieel besluit kunnen pas aangeleverd worden als deze geharmoniseerd zijn. Het harmoniseren van de verordening [wmo] heeft vertraging opgelopen. De verordening zal waarschijnlijk in de raad van september ter besluitvorming op de agenda staan.
18-sep-2019	Verordening Jeugdwet Gemeente Zevenaar 2019	Samenleving	Rv	Van Loon	Bij uitwerking is gebleken dat er veel verschillen in beleid zijn tussen bestaande beleidsstukken van de voormalige gemeenten. De verordening en beleidsregels en het financieel besluit kunnen pas aangeleverd worden als deze geharmoniseerd zijn. Het harmoniseren van de verordening [jeugd] heeft vertraging opgelopen. De verordening zal waarschijnlijk in de raad van september ter besluitvorming op de agenda staan.
18-sep-2019	Kaders aanbesteding doelgroepenvervoer	Ruimte/Samenleving	Rv	Koers-De Graaf	Na vaststelling van deze verordening moeten in 2019 nog de subsidies voor 2020 worden aangevraagd door de maatschappelijke organisaties en vastgesteld door de gemeente, zodat de maatschappelijke organisaties in 2019 nog weten waar zij aan toe zijn in 2020. De kaders voor de aanbesteding doelgroepenvervoer zijn nog niet bestuurlijk vastgesteld. Zodra deze besluiten zijn genomen (voorstel is 4 juli 2019 in de BC) wordt een raadsvoorstel voorbereid. De verwachting is dat dit voorstel in september op de agenda staat. Hiermee is de planning aangepast van juli 2019 in de raad naar september.
18-sep-2019	Besluit Algemeen Belang i.h.k.v. Wet Markt en Overheid inz. Hal 12	Middelen	Rv	Van Loon/Van Dellen	
18-sep-2019	Overgangsregeling subsidies 2020 en verlengen OZB regeling voor 2020	Samenleving	Rv	Van Dellen	Planning voor subsidieverordening aangepast. Nu in september betreft het besluitvorming over de overgangsregeling en opiniërend conceptnota en conceptverordening subsidies.
18-sep-2019	Verkeersvisie Zevenaar	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	Planning van juli naar september oktober 2019. Verkeersvisie is in concept klaar, maar voorbereiding voor besluitrijp maken van het voorstel vergt meer tijd.
18-sep-2019	Bouwverordening	Ruimte	Rv	Van Riswijk	
18-sep-2019	Drank- en Horecaverordening	Middelen	Rv	Van Riswijk	
18-sep-2019	Actualisatie Algemene Plaatselijke Verordening Zevenaar	Middelen	Rv	Van Riswijk	Omwille van de agenda is dit naar achteren (na de zomer) verschoven.
Q3 2019	Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Zevenaar 2019	Samenleving	Rv	Van Loon	
Q3 2019	Verordening selectieve Toegang	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	
Q3 2019	Parkeerverordening (Harmonisatie)	Middelen	Rv	Van Dellen/Koers	
Q3 2019	Verordening BRP	Middelen	Rv	Winters	
Q3 2019	Brandbeveiligingsverordening	Ruimte	Rv	Van Riswijk	
Q3 2019	Vaststellen bestemmingsplan Buitengebied Zevenaar	Ruimte	Rv	Winters	Ontwerp wordt in september 2018 ter inzage gelegd. Vaststelling zal daardoor plaatsvinden in Q1 2019. Inmiddels doorgezet naar Q2 2019 (raad 3 juli) Q3 2019 ivm afhandeling zienswijze.

Q4 okt, nov, dec					
Oktober					
Vervallen	Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling 2019-2023	Samenleving	Rv	Van Loon	d.d. 18-4-19: Van 5 juni 2019 naar 09-10-2019: Dit betreft beleidskader binnen mandaat van het college. De raad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief.
9-okt-2019	Jaarstukken 2018 (waaronder definitief vaststellen uitvoeringsrapportage GREX)	Alle cie's	Rv	Gehele college	Gestreefd wordt naar oplevering in september 2019, doch uiterlijk in oktober 2019.
9-okt-2019	2e Voortgangsrapportage 2019	Alle cie's	Rv	Gehele college	
9-okt-2019	Speelautomatenhallenverordening	Middelen	Rv	Van Riswijk	
9-okt-2019	Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)	Ruimte	Rv	Winters	
November					
6-nov-2019	Meerjarenbegroting 2020-2024	Alle cie's	Rv	Gehele college	
27-nov-2019	Integraal Huisvestingsprogramma (IHP) Onderwijs	Samenleving	Rv	Van Loon	Planning toegevoegd.
27-nov-2019	Vaststellen Warmtevisie	Ruimte	Rv	Koers-De Graaf	d.d. 18-4-19: Van 5 juni 2019 naar 27-11-2019: Vanwege zorgvuldig betrekken van de reacties van inwoners en het organiseren van een 2e consultatieronde.
27-nov-2019	Harmonisatie van tarieven Sportaccommodaties Rijnwaarden en Zevenaar	Samenleving	Rv	Van Dellen	
27-nov-2019	Verordening op BIZ centrum Zevenaar	Ruimte	Rv	Elfrink	Planning toegevoegd
27-nov-2019	Winkeltijdenverordening	Middelen	Rv	Elfrink	Planning toegevoegd
27-nov-2019	Huisvestingsverordening Zevenaar 2019	Ruimte	Rv	Winters	De verordening wordt in mei ter inzage gelegd voor consultatie. Dit betreft een regionaal traject.
December					
18-dec-2019	Vaststelling Algemene subsidieverordening Zevenaar				
Q4 2019	Voorstel paracommercie	Middelen	Rv	Van Riswijk	
Q4 2019	Harmonisatie beleidsstukken ruimtelijk domein	Ruimte	Rv	Winters	
Q4 2019	Evenementenbeleid	Middelen	Rv	Van Riswijk	
Q4 2019	Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Zevenaar 2019	Samenleving	Rv	Van Loon	
Q4 2019	Parkeerverordening grote voertuigen	Ruimte	Rv	Koers	
Q4 2019	Beleidsplan Openbare Verlichting	Ruimte	Rv	Winters	
Q4 2019	Wegsleepverordening	Ruimte	Rv	Koers	
Q4 2019	Verordening op de participatieraad	Samenleving	Rv	Van Loon	
Q4 2019	Verordening financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2019	Samenleving	Rv	Van Loon	
Q4 2019	Groenbeleidsplan	Ruimte	Rv	Koers	
Q4 2019	Garantiebeleid	Middelen	Rv	Van Dellen	
Geen termijn					

Rappellijst moties en toezeggingen

CYCLUS Juni 2019 (rv 3 juli 2019)

Deze lijst is een overzicht van aangenomen moties, punten van orde, brieven lijst ingekomen stukken en belangrijke toezeggingen. Zie de uitzending van de raad of actiepuntenlijst commissie op de site voor details. Het is bedoeld als geheugensteun. In de raadscommissie kan desgewenst gevraagd worden naar de stand van zaken over een onderwerp.

Legenda
Nieuw
Afgedaan
Aanvulling

Rappellijst 2017 Voormalige gemeenten

nr.	Datum	Commissie - of raadsvergadering	Portefeuillehouder	Onderwerp	Toezegging (T) Motie (M)	Afgedaan	Planning	Voortgang / toelichting	Actie/intern
-----	-------	---------------------------------	--------------------	-----------	--------------------------	----------	----------	-------------------------	--------------

Rappellijst 2018 Gemeente Zevenaar

2018-22	6-3-2018	Samenleving	Van Dellen	Op korte termijn zal informatie over zwembad De Boskuul worden aangereikt (vraag VVD)	Toezegging		Q3-2018 Q4-2018 Q2 2019	Voormalige gemeenteraad Rijnwaarden. In week 41 vindt gesprek plaats tussen college en zwemvereniging. Vervolggesprekken met NLG en ZVL zijn ingepland in januari en februari 2018. d.d. 20-03-18 De vervolggesprekken zijn nog gaande. De verwachting is dat er in de maand april tot afronding kan worden gekomen. Op vrijdag 20 april 2018 is er een bijeenkomst met Zwemvereniging Lobith (ZVL) en NLG (de eigenaar van het zwembad). De bijeenkomst vormt de basis voor vervolggesprekken. De partijen gaan opnieuw met elkaar om tafel. Verdere bijzonderheden of ontwikkelingen zijn op dit moment niet te melden. 07-09-2018 update: Eerdaags worden gesprekken gevoerd met beide partijen om de huidige situatie te bespreken. d.d. 14-01-19: De gesprekken zijn nog niet afgerond. 11-02-2019: Het presidium is recent bijgepraat over de laatste stand van zaken. Binnenkort zal er een afspraak op locatie plaatsvinden, daarna zal het college worden geadviseerd over de voortgang in dit dossier. De raad zal aansluitend daarop worden geïnformeerd middels een Raadsinformatiebrief. d.d. 16-05-2019: Maandag 15 april 2019 is er een gesprek geweest tussen de gemeente en de eigenaar van zwembad de Boskuul. Naar aanleiding hiervan is er een overleg geweest op donderdag 25 april 2019 tussen de eigenaar van de Boskuul en de zwemvereniging. Helaas zijn beide partijen niet tot een akkoord gekomen. Wij verwachten in juni te kunnen besluiten op een advies in deze zaak, aansluitend informeren wij u met een raadsinformatiebrief.	MO
---------	----------	-------------	------------	---	------------	--	-------------------------------	--	----

2018-38	25-4-2018	Raad	Winters	Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar: het college komt in goed overleg met onder andere centrumondernemers en overige betrokken en belanghebbenden vóór de begrotingsbehandeling van november 2018 tot een plan inclusief financiële onderbouwing.	Toezegging		1-9-2018 oktober 2018 Q3/Q4 2019	Voor iedere grote investering wordt een plan opgesteld die óf via de begroting óf via een apart kredietvoorstel ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd om budget beschikbaar te krijgen. In de raad van oktober wordt u gevraagd een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor het - in afstemming met de verschillende stakeholders - opstellen van een ontwerp voor het Raadhuisplein. Wanneer dit ontwerp gereed is wordt u voorgesteld een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen. d.d. 11-02-2019: Op 7 februari 2019 heeft de 3e bijeenkomst plaatsgevonden om van omwonenden, gebruikers en ondernemers ideeën op te halen om aan de slag te gaan met het maken van een ontwerp voor het Raadhuisplein. Eind maart is een 4e sessie gepland, waar iedere belangstellende aanwezig kan zijn om zijn/haar ideeën mee te geven aan een ontwerper die aan de slag gaat met een voorlopig ontwerp. Het voorlopig ontwerp wordt vervolgens getoetst bij in ieder geval de gebruikers, omwonenden en ondernemers en vervolgens uitgewerkt in een DO. Het DO, inclusief uitgewerkt kostenraming wordt aan de raad voorgelegd met het verzoek een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen. Dit zal naar verwachting 2e helft van dit jaar worden.	BOR
2018-47	30-5-2018	Raad	Koers-de Graaf	Aanschaf GFT-containers: in juli 2018 zal een evaluatie worden gedaan.	Toezegging		Q3-2019	Onder toezegging 2018-033 is tevens gesproken over een tussentijdse evaluatie. Hierbij is nadrukkelijk gevraagd om informatie v.w.b. de hoeveelheden grondstoffen die opgehaald worden. De containers worden in januari 2019 uitgezet en verstrekt. Een evaluatie levert pas bruikbare inzichten op na een enige tijd van plaatsing. De resultaten van een tussentijdse evaluatie zullen in het derde kwartaal van 2019 aan de raad kenbaar worden gemaakt. d.d. 14-01-2019: In de vergadering van de commissie Ruimte d.d. 03-12-2018. is deze toezegging herhaald en aangegeven dat er een evaluatie van de afvalinzameling zal plaatsvinden.	BOR
2018-56	19-6-2018	Samenleving	Elfrink	Nieuwe opdracht RSD 2018: de werkwijze en effectiviteit van de nieuwe opdracht wordt geëvalueerd, op basis van prestatie-afspraken en prestatie-indicatoren in de vorm van bestuursrapportages	Toezegging		Q4 2019		MO
2018-73	4-7-2018	Raad	Van Dellen	Kadernota: College wordt opgedragen om in begrotingsjaar 2019 2020 te komen met een subsidieregister, vergelijkbaar met die van de Provincie en een aantal (buur)gemeenten	Motie/toezegging		okt-19	Dit wordt uitgevoerd bij de jaarrekening 2018. d.d. 12-02-2019: In de betreffende motie wordt aangegeven in begrotingsjaar 2020.	MO
2018-84	26-9-2018	Raad	Van Riswijk	Interne klachtenregeling gemeente Zevenaar 2018: na een jaar zal de interne klachtenregeling in zijn geheel geëvalueerd worden om te kijken of dit naar tevreden is van zowel indieners van klachten en van medewerkers	Toezegging		Q4 2019		BV
2018-85	26-9-2018	Raad	Van Riswijk	Motie mediation (interne klachtenregeling): bij het inzetten van mediation uitsluitend gebruik maken van gecertificeerde externe mediators.	Motie		Q4 2019		BV

2018-96	2-10-2018	Samenleving	van Loon	De portefeuillehouder zegt toe dat de commissie op de hoogte wordt gebracht bij nieuwe voorstellen rondom de NME en de kinderboerderij	Toezegging		Q1-2019 maart 2019 Q3 2019	In maart 2019 wordt de raad hierover middels een RIB geïnformeerd.	MO
2018-103	24-10-2018	Raad	Van Dellen	Voortgangsrapportage: afname bijdrage stortplaats-Zweckhorst en het incasseren van de gefactureerde vergoedingen: de raad op de hoogte houden van de voortgang en de uitkomst van de gesprekken.	Toezegging		Q2-2019	Ten behoeve van de raad van 8 mei 2019 is in de beantwoording van schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording een stand van zaken gegeven. Daarnaast zijn op 17 mei 2019 de nog resterende openstaande vragen beantwoord. We zullen u blijven informeren over de voortgang en zien dit als doorlopende werkspraak, waardoor deze toezegging kan worden afgevoerd van de rappelijst.	RO
2018-107	24-10-2018	Raad	Koers-de Graaf	Motie verbreden A12: 1. In contact treden met de gemeentebesturen van de Liemerse en Achterhoekse gemeenten om gezamenlijk te streven naar een ondertekende verklaring waarin een ultieme poging wordt gedaan en gevraagd wordt aan Provincie en Rijk: - te kijken wat er in de periode tot 2022 verkeerstechnisch mogelijk is om de situatie te verbeteren - versneld de A12 tussen Westervoort en knooppunt Oud-Dijk te verbreden 2. De raad op de hoogte brengen van de voortgang en resultaten.	Motie		Dec. 2018 Medio 2019	D.d. 12-03-2019: Er is contact gelegd met de buurgemeenten met een verzoek tot het treffen van maatregelen om de fileproblematiek te beperken en om hiervoor gezamenlijk een brief op te stellen. Separaat wordt ambtelijk overleg gevoerd met Rijkswaterstaat over te nemen maatregelen tegen de file. d.d. 16-05-2019: De brief is mede namens de buurgemeenten verzonden aan de minister. Separaat wordt ambtelijk overleg gevoerd met RWS en de regio om maatregelen te nemen tegen de fileproblematiek. Een afschrift is separaat aan uw raad verstuurd d.d. 23-05-2019.	RO
2018-108	7-11-2018	Raad	Koers-de Graaf	Er komt een RIB over participatierondes bij zonnevelden.	Toezegging		Q3 2019	d.d. 25-03-2019: Vanwege landelijke en regionale ontwikkelingen i.h.k.v. de Regionale Energie Strategie en lokale ontwikkelingen (aangevraagde initiatieven t.b.v. grootschalige duurzame opwekking van energie) zal het college een mogelijk vervolg uitwerken. De voorbereiding hiervan is ambtelijk gestart.	RO
2018-111a	7-11-2018	Raad	Winters	Motie harmonisatie en actualisatie groenuitgifte-beleid: 1. het huidige uitgiftebeleid harmoniseren en actualiseren. 2. bewoners betrekken bij het ontwikkelen van dit nieuwe beleid. 3. inventariseren welke (rest) stroken/gronden die in het verleden in gebruik zijn gegeven, maar (nog) niet verkocht alsnog in aanmerking komen voor verkoop.	Motie		Q2-2019 Q3 2019	D.d. 04-03-2019: Wij nemen uw motie mee in het nieuwe groenstrokenbeleid. Het groenstrokenbeleid zal worden vastgesteld door het college en u zal middels een RIB worden geïnformeerd. Inmiddels hebben wij gesproken met de dorpsraden en deze input zal worden meegenomen in het nieuwe beleid.	BOR

2018-111b	7-11-2018	Raad	Koers-de Graaf	Motie discussievoorstel laadpalen voor elektrische auto's: een (discussie)voorstel voor laten bereiden die meer (particuliere) laadpalen in de wijken, dorpen en openbare parkeergelegenheden mogelijk maakt.	Motie		Q2 2019	d.d. 14-02-2019 De gemeente Zevenaar doet mee aan de nieuwe provinciale concessie 2018 - 2020. Onderdeel van deze concessie is de mogelijkheid om (naast aanvragen van particulieren) laadpalen op strategisch plekken te plaatsen. Het onderzoek hiervoor loopt. d.d. 25-03-2019: Momenteel is het al mogelijk om laadpalen te plaatsen op meerdere locaties in de gemeente. De kernvraag uit de motie wordt in de uitvoeringspraktijk voor het plaatsen van laadpalen op verschillende locaties in de gemeente meegenomen. Het college zal de raad z.s.m. informeren over de afdoening van deze motie en daarbij beoordelen of een discussievoorstel gezien de huidige uitvoeringspraktijk nog van toegevoegde waarde is. d.d. 16-05-2019: We bereiden een RIB voor waarin de raad wordt geïnformeerd over de afdoening van deze motie.	RO
2018-113	7-11-2018	Raad	Van Dellen	Motie ondersteunen samengaan sportverenigingen: 1. plannen voor het samengaan van sportverenigingen actief ondersteunen 2. in 2019 de focus van de verenigingsverbinder/ combinatiefunctionaris ook te richten op het ondersteunen van sportverenigingen bij het behalen van efficiencywinst door actief de samenwerking te zoeken.	Motie		p.m.	Op 14 maart 2019 is een eerste bijeenkomst gepland met een aantal verenigingen. Naar aanleiding van deze bijeenkomst kan er een concrete planning worden gemaakt. d.d. 16-05-2019: Tijdens de bijeenkomst van 14 maart is iedere vereniging van de buitensport een verenigingsscan aangeboden. Inmiddels hebben de eerste individuele bijeenkomsten plaats gevonden. Na twee bijeenkomsten met het bestuur van de vereniging kan een rapportage worden opgesteld. Deze rapportage zal inzicht geven in de sterktes en zwaktes van de vereniging. Aan de hand van de verenigingsscans en de verkennende gesprekken met gemeente, wordt een overall rapportage opgesteld. Deze rapportage wordt toegelicht op een gezamenlijke avond.	MO
2018-114	7-11-2018	Raad	Van Loon	Motie ambulant jongerenwerk: 1. samen met het jongerenwerk binnen de gemeente Zevenaar het gesprek aangaan over het benodigde aantal fte voor ambulant jongerenwerk 2. met voorstellen komen bij de kadernota 2019/2023 om ambulant jongerenwerk binnen de gemeente Zevenaar blijvend te borgen 3. in deze voorstellen meetpunten meenemen die de controlerende rol van de raad verder ondersteunen	Motie		Q2 2019 Q3 2019	Met Caleidoz is afgesproken om dit onderwerp mee te nemen in hun prestatie-afspraken 2019. Dit betekent dat eerst onderzocht wordt of er behoefte is aan uitbreiding van het ambulant jongerenwerk en als dat het geval is zij hier een opdracht voor krijgen. De prestatieafspraken worden besproken tijdens het bestuurlijk overleg in Q1. d.d. 12-03-2019: Met Caleidoz is afgesproken in 2019 te onderzoeken of er behoefte is aan uitbreiding van het straatwerk, en met welk doel en voor welke doelgroep. We verwachten in Q3 2019 meer te weten over de uitkomsten van het onderzoek. Mogelijk dat dit dan onderdeel wordt van de prestatieafspraken 2020. Zodra er meer duidelijk bestaat zullen wij u hierover informeren.	MO

2018-115	7-11-2018	Raad	Koers-de Graaf	Motie duurzaamheidsparagraaf bij alle raadsvoorstellen: <i>1. bij ieder voorstel dat aan de raad wordt voorgelegd een duidelijke duurzaamheids-paragraaf toevoegen</i> 2. in de voortgangsrapportage als kengetal ook het percentage duurzame energie van de organisatie opnemen; 3. met de raad in maart 2019, of zoveel eerder als mogelijk, bespreken op welke wijze en met welke parameters vanaf april 2019 invulling wordt gegeven aan een klimaatparagraaf bij alle raadsvoorstellen.	Motie		Q3 2019	<i>Voor onderdeel 1 is de duurzaamheidsparagraaf toegevoegd aan het format raadsvoorstel/raadsbesluit. Hierover heeft de wethouder in de commissie ruimte d.d. 13-02-2019 mededeling gedaan. Daarmee is onderdeel 1 van de motie afgedaan.</i> Voor onderdeel 2 en 3 zijn we met een adviesbureau in gesprek om te onderzoeken op welke wijze we dit kunnen realiseren. Hier zal in Q3 meer duidelijkheid over komen.	RO
2018-116	7-11-2018	Raad	Koers-de Graaf	Motie aanpassing planning Edisonstraat: 1. met inachtneming van de overwegingen uit de motie de planvorming en uitvoering voor de Edisonstraat een hogere prioriteit geven en qua uitvoering in ieder geval naar voren schuiven, waar-bij uitgegaan moet worden van afronding van de werkzaamheden (ruim) voor openstelling FOZ 2. de raad informeren over de bijgestelde planning en de mogelijkheden daartoe.	Motie		P.F.F. Medio 2019	D.d. 12-03-2019: Er loopt een variantenstudie voor de doortrekking van de Edisonstraat naar de Hunneveldweg. Daarin wordt ook de ppositie/locatie van SDZZ meegenomen. Medio 2019 zal een gesprek plaatsvinden met SDZZ en de omgeving. Besluitvorming in het college over de inrichting en voorkeuren is voorzien voor eind 2019. d.d. 16-05-2019: Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.	RO
2018-125	28-11-2018	Raad	Van Riswijk	Motie gemeentewapens in raadzaal: alle beschikbare (oude) gemeentewapens van de voormalige gemeenten waaruit de huidige gemeente Zevenaar bestaat ophangen in bijvoorbeeld de raadzaal (of andere locatie)	Motie		Q4 2019	Deze wens wordt meegenomen bij de ontwikkeling van Hal 12.	IB/MO
2018-126	28-11-2018	Raad	Van Dellen	Motie verzoek om discussie in zet lage OZB-tarief voor verenigingen: 1. met de raad in discussie gaan over het aanpassen van de OZB-verordening van de gemeente om sportclubs-scoutingverenigingen, schutters-verenigingen, dorps- en buurthuizen en andere ANBI en SBBI's onder het lage OZB-tarief te brengen 2. in de discussie de herijking van het subsidiebeleid en de motie van 21 maart 2018 (OZB sociaal cultureel verenigingen) betrekken. Nb. daarbij de financiële consequenties van tevoren in beeld brengen, zodat deze meegenomen kunnen worden in de discussie.	Motie/toezegging	9-5-2019	Q2 2019	De discussie OZB-tarief voor verenigingen wordt meegenomen bij de besluitvorming rondom het nieuwe subsidiebeleid. We hebben dit gepland in het 2e kwartaal van 2019. Eventuele wijzigingen van de verordening volgend in het 4e kwartaal. De financiële consequenties zijn reeds in beeld gebracht d.m.v. RIB 2018-118. In RIB 2019-049 informatie aangedragen t.b.v. raadsdiscussie in zet lage OZB-tarief voor verenigingen. Motie is hiermee afgedaan.	MO/IB

2018-127	28-11-2018	Raad	Van Loon	Mantelzorgcompliment 2018: het voorstel van het college is om voor 2018 voor het bedrag van € 75.000,00 (de helft van het totale budget) dezelfde systematiek uit te voeren zoals deze de voorgaande jaren in de voormalige gemeente Zevenaar is toegepast. Mensen kunnen zich hiervoor opgeven waarbij het bedrag verdeeld wordt met een maximum van € 200,00. De uitwerking van het voorstel van het college ten aanzien van het mantelzorgcompliment 2018 zal in het 1e kwartaal van 2019 plaatsvinden.	Toezegging	Afgedaan	Q1 2019	In voorbereiding, uitvoering wordt afgerond eind maart 2019. 17-05-2019: De uitwerking is inmiddels afgerond. Deze toezegging is daarmee afgedaan.	MO
2018-128	23-10-2018	Samenleving	Elfrink	Naar aanleiding van de vragen over het inburgeringsbeleid geeft de portefeuillehouder aan dat nog niet zeker is of de doelstellingen voor de plaatsing van statushouders wordt behaald. De portefeuillehouder zegt toe dat zodra dit bekend is, de informatie met de raad wordt gedeeld.	Toezegging	27-3-2019	Q1 2019	Er zijn op dit moment nog gaan aanvullingen hierop. D.d. 14-01-19: De raad wordt hierover geïnformeerd door middel van een raadinformatiebrief in q1 2019. D.d. 27-03-2019 Afgedaan d.m.v. RiB 2019-029 Taakstelling Statushouders	MO
2018-138	19-12-2018	Raad	Van Loon	VNG Ledenbrief 18/080 75 jaar vrijheid	Lijst ingekomen stukken (Lijst i.s.: ter afdoening in handen stellen college- reactie college- worden ter kennis gebracht van de raad)	Afgedaan	Q2 2019	De gemeente Westervoort voert namens de Liemers gesprekken met de Achterhoek over het aansluiten bij dit programma. Het college bekijkt in 2019 wat er nodig is om tot een goed programma te komen. D.d. 04-03-2019 Op 13 februari 2019 heeft een bijeenkomst met de Liemerse verenigingen en organisaties plaatsgevonden. Er wordt een concretere planning gemaakt. d.d. 16-05-2019: Er heeft in navolging van 13 februari 2019 ook nog een bijeenkomst voor culturele organisaties in Duiven plaats gevonden. Initiatieven kunnen bij Bert Frölich in gediend worden tot 1 juni 2019. Er wordt nog een bestuurlijk overleg verwacht op korte termijn tussen gedeputeerde Provincie, bestuurlijke trekker Liemers, ambtelijk trekker Liemers en coördinator Gemeente Doetinchem om te kijken waar mogelijkheden liggen voor de Liemers om de "75 jaar vrijheid" als Liemers zelf op te pakken. De in handen van het college gestelde VNG-brief beschouwen we als afgedaan. Wij houden u op de hoogte over de voorbereidingen en ontwikkelingen rondom 75 jaar vrijheid.	BV / MO

Rappellijst 2019 Gemeente Zevenaar

2019-7	30-1-2019	Raad	Van Riswijk	De portefeuillehouder zegt toe dat als het duidelijk is op welke termijn een voorstel ten aanzien van een gewijzigde governance structuur voor de SDL zal worden voorgelegd, de raad daarover wordt geïnformeerd.	Toezegging		Q2 2019		STAF
2019-8	30-1-2019	Raad	Van Riswijk	Verbonden partijen: de portefeuillehouder zegt toe dat de risicoanalyse zo snel mogelijk zal plaatsvinden en het college met de raad zal spreken over de gevolgen die de uitkomsten van de analyse heeft voor de toezichtsarrangementen.	Toezegging		Q2 2019		STAF

2019-14	27-2-2019	Raad	Winters	Ten aanzien van de ontwikkeling van de bestemming locatie Vestersbos, geeft de portefeuillehouder aan dat er aansluiting wordt gezocht bij het nieuwe IHP, dat wordt in 2019 verwacht. Hij zegt daarbij toe binnenkort een nauwgezette planning voor de ontwikkeling van de locatie Vestersbos toe te sturen aan de raad.	Toezegging		mei-19	16-05-2019: Dit onderwerp wordt integraal opgepakt vanuit ruimtelijk en maatschappelijk perspectief. Wij streven voor de raad van juni deze info aan te leveren.	MO/RO
2019-15	27-2-2019	Raad	Koers-de Graaf	<i>De fractie van het CDA en de SP stellen aanvullende vragen over wat de definitie is van een laagvliegroute en of in de definitie van overlast bij vliegroutes van 5000 voet boven het gebied alleen gesproken wordt over geluid of dat zaken als ultrafijnstof hier ook in mee worden genomen. Er wordt toegezegd dat deze beantwoording schriftelijk wordt aangeleverd.</i>	Toezegging	Afgedaan	mei-19	<i>d.d. 16-05-2019: De uitvliegroute van Lelystad Airport bevindt zich tussen de 6000 en 10000 voet. Het luchtruimgebied tussen de 6000 en 10000 voet wordt bestempeld als laagvliegroute. Voor dit luchtruimgebied is het momenteel onduidelijk op welke wijze en wanneer het laagvliegen wordt opgelost en tot welke effecten dit gaat leiden. De zienswijze Gelderese Partijen vraagt om duidelijk en borging van afspraken over o.a. de luchtruimherziening voor opening van Lelystad Airport.</i>	RO
2019-24	3-4-2019	Raad	Van Dellen	Schriftelijke vragen CDA inzake zorgplicht grondwater: nagegaan zal worden of men al bezig is en of er al grondwater onttrokken wordt en hoe dit dan gemonitord wordt en daarbij een inventarisatie doen naar het aantal bouwputten die er zijn om gratis zonder vergunning grondwater te onttrekken (kan schriftelijk)	Toezegging		Q3 2019		BOR
2019-25	3-4-2019	Raad	Van Dellen/Elfrink	Schriftelijke vragen VVD marketing en communicatiestrategie 7Poort 2016-2018: - overzicht verstrekken van de kosten die voor het plan gemaakt zijn met daarbij de budgetten die de raad goedgekeurd heeft (Van Dellen) - <i>de brief van EMZ (Emmerich, Montferland en Zevenaar) met bijlagen naar de Provincie inzake het onderzoek grensoverschrijdend knooppunt t.a.v. de logistiek aan de raad verstrekken (Elfrink)</i>	Toezegging		Q3 2019	d.d. 16-05-2019: De brief aan de provincie namens EMZ is ter kennisname aan de raad verzonden.	RO
2019-27	3-4-2019	Raad	Koers-de Graaf	Aanbesteding doelgroepenvervoer (BVO DRAN): - raad wordt geïnformeerd over de werkelijke kosten over 2016 en 2017 en wat dit voor de gemeente betekent - nagekeken wordt wat het verschil is tussen het uittreden uit een Gemeenschappelijke Regeling en het uittreden uit een aanbesteding (termijn?) (vraag Lokaal Belang) - in de loop van het jaar onderzoek doen (parallel traject) wat uittreding betekent voor de gemeente waarbij inzicht wordt gegeven in de verkeersstromen en hoeveel mensen er gebruik maken van welk doelgroepenvervoer)	Toezegging		Q3 2019		MO
2019-28	3-4-2019	Raad	Van Riswijk	Lijstje met maatregelen duurzaamheid Politie Oost Nederland ter beschikking stellen aan de raad	Toezegging		Q3 2019		BV

2019-29	3-4-2019	Raad	Van Loon	Naamgeving Hal 12: de partners verzoeken om opnieuw met de raad het gesprek aan te gaan over de naamgeving om te komen tot een gezamenlijk gedragen proces met als doel tot besluitvorming te komen waarin een ieder zich kan vinden en de uitkomst hiervan kan accepteren	Toezegging		Q3 2019		MO/Project
2019-33	8-5-2019	Raad	Van Loon	Schriftelijke vraag Lokaal Belang procedure kunstwerken voormalig gemeentehuis: er komt nog via een raadsinformatiebrief nadere informatie van het college over de verdere procedure kunstwerken voormalig gemeentehuis	Toezegging		Q3 2019	16-05-2019: In raadsinformatiebrief 2019-36 is het vervolg van de procedure voor het afstoten van een deel van de kunstcollectie geschetst. Er worden twee stappen gezet: 1) het informeren van de betrokken kunstenaars en 2) het onderzoeken of de kunstwerken elders in Zevenaar publiek toegankelijk gemaakt kunnen worden. Zodra deze stappen zijn gezet brengen we de raad op de hoogte van de uitkomsten hiervan via een raadsinformatiebrief.	MO
2019-34	8-5-2019	Raad	Koers-de Graaf	Schriftelijke vraag VVD MER onderzoek Witte Kruis en N336: er komt nog een RIB inzake het plan van aanpak (na vaststelling door Provincie)	Toezegging		Q2 2019	21-05-2019: In mei zal het college besluiten over het plan van aanpak MER en deze zal middels een RIB aan de raad worden verzonden.	RO
2019-35	8-5-2019	Raad	Koers-de Graaf	Schriftelijke vraag VVD grondgebonden zonnepanelen eigen tuin: hierover komt nog een terugkoppeling in de commissie Ruimte (wat doen we hiermee/nieuw beleid)	Toezegging		Q4 2019	16-5-2019: Tijdens de raadsvergadering van 8 mei 2019 is door wethouder Koers aangegeven dat terzake nadere voorstellen volgen over leges en aanpassing van regelgeving.	RO
2019-36	8-5-2019	Raad	Koers-de Graaf	Schriftelijke vraag Lokaal Belang inzake status-opbrengsten stortplaats Doesburgseweg (Zweekhorst): de exacte cijfers worden nog nagezonden en de raad wordt op de hoogte gehouden van de uitkomst van het gesprek met de Zweekhorst op 14 mei a.s.	Toezegging	Afgedaan	Q2 2019	De vragen zijn schriftelijk beantwoord op 17-05-2019 en daarmee is deze toezegging afgedaan.	RO
2019-37	8-5-2019	Raad	Van Loon	Schriftelijke vraag PvdA, SP en VVD inzake stand van zaken school Spijk: de raad wordt op de hoogte gehouden van de uitkomsten van de gesprekken in juni met de 3 partijen en met SAS.	Toezegging		Q3 2019	16-05-2019: De betreffende gesprekken vinden plaats in juni. Daarna zullen wij u over de uitkomsten informeren.	MO
2019-38	8-5-2019	Raad	Koers-de Graaf	Raadsinformatiebrief inzake verslagen Dagelijks Bestuur RDL (lijst ingekomen stukken): er komt nog een schriftelijk antwoord op de vraag van Lokaal Belang wie hier over gaat (de keuze voor 1 of 2 aanbestedingscolleges, raad of de RDL?)	Toezegging	Afgedaan	Q2 2019	De vragen zijn schriftelijk beantwoord via separaat antwoord op Toezegging 2019-038 d.d. 23-05-2019	BOR
2019-39	8-5-2019	Raad	Van Loon	Geheimhouding accountantsrapport lokale omroep Favoriet RTV: - College stuurt nog naar de raad de precieze artikelen in de gemeentewet waarop de geheimhouding gebaseerd is. - College gaat na of PBO uitspraak heeft gedaan over status bestuur.	Toezegging		Q2 2019		MO

2019-40	8-5-2019	Raad	Van Loon	<i>Motie tekorten sociaal domein (actie griffie):</i> 1. Een afschrift van deze motie te versturen aan de fracties van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; 2. Deze motie te delen met de gemeenteraden van regio-eentraal Gelderland met de vraag om een gelijkluidend verzoek naar het Rijk te sturen en daarmee een sterk signaal af te geven vanuit de regio	Motie	Afgedaan	mei-19	Motie is d.d. 13 mei 2019 afgedaan	Griffie
---------	----------	------	----------	--	-------	----------	--------	------------------------------------	---------

Organisatie 23-05-2019

Commissie Samenleving 2018–2022

Dossiernummer	1573
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2019
Agendapunt	5
Omschrijving	Raadsvoorstel Kadernota 2020–2023 (Z/19/329940)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving 2018–2022	18 juni 2019

Toelichting

2e behandeling Kadernota 2020in B&W

*Z033907BD

30*

Raadsvoorstel

Z/19/329940 INT/19/897213

Onderwerp	Kadernota 2020-2023
Zaaknummer	Z/19/329940
Documentnummer	INT/19/897213
Portefeuillehouder	Nanne van Dellen
Portefeuille	Financiën
Behandelend ambtenaar/afdeling	Erwin Heusinkveld – afdeling Financiën
Telefoon	0316-595259
E-mail	e.heusinkveld@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De Kadernota 2020-2023 (hierna kadernota) is het moment om alle voorstellen voor nieuw beleid integraal af te wegen. We kijken daarbij vooruit naar de jaren 2020 tot en met 2023. Naast de voorstellen voor nieuw beleid wegen we ook autonome ontwikkelingen en actualisatie van bestaand beleid integraal af.

Daarnaast nemen we de uitgangspunten voor de meerjarenbegroting op. De kadernota gaat uit van de financiële standen uit de 1e voortgangsrapportage. Deze rapportage laat een fors structureel tekort zien.

De geschetste ontwikkelingen in deze kadernota leiden tot een verder oplopend tekort.

In de kadernota vindt u denk- en zoekrichtingen om korte en langere termijn onze begroting sluitend krijgen. We hebben in hoofdzaak rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen, omdat die niet of nauwelijks door ons te beïnvloeden zijn. Voor nieuwe uitgaven, door nieuw beleid of bestaand beleid te intensiveren of actualiseren, is binnen het huidige financieel perspectief nauwelijks ruimte. Dat betekent dat we onze ambities, ook voor wat de uitvoering van het coalitieakkoord betreft, hebben moeten bijstellen.

We concretiseren en werken de denk – en zoekrichtingen voor de meerjarenbegroting 2020-2023 verder uit. We richten ons hierbij op de presentatie van een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven in de jaarschijf 2022 van de meerjarenbegroting.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. in te stemmen met de inhoud en de voorstellen zoals deze zijn opgenomen in de Kadernota 2020-2023;
2. de Kadernota 2020-2023 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 189 van de Gemeentewet heeft de raad het budgetrecht. Daarnaast is in onze financiële verordening opgenomen dat het college de raad jaarlijks een kadernota aanbiedt. In de kadernota staan voorstellen voor nieuw beleid, de financiële kaders voor het volgende jaar en de meerjarenraming.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de kadernota brengen we het beleid en de daaruit voortvloeiende financiële effecten in beeld. Hiermee schetsen we de kaders voor de gemeentebegroting 2020 en volgende jaren.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De 1^e voortgangsrapportage 2019 vormt het vertrekpunt voor de kadernota

De kadernota gaat uit van de financiële standen van de 1e voortgangsrapportage 2019. Bij bespreking van deze voortgangsrapportage in de raadscommissie Middelen hebben vrijwel alle raadsfracties erop aangedrongen al in het lopende jaar 2019 in te zetten op ombuiging van het beleid in het sociaal domein (jeugdzorg, Wmo) en het daarmee realiseren van kostenbesparing. Wij hebben naar de mogelijkheden gekeken, maar vast moeten stellen, dat deze mogelijkheden in 2019 beperkt zijn, omdat we enerzijds gebonden zijn aan wet- en regelgeving en anderzijds een wijziging van eigen beleid niet op korte termijn effectief kunnen maken. Desondanks achten wij een taakstelling van € 0,5 miljoen haalbaar. Op basis van realistisch begroten voorzien wij een verder bezuinigingsresultaat op het sociaal domein pas vanaf 2020. Of dekking van het gehele tekort binnen dat domein haalbaar is, zoals door meerdere raadsfracties geopperd, wordt duidelijk als we de (eerste) uitkomsten van het onderzoek van BDO ontvangen medio juli 2019.

2.1 Integraal afwegingsmoment

In de kadernota staan alle beleidsmatige en financiële kaders in onderlinge samenhang. Dat maakt een integrale afweging mogelijk. De kadernota laat een fors structureel tekort zien.

3.1 Naar een reëel en structureel begrotingsevenwicht

Wij richten ons met het sluitend maken van het financieel meerjarenperspectief op de jaarschijf 2022 van de meerjarenbegroting, zo mogelijk eerder. Randvoorwaarde: de weerstandsratio moet minimaal 1.0 zijn (algemene reserves zijn precies voldoende om de risico's af te dekken). Daartoe bieden we een pakket van bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen bij de meerjarenbegroting 2020-2023 aan. Voor de kadernota 2020 volstaan we met het aangeven van denk- en zoekrichtingen voor de bezuinigings- en ombuigingsmaatregelen.

4.1 Meicirculaire nog niet verwerkt

In de kadernota 2020 zijn nog geen cijfers opgenomen uit de Meicirculaire 2019. In deze circulaire verwachten we uitsluitend over mogelijke extra middelen binnen het sociaal domein vanwege landelijke tekorten. Deze meicirculaire is pas eind mei/begin juni beschikbaar. Wij bieden voorafgaand aan de raadsbehandeling van de kadernota een raadsinformatiebrief aan met daarin de accresontwikkeling en de doorwerking naar de Zevenaarse begroting.

5.1 De financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2020-2023

Om de komende meerjarenbegroting op te kunnen stellen zijn kaders en (technische) uitgangspunten nodig. Dit zijn bijvoorbeeld uitgangspunten voor de trendmatige aanpassing, het rentepercentage voor investeringen en de loonontwikkeling.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

In de begroting 2020-2023 verwerken we de keuzes van deze kadernota. Via de documenten van de p&c cyclus monitoren we de uitvoering en stellen deze waar nodig bij.

7. Klimaat en duurzaamheid

De kadernota is intern en extern digitaal voor iedereen beschikbaar (website/portal).

8. Communicatie

De kadernota 2020 wordt digitaal ter beschikking gesteld via de portal (<https://zevenaar.pcportal.nl/>).

9. Kosten, baten en dekking

Hieronder brengen wij het begrotingsresultaat 2020-2023 in beeld:

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Primitieve begroting	298	593	59	424
Wijzigingen tot 1e VGR	-18	-18	-18	-384
1e Voortgangsrapportage	-6.271	-6.174	-6.096	-5.856
Stand meerjarenbegroting tot de Kadernota	-5.990	-5.599	-6.055	-5.815
Mutaties kadernota				
1. Autonome ontwikkelingen	-3.452	-3.508	-3.402	-2.916
2. Actualisatie bestaand beleid	-305	-15	-5	-5
3. Nieuw beleid	-506	-231	-184	-74
5. Dekkingsplan	555	1.230	1.530	1.530
Totaal mutaties Kadernota	-3.708	-2.524	-2.061	-1.465
Mutaties reserves Kadernota				
Begrotingssaldo na kadernota	-9.699	-8.123	-8.115	-7.280

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	894095	Kadernota 2020

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Michel Tromp

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Kadernota 2020
Zaaknummer	Z/19/329940
Documentnummer	INT/19/897213

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

gelet op artikel 189 van de Gemeentewet ;

besluit:

1. in te stemmen met de inhoud en de voorstellen zoals deze zijn opgenomen in de Kadernota 2020-2023;
2. de Kadernota 2020-2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 3 juli 2019.

De griffier
E.M. Geldorp

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Kadernota 2020-2023

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen.....	3
Voorwoord.....	4
Hoofdpijnen	5
Thema's	11
1. Participatie	12
2. Sociaal domein en leefbaarheid.....	13
3. Economie en vrijetijdseconomie	15
4. Duurzaamheid.....	17
5. Mobiliteit en bereikbaarheid.....	19
6. Verbeteren bestuurscultuur.....	20
Programma's	21
Bestuur en ondersteuning	22
Veiligheid.....	31
Verkeer, vervoer en waterstaat	35
Economie.....	37
Onderwijs	41
Sport, cultuur en recreatie.....	47
Sociaal domein	52
Volksgezondheid en duurzaamheid	61
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	65
Financiën.....	68
Autorisatie	69
Kaders en uitgangspunten	71
Overzicht van baten en lasten	73
Financiële effecten Kadernota	75
Bijlagen.....	78
Overzicht begrotingswijzigingen.....	79
Overzicht niet gehonoreerde voorstellen	82

ALGEMEEN

VOORWOORD

Inleiding

Hierbij bieden wij u de kadernota 2020 van de gemeente Zevenaar aan.

De kadernota markeert de jaarlijkse start van de gemeentelijke sturingscyclus. Daarbij stelt u de kaders vast waarbinnen de begroting voor het nieuwe jaar uitgewerkt wordt.

Deze kadernota bevestigt de zeer slechte financiële positie van de gemeente, zoals die zich al bij de 1^e voortgangsrapportage 2019 aankondigde. Een schrale troost is, dat het geschetste beeld van grote tekorten, vooral in het sociale domein, zich overal in Nederland voordoet. Het tekort is vooral ontstaan door structureel onvoldoende rijksmiddelen voor de in 2015 aan de gemeente overgedragen taken binnen het sociaal domein. Daarnaast heeft de organisatie van deze zorg bij potentiële cliënten gezorgd voor een laagdrempelige toegang tot de zorg.

Alle gemeenten met ondersteuning van de VNG voeren de druk op om het Rijk te bewegen een reële bijdrage voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein te geven. Hoewel er enige beweging lijkt te komen, leidt dit niet tot het oplossen van de opgetreden tekorten.

Dit noodzaakt ons maatregelen te treffen om van Zevenaar een structureel financieel gezonde gemeente te maken. Dat dit geen eenvoudige opgave is, mag helder zijn. Onze ambities, zoals afgesproken in het coalitieakkoord, komen onder druk te staan.

Wij gaan graag met u in gesprek om in deze financieel moeilijke tijden de goede keuzes voor de Zevenaarse samenleving te maken.

Planning/verdere procedure

Het behandelschema ziet er als volgt uit:

• Commissies:	18, 19 en 20 juni 2019
• Raadsvergadering	3 juli 2019

De definitieve besluitvorming vindt plaats bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2020-2023 in uw vergadering van 6 november 2019.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Michel Tromp
secretaris

Luciën van Riswijk
burgemeester

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

De kadernota 2020 is het eerste planning- en controldocument voor de cyclus van 2020.

Met de kadernota informeren wij u over de ontwikkeling van ons financieel meerjarenperspectief en doen wij voorstellen over het te voeren beleid van onze gemeente. De besluiten werken wij uit in de begroting 2020 en meerjarenraming.

Waar wij in de meerjarenbegroting 2019-2022 nog een redelijk optimistisch beeld van de financiële positie van Zevenaar konden schetsen, zien we nu een grote kanteling.

Als gevolg van vooral externe ontwikkelingen, met name de stijging van de kosten in het sociaal domein op jeugdzorg en Wmo, kampen wij met een structureel tekort van rond € 7,3 miljoen.

Het tekort (inclusief 1e voortgangsrapportage) wordt veroorzaakt door mutaties op de volgende begrotingsposten.

Omschrijving	Bedrag x € 1.000.000
Wmo	2,10
Jeugdzorg	5,80
Participatie	0,40
Doelgroepenvervoer	0,60
Automatisering	0,30
Algemene uitkering	-0,40 Voordeel
VGGM	0,10
Schrappen stelpost Interbestuurlijk programma (IBP)	-1,00 Voordeel
Schrappen stelpost inflatie Kadernota 2018	-0,20 Voordeel
Verhoging OZB inkomsten	-0,40 Voordeel
	7,30

In deze kadernota leest u over denk- en zoekrichtingen op korte en langere termijn die ervoor kunnen zorgen dat wij onze begroting sluitend kunnen krijgen. Wij hebben in hoofdzaak rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen, omdat die niet of nauwelijks door ons zijn te beïnvloeden. Voor nieuwe uitgaven, voor nieuw beleid of bestaand beleid te intensiveren of actualiseren, is binnen het huidige financieel perspectief nauwelijks ruimte. Dat betekent dat we onze ambities, ook voor wat de uitvoering van het coalitieakkoord betreft, hebben moeten bijstellen. In de kadernota richten de voorstellen voor nieuw beleid zich vooral op duurzaamheid (pilot aardgasvrij maken), vrijetijdseconomie, datagedreven sturing en verbetering van de juridische kwaliteitszorg.

Hieronder vindt u de denk – en zoekrichtingen voor het sluitend maken van de begroting verder geconcretiseerd en uitgewerkt. Wij richten ons hierbij op de presentatie van een evenwicht tussen inkomsten en uitgaven in de jaarschijf 2022 van de meerjarenbegroting 2020-2023.

Onze denk- en zoekrichtingen zijn in volgorde van prioriteit en kansrijkheid ingedeeld:

A. Ambities herprioriteren, bestaand beleid bijstellen

- Eerst grote uitgavenposten bezien en richten op de taakvelden, waar de tekorten optreden
- Wettelijke taken op minimum niveau
- Alleen uitvoeren wat onontkoombaar en onuitstelbaar is
- Investerings uitstellen, afstellen

- Beleidsuitvoering met een (onderhouds)voorziening verlagen
- Minder ruim begroten/ groter risico nemen
- Geen geld voor areaalvergroting
- Lager voorzieningenniveau
- Beperkt nieuw beleid

B. Financieel technische mogelijkheden

- Inzetten inflatiecorrectie
- Inzetten post onvoorzien
- Financiële basis op orde
- Met algemene reserve investeringen dekken (kapitaalegalisatiereserve)

C. Bedrijfsvoering/bestuurkosten

- Taakreductie (gekoppeld aan bijgestelde ambities)
- Via efficiënte inkoop werkzaamheden uitbesteden
- Efficiënter en innovatiever werken
- bestuurskosten

D. Verbonden partijen en andere maatschappelijke partners

E. Hogere opbrengsten

- Belastingen (areaaluitbreiding, verhogen tarieven), leges en rechten kostendekkend maken
- Algemene uitkering (mei circulaire)/wijziging BTW Compensatiefonds
- Huuropbrengsten verhogen
- Afstoten vastgoed (op basis van conclusies Vastgoednota)

Voor de hoofdindeling gaan we vooralsnog van de volgende taakstelling uit.

Onderwerp	2020	2021	2022	2023
A. Ambities herprioriteren, bestaand beleid bijstellen				
• Wmo	0,6	0,8	1,0	1,0
• Jeugd	1,5	2,0	3,5	3,5
• Overig	1,0	1,4	1,7	1,7
B. Financieel technische mogelijkheden	0,1	0,2	0,2	0,2
C. Bedrijfsvoering		0,3	0,7	0,9
D. Verbonden partijen en andere maatschappelijke partners			0,3	0,5
E. Hogere opbrengsten	0,2	0,4	0,6	0,6
TOTAAL	3,4	5,1	8,0	8,4

Over deze richting voor het bezuinigingspakket gaan wij graag met u in gesprek. Rekening houdend met uw gevoelens werken wij het daarna uit tot een evenwichtig pakket, dat we tegelijk met de begroting 2020 aan u zullen presenteren. In de raadsvergadering van 6 november 2019 vindt uw besluit plaats.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

Deze kadernota is de tweede van onze nieuwe gemeente. In tegenstelling tot de eerste Kadernota nemen we het actuele jaar niet mee, we kijken alleen vooruit. De kadernota is dan ook bedoeld voor de integrale afweging.

De Kadernota borduurt voort op de 1e Voortgangsrapportage die u in juni heeft behandeld. De financiële mogelijkheden zijn zeer beperkt. Toch bevat deze Kadernota de nodige voorstellen. Deze voorstellen zijn ingedeeld in vier categorieën, namelijk autonome ontwikkelingen, actualisatie van bestaand beleid, nieuw beleid en dekkingsplan. In de categorieën actualisatie bestaand beleid en nieuw beleid is grote terughoudendheid betracht bij het honoreren van voorstellen. Veel voorstellen worden daarom niet ter goedkeuring aan u voorgelegd in deze kadernota. Deze voorstellen hebben wij in een bijlage voor u inzichtelijk gemaakt. U kunt dus zien welke moeilijke keuzes wij moeten maken.

In de categorie Dekkingsplan zijn enkele voorstellen opgenomen die een positief effect hebben op het meerjarenresultaat. Dit is vooruitlopend op verdere ombuigingsmaatregelen die wij aan u voorleggen bij de begroting 2020-2023.

In deze paragraaf presenteren wij het financieel meerjarenbeeld op hoofdlijnen en geven wij globaal inzicht in de ontwikkeling van onze weerstandsratio. Bij de begroting 2020 werken wij dit verder uit in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële ontwikkelingen verwijzen wij u naar de programma's en naar het hoofdstuk financiën.

Financieel meerjarenbeeld

De ontwikkeling van ons financieel meerjarenbeeld ziet er als volgt uit:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Primitieve begroting	298	593	59	424
Wijzigingen tot 1e VGR	-18	-18	-18	-384
1e Voortgangsrapportage	-6.271	-6.174	-6.096	-5.856
Stand meerjarenbegroting tot de Kadernota	-5.990	-5.599	-6.055	-5.815

Mutaties kadernota

1. Autonome ontwikkelingen	-3.452	-3.508	-3.402	-2.916
2. Actualisatie bestaand beleid	-305	-15	-5	-5
3. Nieuw beleid	-506	-231	-184	-74
5. Dekkingsplan	555	1.230	1.530	1.530
Totaal mutaties Kadernota	-3.708	-2.524	-2.061	-1.465

Mutaties reserves Kadernota

Begrotingssaldo na kadernota	-9.699	-8.123	-8.115	-7.280
-------------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Opmerkingen:

- Door de bedragen te presenteren x € 1.000 kan er sprake zijn van afrondingsverschillen.

Toelichting financiële ontwikkelingen op hoofdlijnen

Op basis van de financiële verwerking van onze ambities laat het financieel meerjarenbeeld structureel een negatief resultaat zien. Het negatieve saldo dat is gepresenteerd in de 1e voortgangsrapportage loopt, op basis van de voorstellen in deze Kadernota, verder op. De 1e voortgangsrapportage liet een structureel negatief resultaat zien vanaf 2020 van € 6 miljoen. In deze Kadernota stijgt het tekort naar € 9,7 miljoen in 2020, aflopend naar afgerond €7,3 miljoen in 2023.

De belangrijkste financiële effecten in deze Kadernota voor 2020 zijn:

Algemene uitkering € 1.598.000 V

De berekening van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds in deze Kadernota is gebaseerd op de zogenaamde 'december-circulaire 2018' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Stelpost kostenstijging 2020 € 1.225.000 N

De Algemene Uitkering is gebaseerd op prijspeil 2020. Dit betekent dat bij alle andere begrotingsposten rekening moet worden gehouden met een prijsstijging (inflatie). De uitkomst van € 1.225.000 zetten wij op een stelpost. Deze stelpost wordt bij de begroting 2020 ingezet.

Brandweerbijdrage VGGM € 115.000 N

Conform de meerjarenbegroting 2020-2023 bedraagt de brandweer-bijdrage aan VGGM voor Zevenaar in 2020 € 2.420.000. Naast de impact met de Omgevingswet heeft vooral de loon- en prijsindex een effect.

Structurele stijging kosten Wmo - Hulp bij het Huishouden € 125.000 N

Bij het opstellen van de Kadernota 2018 - 2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor de jaren vanaf 2019. Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. We gaan er van uit dat de stijging van de zorgkosten, zoals die zich in 2018 heeft voorgedaan, structureel is. We voorzien zelfs, gelet op de landelijke trend dat de instroom ook in 2020 nog steeds toeneemt. Dit zorgt voor een stijging van € 125.000.

Structurele stijging kosten jeugdzorg € 2.215.000 N

We gaan ervan uit dat de stijging van de zorgkosten, zoals die zich in 2018 heeft voorgedaan, structureel is. Het gaat daarbij om een stijging van het aantal cliënten met 16%. We voorzien, gelet op de landelijke trend dat de instroom in de jeugdhulp nog steeds toeneemt. Daarom zien wij ons genoodzaakt om ook voor 2020 rekening te houden met een stijging met hetzelfde percentage.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding € 300.000 N

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2020 uitkomt op € 300.000.

Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten € 387.000 N

We houden rekening met de recente ontwikkelingen voor wat betreft de BUIG-uitgaven en inkomsten (uitkeringslasten/-baten, specifieke uitkering). Het nadeel van € 387.000 is verwerkt in deze kadernota. De redenen hiervoor zijn:

- Een verwachte korting van 3% op het BUIG-budget (specifieke uitkering van het ministerie van SZW). Dit als gevolg van een daling van het landelijk bijstandsbestand. Uitgaande van het voorlopige BUIG-budget van € 11.046.000 en de korting 3% bedraagt het budget voor 2020 € 10.715.000. De bijstelling ten opzichte van de raming van € 10.800.000 in de vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022, voor de jaren 2020 e.v., is € 85.000 (nadeel/lagere baten).

- Op grond van de eerste managementrapportage over 2019 van de RSD verwachten wij dat de schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD' niet volledig wordt gerealiseerd. Een aanpassing van de verwachte schadelastbeperking tot 65% wordt noodzakelijk geacht (bijstelling schadelastvermindering: 35% van € 864.233 = € 302.000 nadeel/hogere uitkeringslasten).

Automatisering

€ 345.000 N

De kosten voor I&A ramen we bij met in totaal € 345.000. De kosten in eigen huis van software, onderhoud applicaties, updates en consultancy zijn de afgelopen jaren toegenomen. De budgetten 2017 van de beide voormalige gemeenten zijn samengevoegd tot een 1+1 begroting 2018 en niet verhoogd omdat de kostenontwikkeling niet goed in te schatten was.

Een ander deel van de toegenomen kosten houdt verband met de duurdere licenties van MS Office die het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor alle medewerkers mogelijk maken. Tenslotte is de bijdrage aan de RID voor het jaar 2020 verhoogd met in hoofdzaak de prijs- en loonindex.

Aardgasvrij Zevenaar

€ 150.000 N

De ambitie van Zevenaar om in 2040 aardgasvrij te zijn gaat naast een technisch vraagstuk ook over gedragsverandering. In de Warmtevisie Zevenaar is de werkwijze – de Wijk van de Toekomst aanpak - omschreven. Als pilot is Angerlo gestart en zal Riverparc opgepakt worden. De kosten van dit proces zijn geraamd op € 150.000.

Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie

€ 176.000 N

Voor de uitvoering van het beleidskader vrijetijdseconomie vragen wij u om incidenteel € 100.000 in 2020 beschikbaar te stellen. Naast dit incidentele bedrag stellen wij u voor om structureel € 76.000 in 2020 en vanaf 2021 € 80.500, oplopend tot € 89.500 in 2023 beschikbaar te stellen om de beoogde resultaten te halen. Deze middelen kunnen worden gedekt door een verhoging van de toeristenbelasting met € 0,20 per overnachting en de verwachte stijging van het aantal overnachtingen (vanaf 2021). Voor de stijging van de toeristenbelasting is in deze kadernota een afzonderlijk voorstel opgenomen.

Vrijval stelpost IBP

€ 500.000 V

In de begroting 2019 is een stelpost opgenomen voor uitvoering van het Interbestuurlijk Programma (IBP) voor de jaren 2020 tot en met 2022. In deze kadernota stellen wij voor om, gezien de financiële situatie van de gemeente, de stelpost te laten vrijvallen. Het gaat om € 500.000 in 2020, € 750.000 in 2021 en € 1.000.000 vanaf 2022.

Weerstandsvermogen

In deze paragraaf gaan wij kort in op de ratio van het weerstandsvermogen. Dit doen wij op basis van een globale berekening, rekening houdende met de uitkomsten van de Jaarstukken 2018 en het jaar 2019 (de 1e voortgangsrapportage). De meerjarige tekorten uit deze kadernota zijn in deze berekening van het beschikbare weerstandscapaciteit niet meegenomen.

In de berekening gaan wij uit van de meest actuele risico inschatting. Daarnaast houden wij bij de stand van de algemene reserve rekening met toekomstige toevoegingen en onttrekkingen.

Op basis van de globale actualisatie geeft de ratio de volgende uitkomst:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{28.400.000}{14.000.000} = 2,0$$

Deze uitkomst van het weerstandsvermogen kan als ruim voldoende worden gekenmerkt. Dit betekent dat de financiële risico's ruim voldoende afgedekt worden. De ratio moet minimaal 1,0 zijn. Met andere woorden: € 14.400.000 kan maximaal worden aangewend om bijvoorbeeld tekorten te dekken.

Indien we rekening houden met de verwachte tekorten in de jaren 2020 tot en met 2023 én met de zoek- en denkrichtingen, dan daalt het weerstandsvermogen naar 1,4.

THEMA'S

1. PARTICIPATIE

Omschrijving

We leven in een netwerksamenleving. Dit betekent iets voor de rol van de gemeente. Het werk dat wij doen, het beleid dat wij maken is van en voor onze inwoners. Participatie vanuit onze inwoners wordt de nieuwe standaard. Dit houdt in dat we onze inwoners uitdagen om zelf met ideeën te komen over beleid, deel te nemen aan beleidsvorming of zelf beleid te initiëren. Dit vraagt in de eerste plaats van onszelf als gemeente (raad, college en organisatie) dat we dingen anders gaan doen. We gaan onze rol als verbinder spelen binnen het lokale netwerk van onze gemeente. Dit betekent dat wij binnen de lokale gemeenschappen onze inwoners kennen, zodat zij ons ook kennen. We doen dit door het werk van de dorpsraden en wijkraden te ondersteunen en stimuleren, door rondetafelgesprekken te organiseren en het introduceren van innovatieve vormen van participatie (zoals inwonerspanels/G1000).

WAT WILLEN WE?

o.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

We willen een optimale dienstverlening realiseren door ons te richten op de drie focuspunten 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij' uit onze dienstverleningsvisie 'Samen Sterker'. We maken dit concreet door meetbare doelstellingen te bepalen en willen onze dienstverlening aan de hand hiervan meten en verbeteren. Het is ons doel onze dienstverlening de komende jaren verder vorm te geven en te versterken. Wij willen onze gemeentelijke organisatie op orde hebben, moderniseren en vernieuwen.

2. SOCIAAL DOMEIN EN LEEFBAARHEID

Omschrijving

De overkoepelende doelstelling (opgave) in het sociaal domein is het vergroten van de kansen en mogelijkheden van inwoners. Hiervoor richten we ons op de gehele samenleving als een systeem, omdat een krachtige samenleving bijdraagt om de kansen en mogelijkheden van kwetsbare inwoners te vergroten. We sluiten daarbij aan bij de kracht van de Zevenaarse samenleving in de vorm van eigen kracht, stimulering en versterking van informele netwerken en algemene voorzieningen. Daar waar nodig bieden we een vangnet voor kwetsbare inwoners, bijvoorbeeld via armoedebelid en schuldhulpverlening. Voor het realiseren van de opgave zijn er subdoelstellingen op de thema's maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, (arbeids)participatie, onderwijs, volksgezondheid en sport. Binnen al deze thema's worden activiteiten uitgevoerd die aan de overkoepelende doelstelling bijdragen en steeds meer in samenhang worden uitgevoerd.

We willen dat inwoners zich geaccepteerd voelen en deelnemen in sociale verbanden. In de Zevenaarse dorpen en wijken hebben bewoners aandacht voor elkaar en ze helpen naar vermogen mee aan de vitalisering van dorp of wijk. Goede informatievoorziening en een ondersteuningsstructuur zijn belangrijk om preventief te werken en een beroep op langdurige en zware zorg te voorkomen. Het is daarom van belang dat op wijk- en buurniveau mensen elkaar ontmoeten, leren kennen en er laagdrempelige informatie en ondersteuning beschikbaar is. De buurtbewoners zelf, buurtinitiatieven, verenigingen, vrijwilligersorganisaties, accommodaties en de gebiedsteams zijn de belangrijkste instrumenten om dit te ontwikkelen en te realiseren. Daarnaast willen we dat de mensen in de Zevenaarse dorpen en wijken met plezier wonen en dat ze zich actief inzetten voor elkaar en de leefbaarheid van hun buurt.

WAT WILLEN WE?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Het voorkomen en op een goede manier bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bezoekers zijn en voelen zich veilig in onze gemeente.

4.1 Onderwijs

Het is ons doel dat onze kinderen en jonge inwoners minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op een goede toekomst, participatie aan de samenleving en hun economische onafhankelijkheid te vergroten. We willen daarom een goede toegankelijke (pedagogische) infrastructuur voor scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met een doorgaande lijn voor 0- tot 23-jarigen in onze gemeente. Hierbij zoeken wij voortdurend samen met het onderwijs naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven.

4.2 Kinderopvang

Peuters, vanaf 2 jaar, krijgen toegang tot een kwalitatieve peutervoorziening binnen de kinderopvang. Een betekenisvolle speelleeromgeving stimuleert de ontwikkeling van peuters. Daarmee leggen we voor alle peuters een sterke basis voor een goede start in het onderwijs.

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Het versterken van de sociale structuur én de 'basis op orde' in onze gemeente. Het gaat hier om het geheel van inwoners, organisaties, diensten en voorzieningen. De essentie is de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie in de stad, dorpen en wijken te bevorderen. Wij versterken deze structuur onder andere door inwoners en organisaties te faciliteren bij initiatieven, hen daarbij te ondersteunen en te positioneren. Daarbij investeren we in ontmoeting dichtbij onze inwoners en maatschappelijke partners. Als regisseur stellen wij ons actief op om verbindingen te initiëren en te stimuleren. Het gaat tot slot ook om grip op de kosten en flexibiliteit ten aanzien van inkoop en verantwoording binnen het sociaal domein te versterken.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

We gaan op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning uit van de kracht van de samenleving en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners en gezinnen. Onze activiteiten zijn erop gericht de inwoners in hun kracht te zetten en de samenleving actiever te maken. Hierbij houden we oog voor kwetsbaarheid, vergrijzing en voor jeugd en gezin. Daarbij zijn we gericht op het verminderen van de kosten van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

6.3 (Arbeids)Participatie

Wij willen de zelfredzaamheid van onze inwoners, de sociale cohesie en de lokale economie bevorderen. Daarom streven wij naar een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waaraan alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen, ongeacht leeftijd, achtergrond of arbeidshandicap. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, ondersteunen wij door middel van verschillende voorzieningen.

7.1 Gezondheidszorg

We willen dat iedereen in onze gemeente gezond kan leven en opgroeien. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen.

8.1 Ruimtelijke Ordening

Wij streven naar een goede balans tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau en leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod. We maken gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

8.2 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op de vitaliteit in dorpen en wijken. We nemen fysieke maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen toekomstbestendig te maken.

8.3 Wonen en bouwen

Wij hebben een toekomstbestendige woningvoorraad. Voor iedereen is er een geschikte woning en onze inwoners wonen prettig.

8.4 Handhaving

Beschermen van de kwaliteit van de (leef-)omgeving door toezicht en handhaving.

3. ECONOMIE EN VRIJETIJDSECONOMIE

Omschrijving

Wij hebben de ambitie om op een gezonde en robuuste wijze de economie van Zevenaar verder te ontwikkelen door bestaande kwaliteiten te behouden of te versterken. Onze focus ligt op de sectoren maakindustrie, logistiek & transport en vrijetijdseconomie. Deze sectoren passen het beste bij het DNA en de positie van onze gemeente in de regio. In dit kader staan wij voor regionale grensoverschrijdende samenwerking.

De economische diversiteit die onze gemeente kenmerkt, ook de agrarische sector is een belangrijke economische pijler in Zevenaar, biedt een stevig fundament voor gerichte en stabiele groei. Wij zijn erop gericht dat ondernemers een goed en aantrekkelijk vestigingsklimaat in onze gemeente aantreffen en mogelijkheden krijgen om hun activiteiten uit te kunnen bouwen.

Wij willen dat iedereen, ook de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, erin slaagt te profiteren van de kansen die de economische groei biedt. Daarom gaan we deze mensen extra begeleiden, ondersteunen en stimuleren in hun zoektocht naar werk. Waar kansen liggen, zorgen we dat ze gepakt kunnen worden.

Mensen die (nog) niet deel kunnen nemen aan de reguliere arbeidsmarkt, vragen we op andere wijze een bijdrage aan onze gemeente te leveren. Via de RSD, het UWV en Scalabor geven wij mensen de mogelijkheid om zichzelf te ontwikkelen en stimuleren we het om weer aan het werk te gaan.

WAT WILLEN WE?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede werklocaties, waarin ruimte is voor nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

Een goede waardering van onze dienstverlening door ondernemers.

3.4 Gebiedsmarketing

Wij willen de naamsbekendheid van onze gemeente vergroten en economische groei realiseren. Economische groei zorgt voor behoud van het bovenlokale voorzieningenniveau. Het is ons doel de toeristische en recreatieve kwaliteiten van onze prachtige gemeente te promoten en bezoekersaantallen te verhogen. We willen ondernemers aantrekken door hen bekend te maken met het positieve vestigingsklimaat voor bedrijven in onze gemeente.

5.1 Sport

Het is ons doel dat alle inwoners in een leefbare en gezonde samenleving elkaar in de eigen omgeving kunnen ontmoeten en (gezaamenlijk) kunnen sporten en bewegen, mede gericht op een gezonde levensstijl.

5.2 Kunst en cultuur

Wij willen een divers cultureel en educatief aanbod, dat kwalitatief sterk is en voor inwoners gemakkelijk toegankelijk en dat bijdraagt aan welbevinden, creatief denken en plezier. Daarbij is cultuur belangrijk om de aantrekkingskracht van onze gemeente te verhogen. Ons doel is dat cultuur bijdraagt aan het versterken van leefbaarheid, zelfredzaamheid, ontmoeting en verbinding.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

We willen ons erfgoed behouden voor toekomstige generaties. Ook willen we het draagvlak voor behoud van ons erfgoed onder onze inwoners vergroten, door het meer te promoten en te vermarkten. Onze monumenten en cultuurhistorisch landschap dragen bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie.

5.4 Vrijetijdseconomie

Vrijetijdsbesteding van Nederlandse en buitenlandse gasten draagt bij aan de Zevenaarse economie en daarmee ook aan de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast heeft vrijetijdseconomie een positief effect op de leefbaarheid in onze gemeente. Wij streven naar een toename van het aantal banen in de sector recreatie-toerisme ten opzichte van het totaal aantal banen in onze gemeente stijgt van 6,6% in 2016 naar 6,8% in 2022.

WAT DOEN WE?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

3.1.5 Uitvoeren Liemerse economische visie

Jaar realisatie 2023

Soort Nieuw beleid

De ambitie van de Liemers economische visie is het beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail).

De volgende doelstellingen willen we bereiken:

- Groei werkgelegenheid met 5% per jaar.
- Groei werkgelegenheid voor hoogopgeleide arbeidskrachten met 2% per jaar.
- Opstellen regionale ontwikkelagenda die als basis dient voor nieuwe werklocaties.
- Gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie.
- Kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie.

Bedragen x € 1.000

Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	45	45	45	

Toelichting

De gezamenlijke uitvoering van de Liemerse economische visie richt zicht op de thema's: logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief detailhandel). Voor deze aanpak vragen wij drie jaar lang € 45.000 (2020 t/m 2022). Deze economische visie krijgt u separaat ter besluitvorming aangeboden.

5.4 Vrijetijdseconomie

5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie

Jaar realisatie 2030

Soort Nieuw beleid

Om te komen tot een prettigere leefomgeving en meer werkgelegenheid voeren wij het beleidskader vrijetijdseconomie uit. Dit bestaat uit de volgende taakvelden:

1. Toeristische infrastructuur (paden, routenetwerken, bewegwijzering)
2. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie
3. Samenwerking en kwalitatief en innovatief ondernemerschap
4. Marketing, informeren en inspireren

Bedragen x € 1.000

Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	176	81	85	90

Toelichting

Voor de uitvoering van het beleidskader vrijetijdseconomie vragen wij u om bovenstaande bedragen beschikbaar te stellen. De structurele uitgaven kunnen worden gedekt door een verhoging van de toeristenbelasting. Hiervoor is separaat een voorstel in deze kadernota opgenomen. Naast deze structurele uitgaven wordt in 2020 incidenteel € 100.000 gevraagd.

4. DUURZAAMHEID

Omschrijving

Wij werken aan een duurzame samenleving. Wij willen iedereen betrekken bij de verduurzaming van de gemeente en regio. Hiervoor ontwikkelen we een nieuwe duurzaamheidsvisie. Dat doen we samen met lokale ondernemers, onderwijsinstellingen, woningcorporaties en inwoners.

Een duurzame toekomst vraagt om een wezenlijk andere manier van handelen door inwoners, bedrijven, instellingen, bezoekers en de gemeente zelf.

Duurzaamheid is dus meer dan duurzame energieopwekking, mobiliteit, afvalscheiding en hergebruik.

Duurzaamheid gaat wat ons betreft over de manier waarop we in de toekomst willen wonen, werken, leren en leven met zorg voor onze aarde.

We verankeren duurzaamheid in alle gemeentelijke beleidsterreinen, wij kiezen binnen elk thema voor duurzame oplossingen. Bij de totstandkoming van beleid zullen we steeds het thema duurzaamheid in de voorbereiding en afweging meenemen. Duurzaamheid wordt een vast thema in de voorstellen die wij aan u doen.

WAT WILLEN WE?

4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)

Wij willen dat inwoners, waaronder kinderen, in staat zijn om bewuste keuzes te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

We willen ons erfgoed behouden voor toekomstige generaties. Ook willen we het draagvlak voor behoud van ons erfgoed onder onze inwoners vergroten, door het meer te promoten en te vermarkten. Onze monumenten en cultuurhistorisch landschap dragen bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO₂ reductie)

In 2020 is minimaal 20% van de benodigde energie voor onze hele gemeente duurzaam opgewekt. In 2040 is dit 100%.

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

In 2020 voldoen wij aan de doelstelling uit het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Die doelstelling is maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

Wij willen de duurzaamheid in de buitenruimte bevorderen. Daarnaast hebben wij de wettelijke zorgplicht om het stedelijk afvalwater in te zamelen en te transporteren, de afvoer van het regenwater in de openbare ruimte en de grondwaterstand. Deze gemeentelijke taken zijn vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2017-2021.

7.5 Milieu

Wij willen een duurzame en gezonde omgeving om in te leven. Samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem zetten we ons daarom in voor een doelmatige uitvoering en handhaving van milieuwetgeving.

8.2 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op de vitaliteit in dorpen en wijken. We nemen fysieke maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen toekomstbestendig te maken.

8.3 Wonen en bouwen

Wij hebben een toekomstbestendige woningvoorraad. Voor iedereen is er een geschikte woning en onze inwoners wonen prettig.

5. MOBILITEIT EN BEREIKBAARHEID

Omschrijving

Wij bevorderen de groei van de mobiliteit en de bereikbaarheid zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid en de leefbaarheid. Daarom zijn innovatieve en duurzame oplossingen nodig.

Met name het economisch belangrijke verkeer (zoals het zakelijk verkeer en het goederenvervoer) is van grote betekenis voor de regionale economie en groeit aanzienlijk, vooral op de weg. De betrouwbaarheid van het verkeerssysteem wordt steeds belangrijker voor de economie. De aanpassingen van de rijkswegen A12 en A15 en de aansluiting van ons gemeentelijk wegennet daarop is van cruciaal belang. Vervoer over water kan voor een ontlasting van het wegennet zorgen en zal worden gestimuleerd.

In de dorpen moeten alle voorzieningen bereikbaar zijn voor hun inwoners. Een goede verbinding tussen dorpen en stad is daarbij van groot belang. Naast verbindingen voor fiets en auto streven wij naar een goede verbinding met openbaar vervoer tussen de kernen en voorzieningen (in grotere kern of stad).

WAT WILLEN WE?

2.1 Verkeer en vervoer

In het kader van een goede bereikbaarheid streven wij naar goede ontsluitingen van onze kernen. Wij willen een goede verbinding naar de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. Wij streven naar een directe verbinding van het Gelders Eiland op de hoofdwegenstructuur (A12), waarbij er aandacht is voor de leefbaarheid in de kernen. Om het fietsgebruik te stimuleren en de fietsveiligheid te waarborgen, zorgen wij voor een goed netwerk van fietsvoorzieningen en -fietspaden. In de stad Zevenaar, tussen de kernen onderling en naar de omliggende gemeenten.

2.2 Parkeren

Wij willen de parkeerdruk in het centrum van de stad Zevenaar door middel van betaald parkeren blijven reguleren.

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede werklocaties, waarin ruimte is voor nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven.

6. VERBETEREN BESTUURSCULTUUR

Omschrijving

Wij stellen in ons handelen dienstbaarheid aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal.

De samenwerking tussen raad, college en organisatie is meer open en transparant. We werken daarbij als eenheid met duidelijkheid over onze eigen rollen. We verbeteren de bestuurscultuur en de respectvolle omgang met elkaar.

Cultuur gaat over menselijk gedrag, groepsgedrag en de geschreven en ongeschreven regels binnen een samenleving. Bestuurscultuur gaat over hetzelfde, maar dan in de context van een bestuurlijke omgeving. Het gaat over de mores. Onze nieuwe gemeente is ontstaan vanuit twee bestuursculturen met elk hun pluspunten en minpunten. We werken actief aan het scheppen en ontwikkelen van een nieuwe bestuurscultuur waarin nadrukkelijk de positieve aspecten vanuit het verleden worden meegenomen als basis voor een nieuwe verbeterde bestuurscultuur.

WAT WILLEN WE?

0.1 Goed bestuur

Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voelen zich optimaal betrokken bij de totstandkoming van ons beleid en zijn tevreden over de kwaliteit van ons bestuur.

We willen dat voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Betrokkenheid en betrouwbaarheid zijn kenmerkend voor onze gemeenteraad en college.

0.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

We willen een optimale dienstverlening realiseren door ons te richten op de drie focuspunten 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij' uit onze dienstverleningsvisie 'Samen Sterker'. We maken dit concreet door meetbare doelstellingen te bepalen en willen onze dienstverlening aan de hand hiervan meten en verbeteren. Het is ons doel onze dienstverlening de komende jaren verder vorm te geven en te versterken. Wij willen onze gemeentelijke organisatie op orde hebben, moderniseren en vernieuwen.

0.3 Financieel beleid

We willen een gezonde en solide financiële positie en huishouding. Dit betekent een begroting die structureel en reëel sluitend is en waarbij risico's zijn afgedekt.

PROGRAMMA'S

BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Wat willen we?

We willen een faciliterende netwerkgemeente zijn. We willen open staan voor initiatieven van onze inwoners, organisaties en bedrijven. We richten ons op digitale dienstverlening en persoonlijke contacten.

We willen dat onze inwoners onze dienstverlening als goed en betrouwbaar ervaren. Onze gemeenteraad en college richten zich op integer, democratisch bestuur, waarbij het ons doel is transparant en open te zijn als bestuur.

Ontwikkelingen

Informatievoorziening & Automatisering

De digitalisering in de maatschappij en daarmee van onze gemeentelijke dienstverlening en werkprocessen zal alleen maar toenemen. Bovenregionale initiatieven en samenwerking, toenemende wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, de beweging naar meer procesmatig en planmatig werken, informatie gestuurd werken en business intelligence zullen komende jaren extra investeringen vragen. Ook in de bedrijfsvoering wordt meer en meer gewerkt buiten de oude kaders van vaste werkplek en vaste kantoortijden. De gemeente Zevenaar gaat hierin mee en stimuleert het tijd- en plaatsonafhankelijk werken voor de gehele organisatie. De verwachting is dat bovengenoemde ontwikkelingen de uitgaven aan automatisering, informatievoorziening en –beveiliging jaarlijks doen toenemen.

Burgerparticipatie

De ‘participatiesamenleving’ is al jaren niet meer weg te denken. Burgers zijn of worden betrokken bij gemeentelijk beleid. Wij spelen in op de ideeën van bewoners. Door initiatieven te omarmen, stimuleren en faciliteren. Dit vindt plaats in verschillende gradaties en uiteenlopende vormen. Van een traditionele vorm als mantelzorg of vrijwilligerswerk, tot de herinrichting van een woonwijk of het beheren van een buurthuis. We dagen onze inwoners uit om zelf met ideeën te komen en te participeren bij beleidsvorming of zelfs beleidsvorming te initiëren. Dit is steeds de start bij het maken van nieuw beleid. Het is immers van en voor onze inwoners. Of het nu gaat om de invoering van de omgevingswet of om de kanteling binnen het sociaal domein.

Wet Open Overheid

Deze Wet, die naar verwachting in 2019 door het parlement wordt aanvaard, heeft als doel de transparantie en verantwoording van de overheid te bevorderen door overheden te verplichten zoveel als mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren. Op sommige terreinen heeft Zevenaar ervaring met openbare en vindbare informatie, bijvoorbeeld vergaderstukken raad of lokale regelgeving. Voor andere categorieën informatie, met soms een hoog volume, zal het nog een forse inspanning vergen om actieve openbaarheid goed geregeld te krijgen.

Datagedreven sturen

Door technologische ontwikkelingen verandert de samenleving snel. Datagedreven sturing levert een bijdrage aan de basis op orde (zoals nieuwe wetgeving rond overheidsinformatie) en het vergroten van de effectiviteit en efficiëntie. Hiermee streven we aan de hand van het collegeprogramma naar bijvoorbeeld verbetering van dienstverlening, kostenbesparingen en het vergroten van publieke meerwaarde voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Het college heeft in 2019 het plan van aanpak vastgesteld en bepaald dat we de positie innemen van de slimme volger. Hiervoor heeft het college een organisatieplan opgesteld waarin de organisatorische en financiële consequenties zijn opgenomen. Om hieraan invulling te geven vragen wij in deze Kadernota incidenteel financiële middelen aan.

Beleidskaders

- [Besturingsfilosofie](#)
- [Dienstverleningsvisie](#)
- Inkoop- en aanbestedingenbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- [Coalitieakkoord 2018-2022 \(2018\)](#)
- [Collegeprogramma 2018-2022 \(2018\)](#)
- [Financiële verordening Zevenaar 2018 \(2018\)](#)
- Nota Verbonden Partijen
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota activering & afschrijving

WAT WILLEN WE?

0.1 Goed bestuur

Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voelen zich optimaal betrokken bij de totstandkoming van ons beleid en zijn tevreden over de kwaliteit van ons bestuur.

We willen dat voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Betrokkenheid en betrouwbaarheid zijn kenmerkend voor onze gemeenteraad en college.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar Gelderland meting	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
Formatie (aantal Fte per 1.000 inwoners)	2018	7,23			7,32	7,32

Toelichting

De formatie zoals die is vastgesteld voor het jaar 2019 bedraagt 310 fte. Zie ook de paragraaf bedrijfsvoering uit de begroting 2019. Per 1.000 inwoners is het aantal fte's gestegen tot 7,32 fte.

Wij verwachten een lichte stijging in de formatie, als gevolg van nieuwe taken en bestuurlijke opgaven.

Apparaatskosten (in € per inwoner)	2018	621			625	625
---------------------------------------	------	-----	--	--	-----	-----

Toelichting

De formatie is in de loop van 2018 en 2019 uitgebreid als gevolg van besluitvorming Kadernota 2018-2022. Dit heeft een stijging tot gevolg bij salarissen, inhuur, I&A, intern beheer en P&O-uitgaven.

Bezetting (aantal Fte per 1.000 inwoners)	2018	6,21			6,59	6,59
--	------	------	--	--	------	------

Toelichting

De werkelijke bezetting is eind 2018 267 fte. Per 1.000 inwoners komt dit neer op 6,21. We verwachten dat de bezetting met eigen medewerkers toe neemt. We nemen afscheid van inhuurkrachten en externen, zodat de opgebouwde kennis in de organisatie blijft. Daarnaast is een toename in de formatie verwacht naar 315 fte, uitgaande van een bezetting van 90% hoort daar een bezetting bij van 283,5 fte, per 1.000 inwoners 6,59.

Externe inhuur (kosten in % totale loonsom en inhuur externen)	2018	25			17	17
--	------	----	--	--	----	----

Toelichting

Het gaat hier om de werkelijk verwachte inhuurlasten als % van de begrote loonsom; landelijk komt deze in onze gemeentegrootteklasse uit op ± 17%. Onze doelstelling is om niet boven het landelijk gemiddelde te scoren.

In 2019 zal de externe inhuur nog rond de 20% uit komen, te verklaren als gevolg van de afronding van de herindeling, andere grote projecten, op orde krijgen Sociaal Domein en vacature-ruimte die is ingevuld met inhuur van derden.

Overhead (in % van totale lasten)	2018	9,96	10,46	10,46
-----------------------------------	------	------	-------	-------

Toelichting

Het saldo van het taakveld overhead wordt uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. Kijkend naar het meerjarenperspectief zit er een stijging in de lasten van de overhead, als gevolg van de toename in overheadlasten zoals salarissen, I&A etc.

WAT DOEN WE?

Intensivering bestaande activiteiten

0.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk	Jaar realisatie	2020
Soort Collegeprogramma		

Datagedreven sturing is het vermogen om op basis van het verzamelen en analyseren van data tot sturing op de gemeentelijke thema's te komen. Wij gaan systematisch deze nieuwe werkwijze in het primaire proces opnemen. Dit brengt met zich mee dat we een aantal organisatorische en technische condities planmatig verbeteren. Te denken valt aan competentieontwikkeling, het werken met een datastrategie en de ontwikkeling van open data. Daarbij hebben we nadrukkelijk oog voor de risico's en ethische vraagstukken die deze ontwikkeling met zich meebrengt.

Bedragen x € 1.000				
Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	47	47		

Toelichting

Datagedreven sturing levert een bijdrage aan de basis op orde (zoals nieuwe wetgeving rond overheidsinformatie) en het vergroten van de effectiviteit en efficiëntie. Hiermee streven we aan de hand van het collegeprogramma onder andere naar verbetering van dienstverlening, kostenbesparingen en het vergroten van meerwaarde voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners.

Om hieraan invulling te geven vragen wij u een bedrag van € 47.000 voor 2020 en 2021.

0.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus	Jaar realisatie	2022
Soort Collegeprogramma		

Wij geven uitvoering aan de planning- en controlcyclus door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. Beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. In 2020 blijven wij investeren in de doorontwikkeling van de P&C-cyclus.

Daarnaast geven wij verder uitwerking aan het project 'Financiële basis op orde'. Het gaat hierbij ondermeer om de verbreding en verdieping van de kennis betreffende budgetbeheer en de geldende voorschriften, het beschrijven van werkprocessen en het optimaliseren van de financiële informatievoorziening.

Bedragen x € 1.000				
Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	50			

Toelichting

Voor de verdere uitwerking van het project 'Financiële basis op orde' is voor 2020 voor externe ondersteuning en trainingen een bedrag nodig van € 50.000. Het gaat hierbij onder meer om de verbreding en verdieping van de kennis betreffende budgetbeheer en de geldende voorschriften, het beschrijven van werkprocessen en het optimaliseren van de financiële informatievoorziening.

Doorlopende activiteiten

o.1 Goed bestuur

o.1.1 Verbeteren bestuurscultuur	Jaar realisatie	2020
o.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente	Jaar realisatie	2022
o.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner	Jaar realisatie	2022

o.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

o.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten	Jaar realisatie	2022
o.2.2 Datagedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk	Jaar realisatie	2020
o.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie	Jaar realisatie	2022
o.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	Jaar realisatie	2022
o.2.7 Invoeren Wet Open Overheid	Jaar realisatie	2021

o.3 Financieel beleid

o.3.1 Uitvoeren Planning & Controlcyclus	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

Kengetallen gemeente

Naam	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
% Contactverzoeken voor organisatie afgehandeld binnen 2 werkdagen	61	60	70	80	80	80

Toelichting

Het percentage contactverzoeken voor de organisatie, aangemaakt door het klantcontactcentrum wanneer de betreffende medewerker niet direct bereikbaar is, afgehandeld binnen de norm van 2 werkdagen.

% Telefonische oproepen in KCC opgenomen binnen 20 seconden	64	70	80	80	80	80
---	----	----	----	----	----	----

Toelichting

Het percentage telefonische oproepen op het algemene nummer dat binnen 20 seconden wordt opgenomen.

% Digitale volwassenheid voor inwoners	67	71	75	80	85	90
--	----	----	----	----	----	----

Toelichting

Het percentage digitale volwassenheid voor inwoners, gemeten in de Monitor Doelgerichte Digitalisering van de VNG.

% Digitale volwassenheid voor ondernemers	53	58	60	65	70	75
---	----	----	----	----	----	----

Toelichting

Het percentage digitale volwassenheid voor ondernemers, gemeten in de Monitor Doelgerichte Digitalisering van de VNG.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	83.162	84.156	82.593	82.593
Wijzigingen tot 1e VGR	821	821	16	16
1e Voortgangsrapportage	-347	-347	-347	-347
Baten tot de kadernota	83.636	84.629	82.262	82.262
Totaal mutaties baten kadernota	1.543	1.774	1.881	2.416
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	1.543	1.424	1.531	2.016
Dividend Waterbedrijf	-55	-55	-55	-55
Aanpassing Algemene uitkering op basis van de december-circulaire 2018	1.598	1.479	1.586	2.071
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>				50
Opstellen Integraal Accommodatieplan				50
<u>5. Dekkingsplan</u>		350	350	350
Actualisatie OZB-inkomsten niet-woningen		350	350	350
Totaal baten na de kadernota	85.179	86.404	84.143	84.678

Lasten

Primitieve begroting	24.641	25.061	25.278	24.761
Wijzigingen tot 1e VGR	-2.154	-2.154	-2.946	-2.429
1e Voortgangsrapportage	-23	-29	-32	-33
Lasten tot de kadernota	22.463	22.878	22.300	22.299
Totaal mutaties lasten kadernota	1.442	916	569	480
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	1.655	1.616	1.616	1.616
Bijdrage SDL i.v.m. Inkoop	13	13	13	13
Informatisering & Automatisering: software & licenties	345	345	345	345
Dividend Waterbedrijf				
BedrijfsHulpVerlening BHV	12	12	12	12
Wet Open Overheid	45			
Aanpassing Algemene uitkering op basis van de december-circulaire 2018				
Huisvesting primair onderwijs - Eerste inrichting Onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair basisschool de Bem				
Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)		-6	-6	-6
Stelpost ivm kostenstijging 2020.	1.225	1.225	1.225	1.225
Ondertitelen raads- en commissievergaderingen	8	20	20	20
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	7	7	7	7
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	230	80	80	55
Advieskosten Planning & Control	25	5	5	5
Tijdelijke formatie juridisch advies	80			
Opstellen Integraal Accommodatieplan				50
Tijdelijke formatie communicatie	75	75	75	
Uitvoeren vervolg project 'Financiële basis op orde'	50			
<u>3. Nieuw beleid</u>	112	100	54	-11
Verduurzamingsmaatregelen brandweerkazerne Zevenaer				
Datagedreven sturen	47	47		

Vervanging atletiekbaan (fundering en topklaag)		-12	-11	-11
Uitvoering juridische kwaliteitszorg	65	65	65	
5. Dekkingsplan	-555	-880	-1.180	-1.180
Vrijval stelpost inflatiecorrectie begroting 2019	-55	-130	-180	-180
Vrijval stelpost IBP begroting 2019	-500	-750	-1.000	-1.000
Actualisatie OZB-inkomsten niet-woningen				
Totaal lasten na de kadernota	23.905	23.794	22.869	22.779
Saldo voor bestemming	61.274	62.610	61.274	61.899
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	905	617	614	614
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	905	617	614	614
Toevoegingen tot de kadernota	1.827	1.607	359	359
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves	1.827	1.607	359	359
Totaal mutaties reserves	-921	-989	255	255
Saldo na bestemming	60.353	61.620	61.529	62.155

Toelichting financiële ontwikkelingen

Negatieve bedragen bij de lasten op programma o Bestuur en ondersteuning.

In de financiële tabel staat een aantal regels met een negatieve last gepresenteerd. Dit zijn doorbelastingen van rente op investeringen van het taakveld Treasury (programma o) naar het juiste product. Financieel wordt de rente mutatie verwerkt op twee programma's. De toelichting wordt alleen gepresenteerd op het programma waar de investering plaats vindt.

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Dividend Waterbedrijf

Het dividend van waterbedrijf Vitens wordt structureel lager geraamd naar € 1 per aandeel. Deze prognose is afgeleid van de verplichting van de ACM (Autoriteit Consument en Markt) om tot tariefsverlaging bij Vitens over te gaan. Dit leidt tot lagere winst en een lagere dividenduitkering bij Vitens aan aandeelhouders.

Aanpassing Algemene uitkering op basis van de december-circulaire 2018

De berekening van de Algemene uitkering uit het gemeentefonds in deze Kadernota is gebaseerd op de zogenaamde 'december-circulaire 2018' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2. Actualisatie bestaand beleid

Opstellen Integraal Accommodatieplan

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor onderwijs gaat onderdeel uitmaken van het Integraal Accommodatieplan (IAP) dat dit jaar wordt opgesteld. Ook het IAP dient periodiek te worden geactualiseerd waarbij het aan te bevelen is om aan te sluiten bij de cyclus van het IHP voor het onderwijs.

De kosten voor externe ondersteuning worden geraamd op € 50.000 voor 2023. Wij stellen voor de kosten ten laste van de voorziening onderhoud gebouwen te brengen.

5. Dekkingsplan

Actualisatie OZB-inkomsten niet-woningen

Vanwege de verkoop van kavels in 7Poort kunnen de OZB-opbrengsten vanaf 2021 worden verhoogd. Van de verwachte hogere opbrengst van € 600.000 vloeit ongeveer 40% weg naar het rijk vanwege een hogere korting op de algemene uitkering. Per saldo resteert een structureel voordeel van € 350.000.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage SDL i.v.m. Inkoop

We passen de gemeentelijke bijdrage voor het onderdeel "inkoop" aan conform de meerjarenbegroting 2020-2023 van de SDL. De verhoging omvat loon- en prijsindexering.

Informatisering & Automatisering: software & licenties

De kosten voor I&A ramen we bij met in totaal € 345.000. In de informatiesamenleving is ook de gemeente in toenemende mate aan het digitaliseren. De kosten in eigen huis van software, onderhoud applicaties, updates en consultancy zijn de afgelopen jaren toegenomen. We benadrukken dat de raming hiervoor in de gemeentelijke begroting nog op het kostenniveau 2017 stond. De budgetten 2017 van de beide voormalige gemeenten zijn toentertijd samengevoegd tot een 1+1 begroting 2018 en niet verhoogd omdat de kostenontwikkeling toentertijd niet goed in te schatten was. Op dit moment kunnen we wel een reële inschatting van de verwachte kosten voor het jaar 2020 maken. Onderdeel hiervan is dan ook een "inhaaleffect" van de afgelopen jaren die we moeten bijramen.

Een ander deel van de toegenomen kosten houdt verband met de duurder wordende licenties van MS Office welke het plaats- en tijdsafhankelijk werken voor alle medewerkers mogelijk maken. Tenslotte is de bijdrage aan de RID voor het jaar 2020 verhoogd met in hoofdzaak de prijs- en loonindex.

BedrijfsHulpVerlening BHV

Op grond van de Arbowet krijgen de preventiemedewerkers extra taken toegewezen. Het gaat om het opstellen en uitwerken van risicomaatregelen voor goede arbeidsomstandigheden in de gemeentelijke gebouwen. Omgerekend gaat het om 0,25 fte.

Wet Open Overheid

Met deze Wet verbeteren we de transparantie en publieke verantwoording van de overheid door zoveel mogelijk informatie vroegtijdig actief openbaar te maken en te publiceren. Voor invoering van de Wet is een eenmalige impuls nodig in 2020 van € 45.000. Voor de uitvoeringskosten zullen gemeenten door het rijk gecompenseerd worden.

Stelpost ivm kostenstijging 2020.

De Algemene Uitkering is gebaseerd op prijspeil 2020. Dit betekent dat bij alle andere begrotingsposten rekening moet worden gehouden met een prijsstijging (inflatie).

De uitkomst van € 1.225.000 zetten wij op een stelpost. Deze stelpost wordt bij de begroting 2020 ingezet.

Ondertitelen raads- en commissievergaderingen

De Wet Digitale Overheid en Het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid bevorderen dat mensen met en zonder beperking op gelijke basis aan onze maatschappij moeten kunnen deelnemen. Binnen de "digitale overheid" betekent dit onder andere dat vergaderingen van raad en commissies vanaf september 2020 moeten worden ondertiteld zodra ze als digitaal archief beschikbaar en toegankelijk zijn. Dit is een wettelijke verplichting. Onze leverancier heeft hiervoor de mogelijkheid in de vorm van geautomatiseerde ondertiteling ontwikkeld. De kosten hiervoor, inclusief de inspanningen die aan het redigeren verbonden zijn, bedragen vanaf 2021 € 20.000 per jaar. In 2020 gaan we uit van 4 maanden inclusief inrichtingskosten € 8.000.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

De nieuwe basisregistratie BRO bevat gegevens over bijvoorbeeld bodem- en grondonderzoek, bodemkwaliteit en grondwatermonitoring. De Wet wordt in tranches ingevoerd en de gemeente Zevenaar is zowel bronhouder als gebruiker van de registratie. Om structureel de BRO bij te houden en hierover informatie te verstrekken aan in- en externe partners is voor interne capaciteit beheer en informatie € 7.000 benodigd.

2. Actualisatie bestaand beleid

Advieskosten Planning & Control

Wij vragen incidenteel budget in 2020 voor de verdere doorontwikkeling van de planning & controlcyclus. Voor de tijdelijke begeleiding en ondersteuning van de applicatiebeheerders van de tool Lias, ramen wij de kosten op € 25.000.

Vanaf 2021 vragen wij een structureel budget voor het jaarlijks inschakelen van specifieke Lias-expertise voor de ondersteuning van onze eigen LIAS-applicatiebeheerders. Wij ramen de kosten op jaarlijks € 5.000.

Tijdelijke formatie juridisch advies

Voor 2020 vragen we incidentele formatie aan voor de afhandeling van Wob en AVG verzoeken en klachten. Daarnaast vraagt de invoering van Juridische Kwaliteits Zorg een tijdelijke impuls. We gaan uit van 1 fte.

Opstellen Integraal Accommodatieplan

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor onderwijs gaat onderdeel uitmaken van het Integraal Accommodatieplan (IAP) dat dit jaar wordt opgesteld. Ook het IAP dient periodiek te worden geactualiseerd waarbij het aan te bevelen is om aan te sluiten bij de cyclus van het IHP voor het onderwijs.

De kosten voor externe ondersteuning worden geraamd op € 50.000 voor 2023. Wij stellen voor de kosten ten laste van de voorziening onderhoud gebouwen te brengen.

Tijdelijke formatie communicatie

We stellen voor de formatie van communicatie-advies uit te breiden met 1 fte voor de duur van 3 jaar ten behoeve van het fysieke domein. Er zijn vanuit Ruimtelijke Ontwikkeling budgetten beschikbaar om de kosten te kunnen dekken, dus budgettair neutraal. Momenteel wordt inhuur ingezet voor deze werkzaamheden, door tijdelijk een medewerker in dienst te nemen, verwachten wij kosten te kunnen besparen.

Uitvoeren vervolg project 'Financiële basis op orde'

Voor de verdere uitwerking van het project 'Financiële basis op orde' is voor 2020 voor externe ondersteuning en trainingen een bedrag nodig van € 50.000. Het gaat hierbij ondermeer om de verbreding en verdieping van de kennis betreffende budgetbeheer en de geldende voorschriften, het beschrijven van werkprocessen en het optimaliseren van de financiële informatievoorziening.

3. Nieuw beleid

Datagedreven sturen

We geven verder invulling aan de technologische ontwikkelingen bij het thema Datagedreven sturen. In 2020 en in 2021 is 2 x € 47.000 nodig voor capaciteit, kennis en expertise. Eind 2021 vindt een evaluatie plaats om de effectiviteit van de datagedreven organisatie te bepalen en na te gaan of er bijstellingen wenselijk zijn.

Uitvoering juridische kwaliteitszorg

Binnen Juridische Zaken is de laatste jaren meer ondersteuning nodig gebleken op extern rechtskundig advies dan begroot. Op basis van deze ervaring is gebleken dat het huidige budget van € 60.000 per jaar onvoldoende is om noodzakelijk extern juridisch advies in te kunnen winnen. Om te kunnen bezuinigen op het budget extern rechtskundig advies zal er eerst een investering nodig zijn op juridische kwaliteitszorg. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het meer in gaan zetten op pre-mediation en de-juridisering waarmee het aantal bezwaar- en beroepsprocedures naar verwachting zal verminderen. Maar ook door te investeren in trainingen van de juridisch medewerkers en meer betrokkenheid van Juridische zaken bij het harmonisatieproces van onze huidige verordeningen en beleidsregels kan worden voorkomen dat de behoefte aan extern juridisch advies zal toenemen. Wij vragen dan ook om de komende drie jaar een bedrag van € 65.000,- extra te ramen zodat er een investering plaats kan vinden op het gebied van Juridische kwaliteitszorg. In een gedegen plan van aanpak zal uitgewerkt gaan worden hoe er, rekening houdend met de te verwachte kosten voor extern juridisch advies, toch al in het eerste jaar geïnvesteerd kan worden in juridische kwaliteitszorg.

5. Dekkingsplan

Vrijval stelpost inflatiecorrectie begroting 2019

In de begroting 2019 is een stelpost opgenomen voor inflatiecorrectie voor de jaren 2019 tot en met 2022. De inflatiecorrectie voor het begrotingsjaar 2019 hebben wij in de 1e voortgangsrapportage 2019 laten vrijvallen. In deze kadernota stellen wij voor om, gezien de financiële situatie van de gemeente, de stelpost ook in de overige jaren te laten vrijvallen. Het gaat om € 55.000 in 2020, € 130.000 in 2021 en € 180.000 vanaf 2022.

Vrijval stelpost IBP begroting 2019

In de begroting 2019 is een stelpost opgenomen voor uitvoering van het Interbestuurlijk Programma (IBP) voor de jaren 2019 tot en met 2022. In deze kadernota stellen wij voor om, gezien de financiële situatie van de gemeente, de stelpost te laten vrijvallen. Het gaat om € 500.000 in 2020, € 750.000 in 2021 en € 1.000.000 vanaf 2022.

VEILIGHEID

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Wat willen we?

Een gemeente waarin inwoners, ondernemers en organisaties zich veilig voelen in hun eigen woon- en werkomgeving.

Ontwikkelingen

Ondermijning

Ondermijning is een relatief nieuw fenomeen binnen de lokale overheid. Het heeft betrekking op de vermenging van de onderwereld en de bovenwereld. Het is een maatschappelijk probleem. De aanpak van ondermijning is geen exclusieve taak van de politie en het Openbaar Ministerie. Een effectieve aanpak van ondermijning vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. De aanpak van ondermijning moet zich richten op georganiseerde criminaliteit én op het waarborgen van de integriteit in het openbaar bestuur.

Wet Verplichte GGZ

Per 1-1-2020 treedt de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) in. De WvGGZ vervangt de Wet BOPZ (bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen). In de nieuwe WvGGZ staat niet meer de gedwongen opname, maar de zorg centraal. De wetswijziging is onderdeel van een betere samenwerking intern tussen Zorg en Veiligheid. We sluiten aan bij de regionale projectgroep (regio Arnhem) voor de implementatie van deze wet.

Bouwen Bevolkingszorg

De VGGM is in 2018 gestart met een eigentijdse en professionele invulling van de tak Bevolkingszorg (de geregionaliseerde tak van de gemeentelijke crisisorganisatie). In 2019 volgt de implementatie van de vernieuwde kolom. Verdergaande regionale samenwerking biedt de mogelijkheid medewerkers van de crisisorganisatie beter op te leiden en te trainen. In Zevenaar moet in 2019 de crisisorganisatie worden aangepast aan het nieuwe regionale model, die staat per 1-1-2020.

Beleidskaders

- Integraal Veiligheidsplan gemeente Zevenaar 2019-2022
- [Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022](#)
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)
- [Jaarplan Integrale Veiligheid 2019 \(2019\)](#)
- Plan van aanpak Ondermijning

WAT WILLEN WE?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Het voorkomen en op een goede manier bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
Diefstal uit woningen (aantal per 1.000 inwoners)	2018	2,70	1,60	2,85	2,10	1,60	1,60

Toelichting

De afgelopen jaren neemt het aantal diefstallen af. Mede op basis van de activiteiten in het kader van de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan denken wij dat het aantal de komende jaren licht gaat dalen en is de doelstelling dat deze onder het Gelders gemiddelde blijft.

Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	2018	4	2,80	4,72	2,55	2,40	2,40
---	------	---	------	------	------	------	------

Toelichting

De afgelopen jaren laat het aantal geweldsmisdrijven een schommelend beeld zien, over de lange termijn is trendmatig sprake van een afname. Op basis van de trendmatige ontwikkelingen en de activiteiten in het kader van de uitvoering van Integraal Veiligheidsplan is de doelstelling om het aantal misdrijven niet te laten stijgen.

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) (aantal per 1.000 inwoners)	2018	2,80	3,40	2,60
--	------	------	------	------

Toelichting

Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte neemt de afgelopen jaren af. Voor de komende jaren verwachten we dat deze daling zich voort zet.

Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 jongeren)	2018	37,50	48	41	40
--	------	-------	----	----	----

Toelichting

De afgelopen jaren laat het aantal Halt-verwijzingen een schommelend beeld zien, tussen de 72 (2015) en 46 (2014) keer. De meeste Liemerse gemeenten scoren minder. In Gelderland ligt het aantal boven de 90. Onze doelstelling is om het aantal verwijzingen licht te laten stijgen. Afgelopen jaren heeft de politie erg weinig aandacht gehad voor het verwijzen naar Halt. De politie deelde vooral boetes uit of werden er aanhoudingen verricht. Hier hebben we het afgelopen jaar in geïnvesteerd en dit gaan we ook de komende jaren doen. Dit doen wij mede door de activiteiten opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan.

Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	2018	1,70	0,60	1,10	1,30	1	1
---	------	------	------	------	------	---	---

Toelichting

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners toont een wisselend beeld, maar schommelt rond de 1. In Gelderland ligt de score de afgelopen 10 jaar rond de 2,0. Onze gemeente zit hier dus onder. In 2018 is het een heel laag cijfer.

WAT DOEN WE?

Intensivering bestaande activiteiten

1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	Jaar realisatie	2022
Soort	Collegeprogramma	

Wij stimuleren inwonerinitiatieven die ontstaan om het Zevenaarse AED-netwerk te vergroten.

Naam	Bedragen x € 1.000			
	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	8	8	8	8

Toelichting

Voor de verbetering van de eerste hulpverlening in alle kernen is vanaf 2020 een structureel bedrag nodig van € 20.000 per jaar voor:

- scholing van burgerhulpverleners € 10.000
- collectieve verzekering AED's via de gemeente € 7.500
- nazorg na verrichten reanimatie € 2.500

Omdat alleen de collectieve verzekering wordt gezien als gemeentelijke taak wordt voorgesteld het bedrag van € 7.500 beschikbaar te stellen en de overige activiteiten over te laten aan particulier initiatief.

Doorlopende activiteiten

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

1.2.1 Bestrijden ondermijning	Jaar realisatie	2022
-------------------------------	-----------------	------

1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente	Jaar realisatie	2021
---	-----------------	------

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten

Primitieve begroting	72	72	72	72
----------------------	----	----	----	----

Wijzigingen tot 1e VGR

1e Voortgangsrapportage

Baten tot de kadernota	72	72	72	72
------------------------	----	----	----	----

Totaal mutaties baten kadernota

Totaal baten na de kadernota	72	72	72	72
------------------------------	----	----	----	----

Lasten

Primitieve begroting	2.767	2.767	2.767	2.767
----------------------	-------	-------	-------	-------

Wijzigingen tot 1e VGR

1e Voortgangsrapportage	7	7	7	7
-------------------------	---	---	---	---

Lasten tot de kadernota	3.052	3.052	3.052	3.052
-------------------------	-------	-------	-------	-------

Totaal mutaties lasten kadernota	115	125	115	115
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	115	115	115	115
Brandweerbijdrage VGGM	115	115	115	115
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>		10		
Veiligheidsmonitor		10		
Totaal lasten na de kadernota	3.167	3.177	3.167	3.167
Saldo voor bestemming	-3.096	-3.106	-3.096	-3.096
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota				
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves				
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves				
Saldo na bestemming	-3.096	-3.106	-3.096	-3.096

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Brandweerbijdrage VGGM

Conform de meerjarenbegroting 2020-2023 bedraagt de brandweer-bijdrage aan VGGM voor Zevenaar in 2020 € 2.420.000. Naast de impact met de Omgevingswet heeft vooral de loon- en prijsindex een effect.

2. Actualisatie bestaand beleid

Veiligheidsmonitor

Wij voeren de Veiligheidsmonitor eens per 4 jaar uit. In 2021 staat de volgende monitor gepland. De monitor is nodig om de veiligheidsbeleving te kunnen meten. De Veiligheidsmonitor is een landelijk onderzoek onder inwoners mbt veiligheidsgevoelens.

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Wat willen we?

Wij willen een goede en veilige bereikbaarheid van de kernen en buitengebied voor alle verkeersdeelnemers. Het is ons doel een verkeersveilige gemeente te zijn met een goede bereikbaarheid en doorstroming van zowel het personen- als vrachtverkeer. Een optimale bereikbaarheid over de weg is een voorwaarde voor een gezonde economische structuur, onze aantrekkelijkheid voor de transportsector en daarmee voor het versterken van het logistieke profiel van Zevenaar. Ook de bereikbaarheid over water (onder andere laad- en losplaats) is hier onderdeel van. Deze optimale bereikbaarheid willen wij voor onze gemeente realiseren. De nieuwe ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet (A12 en A15) en de aanpassing van het onderliggende wegennet hierop, waaronder het mogelijk doortrekken van het Witte Kruis, zijn hiervoor van cruciaal belang. Als afgeleide van de infrastructuur voor het gemotoriseerde verkeer willen we een fietsvriendelijke en -veilige gemeente zijn. We beoordelen daarvoor de bestaande fietsvoorzieningen en maken inzichtelijk waar schakels niet voldoen, niet veilig zijn of ontbreken.

Ontwikkelingen

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 \(2013\)](#)
- Verkeer- en vervoersplan Zevenaar (2000)
- Tracébesluit A15/A12
- Wegenbeleidsplan Zevenaar en Rijnwaarden
- Beleidsplan openbare verlichting 2016 - 2025 Zevenaar
- Beleidsplan Openbare verlichting 2015 - 2023 Rijnwaarden
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)

WAT WILLEN WE?

2.1 Verkeer en vervoer

In het kader van een goede bereikbaarheid streven wij naar goede ontsluitingen van onze kernen. Wij willen een goede verbinding naar de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. Wij streven naar een directe verbinding van het Gelders Eiland op de hoofdwegenstructuur (A12), waarbij er aandacht is voor de leefbaarheid in de kernen. Om het fietsgebruik te stimuleren en de fietsveiligheid te waarborgen, zorgen wij voor een goed netwerk van fietsvoorzieningen en -fietspaden. In de stad Zevenaar, tussen de kernen onderling en naar de omliggende gemeenten.

WAT DOEN WE?

Doorlopende activiteiten

2.1 Verkeer en vervoer

2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort	Jaar realisatie	2021
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering	Jaar realisatie	2022

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	55	55	55	55
Wijzigingen tot 1e VGR				
1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de kadernota	55	55	55	55
Totaal mutaties baten kadernota				
Totaal baten na de kadernota	55	55	55	55
Lasten				
Primitieve begroting	4.564	4.801	4.956	4.956
Wijzigingen tot 1e VGR	370	370	370	370
1e Voortgangsrapportage				
Lasten tot de kadernota	4.933	5.171	5.325	5.325
Totaal mutaties lasten kadernota				
Totaal lasten na de kadernota	4.933	5.171	5.325	5.325
Saldo voor bestemming	-4.878	-5.115	-5.270	-5.270
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	87	87	87	87
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	87	87	87	87
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	87	87	87	87
Saldo na bestemming	-4.791	-5.028	-5.183	-5.183

ECONOMIE

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Wat willen we?

Het behouden en versterken van de bestaande economische structuur. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het onderwijs zijn op elkaar afgestemd. We behouden de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

Ontwikkelingen

De eisen met betrekking tot de energietransitie heeft gevolgen voor het bedrijfsleven. Ook heeft het bedrijfsleven te maken met een krappe arbeidsmarkt. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op onze inzet binnen dit beleidsveld.

Beleidskaders

- [Recreatie & Toerisme in Rijnwaarden 2010-2020 \(2010\)](#)
- [Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven \(2013\)](#)
- [Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied \(2014\)](#)
- [Zevenaar: de koers van recreatie en toerisme 2013-2018 \(2013\)](#)
- [Masterplan Hal12 \(2016\)](#)
- Herindelingsadvies 2016 (2016)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 \(2012\)](#)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Economisch beleidsplan gemeente Zevenaar 2008 – 2020 (2008)

WAT WILLEN WE?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
Functiemenging (%)	2017	52,80	45,90	49,60	48,70	49	

Toelichting

Het percentage functiemenging geeft de verhouding weer tussen het aantal banen en het aantal woningen. In Zevenaar zijn iets meer woningen dan banen (functiemenging <50). De verwachting is dat het percentage functiemenging iets toeneemt, door een verwachte sterkere stijging van het aantal banen dan de bouw van het aantal woningen. De stijging van banen en vestiging van bedrijven is niet alleen het gevolg van de aantrekkende economie. Lokale en regionale activiteiten om de economie te versterken en het beter promoten en verbinden van wat Zevenaar toeristisch en recreatief gezien te bieden heeft, worden ingezet om zodoende de werkgelegenheid in de gemeente te vergroten.

Vestigingen (van bedrijven) (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 74 jaar)	2017	115,50	100,60	89,70	100,50	108,95	117,33
--	------	--------	--------	-------	--------	--------	--------

Toelichting

De stijgende trend die we zien, is gelijk aan die in Gelderland. Het verschil is te verklaren uit het relatief grote aandeel ouderen van de Zevenaarse bevolking. Realisatie in 2018 is in Zevenaar 103,7, hoger dan verwacht. Ookzaak hiervoor is de sterke economische groei. De gemiddelde groei van de afgelopen 5 jaar is 2,5% per jaar, gelijk aan de Gelderser groei. De verwachting voor de jaren 2019 t/m 2023 is hierop bijgesteld.

WAT DOEN WE?

Nieuwe activiteiten

3.1 Versterken economische ontwikkeling

3.1.5 Uitvoeren Liemerse economische visie	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

De ambitie van de Liemers economische visie is het beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail).

De volgende doelstellingen willen we bereiken:

- Groei werkgelegenheid met 5% per jaar.
- Groei werkgelegenheid voor hoogopgeleide arbeidskrachten met 2% per jaar.
- Opstellen regionale ontwikkelagenda die als basis dient voor nieuwe werklocaties.
- Gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie.
- Kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie.

Naam	Bedragen x € 1.000			
	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	45	45	45	

Toelichting

De gezamenlijke uitvoering van de Liemerse economische visie richt zich op de thema's: logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief detailhandel). Voor deze aanpak vragen wij drie jaar lang € 45.000 (2020 t/m 2022). Deze economische visie krijgt u separaat ter besluitvorming aangeboden.

Doorlopende activiteiten

3.1 Versterken economische ontwikkeling

3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)	Jaar realisatie	2021
---	-----------------	------

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein	Jaar realisatie	2020
3.2.4 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Markt en Muldershof	Jaar realisatie	2022
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen	Jaar realisatie	2022
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort	Jaar realisatie	2021
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort	Jaar realisatie	2021

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

3.3.2 Stimuleren start-ups Jaar realisatie 2022

3.3.3 Verminderen regeldruk voor midden- en kleinbedrijf (MKB) Jaar realisatie 2022

3.4 Gebiedsmarketing

3.4.1 Opstellen en uitvoeren marketingplan stad Zevenaar Jaar realisatie 2022

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	10.218	3.452	5.159	5.159
Wijzigingen tot 1e VGR	-10	-10	-10	-10
1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de kadernota	10.208	3.442	5.149	5.149
Totaal mutaties baten kadernota	76	81	85	90
<u>3. Nieuw beleid</u>	76	81	85	90
Verhogen opbrengst toeristenbelasting	76	81	85	90
Totaal baten na de kadernota	10.284	3.523	5.234	5.238
Lasten				
Primitieve begroting	10.145	3.351	5.057	5.057
Wijzigingen tot 1e VGR	344	344	344	344
1e Voortgangsrapportage				
Lasten tot de kadernota	10.490	3.695	5.401	5.401
Totaal mutaties lasten kadernota	45	45	45	
<u>3. Nieuw beleid</u>	45	45	45	
Liemerse economische visie.	45	45	45	
Verhogen opbrengst toeristenbelasting				
Totaal lasten na de kadernota	10.535	3.740	5.446	5.401
Saldo voor bestemming	-251	-217	-213	-163
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	6			
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	6	0	0	0
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	6			
Saldo na bestemming	-245	-217	-213	-163

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

3. Nieuw beleid

Verhogen opbrengst toeristenbelasting

Voorgesteld wordt om de toeristenbelasting vanaf 2020 met € 0,20 te verhogen naar € 1,25 per overnachting en deze opbrengst te gebruiken om de ambities die zijn opgenomen in het beleidskader vrijetijdseconomie te dekken (zie het financiële voorstel in deze kadernota). Op basis van dit beleidskader wordt daarbij rekening gehouden met een stijging van het aantal overnachtingen vanaf 2021. De stijging van het tarief levert afgerond € 76.000 op vanaf 2020. De jaarlijkse stijging van het aantal overnachtingen levert vanaf 2021 ongeveer € 4.500 per jaar op.

Lasten

3. Nieuw beleid

Liemerse economische visie.

De gezamenlijke uitvoering van de Liemerse economische visie richt zich op de thema's: logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief detailhandel).

Voor deze aanpak vragen wij drie jaar lang € 45.000 (2020 t/m 2022).

ONDERWIJS

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Wat willen we?

We willen dat alle kinderen en jongeren opgroeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs.

Ontwikkelingen

Harmonisatie verordeningen voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar, verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs, beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs af te ronden in 2019
IHP 2020-2036 vast te stellen in 2019. Eén keer per 4 jaar IHP actualiseren. Verordening gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs actualiseren (2020).

Beleidskaders

- Beleidsnotitie Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen Zevenaar 2018 e.v.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zevenaar 2015 en Rijnwaarden 2015
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs 2015 en Beleidsregel 2015 gemeente Zevenaar
- Integraal Huisvestingsplan 2014-2024 gemeente Zevenaar
- Nota Vastgoedbeleid gemeente Zevenaar (2016)
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)Beleidsnotitie Onderwijs en Jeugd Zevenaar (2015-2019)
- Regionaal Educatie Plan Midden-Gelre 2019
- Visiedocument Lokaal Onderwijsbeleid Rijnwaarden 2016-2018
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs (2015)
- Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning
- Verordening leerlingenvervoer (2018)

WAT WILLEN WE?

4.1 Onderwijs

Het is ons doel dat onze kinderen en jonge inwoners minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op een goede toekomst, participatie aan de samenleving en hun economische onafhankelijkheid te vergroten. We willen daarom een goede toegankelijke (pedagogische) infrastructuur voor scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met een doorgaande lijn voor 0- tot 23-jarigen in onze gemeente. Hierbij zoeken wij voortdurend samen met het onderwijs naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (% deelnemers aan VO en MBO)	2017	1,70	1,55	3,20	1,50		

Toelichting

De landelijke norm voor het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) per onderwijssoort is voor het schooljaar 2017-2018 door het ministerie vastgesteld op 1,89%. De gemeente Zevenaar maakt deel uit van de RMC-regio Arnhem-Nijmegen. De RMC-regio laat een stijging zien van het aantal VSV-ers. Met een percentage van 1,55 % ligt het Zevenaarse aantal voortijdig schoolverlaters beneden de landelijke norm. In tegenstelling tot het landelijke beeld is het aantal Zevenaarse vsv-ers zichtbaar in de leerjaren vmbo 3-4; een stijging ten opzichte van schooljaar 2016-2017 van 11 %.

	16/17	17/18	Deeleneemers	VSV-ers
Zevenaar	1,55	1,55	3.363	52
VO	0,34%	0,43	2.310	10
MBO	4,31%	3,99	1.053	42
RMC VO			0,53	
RMC MBO		6,35		

Bron voor de actuele VSV-kengetallen is www.waarstaatjegemeente.nl en de regionale VSV-analyse 2017-2018.

Op 22 februari maakte het Ministerie (OCW) de voorlopige cijfers met betrekking tot het voortijdig schoolverlaten 2017-2018 bekend.

Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	2017	23,10	30,56	22,92	21
--	------	-------	-------	-------	----

Toelichting

Het aantal leerplichtige leerlingen waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken is 30,5% (144 leerlingen). Landelijk is het verzuimpercentage 26,58%

Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is (per 1.000 inwoners leeftijd 5-18 jaar) laat een wisselend beeld zien.

In Zevenaar lijkt er sprake van een stijging. Doordat de verzuimmeldingen beter worden geregistreerd door de onderwijsorganisaties krijgen we een steeds beter beeld bij het relatief verzuim van leerlingen.

Het jaarverslag 2017-2018 van het Regionaal Bureau Leerplichtzaken geeft een gedetailleerd overzicht van de afhandeling dan wel herplaatsing van de verzuimende leerling.

Voor Leerplicht is totaal 268 maal (11%) een verzuimmelding van een Zevenaarse leerling door het RBL in behandeling genomen. Daarvan is in 67 gevallen regelmatig schoolbezoek hervat.

Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	2017	2,28	1,13	0,81
--	------	------	------	------

Toelichting

Van absoluut verzuim is sprake als leerplichtige jongeren tussen de 5 en 16 jaar of een jongeren van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op school en ook niet is vrijgesteld van de inschrijvingsplicht. De waarden hebben betrekking op het schooljaar 2016-2017.

Het aantal leerplichtigen met absoluut verzuim, op basis van de waarden www.waarstaatjegemeente.nl ligt lager dan het provinciale en het landelijke niveau (1,82%).

Het jaarverslag 2017-2018 van het Regionaal Bureau Leerplichtzaken meldt dat het absolute verzuim 6 is.

Het genereren van verzuimcijfers is altijd een momentopname. Voortijdig Schoolverlaten (VSV) is vrijwel nooit het gevolg van één enkele gebeurtenis of situatie. Het integrale beleid (samen met de samenwerkingspartners) streeft naar een haalbaar doel van de reductie van het percentage VSV: de landelijke norm (1,89%)

WAT DOEN WE?

Nieuwe activiteiten

4.1 Onderwijs

4.1.7 Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat	Jaar realisatie	2022
Soort Actualisatie bestaand beleid		

Wij streven naar een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Zevenaar. Omdat een veilige omgeving voorwaarde is voor leren en ontwikkelen, werken wij met de netwerkpartners aan een eenduidig en sluitend stelsel van afspraken ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en ander (crimineel) gedrag.

Scholen staan midden in de samenleving. Met de integrale beleidsafstemming tussen de programma's Onderwijs, Veiligheid en Sociaal Domein versterken we, door de netwerksamenwerking, een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor het voortgezet onderwijs in Zevenaar. Lokale (en regionale) organisaties bundelen hun krachten om de samenwerkingsagenda: veilig en zorgzame schoolomgeving vorm te geven. De inzet voor een (sociaal) veilige schoolomgeving betreft een co-financiering. Binnen programma 6 Sociaal Domein – Jeugdgezondheidszorg is een bestaand (integraal) gemeentelijk budget hiervoor geormerkt.

4.1.8 Bevorderen deelname educatieaanbod van beperkt geletterden	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

We streven ernaar dat meer inwoners in de gemeente Zevenaar de reken- en taalbasisvaardigheden beheersen zodat zij mee kunnen doen in onze samenleving. Het draagt bij aan inclusie, aan een betere gezondheid, een betere financiële positie en meer kansen op de arbeidsmarkt. Ook draagt het bij aan de ontwikkeling van hun kinderen. Naast de doorontwikkeling van de netwerksamenwerking binnen het Taalhuis blijft het gemeentelijk (preventieve) beleid t.b.v. lees- en taalstimulering, een aanjager voor het bewustwordingsproces dat Lezen Loont!

Naam	Bedragen x € 1.000			
	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	5	5	5	5

Toelichting

Lokale (en regionale) organisaties bundelen binnen het Taalhuis hun krachten om een sluitende infrastructuur rondom (digi)taal en rekenen te creëren en het diverse educatieaanbod op elkaar af te stemmen. Het opzetten en onderhouden van een Taalhuis kent meerdere fases. De oriënterende en oprichtingsfase is in Zevenaar inmiddels afgerond; ook het kernteam voor de netwerksamenwerking is ingericht en het taalaanbod is in beeld gebracht. Het lokale Uitvoeringsprogramma voortvloeiend uit Educatie Plan Midden-Gelderland is ingericht in afstemming met de netwerkorganisaties.

Wij stellen voor om voor de werkzaamheden die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma Taalhuis Zevenaar een structureel bedrag van € 9.600 beschikbaar te stellen.

Intensivering bestaande activiteiten

4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand	Jaar realisatie	2021
Soort Nieuw beleid		

Wij rollen de komende jaren het rijksbeleid 'Tel mee met Taal' lokaal verder uit om taalachterstand van jongen af aan te bestrijden en leesbevorderingsactiviteiten te stimuleren. Daarnaast gaan we succesvolle pilots binnen de specifieke regeling Volwasseneneducatie borgen binnen het structurele aanbod van het Taalhuis. Het Taalhuis helpt mensen die moeite hebben met taal en digitaal (lezen, schrijven, rekenen, computervaardigheden) om beter te leren lezen en schrijven.

Bedragen x € 1.000				
Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	10	10	10	10

Toelichting

Lokale (en regionale) organisaties bundelen binnen het Taalhuis hun krachten om een sluitende infrastructuur rondom (digi)taal en rekenen te creëren en het diverse educatieaanbod op elkaar af te stemmen. Het opzetten en onderhouden van een Taalhuis kent meerdere fases. De oriënterende en oprichtingsfase is in Zevenaar inmiddels afgerond; ook het kernteam voor de netwerksamenwerking is ingericht en het taalaanbod is in beeld gebracht. Het lokale Uitvoeringsprogramma voortvloeiend uit Educatie Plan Midden-Gelderland is ingericht in afstemming met de netwerkorganisaties.

De werkzaamheden die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma Taalhuis Zevenaar bedragen 160 uur op jaarbasis (t.b.v. coördinerende taken). Wij stellen voor het benodigde bedrag van afgerond € 10.000 beschikbaar te stellen aan de uitvoerende organisatie 'Kunstwerk!-Bibliotheek de Liemers'.

Doorlopende activiteiten

4.1 Onderwijs

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen	Jaar realisatie	2022
4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand	Jaar realisatie	2021
4.1.6 Opstellen beleidsplan onderwijsachterstandsbeleid	Jaar realisatie	2020

4.2 Kinderopvang

4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang	Jaar realisatie	2022
---------------------------------------	-----------------	------

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	306	306	306	306
Wijzigingen tot 1e VGR				
1e Voortgangsrapportage	535	535	535	535
Baten tot de kadernota	841	841	841	841
Totaal mutaties baten kadernota				
Totaal baten na de kadernota	841	841	841	841
Lasten				
Primitieve begroting	5.579	5.630	5.613	5.613
Wijzigingen tot 1e VGR				
1e Voortgangsrapportage	483	483	483	483
Lasten tot de kadernota	6.062	6.113	6.096	6.096
Totaal mutaties lasten kadernota	103	87	87	43
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	55	39	39	38
Bijdrage MGR-onderwijszaken	20	20	20	20
Huisvesting primair onderwijs - Gymvervoer basisschool Lindenhage en 't Kofschip	20			
Huisvesting primair onderwijs - Onderwijsleerpakket en meubilair i.v.m. uitbreiding met 1 groep basisschool de Wissel	15			
Huisvesting primair onderwijs - Eerste inrichting Onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair basisschool de Bem		3	3	3
Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)		16	15	15
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	43	43	43	
Continuering preventieve en maatschappelijke projecten	43	43	43	
<u>3. Nieuw beleid</u>	5	5	5	5
Leerlingzorg en begeleiding - activiteiten 'Taalhuis'	5	5	5	5
Totaal lasten na de kadernota	6.165	6.199	6.182	6.139
Saldo voor bestemming	-5.324	-5.359	-5.342	-5.299
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	76	76	76	76
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	76	76	76	76
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	76	76	76	76
Saldo na bestemming	-5.248	-5.282	-5.265	-5.222

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage MGR-onderwijszaken

De bijdrage van Zevenaar zoals opgenomen in de concept meerjarenbegroting 2020-2023 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) voor de module 'Onderwijszaken' is aangepast'.

In 2018 is het besluit genomen het Regionaal Bureau Leerplichtzaken onder te brengen bij de MGR, daarmee is een oplossing gevonden voor het werkgeverschap van de medewerkers. De kosten, die voortkomen uit het werkgeverschap van de MGR, waren destijds niet begroot. De gemeentelijke bijdrage voor de module 'Onderwijszaken' binnen de MGR is op basis van reële kosten, gerelateerd aan autonome kosten, indexering 3,2% (was 1,25%) en werkgeverslasten.

Daarbij gaat het om de kosten voor het ontwikkelen van HR beleid en HR advies en personeels- en salarisadministratie, de ondernemingsraad, kosten van arbodienstverlening, IZA bedrijfspakket en de implementatie van de nieuwe AVG en 2% t.b.v. opleidingskosten.

Huisvesting primair onderwijs - Gymvervoer basisschool Lindenhage en 't Kofschip

In verband met de verhuizing naar de tijdelijke huisvesting gedurende de aanpassing van de locatie Platanenlaan is een aanvraag ingediend door het schoolbestuur voor het gymvervoer.

Huisvesting primair onderwijs - Onderwijsleerpakket en meubilair i.v.m. uitbreiding met 1 groep basisschool de Wissel

In verband met groei is een aanvraag ontvangen van het schoolbestuur voor de aanschaf van onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair voor een groep leerlingen van basisschool de Wissel

Huisvesting primair onderwijs - Eerste inrichting Onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair basisschool de Bem

Het schoolbestuur heeft, in verband met uitbreiding van 2 groepen van de basisschool de Bem, een aanvraag gedaan voor de bekostiging van de eerste inrichting onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair. De totale kosten bedragen € 29.000.

Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)

In de Kadernota 2018-2020 is een krediet gehonoreerd voor de nieuwbouw van de basisschool Tamboerijn in 2020. Het bedrag wordt verhoogd met de indexering 2019 voor bouwkosten (6,63% voor 2019)

2. Actualisatie bestaand beleid

Continuering preventieve en maatschappelijke projecten

De gedragsbeïnvloedende maatschappelijke en preventieve projecten voor het jongerenwerk op school worden voortgezet voor een periode van 3 jaar (2020 t/m 2022). Voor de dekking is een deel van het budget voor jeugdgezondheidszorg ingezet.

3. Nieuw beleid

Leerlingzorg en begeleiding - activiteiten 'Taalhuis'

Lokale (en regionale) organisaties bundelen binnen het 'Taalhuis' hun krachten om een sluitende infrastructuur rondom (digi)taal en rekenen te creëren en het diverse educatieaanbod op elkaar af te stemmen. Het opzetten en onderhouden van een Taalhuis kent meerdere fases. De oriënterende en oprichtingsfase is in Zevenaar inmiddels afgerond; ook het kernteam voor de netwerksamenwerking is ingericht en het taalaanbod is in beeld gebracht. Het lokale Uitvoeringsprogramma voortvloeiend uit Educatie Plan Midden-Gelderland is ingericht in afstemming met de netwerkorganisaties.

SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Wat willen we?

We willen een gemeente zijn waar inwoners prettig wonen en waar voldoende mogelijkheden zijn om te sporten, culturele activiteiten te ontplooien of hieraan deel te nemen en te recreëren.

Ontwikkelingen

Cultuur en educatie

Cultuur en educatie vormen steeds meer een middel om participatie te bevorderen. Cultuur wordt ingezet om te ondersteunen in complexe vraagstukken als vergrijzing, het bestrijden van eenzaamheid of de integratie van vluchtelingen.

Verenigingen

Verdere veranderingen zijn er te verwachten in het verenigingsleven. Teruglopende ledenaantallen en het lastiger vervullen krijgen van bestuursfuncties worden de komende tijd uitdagingen voor onze samenleving. Er is een start gemaakt met een draagvlakonderzoek onder de sportverenigingen in de gemeente Zevenaar, ter verkenning van de wensen en mogelijkheden voor samenwerking.

Het ontwikkelen naar een 'Open Club' kan een sportvereniging kansen bieden. De vereniging bindt nieuwe doelgroepen aan de club en kan zo voor een deel nieuwe inkomsten genereren. Met de 'Open Club'-gedachte kan de gemeente verder werken aan het invullen van de participatiesamenleving en het behouden van de leefbaarheid.

Vrijtijdseconomie

Relevante ontwikkelingen op dit terrein hebben wij meegenomen in het opstellen van het beleidskader vrijetijdseconomie en nemen wij mee in het opstellen van het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie.

Beleidskaders

- [Beleidsnota Sport 2013-2020](#)
- [Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017-2020 \(2017\)](#)
- [Projectplan ZO Zevenaar \(2016\)](#)
- [Notitie kunstbezit](#)
- [Camperplaatsenbeleid Rijnwaarden \(2014\)](#)
- Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven (2013)
- [Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied \(2014\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. \(2018\)](#)
- [Beleidsplan IBOR \(integraal beheer openbare ruimte\) Zevenaar \(2018\)](#)
- [Bomenbeleidsplan Zevenaar 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Groenbeleidsplan Rijnwaarden 2016-2026 \(2016\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030](#)
- Cultuurhistorische waardenkaart 2013
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)
- Beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016
- Beleidskader Vrijtijdseconomie 2030 (2019)

WAT WILLEN WE?

5.1 Sport

Het is ons doel is dat alle inwoners in een leefbare en gezonde samenleving elkaar in de eigen omgeving kunnen ontmoeten en (gezamenlijk) kunnen sporten en bewegen, mede gericht op een gezonde levensstijl.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
Niet sporters (%)	2016	46,80	50,40		50,40	49	

Toelichting

We richten sportstimulering vooral op kinderen en jongeren, senioren, mensen met een beperking en mensen met een beperkt inkomen.

De combinatiefunctionarissen richten zich op meerdere doelgroepen d.m.v. clinics basisscholen, sjors sportief, fitheidstesten ouderen en jongeren op gezond gewicht.

WAT DOEN WE?

Nieuwe activiteiten

5.2 Kunst en cultuur

5.2.7 Organiseren '75 Jaar bevrijding 2020'

Jaar realisatie 2020

Soort Nieuw beleid

Gelderland was van september 1944 tot en met mei 1945 negen maanden onafgebroken het centrum van de bevrijdingsstrijd van Nederland. In 2019 en 2020 is deze episode 75 jaar geleden. In heel Gelderland worden in 2020 activiteiten georganiseerd om stil te staan bij de gebeurtenissen van toen en om de bevrijding en 75 jaar vrijheid te vieren. De Liemers sluit hiertoe aan bij de regio Achterhoek. Regionaal wordt voorgesteld éénmalig € 0,85 per inwoner beschikbaar te stellen. De provincie zal deze middelen matchen.

Voor de dekking wordt in 2020 incidenteel het in de begroting structureel beschikbare bedrag voor de zgn. 'Doe Duiten' ingezet.

Bedragen x € 1.000

Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	38			

Toelichting

De bijdrage voor de activiteiten in verband met de viering van '75 jaar bevrijding' is gebaseerd op een bedrag van € 0,85 per inwoner.

5.4 Vrijetijdseconomie

5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie

Jaar realisatie 2030

Soort Nieuw beleid

Om te komen tot een prettigere leefomgeving en meer werkgelegenheid voeren wij het beleidskader vrijetijdseconomie uit. Dit bestaat uit de volgende taakvelden:

1. Toeristische infrastructuur (paden, routenetwerken, bewegwijzering)
2. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie
3. Samenwerking en kwalitatief en innovatief ondernemerschap
4. Marketing, informeren en inspireren

Bedragen x € 1.000

Naam	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	176	81	85	90

Toelichting

Voor de uitvoering van het beleidskader vrijetijdseconomie vragen wij u om bovenstaande bedragen beschikbaar te stellen. De structurele uitgaven kunnen worden gedekt door een verhoging van de toeristenbelasting. Hiervoor is separaat een voorstel in deze kadernota opgenomen. Naast deze structurele uitgaven wordt in 2020 incidenteel € 100.000 gevraagd.

Doorlopende activiteiten

5.1 Sport

5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen Jaar realisatie 2022

5.2 Kunst en cultuur

5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten Jaar realisatie 2020

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed Jaar realisatie 2022

5.4 Vrijetijdseconomie

5.4.2 Oppakken kansen recreatie en toerisme Jaar realisatie 2022

5.4.3 Verder ontwikkelen toeristische infrastructuur Jaar realisatie 2020

5.4.4 Vergroten verblijfsmogelijkheden in gemeente Jaar realisatie 2022

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten

Primitieve begroting	992	968	967	967
Wijzigingen tot 1e VGR				
1e Voortgangsrapportage	-16	-16	-16	-16
Baten tot de kadernota	976	952	951	951
Totaal mutaties baten kadernota				

Totaal baten na de kadernota	976	952	951	951
-------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Lasten

Primitieve begroting	8.382	8.381	8.358	8.358
Wijzigingen tot 1e VGR	78	78	78	78
1e Voortgangsrapportage	-17	-17	-17	-17
Lasten tot de kadernota	8.444	8.442	8.419	8.419
Totaal mutaties lasten kadernota	440	173	177	181
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	27	19	19	19
Bijdrage GR Streekarchief	19	19	19	19
Uitvoering verenigingsmonitor en sportdeelnameonderzoek	8			
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	150			

Sportbedrijf - herstel/onderhoud sportvloer sporthal Lentemorgen	150			
3. Nieuw beleid	263	154	158	162
Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie.	176	81	85	90
Lidmaatschap vereniging Sport en Gemeenten (VSG)	2	2	2	2
Kunst en cultuur, activiteiten '75 jaar bevrijding'				
Sportbedrijf - onderhoud gymzaal de Brug	55			
Vervanging atletiekbaan (fundering en toplaag)		42	41	41
Bijdrage GR Streekarchief E-depot	30	30	30	30
Totaal lasten na de kadernota	8.883	8.615	8.596	8.600
Saldo voor bestemming	-7.907	-7.663	-7.645	-7.649
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	43	43	43	43
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	43	43	43	43
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	43	43	43	43
Saldo na bestemming	-7.864	-7.620	-7.602	-7.606

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage GR Streekarchief

Volgens de reguliere begroting van het Streekarchief stijgt de bijdrage in 2020 als gevolg van loon- en prijsindexering naar € 125.000.

Het Algemeen Bestuur van het SALD neemt deze zomer een besluit over de Kaderbrief 2020. Daarin is een extra bedrag opgenomen voor onder andere de ontwikkelingen van het E-depot. De extra bijdrage in verband met het E-depot is als een separaat voorstel opgenomen in deze kadernota.

Uitvoering verenigingsmonitor en sportdeelnameonderzoek

Het budget voor 2020 is incidenteel verhoogd met 2 x € 4.000 voor de uitvoering van de verenigingsmonitor en het sportdeelnameonderzoek (1 x per 4 jaar) zoals door uw raad besloten bij de vaststelling van de 'Sportnota 2013-2020'.

2. Actualisatie bestaand beleid

Sportbedrijf - herstel/onderhoud sportvloer sporthal Lentemorgen

De vloer van sporthal Lentemorgen is verzakt en afgekeurd. Voor de vervanging van de toplaag en het herstel van de vloer zijn geen middelen opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van Ataro BV. De uitvoering van werkzaamheden zijn beoogd in de zomer van 2020.

3. Nieuw beleid

Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie.

Voor de uitvoering van het beleidskader vrijetijdseconomie vragen wij u om incidenteel € 100.000 in 2020 beschikbaar te stellen.

Naast dit incidentele bedrag stellen wij u voor om structureel € 76.000 in 2020 en vanaf 2021 € 80.500, oplopend tot € 89.500 in 2023 beschikbaar te stellen om de beoogde resultaten te halen. Deze middelen kunnen worden gedekt door een verhoging van de toeristenbelasting met € 0,20 per overnachting en de verwachte stijging van het aantal overnachtingen (vanaf 2021). Voor de stijging van de toeristenbelasting is in deze kadernota een afzonderlijk voorstel opgenomen.

Lidmaatschap vereniging Sport en Gemeenten (VSG)

Het lidmaatschap van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) heeft veel voordelen. Het brede belang van sport en bewegen vergt blijvende en specifieke aandacht van gemeenten of het nu gaat om breedtesport, om georganiseerde of ongeorganiseerde activiteiten, om sport als doel of om sport als middel. VSG is als geen ander in staat om, in het belang van het lokale sport- en beweegbeleid in de meest brede zin van het woord, bij te dragen aan deskundigheidsbevordering van haar achterban.

Ook kunnen VSG-leden tegen ledentarief deelnemen aan congressen, kennisdagen, informatie- en inspiratiebijeenkomsten etc.

Sportbedrijf - onderhoud gymzaal de Brug

De gymzaal de Brug (bouwjaar 1969) voldoet niet meer aan de eisen van deze tijd en dient te worden uitgebreid/gerenoveerd. In afwachting van de resultaten van het onderzoek naar mogelijke locaties voor de nieuwbouw van de basisscholen Tamboerijn/Wissel eventueel in combinatie met een nieuwe gymzaal is een bedrag nodig voor onderhoud om de accommodatie nog 3 tot 5 jaar in stand te houden

Vervanging atletiekbaan (fundering en toplaag)

De atletiekbaan is onder voorbehoud goedgekeurd tot mei 2021. Echter door de verzakkingen vanwege de droogte/grondwaterstand is de toplaag aan het einde van het zijn levensduur. De verwachting is dat de baan bij de volgende keuring afgekeurd gaat worden. Met Ataro BV zijn de mogelijkheden van vervanging besproken, het voorstel is om de baan in 2020 te vervangen om te voorkomen dat deze in 2021 volledig afgekeurd gaat worden. Op dit moment ligt er een spuitfinish toplaag. Het advies is om bij renovatie te kiezen voor een ander type toplaag, sandwich, waarvan de levensduur circa 2 keer langer is dan die van een spuitfinish toplaag. Hierbij wordt de volledige constructie, inclusief fundering, opnieuw opgebouwd. Totaal worden de kosten voor volledige vervanging geraamd op € 795.000 exclusief BTW.

Bijdrage GR Streekarchief E-depot

Het Algemeen Bestuur van het SALD heeft een besluit genomen over de Kaderbrief 2020. Daarin is een extra bedrag opgenomen voor de ontwikkeling van het E-depot. De kosten van dit E-depot bedragen € 30.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te stellen. De bijdragen van de gemeente Zevenaar aan het streekarchivariaat stijgt daarmee naar € 154.000.

SOCIAAL DOMEIN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het Sociaal Domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het Sociaal Domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.

Om de doelstellingen op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning te bereiken hebben en de zorg in onze gemeente beter te organiseren, hebben we 10 integrale ontwikkelroutes opgesteld. Hiermee kunnen we inzet van duurdere zorg voorkomen en kostenbesparingen in maatwerkvoorzieningen realiseren. De 10 ontwikkelroutes zijn:

1. Vergroten van opgroeikansen
2. Bevorderen gezonde leefstijl van inwoners
3. Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid
4. Bevorderen regie woonsituatie van kwetsbare inwoners (beschermd wonen)
5. Bevorderen zelfstandig wonen ouderen
6. Versterken van samenwerking maatschappelijke partners
7. Vergroten van ruimte voor initiatieven
8. Vergroten toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning en zorg
9. Vergroten grip op kosten en flexibiliteit om in te spelen op innovatie inkoop en initiatieven van inwoners en andere partners
10. Versterken van het tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen (verhalen inwoners, cliëntervaring, kwantitatieve informatie).

Wat willen we?

Wij willen de kansen en mogelijkheden van (kwetsbare) inwoners vergroten.

Ontwikkelingen

Beschermd wonen

Een belangrijke ontwikkeling die in de toekomst betrekking heeft op de kosten van Wmo - Begeleiding is het landelijke verdeelmodel "Beschermd wonen, maatschappelijke opvang en begeleiding". In verband met de decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang die plaatsvindt in 2021 heeft het Ministerie van BZK onlangs de voorlopige uitkomsten van het nieuwe verdeelmodel bekend gemaakt en gepubliceerd op haar website. Dit verdeelmodel geeft aan hoe deze middelen vanaf 2021 mogelijk landelijk verdeeld gaan worden. Uit de voorlopige cijfers blijkt dat de regio Centraal Gelderland straks mogelijk € 26 miljoen minder ontvangt voor Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Begeleiding Wmo. Belangrijk te vermelden is, dat het hier om voorlopige cijfers gaat. Dit omdat het model nog niet af is en nog aan veranderingen onderhevig is. Daardoor zijn de gevolgen voor het Wmo budget op dit moment nog niet duidelijk. Het risico blijft echter dat we - ook bij bijstelling - een nadeelregio zullen blijven. Wij zullen deze ontwikkelingen nauw blijven volgen.

Structurele stijging kosten Jeugdzorg en Wmo

In deze Kadernota wordt rekening gehouden met structurele stijgingen van de kosten van Jeugdzorg, Wmo - Hulp bij het Huishouden en Wmo - Begeleiding. Wij verwachten te kunnen zorgen voor het stopzetten en verlagen van deze stijgingen door onder meer:

1. een opdracht aan een externe partij om de effectiviteit en efficiency binnen de jeugdzorg en de Wmo te onderzoeken en te komen met aanbevelingen en deze direct te implementeren;
2. aan de hand van de driehoek 'beleid - uitvoering - data' te kunnen gaan van vaststellen, verklaren, vergelijken, voorspellen naar vormgeven van data op basis waarvan beleid en uitvoering kunnen worden aangepast en we onze rol van opdrachtgever en opdrachtnemer beter kunnen uitvoeren;
3. over te gaan tot een nieuwe aanbesteding die in juli 2020 moet zorgen voor nieuwe contracten, waarbij o.a.

wordt ingezet op aanbieders die bereid zijn om de transformatie verder vorm te geven en waarbij aan de voorkant de kwaliteit van de aanbieder meer aandacht krijgt.

Beleidskaders

- [Visie 'Frisse wind in de wijk' \(2013\)](#)
- [Visie op een krachtige en samenhangende aanpak op het sociale domein in de regio Arnhem \(2013\)](#)
- [Visiedocument 'Verbinding Jeugd en Passend Onderwijs in de Liemers' \(2015\)](#)
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- [Beleidsplan onderwijs en jeugd 2015-2019](#)
- [Visie Vrijwillige inzet en Mantelzorg 2016-2020 Zevenaar \(2016\)](#)
- [Notitie mantelzorgersbeleid Rijnwaarden 2016-2019 'Rijnwaarden in actie voor mantelzorgers' \(2016\)](#)
- [Kaders professioneel welzijnswerk 2016-2019 gemeente Rijnwaarden \(2016\)](#)
- Radar-rapport behorende bij raadsvoorstel 'Toekomst uitvoering participatiewet' (vastgesteld: raad Rijnwaarden 27-6-2017 en raad Zevenaar 6-7-2017)
- Agenda werk en economie (april 2018)
- Businesscase RSD (mei 2018)
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)
- [Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 2015-2019 \(2015\)](#)
- Beleidsnota Armoede en Schuldhulpverlening (2019).

WAT WILLEN WE?

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Het versterken van de sociale structuur én de 'basis op orde' in onze gemeente. Het gaat hier om het geheel van inwoners, organisaties, diensten en voorzieningen. De essentie is de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie in de stad, dorpen en wijken te bevorderen. Wij versterken deze structuur onder andere door inwoners en organisaties te faciliteren bij initiatieven, hen daarbij te ondersteunen en te positioneren. Daarbij investeren we in ontmoeting dichtbij onze inwoners en maatschappelijke partners. Als regisseur stellen wij ons actief op om verbindingen te initiëren en te stimuleren. Het gaat tot slot ook om grip op de kosten en flexibiliteit ten aanzien van inkoop en verantwoording binnen het sociaal domein te versterken.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo (aantal per 1.000 inwoners)	2018	55	66				
Toelichting							
Het aantal cliënten met een Wmo maatwerkarrangement (per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep) is in 2018 afgenomen. De afname is veroorzaakt door een administratieve herziening van de einddata van onze verstrekte maatwerkvoorzieningen. Deze administratieve aanpassing heeft tot gevolg dat het aantal is gedaald. Volgens onze berekeningen daalt het aantal van 72 naar 66. Zonder deze aanpassing was de realisatie stabiel gebleven. Nu we beschikken over deze actuele gegevens gaan we in 2019 vanuit deze data meer duiding geven aan deze indicator zodat we kunnen verklaren hoe dit getal tot stand komt en hoe we dit getal in de toekomst willen beïnvloeden. Deze uitleg zal terugkomen in de begroting 2020.							
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	2015	1,29	0,82			0,80	0,80

Toelichting

Als gemeente hebben wij geen directe invloed op het aantal jongeren dat met een delict voor de rechter is verschenen. Wel hebben wij als gemeente de mogelijkheden om de kans dat een jongere op het slechte pad gaat te verminderen. De cijfers dalen al enige jaren van 1,92 in Zevenaar en 2,40 in Gelderland in 2010. De meest recente cijfers dateren uit echter 2015. Onze activiteiten op basis van de Kadernota Integrale Veiligheid en onze aanpak op de ontwikkellijnen "kansrijk opgroeien" en "zorg & veiligheid" uit de beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning zijn erop gericht, door de preventieve werking, dat de aantallen minimaal op het niveau van 2015 blijven blijven.

We organiseren activiteiten en projecten zoals aandacht voor veilige hechting en thuissituaties, gemeenschap goed betrekken bij goed opgroeien, jonge inwoners ondersteunen in de eigen kracht, aanpak van voor- en vroegtijdig schoolverlaten, jongeren van 18- en 18 + rond de aansluiting onderwijs en werk en waar nodig via de inzet van door ons ingekochte jeugdhulp. Ook kopen we HALT voorlichtings lessen in voor het onderwijs.

Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2018	1	1,10	1	1
--	------	---	------	---	---

Toelichting

Deze beleidsindicator betreft het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Dit percentage ligt in onze gemeente (1,1%) ongeveer op het niveau van de Gelderse gemeenten. De cijfers over de eerste helft van 2018 zijn hetzelfde als de cijfers over 2017. Wij verwachten dat op de langere termijn het percentage iets af zal nemen. Ons beleid is er, via de ontwikkellijnen uit de beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning, op gericht deze cijfers zo laag mogelijk te laten zijn. Dit doen wij door erin te investeren jongeren kansrijk en veilig op te laten groeien en waar nodig jeugdhulp aan te bieden. Wij zetten daarop lokaal en regionaal activiteiten in om de toegang te versterken en wij investeren in preventie en voorliggende voorzieningen.

Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2017	9,60	12,70	10,10	13
--	------	------	-------	-------	----

Toelichting

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar is zowel in Zevenaar als Gelderland stijgende. Dit is een landelijk beeld. We hebben als gemeente slechts beperkt invloed op de verwijzingen richting jeugdhulp. Veel verwijzingen worden door derden gedaan. Echter in de eerste helft van 2018 is dit cijfer in Zevenaar volgens CBS gedaald naar 12,1 t.o.v. 9,2 in Gelderland. Dit is in tegenstelling tot het landelijke beeld en onze "eigen" cijfers over heel 2018. Als we kijken naar de cijfers uit onze eigen administratie dat zien we dat het aantal jeugdigen met een indicatie voor zorg in natura in Zevenaar over heel 2018 een stijgende lijn vertoont. De daling in de CBS gegevens valt te verklaren door het gegeven dat de cijfers in de zomer periode vaak terug lopen om vervolgens v.a. september weer op te lopen. Wij verwachten dat gelet op onze inspanningen op de langere termijn de aantallen jeugdigen met jeugdhulp zullen stabiliseren. Ons beleid is erop gericht via de ontwikkellijnen uit de beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning, te investeren in jongeren kansrijk en veilig te laten opgroeien, maar zeker ook om jeugdhulp aan te bieden waar nodig. Wij zetten daarop lokaal en regionaal activiteiten in om de toegang te versterken en wij investeren in preventie en voorliggende voorzieningen.

Jongeren met jeugdreclassering (% kinderen 12 tot 23 jaar)	2018	0,40	0,30	0,40	0,30	0,30
--	------	------	------	------	------	------

Toelichting

Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar) is in Gelderland stabiel. Dit is al jaren 0,4. In Zevenaar was er van 2015 tot 2016 een lichte stijging te zien naar 0,5. In de tweede helft van 2017 is dit weer teruggelopen naar 0,4 en in de eerste helft van 2018 naar 0,3. Onze activiteiten op basis van de Kadernota Integrale Veiligheid en onze aanpak op de ontwikkellijn zorg & veiligheid uit de beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning zijn erop gericht, door de preventieve werking, dat dit cijfer minimaal op dit niveau blijft.

Kinderen in armoede (% kinderen tot 18 jaar)	2015	5,31	5,05	5
---	------	------	------	---

Toelichting

De telling is gebaseerd op het rapport "Kinderen in tel" van het Verwey-Jonker instituut. Ons beleid -de nieuwe beleidsnota armoede en schulden- is er op gericht om het aantal kinderen in armoede terug te dringen.

Banen (aantal per 1.000 inwoners 15 t/m 74 jaar)	2017	641,30	505,90	510
---	------	--------	--------	-----

Toelichting

Wij zijn terughoudend met het voorspellen van de toe- of afname van het aantal banen. Technologische ontwikkelingen, mondiale (economische) ontwikkelingen maken het lastig hier goed te voorspellen. Op dit moment zit het economisch tij mee.

We hebben een agenda werk en economie en er zijn ontwikkelingen zoals de ontwikkeling van het outletcentrum. We richten er alles op om een kwalitatief en kwantitatief evenwicht op de arbeidsmarkt te bereiken.

Ons beleid is er op gericht dat werkgelegenheid groeit. Hierbij past de kanttekening dat technologische ontwikkelingen en mondiale ontwikkelingen het lastig maken om goed te voorspellen.

Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 74 jaar)	2018	19	16,40	17,50
---	------	----	-------	-------

Toelichting

Tot voor kort werd gemeten: het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1000 inwoners, in de leeftijd van 15-64 jaar. De huidige cijfers zijn geteld aan de hand van de aangepaste definitie: het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar

Met de nieuwe opdracht RSD wordt ingezet op het werkfit maken van onze klanten bij RSD. Dit zal er toe leiden dat het aantal lopende reïntegratievoorzieningen zal toenemen.

Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking)	2017	67,20	64,40	64,40	66
---	------	-------	-------	-------	----

Toelichting

Ons beleid is er op gericht om de potentiële beroepsbevolking zoveel als mogelijk aan het werk te hebben en te houden.

Personen met een bijstandsuitkering van 18 jaar en ouder (aantal per 10.000 inwoners)	2018	34,30	30,50	30
--	------	-------	-------	----

Toelichting

In de nota minimabeleid doelen we op de ambitie om meer inwoners die op het bestaansminimum leven aan het werk te krijgen.

Uitstroom kan worden veroorzaakt door uiteenlopende factoren. Onze businesscase RSD gaat uit van het (weer) arbeidsfit maken van mensen en is gericht op het verkrijgen van -en behouden van- passend werk.

Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	2015	1,35	0,64	0,62
--	------	------	------	------

Toelichting

Ons beleid is gericht op een kwalitatief en kwantitatief evenwicht op de arbeidsmarkt. Jeugdwerkloosheid wordt bestreden. Het jongerenloket bij RSD, de businesscase en voorkomen vroegtijdig schoolverlaten zijn voorbeelden van beleid waarbij we proberen jeugdwerkloosheid te voorkomen en terug te dringen.

Effectindicator

Subdoelstelling

6.3 (Arbeids)Participatie

Effectindicator	Werkelijk 2018	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
-----------------	-------------------	-----------------	-----------------	-----------------

Waardering inwoners over hun financiële zelfredzaamheid 7

Op 1 januari 2022 geven de inwoners die in de begeleiding voor schuldhulpverlening zitten een rapportcijfer 7 voor de financiële zelfredzaamheid waarover zij beschikken.

WAT DOEN WE?

Nieuwe activiteiten

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.5 Bevorderen arbeidsmatige dagactiviteiten	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

Het beleid is er op gericht dat iedere inwoner meedoet. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: inwoners met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt, die geen perspectief hebben op het verkrijgen van een betaalde werkkring. Inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen met behoud van uitkering werken aan het opdoen van arbeids- en vakvaardigheden in een omgeving die: passend, regulier, lokaal en efficiënt is ingericht.

6.3.6 Stimuleren dat meer inwoners die op het bestaansminimum leven aan het werk gaan (Armoedebelaid)	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

Voor inwoners geeft werk de grootste kans om (langdurige) armoede te doorbreken. Werk zorgt niet alleen voor meer inkomen maar draagt bij aan het eigen maatschappelijk welbevinden. Het accepteren van een baan vergroot de kans om door te groeien en in de toekomst meer te gaan verdienen. De RSD voert de opdracht uit om mensen in een uitkering te begeleiden naar werk. Het gaat hier om een brede doelgroep bijstandsgerechtigden met een korte of lange afstand tot de arbeidsmarkt, statushouders en mensen met een arbeidsbeperking.

6.3.7 Verminderen van sociale uitsluiting door armoede	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

Een deel van de inwoners die leeft in armoede wordt nog niet bereikt. Niet iedereen is op de hoogte van het bestaan van minimaregelingen. Wij geven meer bekendheid aan de minimaregelingen. Dit zodat huishoudens die meer gebruik maken van minimaregelingen (lokaal en landelijk) per maand meer geld overhouden om vrij te besteden. Naast de verbetering van het bereik kijken wij ook naar een efficiëntere regeling voor het meedoen in de samenleving op het gebied van sport, vorming en cultuur. Specifiek voor chronisch zieken en gehandicapten verhogen wij de inkomensgrens voor de regelingen voor deze doelgroep, waaronder de collectieve ziektekostenverzekering. Dit doen wij omdat chronische zieken en gehandicapten vaak verborgen kosten hebben die verband houden met hun situatie. Met oudere inwoners gaan wij meer in gesprek, om in kaart te brengen of er behoefte is aan (extra) ondersteuning. Bijvoorbeeld op het gebied van financiën.

6.3.8 Sneller signaleren van schulden	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

We gaan inwoners met (beginnende) schulden vroegtijdig en actief benaderen om samen met hen te kijken wat nodig is. Dit om te voorkomen dat schulden van inwoners verder oplopen.

6.3.9 Verhogen financiële zelfredzaamheid van inwoners met schulden	Jaar realisatie	2023
Soort Nieuw beleid		

Het is niet voor iedereen eenvoudig om uit te komen met het inkomen. Als je financiële vaardigheden mist, is de kans op financiële problemen groter. Wij werken daarom aan verbetering van financiële vaardigheden van inwoners. Daarnaast bereiden wij ons voor op het adviesrecht dat gemeenten krijgen bij de besluitvorming van de rechter voor het toekennen van een bewindvoerder. Waar mogelijk kan een minder zwaar alternatief dan bewindvoering, zoals budgetbeheer, de inwoner verder helpen.

Doorlopende activiteiten

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving	Jaar realisatie	2022
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)	Jaar realisatie	2022
6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg	Jaar realisatie	2022
6.1.4 Vergroten grip op kosten	Jaar realisatie	2022
6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen	Jaar realisatie	2022

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo	Jaar realisatie	2022
6.2.2 Stimuleren en ontwikkelen van preventieve activiteiten	Jaar realisatie	2022
6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid	Jaar realisatie	2022
6.2.5 Ondersteunen vrijwilligers	Jaar realisatie	2022

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.3 Inburgeringsbeleid	Jaar realisatie	2022
--------------------------	-----------------	------

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	12.068	12.068	12.068	12.068
Wijzigingen tot 1e VGR				
1e Voortgangsrapportage	-645	-645	-645	-645
Baten tot de kadernota	11.423	11.423	11.423	11.423
Totaal mutaties baten kadernota	-61	-85	-85	-85
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	-85	-85	-85	-85
Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten	-85	-85	-85	-85
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	24			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	24			
Totaal baten na de kadernota	11.362	11.338	11.338	11.338
Lasten				
Primitieve begroting	48.487	48.316	48.194	48.194
Wijzigingen tot 1e VGR	31	31	31	31
1e Voortgangsrapportage	5.271	5.180	5.105	4.866
Lasten tot de kadernota	53.789	53.528	53.331	53.092
Totaal mutaties lasten kadernota	3.026	3.002	3.002	3.002
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	3.002	3.002	3.002	3.002
Structurele stijging kosten Wmo - Hulp bij het Huishouden	125	125	125	125
Structurele stijging kosten jeugdzorg	2.215	2.215	2.215	2.215
Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding	300	300	300	300
Kwaliteit, toezicht en handhaving	35	35	35	35
Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten	302	302	302	302
Subsidie stichting Veilig Thuis	25	25	25	25
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	24			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	24			
Totaal lasten na de kadernota	56.815	56.530	56.333	56.094
Saldo voor bestemming	-45.453	-45.191	-44.994	-44.755
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	49	24	24	24
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	49	24	24	24
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	49	24	24	24
Saldo na bestemming	-45.404	-45.167	-44.970	-44.731

Toelichting financiële ontwikkelingen

Baten

1. Autonome ontwikkelingen

Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten

We houden rekening met de recente ontwikkelingen voor wat betreft de uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten van het rijk (baten, specifieke uitkering BUIG). Het nadeel van € 387.000 is verwerkt in deze kadernota.

De redenen hiervoor zijn:

- Een verwachte korting van 3% op het BUIG-budget (specifieke uitkering van het ministerie van SZW). Dit als gevolg van een daling van het landelijk bijstandsbestand. Uitgaande van het voorlopige BUIG-budget van € 11.046.000 en de korting 3% bedraagt het budget voor 2020 € 10.715.000. De bijstelling ten opzichte van de raming van € 10.800.000 in de vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022, voor de jaren 2020 e.v., is € 85.000 (nadeel/lagere baten).
- Op grond van de eerste managementrapportage over 2019 van de RSD verwachten wij dat de schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD' niet volledig wordt gerealiseerd. Een aanpassing van de verwachte schadelastbeperking tot 65% wordt noodzakelijk geacht (bijstelling schadelastvermindering: 35% van € 864.233 = € 302.000 nadeel/hogere uitkeringslasten).

2. Actualisatie bestaand beleid

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Totaal bedrag voor de regio voor de periode 2018-2020 is € 2.864.610. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente 24% van deze gelden te bestemmen om lokaal in te zetten om de transformatie vorm te geven. Voor Zevenaar betekent dit voor de periode 2018-2020 een totaal bedrag van € 59.530. Voor 2020 gaat het om een bedrag van bijna € 24.000.

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Structurele stijging kosten Wmo - Hulp bij het Huishouden

Bij het opstellen van de Kadernota 2018 - 2022 hebben wij op basis van de toen beschikbare gegevens, waaronder met name de werkelijke zorguitgaven in 2017 een inschatting gemaakt van de te verwachten kosten voor de jaren vanaf 2019. Voor het personeel werkzaam in de thuiszorg als Hulp bij het Huishouden is er een nieuwe CAO van kracht. De tarieven die de gemeente voor deze zorg moet betalen komen hierdoor hoger uit. Ook stijgen de tarieven voor de producten voor Hulp bij Huishouden als gevolg van de uniformering van tarieven binnen de regio. We gaan er van uit dat de stijging van de zorgkosten, zoals die zich in 2018 heeft voorgedaan, structureel is. We voorzien zelfs, gelet op de landelijke trend dat de instroom ook in 2020 nog steeds toeneemt. Dit zorgt voor een stijging van € 125.000 voor deze open-eind-regeling..

Structurele stijging kosten jeugdzorg

We gaan ervan uit dat de stijging van de zorgkosten, zoals die zich in 2018 heeft voorgedaan, structureel is. Het gaat daarbij om een stijging van het aantal cliënten met 16%. We voorzien, gelet op de landelijke trend dat de instroom in de jeugdhulp nog steeds toeneemt. Daarom zien wij ons genooddaakt om ook voor 2020 rekening te houden met een stijging met hetzelfde percentage voor deze open-eind-regeling.

Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding

De uitgaven voor de Wmo begeleiding zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 260.000 gestegen. We verwachten dat deze stijging van de zorgkosten van 7% ten opzichte van voorgaand jaar zich de komende jaren zal voortzetten. Daarmee prognosticeren wij dat de toename van de uitgaven over 2020 uitkomt op € 300.000 voor deze open-eind-regeling.

Kwaliteit, toezicht en handhaving

De regionale zorginkoop voor Jeugd en Wmo is ondergebracht bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR), module inkoop. Het is van belang dat gemeenten goede kwaliteit van zorg leveren. Hier willen wij in de toekomst meer op inzetten. Kwaliteitstoetsing bij inschrijving van zorgaanbieders die zorg in natura leveren, is een opdracht die belegd is bij de MGR, module inkoop. Kwaliteitstoetsing voor PGB aanbieders, ligt bij de budgethouder en de consulent. Voor pgb aanbieders gelden dezelfde kwaliteitseisen als voor een aanbieder met een contract. Voordat iemand een Pgb krijgt, wordt door de consulent altijd getoetst of iemand vaardig genoeg is om op een goede manier om te gaan met de verantwoordelijkheden die horen bij het beheren van een Pgb.

Wanneer er zich een calamiteit voordoet, dient een aanbieder dit te melden en moet er onderzoek worden gedaan naar deze calamiteit. Hier dienen wij een bedrag voor te reserveren. Om meer grip te krijgen op kwaliteit is het ook wenselijk om in de toekomst te investeren in signaalgestuurd toezicht, aangevuld met risicogestuurd toezicht. Op dit moment weten we nog niet waar we deze vormen van toezicht onder gaan brengen. Wel weten we dat we in de toekomst meer willen investeren op deze vormen van toezicht om goede kwaliteit van zorg te waarborgen. Ook willen we investeren in handhaving zodat we kunnen acteren als blijkt dat een organisatie zorg biedt die van onvoldoende kwaliteit is. Om uitvoering te geven aan toezicht en handhaving zijn extra middelen nodig.

Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten

We houden rekening met de recente ontwikkelingen voor wat betreft de uitgaven (uitkeringslasten) en inkomsten van het rijk (baten, specifieke uitkering BUIG). Het nadeel van € 387.000 is verwerkt in deze kadernota.

De redenen hiervoor zijn:

- Een verwachte korting van 3% op het BUIG-budget (specifieke uitkering van het ministerie van SZW). Dit als gevolg van een daling van het landelijk bijstandsbestand. Uitgaande van het voorlopige BUIG-budget van € 11.046.000 en de korting 3% bedraagt het budget voor 2020 € 10.715.000. De bijstelling ten opzichte van de raming van € 10.800.000 in de vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022, voor de jaren 2020 e.v., is € 85.000 (nadeel/lagere baten).
- Op grond van de eerste managementrapportage over 2019 van de RSD verwachten wij dat de schadelastbeperking zoals opgenomen in de Businesscase van de RSD behorend bij de 'Nieuwe opdracht van de RSD' niet volledig wordt gerealiseerd. Een aanpassing van de verwachte schadelastbeperking tot 65% wordt noodzakelijk geacht (bijstelling schadelastvermindering: 35% van € 864.233 = € 302.000 nadeel/hogere uitkeringslasten).

Subsidie stichting Veilig Thuis

De begroting 2020 van Veilig Thuis is gebaseerd op gegevens uit de zomer van 2018. Het aantal meldingen bij de stichting vertoont echter een stijgende lijn, wat tot een begrotingsoverschrijding zal leiden. Vooruitlopend op informatie door de stichting hierover nemen we in deze Kadernota een extra bedrag van € 25.000 op.

2. Actualisatie bestaand beleid

Regionaal transformatieplan jeugdhulp

Regionaal werken wij samen aan innovatie van inkoop jeugdhulp aan de hand van het regionale transformatieplan Jeugdhulp 2018-2020. Hiervoor is in oktober 2018 vanuit de regio een aanvraag voor landelijke innovatiegelden jeugd vanuit het landelijke actieprogramma 'zorg voor de jeugd' ingediend en gehonoreerd. Totaal bedrag voor de regio voor de periode 2018-2020 is € 2.864.610. Bij de besluitvorming regionaal over de inzet van deze gelden is gekozen om per gemeente 24% van deze gelden te bestemmen om lokaal in te zetten om de transformatie vorm te geven. Voor Zevenaar betekent dit voor de periode 2018-2020 een totaal bedrag van € 59.530. Voor 2020 gaat het om een bedrag van bijna € 24.000.

VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Duurzaamheid en milieu richten zich op energietransitie, CO₂ reductie, water (riolering), geluid, lucht, bodem en grond- en afvalstoffen. Ook gaat dit programma over de toezichthoudende en handhavende taken binnen deze beleidsvelden.

Wat willen we?

Behouden en bevorderen van een duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generaties.

Ontwikkelingen

Duurzaamheid en energietransitie

De ambitie richt zich nu op het energieneutraal worden, landelijk is de ontwikkeling ingezet om ook 'klimaatneutraal' te zijn. Een voorbeeld hiervan is de aanstaande 'Regionale Energie Strategieën (RES)'. Dit vraagt om extra inspanningen (middelen). Hieronder vallen ook de ontwikkelingen in het kader van de landelijk ambitie voor de transitie naar aardgas-loos.

Beleidskaders

- [Routekaart ...op weg naar een energieneutraal Zevenaar 2016-2020](#)
- Regio visie publieke gezondheid Gelderland-Midden 2017-2020
- [Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar](#)
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- [Watertakenplan De Liemers 2017-2021](#)
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)

WAT WILLEN WE?

7.1 Gezondheidszorg

We willen dat iedereen in onze gemeente gezond kan leven en opgroeien. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
------	----------------	------------	----------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Hernieuwbare elektriciteit (%)	2017	8,10	2,20				
--------------------------------	------	------	------	--	--	--	--

Toelichting

Bij de verdere uitwerking van de energie- en warmtetransitie betrekken wij ook deze beleidsindicator.

Omvang huishoudelijke restafval (kg/inwoner)	2017	130	141	148	135	100	80
--	------	-----	-----	-----	-----	-----	----

Toelichting

Op 1 januari is het nieuwe afvalinzamelsysteem begonnen. Er zijn nog maar een paar maanden verstreken, maar als die maanden maatgevend zijn, dan kunnen we het nieuwe systeem een succes noemen. De VANG-doelstelling van 100 kg per inwoner op basis hiervan gehaald en dat is meer dan verwacht. In gebiedsdeel Zevenaar, waar de wijziging het grootst was, is de hoeveelheid restafval bij laagbouw woningen bijna gehalveerd. In de komende jaren, proberen we de hoeveelheid restafval nog verder omlaag te brengen. De belangrijkste harmonisatie die nog moet plaatsvinden betreft de inzameling bij de hoogbouw. Hiervoor zijn waarschijnlijk investeringen in ondergrondse containers nodig.

WAT DOEN WE?

Nieuwe activiteiten

7.1 Gezondheidszorg

7.1.4 Uitvoeren programma Korte Voorzieningketens vervolg	Jaar realisatie	2020
Soort Nieuw beleid		

Het POP3 project Korte Ketens in het Liemers Landschap 1 heeft een vervolg gekregen. Ook dit nieuwe project Korte Ketens in het Liemers Landschap 2 willen we faciliteren. Hiermee bevorderen we voedselbewustwording en gezond eetgedrag onder onze inwoners. Korte voedselketens zijn duurzaam door vermindering van transport.

Intensivering bestaande activiteiten

7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	Jaar realisatie	2040
Soort Collegeprogramma		

De Warmtevisie laat zien hoe Zevenaar aardgasvrij wordt. De 'Wijk van de Toekomst' aanpak wordt toegepast. Samen met de inwoners van een wijk of dorp wordt een warmtetransitieplan vastgesteld dat de basis is van de uitvoering. In 2040 is Zevenaar aardgasvrij, het wordt gefaseerd uitgevoerd. Het aardgasvrij worden is naast een technisch vraagstuk ook een sociaal en financieel vraagstuk dat de nodige inzet vergt.

Naam	Bedragen x € 1.000			
	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatie	150			

Toelichting

Om de pilot in Angerlo te continueren en een pilot te starten bij Riverparc wordt een budget gevraagd van € 150.000 in 2020.

Doorlopende activiteiten

7.1 Gezondheidszorg

7.1.3 Reguliere taken	Jaar realisatie	2022
-----------------------	-----------------	------

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO2 reductie)

7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar	Jaar realisatie	2023
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie	Jaar realisatie	2025
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	Jaar realisatie	2021
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	Jaar realisatie	2040
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)	Jaar realisatie	2023

7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)	Jaar realisatie	2040
7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)	Jaar realisatie	2023

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)	Jaar realisatie	2020
---	-----------------	------

7.5 Milieu

7.5.1 Door stimuleren en handhaven wordt energie bespaard in het bedrijfsleven	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	8.397	8.397	8.397	8.397
Wijzigingen tot 1e VGR	29	29	29	29
1e Voortgangsrapportage	-121	-121	-121	-121
Baten tot de kadernota	8.304	8.304	8.304	8.304
Totaal mutaties baten kadernota				
Totaal baten na de kadernota	8.304	8.304	8.304	8.304
Lasten				
Primitieve begroting	9.711	9.631	9.642	9.642
Wijzigingen tot 1e VGR	279	279	279	279
1e Voortgangsrapportage	-52	-52	-52	-52
Lasten tot de kadernota	9.938	9.859	9.869	9.869
Totaal mutaties lasten kadernota	172	22	22	64
<u>1. Autonome ontwikkelingen</u>	57	57	57	57
Bijdrage ODRA.	19	19	19	19
Bijdrage gemeenschappelijke regeling (GR) VGGM	38	38	38	38
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	-43	-43	-43	
Continuering preventieve en maatschappelijke projecten	-43	-43	-43	
<u>3. Nieuw beleid</u>	158	8	8	8
Aardgasvrij Zevenaar.	150			
Volksgesondheid - verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	8	8	8	8
Totaal lasten na de kadernota	10.110	9.880	9.891	9.934
Saldo voor bestemming	-1.806	-1.576	-1.586	-1.629
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota	177	80	80	80
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves	177	80	80	80

Toevoegingen tot de kadernota	52	52	52	52
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves	52	52	52	52
Totaal mutaties reserves	125	27	27	27
Saldo na bestemming	-1.681	-1.549	-1.559	-1.602

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage ODRA.

Naar aanleiding van een aantal oorzaken moet de bijdrage aan de ODRA vanaf 2020 worden aangepast. Deze oorzaken zijn: herverdeel-effecten i.v.m. de invoering van outputfinanciering, indexering en volumetoename. Hierdoor stijgt de bijdrage met € 19.000.

Bijdrage gemeenschappelijke regeling (GR) VGGM

De gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling VGGM voor de onderdelen

'bevolkingszorg' en 'GGD'

zijn geactualiseerd. De aanpassing is gebaseerd op de raming zoals opgenomen in de concept begroting 2020 van de VGGM.

2. Actualisatie bestaand beleid

Continuering preventieve en maatschappelijke projecten

De gedragsbeïnvloedende maatschappelijke en preventieve projecten voor het jongerenwerk op school worden voortgezet voor een periode van 3 jaar (2020 t/m 2022). Voor de dekking is een deel van het budget voor jeugdgezondheidszorg ingezet.

3. Nieuw beleid

Aardgasvrij Zevenaar.

De ambitie van Zevenaar om in 2040 aardgasvrij te zijn gaat naast een technisch vraagstuk ook over gedragsverandering.

In de Warmtevisie Zevenaar is de werkwijze – de Wijk van de Toekomst aanpak - omschreven. Als pilot is Angerlo gestart en zal Riverparc opgepakt worden. De kosten van dit proces zijn geraamd op € 150.000.

Volksgesondheid - verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen

Voor de verbetering van de eerste hulpverlening in alle kernen is vanaf 2020 een structureel bedrag nodig van € 20.000 per jaar voor:

- scholing van burgerhulpverleners € 10.000
- collectieve verzekering AED's via de gemeente € 7.500
- nazorg na verrichten reanimatie € 2.500

Omdat alleen de collectieve verzekering wordt gezien als gemeentelijke taak wordt voorgesteld het bedrag van € 7.500 beschikbaar te stellen en de overige activiteiten over te laten aan particulier initiatief.

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Wat willen we?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk wonen, werken en leven is.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030](#)
- [Woonvisie Zevenaar](#)
- [Woonvisie Gelders Eiland \(2018\)](#)
- [Nota Vastgoedbeleid](#)

WAT WILLEN WE?

8.1 Ruimtelijke Ordening

Wij streven naar een goede balans tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau en leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod. We maken gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Naam	Jaar meting	Gelderland	Zevenaar	Werkelijk 2012	Werkelijk 2016	Begroting 2020	Begroting 2023
------	----------------	------------	----------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	2016	9	5,90	3,90	5,90	10	
---	------	---	------	------	------	----	--

Toelichting

De woningmarkt is aangetrokken. De vraag blijft hoog en de productie neemt verder toe in Zevenaar. Het aantal nieuwbouwwoningen dat jaarlijks wordt opgeleverd neemt sinds 2014 toe. Om te kunnen voldoen aan de vraag is een verdere groei in de productie wenselijk.

In 2018 zijn 100 nieuwbouwwoningen opgeleverd. Voor 2019 verwachten wij een verdere groei. Wij zien ruimte voor de toevoeging van 150 tot 200 woningen de komende jaren. Wij zetten daarom in op realisatie en versnelling van de opgave de komende jaren en bieden daarbij ruimte voor een jaarlijkse toevoeging van 200 woningen. Vanaf 2022 verwachten wij dat de het aantal nieuw toe te voegen woningen weer richting het huidige niveau zal bewegen.

Gemiddelde WOZ- waarde (per € 1.000)	2018	230	185			210	
---	------	-----	-----	--	--	-----	--

Toelichting

De ontwikkeling van de woningmarkt wordt conform landelijke cijfers als volgt ingeschat:

2018 --> 2019 +8%

2019 --> 2020 +5%

2020 --> 2021 +2%

2021 --> 2022 +2%

Demografische druk (%)	2018	73,10	79,10	68,60	75,90	79,30	79,60
------------------------	------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Toelichting

De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar ligt in Zevenaar aanzienlijk hoger dan het landelijke gemiddelde. Dit heeft vooral te maken met de aanwezigheid van een relatief hoog aantal bejaardenhuizen/woonzorgcomplexen in Zevenaar.

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	2018	649	604			604
--	------	-----	-----	--	--	-----

Toelichting

Deze indicator betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (OZB + afvalstoffenheffing + rioolheffing) betaald. Voor afval en riool zijn we kostendekkendheid, voor OZB hanteren we de inflatiecorrectie.

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	2018	721	715			715
---	------	-----	-----	--	--	-----

Toelichting

De indicator heeft betrekking op het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (OZB + afvalstoffenheffing + rioolheffing) verschuldigd is. Voor afval en riool zijn we kostendekkendheid, voor OZB hanteren we de inflatiecorrectie.

WAT DOEN WE?

Doorlopende activiteiten

8.1 Ruimtelijke Ordening

8.1.1 Invoeren Omgevingswet	Jaar realisatie	2021
-----------------------------	-----------------	------

8.3 Wonen en bouwen

8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar	Jaar realisatie	2020
8.3.3 Verbeteren kwaliteit Dorpsplein Lobith	Jaar realisatie	2020

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
Primitieve begroting	3.725	4.225	4.456	4.456
Wijzigingen tot 1e VGR				
1e Voortgangsrapportage				
Baten tot de kadernota	3.725	4.225	4.456	4.456
Totaal mutaties baten kadernota				
Totaal baten na de kadernota	3.725	4.225	4.456	4.456
Lasten				
Primitieve begroting	3.950	4.500	4.728	4.406
Wijzigingen tot 1e VGR	1.573	1.573	1.560	1.882
1e Voortgangsrapportage				
Lasten tot de kadernota	5.523	6.073	6.288	6.288
Totaal mutaties lasten kadernota	-75	-75	-75	
<u>2. Actualisatie bestaand beleid</u>	-75	-75	-75	
Tijdelijke formatie communicatie	-75	-75	-75	
Totaal lasten na de kadernota	5.448	5.998	6.213	6.288
Saldo voor bestemming	-1.723	-1.773	-1.756	-1.831
Mutaties reserves				
Onttrekkingen tot de kadernota				
Onttrekkingen kadernota				
Totaal onttrekkingen reserves				
Toevoegingen tot de kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves				
Saldo na bestemming	-1.723	-1.773	-1.756	-1.831

Toelichting financiële ontwikkelingen

Lasten

2. Actualisatie bestaand beleid

Tijdelijke formatie communicatie

We stellen voor de formatie van communicatie-advies uit te breiden met 1 fte voor de duur van 3 jaar ten behoeve van het fysieke domein. Er zijn vanuit Ruimtelijke Ontwikkeling budgetten beschikbaar om de kosten te kunnen dekken, dus budgettair neutraal. Momenteel wordt inhuur ingezet voor deze werkzaamheden, door tijdelijk een medewerker in dienst te nemen, verwachten wij kosten te kunnen besparen.

FINANCIËN

AUTORISATIE

De autorisatie van de budgetten gebeurt bij de vaststelling van de begroting en eventueel wijzigingen van de begroting in uw raad. Op basis van deze autorisatie zijn wij gemachtigd binnen de gestelde kaders uitgaven te doen en inkomsten te genereren.

Beleid autorisatie

In de verordening artikel 212 Gemeentewet heeft u in de vergadering van 31 januari 2018 hierover het volgende bepaald:

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Bij de behandeling van de tussenrapportages in de raad bedoeld in artikel 6, lid 1, doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde baten en lasten, het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten en het bijstellen van het beleid. In geval van investeringen met een meerjarig karakter doet het college indien nodig ook bij iedere begroting op grond van geactualiseerde ramingen voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde investeringskredieten.
4. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.

Soorten budgetten

Een budget is een in de begroting opgenomen uit te geven of te ontvangen geldbedrag dat is gekoppeld aan een product om bepaalde activiteiten en prestaties te realiseren. Een budget komt tot uitdrukking in een bedrag voor baten en/of lasten.

Binnen onze gemeente kennen wij verschillende soorten budgetten:

1. Exploitantiebudgetten
Deze worden ook wel reguliere budgetten genoemd. Dit betreft, vaak structurele, geldbedragen die op jaarbasis binnen de begroting aan een budgethouder ter beschikking staan.
2. Investeringsbudgetten
Deze worden ook wel kredieten genoemd. Een investeringsbudget is een afzonderlijk door u verleend geldbedrag voor het uitvoeren van nieuwe investeringen of projecten, toegekend aan een budgethouder. Het nut van deze investeringen strekt zich over meerdere jaren uit.
3. Reserves en voorzieningen
Reserves en voorzieningen zijn bijzondere 'budgetten'. Deze zijn door u ingesteld voor het doen of dekken van specifieke uitgaven. Bij voorzieningen bijvoorbeeld op basis van een door u vastgesteld beheerplan.

Exploitantiebudgetten

U autoriseert ons college op het niveau van programma's. Wij zijn daarmee bevoegd uitvoering te geven aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma met behulp van de daarbij opgenomen middelen. Voorwaarde daarbij is dat wij bij de besteding van de budgetten voor bestaand beleid binnen de grenzen van het totale budget van het programma blijven. Binnen deze grenzen zijn wij bevoegd om de wijze van besteding van de budgetten aan te passen als dit noodzakelijk is voor het bereiken van de door u vastgestelde doelstellingen van het betreffende programma. Hiervoor hoeven wij u, ingevolge de voorschriften, geen begrotingswijziging voor te leggen.

Bij het schuiven met budgetten tussen verschillende programma's, moeten wij uw goedkeuring vragen door middel van het voorleggen van een raadsvoorstel met begrotingswijziging.

Bij tussentijdse voortgangsrapportages en de jaarstukken leggen wij aan u verantwoording af over de uitvoering, de besteding van de middelen en de bereikte resultaten van het betreffende programma en de realisatie van de doelstellingen.

Investeringsbudgetten

Bij de programmabegroting en specifiek voor het jaar 2018 dus ook in deze kadernota, vermelden wij per programma naast de exploitatiebudgetten ook de investeringsbudgetten uit het meerjareninvesteringsplan die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Zoals gezegd autoriseert u ons op het niveau van de programma's en zijn wij daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de realisatie van de doelstellingen van het betreffende programma. Wij zijn dus bevoegd om ook uitvoering te geven aan de investeringsbudgetten. Hiertoe ramen wij een investeringsbudget/krediet, inclusief bijbehorende dekking en eventueel in te stellen dekkingsreserves en de jaarlijkse kosten van rente en afschrijving.

Indien bij een kredietaanvraag blijkt dat het te voteren bedrag noodzakelijkerwijs hoger (10% of meer) is dan het in het meerjareninvesteringsplan opgenomen bedrag zullen wij u hiervoor vooraf om autorisatie vragen. Hierbij zullen wij tevens de daarbij behorende dekkingsmiddelen aangeven. In dergelijke gevallen zullen wij u ook een begrotingswijziging voorleggen. Na uw goedkeuring, met de bijbehorende begrotingswijziging, is het krediet beschikbaar gesteld. Uiteraard leggen wij ook over de uitvoering van de investeringsbudgetten, zowel inhoudelijk als financieel, tussentijds (indien er sprake is van noodzakelijke aanpassingen) en bij de jaarstukken verantwoording aan u af.

Budgetten reserves en voorzieningen

Bij de programmabegroting presenteren wij per programma ook de betreffende reserves en voorzieningen. Voor mutaties in reserves zijn wij verplicht uw raad om autorisatie te vragen. In het kader van het budgetrecht bent u als raad bevoegd reserves in te stellen en toevoegingen en onttrekkingen te autoriseren. De bij het onderdeel reserves opgenomen mutaties gelden in dit verband als vast te stellen kader. Voor noodzakelijke wijzigingen hierin komen wij met een apart voorstel bij u terug.

Voor voorzieningen geldt een ander regime. U stelt als raad een voorziening in op basis van bijvoorbeeld een onderhoudsplan. Bij de instelling van de voorziening bepaalt u de hoogte van de jaarlijkse dotatie. De werkelijke bestedingen ten laste van de voorziening vinden plaats op basis van het vastgestelde onderhoudsplan. Deze bestedingen vallen binnen het mandaat van ons college.

KADERS EN UITGANGSPUNTEN

Hieronder zijn uitgangspunten opgenomen die zijn gehanteerd bij het opstellen van de ramingen in deze Kadernota. Wij stellen u voor deze kaders en uitgangspunten ook te hanteren bij de samenstelling van de Begroting 2020.

Trendmatige aanpassing

Voor de huidige Kadernota is een percentage ten behoeve van de trendmatige aanpassing bepaald. Hiermee worden de ramingen van de beïnvloedbare uitgaven en de tarieven van de gemeentelijke belastingen en rechten aangepast. Het bepalen van dit percentage gebeurt jaarlijks op basis van de verwachtingen van het Centraal Planbureau (C.P.B.). Het C.P.B. raamt de prijsmutatie van de netto materiële overheidsconsumptie voor het jaar 2020 op 1,5%. Hierdoor wordt dit percentage in de voorliggende Kadernota en later ook in de Meerjarenprogrammabegroting 2020-2023 gehanteerd als trendmatige aanpassing. Daarmee blijft de gemeentelijke begroting in de pas met de geraamde inflatie.

Rentepercentage voor nieuwe investeringen

Als rentepercentage voor nieuwe investeringen wordt het gemiddelde percentage van 1 januari tot 1 april voorafgaand voor het opstellen van de begroting genomen voor een 20 jarige lineaire vaste geldlening bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten genomen en afgerond op 0,5%. Het berekende en afgeronde percentage bedraagt 1,5%.

Loonontwikkeling

De CAO voor gemeenteambtenaren kent een looptijd van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Voor het jaar 2020 is een schatting gemaakt voor de verhoging van de pensioenpremies en een loonsverhoging na 1 januari 2020. In deze Kadernota wordt rekening gehouden met een stijging van totaal 2,5% in 2020.

Aantallen

Bij de opstelling van de begroting wordt voor een aantal maatstaven uitgegaan van vooraf vastgestelde aantallen. De raming van enkele van deze aantallen is voor een belangrijk deel afhankelijk van de geplande ontwikkeling van de woningvoorraad en de verwachte gemiddelde woningbezetting, maar zeker zo bepalend is de economische ontwikkeling.

De cijfers, waarmee wij rekening houden in de berekeningen, voor 2020 en de volgende jaren zijn als volgt:

Nr.	Maatstaf	2020	2021	2022	2023*
1	Inwoners, totaal aantal	43.480	43.895	44.150	44.150
2	Inwoners, jonger dan 18 jaar	7.916	7.865	7.822	7.822
3	Inwoners, ouder dan 64 jaar	10.240	10.245	10.250	10.250
4	Uitkeringsontvangers, totaal	3.393	3.393	3.393	3.393
5	Leerlingen voortgezet en speciaal onderwijs	2.672	2.599	2.533	2.533
6	Oppervlakte van de gemeente (in ha.)	10.611	10.611	10.611	10.611
7	Oppervlakte van de bebouwing (in ha.)	331	335	339	339
8	Woonruimten	20.056	20.252	20.396	20.396
9	W.O.Z.-waarde, totaal (in € 1 miljoen)	4.488	4.550	4.598	4.598

* De cijfers van 2023 worden aangepast op basis van gegevens van de meicirculaire 2019.

Overige uitgangspunten

Naast de bovengenoemde uitgangspunten zijn er bij de opstelling van de Kadernota nog andere uitgangspunten van kracht. Deze zijn opgenomen in:

- a) Financiële verordening Gemeente Zevenaar 2018
- b) Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2018
- c) Nota reserves en voorzieningen 2018;
- d) Beleidsnota Risicomanagement en weerstandscapaciteit;
- e) Wet op het BTW-compensatiefonds;
- f) Wet FIDO en Treasurystatuut gemeente Zevenaar;
- g) Beleid van kostendekkendheid van tarieven en het principe 'De vervuiler betaalt'.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning	85.179	86.404	84.143	84.678
1. Veiligheid	72	72	72	72
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	55	55	55	55
3. Economie	10.284	3.523	5.234	5.238
4. Onderwijs	841	841	841	841
5. Sport, cultuur en recreatie	976	952	951	951
6. Sociaal domein	11.362	11.338	11.338	11.338
7. Volksgezondheid en milieu	8.304	8.304	8.304	8.304
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.725	4.225	4.456	4.456
Actuele stand begroting - baten	120.798	115.714	115.394	115.933
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	23.905	23.794	22.869	22.779
1. Veiligheid	3.167	3.177	3.167	3.167
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	4.933	5.171	5.325	5.325
3. Economie	10.535	3.740	5.446	5.401
4. Onderwijs	6.165	6.199	6.182	6.139
5. Sport, cultuur en recreatie	8.883	8.615	8.596	8.600
6. Sociaal domein	56.815	56.530	56.333	56.094
7. Volksgezondheid en milieu	10.110	9.880	9.891	9.934
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.448	5.998	6.213	6.288
Actuele stand begroting - lasten	129.961	123.104	124.022	36
Saldo				
0. Bestuur en ondersteuning	61.274	62.610	61.274	61.899
1. Veiligheid	-3.096	-3.106	-3.096	-3.096
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-4.878	-5.115	-5.270	-5.270
3. Economie	-251	-217	-213	-163
4. Onderwijs	-5.324	-5.359	-5.342	-5.299
5. Sport, cultuur en recreatie	-7.907	-7.663	-7.645	-7.649
6. Sociaal domein	-45.453	-45.191	-44.994	-44.755
7. Volksgezondheid en milieu	-1.806	-1.576	-1.586	-1.629
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.723	-1.773	-1.756	-1.831
Actuele stand begroting - saldo	-9.164	-7.390	-8.628	-7.793
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	-921	-989	255	255
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	87	87	87	87
3. Economie	6			
4. Onderwijs	76	76	76	76
5. Sport, cultuur en recreatie	43	43	43	43
6. Sociaal domein	49	24	24	24

7. Volksgezondheid en milieu	125	27	27	27
Totaal mutaties reserves	-535	-732	512	512
Actuele stand begroting na kadernota	-9.699	-8.123	-8.115	-7.280

FINANCIËLE EFFECTEN KADERNOTA

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten				
o. Bestuur en ondersteuning				
1. Autonome ontwikkelingen	1.543	1.424	1.531	2.016
Aanpassing Algemene uitkering op basis van de december-circulaire 2018	1.598	1.479	1.586	2.071
Dividend Waterbedrijf	-55	-55	-55	-55
2. Actualisatie bestaand beleid				50
Opstellen Integraal Accommodatieplan				50
5. Dekkingsplan		350	350	350
Actualisatie OZB-inkomsten niet-woningen		350	350	350
Totaal Bestuur en ondersteuning	1.543	1.774	1.881	2.416
3. Economie				
3. Nieuw beleid	76	80	85	90
Verhogen opbrengst toeristenbelasting	76	80	85	90
Totaal Economie	76	80	85	90
6. Sociaal domein				
1. Autonome ontwikkelingen	-85	-85	-85	-85
Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten	-85	-85	-85	-85
2. Actualisatie bestaand beleid	24			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	24			
Totaal Sociaal domein	-61	-85	-85	-85
Totaal mutaties kadernota - Baten	1.558	1.769	1.881	2.421

Lasten

o. Bestuur en ondersteuning				
1. Autonome ontwikkelingen	1.655	1.616	1.616	1.616
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	7	7	7	7
BedrijfsHulpVerlening BHV	12	12	12	12
Bijdrage SDL i.v.m. Inkoop	13	13	13	13
Informatisering & Automatisering: software & licenties	345	345	345	345
Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)		-6	-6	-6
Ondertitelen raads- en commissievergaderingen	8	20	20	20
Stelpost ivm kostenstijging 2020.	1.225	1.225	1.225	1.225
Wet Open Overheid	45			
2. Actualisatie bestaand beleid	230	80	80	55
Advieskosten Planning & Control	25	5	5	5
Opstellen Integraal Accommodatieplan				50
Tijdelijke formatie communicatie	75	75	75	
Tijdelijke formatie juridisch advies	80			
Uitvoeren vervolg project 'Financiële basis op orde'	50			
3. Nieuw beleid	112	100	54	-11
Datagedreven sturen	47	47		
Uitvoering juridische kwaliteitszorg	65	65	65	

Vervanging atletiekbaan (fundering en toplaag)		-12	-11	-11
5. Dekkingsplan	-555	-880	-1.180	-1.180
Vrijval stelpost IBP begroting 2019	-500	-750	-1.000	-1.000
Vrijval stelpost inflatiecorrectie begroting 2019	-55	-130	-180	-180
Totaal Bestuur en ondersteuning	1.442	916	570	480
1. Veiligheid				
1. Autonome ontwikkelingen	115	115	115	115
Brandweerbijdrage VGGM	115	115	115	115
2. Actualisatie bestaand beleid		10		
Veiligheidsmonitor		10		
Totaal Veiligheid	115	125	115	115
3. Economie				
3. Nieuw beleid	45	45	45	
Liemerse economische visie.	45	45	45	
Totaal Economie	45	45	45	
4. Onderwijs				
1. Autonome ontwikkelingen	55	39	38	38
Bijdrage MGR-onderwijszaken	20	20	20	20
Huisvesting primair onderwijs - Eerste inrichting Onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair basisschool de Bem		3	3	3
Huisvesting primair onderwijs - Gymvervoer basisschool Lindenhage en 't Kofschip	20			
Huisvesting primair onderwijs - Onderwijsleerpakket en meubilair i.v.m. uitbreiding met 1 groep basisschool de Wissel	15			
Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)		16	15	15
2. Actualisatie bestaand beleid	43	43	43	
Continuering preventieve en maatschappelijke projecten	43	43	43	
3. Nieuw beleid	5	5	5	5
Leerlingzorg en begeleiding - activiteiten 'Taalhuis'	5	5	5	5
Totaal Onderwijs	103	87	86	43
5. Sport, cultuur en recreatie				
1. Autonome ontwikkelingen	27	19	19	19
Bijdrage GR Streekarchief	19	19	19	19
Uitvoering verenigingsmonitor en sportdeelnameonderzoek	8			
2. Actualisatie bestaand beleid	150			
Sportbedrijf - herstel/onderhoud sportvloer sporthal Lentemorgen	150			
3. Nieuw beleid	263	154	158	163
Bijdrage GR Streekarchief E-depot	30	30	30	30
Lidmaatschap vereniging Sport en Gemeenten (VSG)	2	2	2	2
Sportbedrijf - onderhoud gymzaal de Brug	55			
Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie.	176	80	85	90
Vervanging atletiekbaan (fundering en toplaag)		42	41	41
Totaal Sport, cultuur en recreatie	440	173	177	182
6. Sociaal domein				
1. Autonome ontwikkelingen	3.002	3.002	3.002	3.002

Kwaliteit, toezicht en handhaving	35	35	35	35
Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten	302	302	302	302
Structurele stijging kosten jeugdzorg	2.215	2.215	2.215	2.215
Structurele stijging kosten Wmo - Hulp bij het Huishouden	125	125	125	125
Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding	300	300	300	300
Subsidie stichting Veilig Thuis	25	25	25	25
2. Actualisatie bestaand beleid	24			
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	24			
Totaal Sociaal domein	3.026	3.002	3.002	3.002
7. Volksgezondheid en milieu				
1. Autonome ontwikkelingen	57	57	57	57
Bijdrage gemeenschappelijke regeling (GR) VGGM	38	38	38	38
Bijdrage ODRA.	19	19	19	19
2. Actualisatie bestaand beleid	-43	-43	-43	
Continuering preventieve en maatschappelijke projecten	-43	-43	-43	
3. Nieuw beleid	158	8	8	8
Aardgasvrij Zevenaar.	150			
Volksgezondheid - verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	8	8	8	8
Totaal Volksgezondheid en milieu	172	22	22	65
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
2. Actualisatie bestaand beleid	-75	-75	-75	
Tijdelijke formatie communicatie	-75	-75	-75	
Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-75	-75	-75	
Totaal mutaties kadernota - Lasten	5.268	4.295	3.942	3.887
Totaal mutaties Kadernota - Saldo	-3.710	-2.526	-2.061	-1.466
Mutaties reserves				
Onttrekkingen kadernota				
Toevoegingen kadernota				
Totaal mutaties reserves				
Totaal mutaties kadernota - Saldo	-3.708	-2.524	-2.060	-1.465

BIJLAGEN

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting, conform de voorgestelde honorering in deze Kadernota 2020.

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN KADERNOTA 2020

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten

o. Bestuur en ondersteuning

Aanpassing Algemene uitkering op basis van de december-circulaire 2018	-1.598	-1.479	-1.586	-2.071
Actualisatie OZB-inkomsten niet-woningen		-350	-350	-350
Dividend Waterbedrijf	55	55	55	55
Opstellen Integraal Accommodatieplan				-50
Totaal programma	-1.543	-1.774	-1.881	-2.416

Baten

3. Economie

Verhogen opbrengst toeristenbelasting	-76	-80	-85	-90
Totaal programma	-76	-80	-85	-90

Baten

6. Sociaal domein

Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten	85	85	85	85
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	-24			
Totaal programma	61	85	85	85
Totaal baten	-1.558	-1.769	-1.881	-2.421

Lasten

o. Bestuur en ondersteuning

Advieskosten Planning & Control	25	5	5	5
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	7	7	7	7
BedrijfsHulpVerlening BHV	12	12	12	12
Bijdrage SDL i.v.m. Inkoop	13	13	13	13
Datagedreven sturen	47	47		
Informatisering & Automatisering: software & licenties	345	345	345	345
Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)		-6	-6	-6
Ondertitelen raads- en commissievergaderingen	8	20	20	20
Opstellen Integraal Accommodatieplan				50
Stelpost ivm kostenstijging 2020.	1.225	1.225	1.225	1.225
Tijdelijke formatie communicatie	75	75	75	
Tijdelijke formatie juridisch advies	80			
Uitvoeren vervolg project 'Financiële basis op orde'	50			
Uitvoering juridische kwaliteitszorg	65	65	65	

Vervanging atletiekbaan (fundering en toplaag)		-12	-11	-11
Vrijval stelpost IBP begroting 2019	-500	-750	-1.000	-1.000
Vrijval stelpost inflatiecorrectie begroting 2019	-55	-130	-180	-180
Wet Open Overheid	45			
Totaal programma	1.442	916	570	480

1. Veiligheid

Brandweerbijdrage VGGM	115	115	115	115
Veiligheidsmonitor		10		
Totaal programma	115	125	115	115

3. Economie

Liemerse economische visie.	45	45	45	
Totaal programma	45	45	45	

4. Onderwijs

Bijdrage MGR-onderwijszaken	20	20	20	20
Continuering preventieve en maatschappelijke projecten	43	43	43	
Huisvesting primair onderwijs - Eerste inrichting Onderwijsleerpakket (OLP) en meubilair basisschool de Bem		3	3	3
Huisvesting primair onderwijs - Gymvervoer basisschool Lindenhage en 't Kofschip	20			
Huisvesting primair onderwijs - Onderwijsleerpakket en meubilair i.v.m. uitbreiding met 1 groep basisschool de Wissel	15			
Leerlingzorg en begeleiding - activiteiten 'Taalhuis'	5	5	5	5
Nieuwbouw basisschool Tamboerijn (indexering)		16	15	15
Totaal programma	103	87	86	43

5. Sport, cultuur en recreatie

Bijdrage GR Streekarchief	19	19	19	19
Bijdrage GR Streekarchief E-depot	30	30	30	30
Lidmaatschap vereniging Sport en Gemeenten (VSG)	2	2	2	2
Sportbedrijf - herstel/onderhoud sportvloer sporthal Lentemorgen	150			
Sportbedrijf - onderhoud gymzaal de Brug	55			
Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie.	176	80	85	90
Uitvoering verenigingsmonitor en sportdeelnameonderzoek	8			
Vervanging atletiekbaan (fundering en toplaag)		42	41	41
Totaal programma	440	173	177	182

6. Sociaal domein

Kwaliteit, toezicht en handhaving	35	35	35	35
Ontwikkelingen BUIG-budget/uitkeringslasten	302	302	302	302
Regionaal transformatieplan jeugdhulp	24			
Structurele stijging kosten jeugdzorg	2.215	2.215	2.215	2.215

Structurele stijging kosten Wmo - Hulp bij het Huishouden	125	125	125	125
Structurele stijging kosten Wmo - Begeleiding	300	300	300	300
Subsidie stichting Veilig Thuis	25	25	25	25
Totaal programma	3.026	3.002	3.002	3.002

7. Volksgezondheid en milieu

Aardgasvrij Zevenaar.	150			
Bijdrage gemeenschappelijke regeling (GR) VGGM	38	38	38	38
Bijdrage ODRA.	19	19	19	19
Continuering preventieve en maatschappelijke projecten	-43	-43	-43	
Volksgezondheid - verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	8	8	8	8
Totaal programma	172	22	22	65

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Tijdelijke formatie communicatie	-75	-75	-75	
Totaal programma	-75	-75	-75	

Totaal lasten	5.268	4.295	3.942	3.887
----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo mutaties Kadernota	3.708	2.524	2.061	1.465
---------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen kadernota

Toevoegingen kadernota

Totaal mutaties reserves				
---------------------------------	--	--	--	--

Totaal mutaties kadernota	3.708	2.524	2.060	1.465
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

OVERZICHT NIET GEHONOREERDE VOORSTELLEN

Niet gehonoreerd (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Niet gehonoreerde voorstellen				
<u>6a. Actualisatie bestaand beleid niet gehonoreerd</u>				
Duurzame inzetbaarheid	-50	-50		
Formatie ondersteuning Zevenaar Academie	-38	-38	-38	-38
<u>6b. Nieuw beleid niet gehonoreerd</u>				
Verhoging budget Stedenbanden	-5	-5	-5	-5
Onderzoek naar doortrekken warmtenet.	-150			
Intergemeentelijke Structuurvisie Rivierklimaatpark.			-33	-33
Verbeteren routestructuur Oud Zevenaar en Breuly.	-27			

Toelichting niet gehonoreerde voorstellen

6a. Actualisatie bestaand beleid niet gehonoreerd

Duurzame inzetbaarheid

In de kadernota HR zijn 3 ambities geformuleerd:

* duurzamere werkgever:

Duurzame inzetbaarheid is de match tussen organisatiebelangen en belangen van de medewerker. Als organisatie treffen we maatregelen die de vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers vergroten en in stand houden.

* aantrekkelijker werkgever:

Met aantrekkelijke (en concurrerende) arbeidsvoorwaarden is het in onze organisatie fijn werken en geven medewerkers het beste van zichzelf. Wij zetten o.a. in op herijking van de arbeidsvoorwaarden en ons imago.

* professionelere werkgever:

In het kader van onze organisatieontwikkeling bieden we onze medewerkers de mogelijkheid voor zelfontplooiing en groei. Met aanvullende middelen voeren wij o.a. competentie management in en een HR-monitor.

Het aangevraagde budget (incidenteel € 50.000 in 2020 en 2021) zetten we in om maatregelen door te voeren op bovengenoemde ambities.

Formatie ondersteuning Zevenaar Academie

In 2018 is gestart met de Zevenaar Academie; na 2 jaar evalueren we het proces met de resultaten en bekijken we of we de Academie continueren. De Zevenaar Academie is bij de evaluatie succesvol gebleken en wij willen deze ook na 2020 continueren. Voor de Zevenaar Academie is opleidingsbudget gereserveerd. De loonkosten van de projectmedewerker zijn in 2018 en 2019 incidenteel uit het herindelingskrediet gedekt. Vanaf 2020 stellen we voor de tijdelijke formatie om te zetten naar reguliere formatie voor 0,5 fte.

Deze uitbreiding willen wij budgettair neutraal realiseren door middelen uit het opleidingsbudget in te zetten.

6b. Nieuw beleid niet gehonoreerd

Verhoging budget Stedenbanden

Zoals bekend heeft de gemeente Zevenaar al een groot aantal jaren een stedenband met de Duitse gemeente Weilburg en de Hongaarse gemeente Mátészalka. Voor de uitvoering van de activiteiten van beide stedenbanden zijn particuliere comités actief. Hiertoe ontvangen zij van de gemeente een bijdrage. Uitgangspunt van de gemeente in het stedenbandbeleid is dat er draagvlak moet zijn binnen de Zevenaarse gemeenschap. Op basis van de jaarprogramma's en de belangstelling voor de verschillende activiteiten is de conclusie gerechtvaardigd dat dit nog steeds het geval is. De laatste jaren is er echter sprake van een structureel tekort om op een verantwoorde manier uitvoering te geven aan het jaarprogramma. Er is een structureel extra budget nodig van € 5.000 om op een goede wijze invulling te geven aan de stedenbanden.

Onderzoek naar doortrekken warmtenet.

Eind 2018 is aangetoond dat het doortrekken van het warmtenet vanuit Duiven naar stad Zevenaar economisch haalbaar is. Het warmtenet is een serieus alternatief voor aardgas. Vervolgstappen zijn nodig voor onderzoek naar de vraagkant, aanbodkant en mogelijke exploitanten (fase 1 2019) en voor selectie (fase 2 2020). In 2019 kunnen deze kosten worden gedekt uit reeds beschikbaar gestelde middelen. Voor 2020 vragen wij u om een incidenteel budget van € 150.000.

Intergemeentelijke Structuurvisie Rivierklimaatpark.

In het voorjaar 2020 wordt de Intergemeentelijke structuurvisie voor het Rivierklimaatpark aangeboden aan de raad. Onderdeel daarvan is ook een zogenaamde samenwerkingsovereenkomst waarin vastgelegd wordt welke maatregelen uitgevoerd worden en wie die maatregelen bekostigt. Voor de gemeente Zevenaar gaat het met name om een bijdrage voor het verbeteren van de entrees, verbeteren Marsweg en het aanleggen van vrijliggend fietspad en een struinp pad. Totale kosten voor deze maatregelen bedragen ongeveer 2 miljoen euro. Naar verwachting moet de gemeente een bedrag tussen de 0,5 miljoen en 1 miljoen bijdragen in de periode van 2020 tot en met 2028. Komend jaar zullen de maatregelen verder worden uitgewerkt en zal concreet worden wat de bijdrage van de gemeente zal zijn. De bijdrage is mede afhankelijk van uw ambitie voor het gebied. Gevraagd wordt om de kapitaallasten behorende bij een krediet van € 1.000.000 te reserveren. Op het moment dat de plannen concreet zijn komen wij bij u terug met een separaat raadsvoorstel. Wij zoeken naar mogelijkheden om deze werkzaamheden binnen bestaande budgetten voor wegonderhoud, veiligheid en economie te realiseren.

Verbeteren routestructuur Oud Zevenaar en Breuly.

De Provincie Gelderland is eigenaar van de weg Steenheuvel en een aangrenzende kavel bij Oud Zevenaar. De weg hebben zij verkregen door een verkavelingsproject in de Liemers. De mogelijkheid doet zich voor de weg van de provincie over te nemen en een verbinding te maken met de Breuly. Hierdoor ontstaat er een unieke eenmalige kans om de routestructuur voor kleine ommetjes rond het dorp en de verbinding met de Breuly te verbeteren. Het verbeteren van ommetjes rond De Breuly en Oud Zevenaar is opgenomen in de ontwikkelingsvisie van de gemeente. De totale kosten (aankoop grond en inrichting) bedragen eenmalig € 27.000.

Behandelschema Kadernota 2020-2023 t.b.v. commissiebehandeling

Commissie Samenleving – 18 juni 2019

Thema's

2. Sociaal Domein en Leefbaarheid*

Programma's

4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
alleen de alinea's die betrekking hebben op sport en cultuur komen in deze commissiebehandeling aan de orde*
6. Sociaal Domein
7. Volksgezondheid en duurzaamheid
alleen de alinea's die betrekking hebben op volksgezondheid komen in deze commissiebehandeling aan de orde*

Commissie Ruimte – 19 juni 2019

Thema's

2. Sociaal Domein en Leefbaarheid*
3. Economie en Vrijtijdseconomie
4. Duurzaamheid
5. Mobiliteit en Bereikbaarheid

Programma's

2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
5. Sport, cultuur en recreatie
alleen de alinea's die betrekking hebben op recreatie komen in deze commissiebehandeling aan de orde*
7. Volksgezondheid en Duurzaamheid
alleen de alinea's die betrekking hebben op duurzaamheid komen in deze commissiebehandeling aan de orde*
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Commissie Middelen – 20 juni 2019

Thema's

1. Participatie
2. Sociaal Domein en Leefbaarheid*
6. Verbeteren Bestuurscultuur

Programma's

0. Bestuur en ondersteuning
1. Veiligheid

Financiën

- Autorisatie
- Kaders en uitgangspunten
- Overzicht van baten en lasten
- Financiële effecten Kadernota

* i.v.m. de vervlechting van de portefeuilles/onderwerpen die tot dit programma of thema behoren, is het niet mogelijk dit programma op pagina-niveau op te knippen

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2019-068

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 11 juni 2019
Zaaknummer Z/19/329940/INT/19/904399
Onderwerp Effecten meicirculaire 2019 op Kadernota 2020-2023
Portefeuillehouder N. van Dellen

Contactpersoon Koos van der Vate
E-mail K.vanderVate@zevenaar.nl
Telefoon 0316-595336

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

De door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitgebrachte 'Meicirculaire Gemeentefonds 2019' heeft gevolgen voor ons financieel meerjarenbeeld dat in de Kadernota 2020 – 2023 staat. In deze raadsinformatiebrief brengen wij dit in beeld.

Kernboodschap

Op 31 mei 2019 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de zogenaamde 'Meicirculaire gemeentefonds 2019' aan alle gemeenten gezonden. Hierin informeert de minister ons over de voorjaarsbesluitvorming door het Rijk en de gevolgen hiervan voor de gemeentefondsuitkering voor 2019 en verder.

De effecten hiervan voor de cijfers in de 1^e Voortgangsrapportage 2019 en de Kadernota 2020 – 2023 van onze gemeente staan in deze raadsinformatiebrief.

De meicirculaire geeft een wisselend beeld voor de komende jaren. Het eerste jaar, 2019, laat ten opzichte van de door u behandelde 1^e Voortgangsrapportage 2019 een positief beeld zien. Ook het jaar 2020, de eerste jaarschijf uit de Kadernota 2020 – 2023, toont nog een voordeel. De jaren daarna ontstaat een negatief effect.

Context

- ☐ Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- ☐ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☒ Anders, namelijk: Actualiseren Kadernota 2020 - 2023

Inhoudelijke boodschap

2019

Voor het huidige jaar 2019 bedraagt de Algemene uitkering uit het gemeentefonds aan onze gemeente op basis van de gegevens uit de meicirculaire € 66.472.000. Dat is ruim € 1,6 miljoen meer dan in de 1^e Voortgangsrapportage 2019, op basis van de decembercirculaire 2018, was vermeld.

Deze toename wordt voor een bedrag van € 1 miljoen veroorzaakt door de extra middelen die het kabinet toevoegt aan het jeugdhulpbudget. Hierbij gaat het om een landelijk bedrag van € 420 miljoen.

Het resterende deel van de toename van de uitkering aan onze gemeente wordt voor het grootste deel veroorzaakt door loon- en prijsbijstellingen.

2020

In 2020 worden de extra middelen van het Rijk ten behoeve van het jeugdhulpbudget verlaagd naar een landelijk bedrag van € 300 miljoen. Voor het jaar 2020 doet zich als gevolg van de meicirculaire voor onze gemeente nog een voordelig effect voor van in totaal € 650.000 ten opzichte van de cijfers van de inmiddels aan u toegezonden Kadernota 2020 – 2023. Deze toename wordt enerzijds veroorzaakt door € 750.000 wegens de eerder genoemde extra middelen voor de jeugdhulp.

Anderzijds treedt een daling van € 100.000 op als gevolg van een groot aantal aanpassingen binnen het gemeentefonds. De belangrijkste hiervan is opnieuw een aanpassing van het loon- en prijsniveau waarmee binnen het gemeentefonds gerekend wordt. Anders dan in 2019 heeft dit hier een negatief effect. In het afgelopen jaar werd de Algemene uitkering naar boven bijgesteld omdat door het Rijk gerekend werd met een forse inflatieontwikkeling. In de huidige circulaire is deze ontwikkeling afgeaamd van gemiddeld 2,75% naar 1,75% per jaar.

2021 en volgende jaren

In de jaren vanaf 2021 speelt de hiervoor genoemde jaarlijkse verlaging van de inflatieverwachting een steeds grotere rol. Daarnaast vervallen na 2021 de extra middelen voor de jeugdhulp. Dit leidt ertoe dat de berekening van de Algemene uitkering voor de laatste jaarschijf van de Kadernota 2020 – 2023, dus het jaar 2023, € 800.000 lager uitkomt dan in de Kadernota 2020 – 2023 nog is opgenomen. Dit bedrag wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de aanpassing van het gemeentefonds aan een gewijzigde verwachting van de rijksuitgaven als gevolg van de lagere raming van de inflatie.

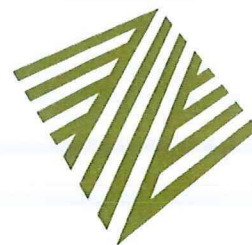
Nieuw financieel meerjarenbeeld.

De ontwikkeling van ons financieel meerjarenbeeld ziet er als volgt uit:

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Primitieve begroting	298	593	59	424
Wijzigingen tot 1e VGR	-18	-18	-18	-384
1e Voortgangsrapportage	-6.271	-6.174	-6.096	-5.856
Mutaties Kadernota	-3.708	-2.524	-2.061	-1.465
Begrotingssaldo na Kadernota	-9.699	-8.123	-8.115	-7.280
Effecten meicirculaire	663	4	-1.132	-812
Nieuw begrotingssaldo	-9.036	-8.119	-9.247	-8.092

Opmerkingen:

- Door de bedragen te presenteren x € 1.000 kan er sprake zijn van afrondingsverschillen.

Vervolgproces

De financiële gevolgen van de meicirculaire gemeentefonds 2019 worden verwerkt in de 2^e Voortgangsrapportage 2019 en de Meerjarenbegroting 2020 – 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Michel Tromp
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Vragen inloopavond 17 juni 2019 Kadernota 2020-2023

Overzicht van vragen, die nog niet beantwoord zijn. Reactie volgt uiterlijk 21 juni 2019

Uitvoeringsagenda jeugd en wmo (vraag van dhr. Kagei Groen Links)

- Is de Uitvoeringsagenda jeugd en WMO inmiddels gereed?
- En wordt de gemeenteraad hier nog over geïnformeerd?
- En zo niet, waarom niet

Taalhuis (vraag van mevr. Jansen PvdA)

- Is de €43.000,- die opgenomen is voor het Taalhuis voor de actualisatie van het beleid?
- Wat valt er allemaal onder dit bedrag?

Sport (vragen van dhr. van Merwijk CDA)

- Wat is de bedoeling van het draagvlakonderzoek onder sportverenigingen? Blz. 47
- Onderhoud sportvloer sporthal Lentemorgen. Blz. 50
- Waarom heeft Ataro dit niet voorzien?
- Vervanging atletiekbaan. Blz. 51
- Wat doet de atletiekvereniging zelf in deze?

Weerstandsvermogen (vragen fractie Lokaal Belang)

- Wat zijn de onderliggende bedragen voor de berekening van het ratio van het weerstandsvermogen?
- Welke top 10 risico's zitten hier nog in?

Economie (vragen dhr. de Winter PVDA)

- Wat is de verklaring van het grote verschil tussen lasten en baten in programma 3 voor de jaren 2020 en volgend? Blz. 73

Parkeren (vragen dhr. de Winter PVDA)

- Vragensteller heeft geconstateerd dat bij een aantal parkeerautomaten in Zevenaar een vermelding is geplaatst dat pinnen niet meer mogelijk is. Wat is hier precies aan de hand?

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen ex artikel 36 RvO

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raad

C. Technische vragen (s.v.p. datum commissie- en/of raadsvergadering vermelden)

Categorie: A / B / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Kadernota 2020-2023 Z/19/329940

Naam en fractie: Marcel Lap (PvdA)

Inleiding/Aanleiding:

Naar aanleiding van de kadernota 2020-2023 hebben wij voor de onderwerpen die betrekking hebben op de commissie ruimte de volgende vragen.

Vraag/Vragen:

1. Blz. 17: In 2020 is minimaal 20% van de benodigde energie voor onze hele gemeente duurzaam opgewekt. Op hoeveel procent zitten wij nu in 2019? Geldt dit voor overheid, ondernemers en inwoners.

De monitoring is nog niet op het niveau om exact aan te geven op wel percentage we zitten. Voor 2019 is capaciteit gevonden en wordt een tool aangeschaft en geïmplementeerd (de CO2-prestatieladder).

De elektriciteit die we als gemeente verbruiken (eigen gebouwen, installaties en openbare verlichting e.d.) wordt voor circa 16% duurzaam in de regio Arnhem Nijmegen opgewekt, voor het overige wordt het in Nederland duurzaam opgewekt (geborgd met Garanties van Oorsprong).

2. Blz. 17: duurzaam inzamelen: kunnen wij na de zomer over het eerste halfjaar een rapportage ontvangen van de inzameling (gemiddeld aantal ledigingen per huishouden, het laagste en hoogste aantal ledigingen en de kilo's per inwoner)

Op basis van het eerste halve jaar maken wij een evaluatie van de resultaten van het nieuwe inzamelsysteem. Deze evaluatie krijgt u na de zomervakantie.

3. Blz. 35: Wat is nu de status van de plannen om een 2^e viaduct aan te leggen. In september 2018 heeft het college aangegeven bij de raad met een raadsvoorstel terug te komen als de plannen verder uitgewerkt worden.

Volgt nog.

4. Blz. 38: wat is nu de status van de plannen voor de herinrichting van het Raadhuisplein.

De herinrichting van het Raadhuisplein bevindt zich nu in de fase richting een voorlopig ontwerp, waarvoor Buro Lubbers (n.a.v. diverse sessies met bewoners, gebruikers en ondernemers) reeds drie schetsontwerpen heeft gemaakt. Die schetsontwerpen zijn door Buro Lubbers gepresenteerd en kritisch bekeken door het projectteam. Feedbackpunten zullen worden teruggegeven aan Buro Lubbers, zodat zij kunnen komen tot drie geschiktere ontwerpen waarmee we ook daadwerkelijk naar buiten kunnen treden. Het streven is medio september/oktober de schetsontwerpen te kunnen presenteren aan de bewoners- en geïnteresseerden. In die fase kunnen bewoners hun voorkeur voor een ontwerp aangeven, waarna er gewerkt zal worden richting een definitief ontwerp.

5. In maart is een vraag uitgezet om de huidige verlichting in het centrum te vervangen door duurzame ledverlichting. Er zijn twee proeftuinen ingericht. Is het onderzoek al afgesloten, wat is het resultaat en wanneer is de verwachting dat de verlichting wordt vervangen.

Het onderzoek is afgelopen. De inwoners hadden de keus uit drie verschillende kleuren LED. Er zijn in het totaal 130 stemmen uitgebracht waarbij met 91 stemmen (70%) nummer C de "winnaar" is geworden.

Met ondernemend Zevenaar zijn wij nog in overleg. De ondernemers vinden de lichtkleur nog te fel en niet sfeervol. Op 27 juni hebben 2019 hebben wij daar nog een gesprek over om te kijken naar een (mogelijke) oplossing.

De planning is om de lampen in april/mei 2020 te vervangen. De bestaande lampen zijn dan ook ongeveer aan het eind van hun branduren en zouden dan sowieso allemaal vervangen moeten worden (groepremplace).

6. Blz. 40: met hoeveel overnachtingen per jaar wordt gerekend voor de toeristenbelasting.

Ongeveer 360.000 overnachtingen per jaar.

7. Blz. 47: Bij de beleidskaders wordt verwezen naar het beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016. Komt hier een nieuw beleidskader voor en wat is de verwachting dat deze in de commissie/raad wordt behandeld.

Voor 3e kwartaal 2020 staat herziening/harmonisatie beleid stedelijk groen op de planning.

8. Blz. 61: beleidsindicatoren 2020-2023 zijn niet ingevuld. Welke indicatoren horen daar bij?

Het jaargemiddelde van de gemeente Zevenaar en de provincie staan vermeld. De werkelijke cijfers (2012 en 2016) en de begrotings cijfers (2020 en 2023) kunnen we niet aanleveren, omdat het enerzijds niet duidelijk is op welke wijze de verplichte beleidsindicatoren (landelijk) worden gevuld (brongegevens zijn niet duidelijk) en anderzijds onze monitoring zie vraag 1 nog niet adequaat is.

9. Blz. 61: De VANG doelstelling gaat uit van 100kg restafval per inwoner. Kunt u aangeven waarom in 2023 80kg is. (hoe realistisch is dit als wij van 141kg komen)

De doelstelling voor 2020 is 100 kg restafval per inwoner. Voor 2025 is de doelstelling zeer ambitieus (30 kg). Op weg daar naar toe hebben we voor 2023 een prognose gedaan van 80 kg. Op basis van de evaluatie (zie vraag 2) kan een inschatting gemaakt worden hoe realistisch de vervolgoelstelling is en met welk tijdpad die gehaald kan worden.

10. In de afgelopen weken hebben inwoners de nota voor het vastrecht ontvangen. Niet representatief is mijn nota ten opzichte van vorig jaar met 46,46% gestegen. Kunt u een onderbouwing geven waar deze kostenstijging van het vastrecht op is gebaseerd.

Dit wordt veroorzaakt door:

- harmonisering van de tarieven van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar.
- een verhoging van de rijkstarieven afvalstoffenbelasting voor storten en verbranden in Nederland en het buitenland.

11. Blz. 62: “De wijk van de Toekomst” Warmtevisie. Wanneer wordt de warmtevisie gepresenteerd? Wanneer wordt de warmtevisie ter bespreking/besluitvorming in de commissie/raad geagendeerd.

Het college hanteert (vooralsnog) de volgende planning:

- Ontwerp Warmtevisie ter consultatie aan de inwoners (juli tot half september)
- Medio september bijeenkomst inwoners/raad
- Besluitvorming definitieve Warmtevisie voorzien in de raadsvergadering van 27 november 2019

12. Blz. 62: Pilot in Angerlo “op weg naar aardgasvrij Zevenaar” continueren en een pilot starten bij Riverparc. Wat gaat u voor 150.000 euro doen? Waarom start het college een tweede pilot in Riverparc? Wanneer is de pilot in Angerlo gestart en wanneer verwachten het college dat de pilot in Angerlo is afgerond.

Het budget is procesgeld waaruit de onafhankelijke procesbegeleider (verplichting van uit de Wijk van de Toekomst aanpak), communicatie, inhuur benodigde kennis en kunde, zaalhuur overleggen in het dorp etc. wordt gefinancierd.

In de Raadsinformatiebrief 2019-002 (22 januari 2019) is aangegeven dat er een verkenning zou plaats vinden om Angerlo aan te melden als eerste Wijk van de Toekomst.

De pilot Angerlo is gestart met de informatie bijeenkomst (februari 2019) en de eerste regiegroep bijeenkomst (21 inwoners, woningbouwcorporatie en de netbeheerder) was in april.

De route naar de Wijk van de Toekomst (Angerlo) kent een 4-tal fases (initiatie-, oriëntatie-, haalbaarheid/plan- en uitvoeringsfase). Voor de eerste drie fases is 2 jaar uitgetrokken, voor de daadwerkelijke realisatie 10 jaar uitgetrokken. Initiatieven vanuit de inwoners zelf worden door ons ondersteund, Riverparc is daar een voorbeeld van.

13. Blz.62: onderzoeken van de mogelijke deelname campagne fairtrade gemeente. Wat doet de gemeente Zevenaar nu al op het gebied van fairtrade en op welke gebieden zouden wij dit ‘eenvoudig’ kunnen uitbreiden.

Er is contact gezocht met de werkgroep Fairtrade in Zevenaar en in samenwerking met deze werkgroep en Hogeschool Van Hall Larenstein worden de mogelijkheden onderzocht om als gemeente Zevenaar toe te treden tot de campagne Fairtrade gemeente. In deze verkenning wordt tevens bekeken op welke wijze fairtrade van toepassing kan zijn voor de gemeentelijk organisatie. Wij houden u op de hoogte van het vervolg van dit proces en over de eventuele financiële consequenties.

14. Blz. 67: Het voorstel is om de formatie communicatie-advies voor de duur van 3 jaar uit te breiden ten behoeve van het fysieke domein. Momenteel is voor deze formatie iemand ingehuurd. Wat zijn de totale kosten per jaar. Vanaf wanneer en voor welke duur wordt voor deze formatie iemand ingehuurd.

Volgt nog.

15. Blz. 83: (niet gehonoreerd beleid) In 2018 is aangetoond dat het doortrekken van het warmtenet economisch haalbaar is. In 2019 worden de kosten voor de vervolgstappen voor onderzoek naar de vraagkant, aanbodkant en mogelijke exploitanten gedekt binnen de beschikbare middelen. Voor het vervolg – voor selectie in 2020 – wordt geen incidenteel budget gevraagd. Wanneer het vervolg (voor selectie) enkele jaren vooruit wordt geschoven is de informatie die wij in 2019 verkrijgen dan niet verouderd?

Als het onderzoek dat in 2019 wordt uitgevoerd (onderzoek vraagkant □ aanbodkant, en mogelijke exploitanten) een NO-GO oplevert hoeft er geen vervolgonderzoek te komen. Als het onderzoek een GO oplevert dan zullen we met een raadsvoorstel voor het benodigde budget komen. Hierbij zal een eigen afweging plaatsvinden.

16. Blz.83 (niet gehonoreerd beleid) verbeteren routestructuur Oud Zevenaar en Breuly.

Welke unieke eenmalige kans om de routestructuur voor kleine ommetjes rond het dorp en de Breuly te verbeteren wordt bedoeld. (kaartje van de omgeving?)

Er is momenteel toch aanvullend al een onverhard voetpad tussen het Tichelpark en het Panovenpark. Vanaf de Oud-Zevenaarseweg via de Steenheuvel naar de Breulylaan.

Het betreft de weg de Steenheuvel zelf achter de woningen van de Oud Zevenaarseweg langs richting de oud Zevenaarseweg ter hoogte van de woonkern. En een extra verbindingen van oud Zevenaar naar de Breuly ter hoogte van de dijk. Hierdoor ontstaat er een beter netwerk van wandelpaden rond Oud Zevenaar en de Breuly.

Vragen inloopavond 17 juni 2019 Kadernota 2020-2023

Overzicht van vragen, die nog niet beantwoord zijn.

Interbestuurlijk Programma (IBP) (vraag van Bart Kagei Groen Links)

- Kan meer uitleg worden gegeven over de post 'Vrijval stelpost IBP begroting 2019'?

In het voorjaar van 2018 heeft het kabinet met de VNG overeenstemming bereikt over het Interbestuurlijk Programma (IBP). Voor de uitvoering van dit programma is een bedrag aan het gemeentefonds toegevoegd. Bij de behandeling van de Kadernota 2018 – 2022 heeft de raad besloten een deel van deze toevoeging af te zonderen voor toekomstige uitgaven. Nu wordt voorgesteld dit bedrag weer te laten vrijvallen. Voor een verdere toelichting op het IBP wordt verwezen naar de toelichting op bladzijde 27 van de (vorige) Kadernota 2018 – 2022.

Garantiefonds Sociaal domein (vraag van Maaike Janssen PvdA)

- Welk bedrag is destijds overgebleven van het 'Garantiefonds Sociaal domein' en aan de Algemene reserve toegevoegd?

Uiteindelijk is op 31 december 2017 van het Garantiefonds een bedrag van € 1.653.025 niet aangewend en weer toegevoegd aan de Algemene reserve.

Uitvoeringsagenda jeugd en wmo (vraag van Bart Kagei Groen Links)

- Is de Uitvoeringsagenda jeugd en WMO inmiddels gereed?
- En wordt de gemeenteraad hier nog over geïnformeerd?
- En zo niet, waarom niet?

Deze is gereed. 12 feb 2019 door college vastgesteld.

Deze is via RIB (2019-11) naar de gemeenteraad gestuurd.

Taalhuis (vraag van Maaike Janssen PvdA)

- Er worden verschillende bedragen vermeld bij de post 'Leerlingzorg en begeleiding – activiteiten Taalhuis'. Graag verduidelijken.
- Is de €43.000,- die opgenomen is voor het Taalhuis voor de actualisatie van het beleid?
- Wat valt er allemaal onder dit bedrag?

De post leerlingenzorg en begeleiding (40341) is gerelateerd aan 4.1.7. in de kadernota 2020

- de samenwerkingsagenda veilig en zorgzaam schoolklimaat waaronder Jongerenwerk op School, WhatUp en in cofinanciering met het Liemers College, Schoolmaatschappelijk Werk (42.885)

In deze post zijn ook de financiële middelen (€ 5000,00) opgenomen gerelateerd aan: 4.1.5.bevorderen deelname educatieaanbod van beperkt geletterden.

Toelichting voor de werkzaamheden die voortvloeien uit het Uitvoeringsprogramma Taalhuis Zevenaar zijn uitvoeringsuren opgenomen voor de Kunstwerk! de Bibliotheek t.b.v. coördinerende taken Taalhuis.

Lokale (en regionale) organisaties bundelen binnen het Taalhuis hun krachten om een sluitende infrastructuur rondom (digi)taal en rekenen te creëren en het diverse educatieaanbod op elkaar af te stemmen. Het opzetten en onderhouden van een Taalhuis kent meerdere fases. De oriënterende en oprichtingsfase is in Zevenaar inmiddels afgerond; ook het kernteam voor de netwerksamenwerking is ingericht en het taalaanbod is in beeld gebracht. Het lokale Uitvoeringsprogramma voortvloeiend uit Educatie Plan Midden-Gelderland is ingericht in afstemming met de netwerkorganisaties.

Onderwijshuisvesting (vraag van Joke Harmsen Sociaal Zevenaar)

- Wanneer wordt de planning van en de verordening inzake het Integraal Huisvestingsplan (IHP) in de raad behandeld?

Op 28 augustus 2019 organiseren we een informatieve avond voor de raad over het IHP. Het is de bevoegdheid van het college om het IHP vast te stellen en daarna ter kennisname aan de raad te sturen. Op deze avond lichten we het proces om tot een IHP te komen toe, evenals de inhoud van het concept IHP.

In de commissie Samenleving van 3 september 2019 willen we de raadsleden consulteren over de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. Het is de bevoegdheid van de raad om de Verordening vast te stellen.

Op 27 september 2019 staat het Op Overeenstemming Gerichte Overleg met alle schoolbesturen gepland over het IHP en over de verordening.

De besluitvorming over het IHP en beide verordeningen in college en raad willen we voor het eind van dit jaar 2019 afronden.

Sport (vragen van Kees van Merwijk CDA)

- Wat is de bedoeling van het draagvlakonderzoek onder sportverenigingen? Blz. 47

Op 7 november 2018 heeft de gemeenteraad de motie 'Ondersteunen samengaan sportverenigingen' unaniem aangenomen.

In maart 2019 was de aftrap met een draagvlakonderzoek onder de sportverenigingen in de gemeente Zevenaar, ter verkenning van de wensen en mogelijkheden voor samenwerking. Dit om op de langere termijn een gevarieerd sport- en beweegaanbod in de gemeente te behouden. Tijdens deze bijeenkomst is iedere vereniging een verenigingsscan aangeboden. Inmiddels is er een start gemaakt met individuele bijeenkomsten. Informatie hierover volgt d.m.v. raadsinformatiebrief.

- Onderhoud sportvloer sporthal Lentmorgen. Blz. 50
- Waarom heeft Ataro dit niet voorzien?

De sportvloer van sporthal Lentmorgen is verzakt door het inklinken van de kleilaag onder de vloer. Hierdoor zijn scheuren in de sportvloer ontstaan.

De extra kosten voor herstel na het opkrikken van de vloer zijn niet meegenomen in het destijds door de gemeente opgestelde MJOP (meerjarenonderhoudsplan). Hierdoor beschikt Ataro B.V. niet over de middelen die nodig zijn voor het herstellen van de sportvloer ontstaan.

Door de scheuren in de sportvloer zal bij de volgende keuringen de sportvloer worden afgekeurd en kan de sporthal niet langer gebruikt worden om te sporten.

- Vervanging atletiekbaan. Blz. 51
- Wat doet de atletiekvereniging zelf in deze?

De atletiekvereniging (stichting breedtesport de Liemers) is alleen eigenaar van de gebouwen.

De gemeente is volledig eigenaar van de atletiekbaan.

- Wat is de afschrijvingstermijn voor de Vervanging atletiekbaan (fundering en topplaag)? (Vraag Lotte van der Velden, SP)

De staat van de huidige atletiekbaan is aan het einde van haar levensduur. Naast het einde van de levensduur heeft de atletiekbaan last van zettingen in de ondergrond waarschijnlijk veroorzaakt door uitdroging van de lager gelegen kleilagen. De uitdroging is veroorzaakt door de extreem lage waterstand veroorzaakt door de warme zomer van 2018. De nieuwe topplaag gaat tussen de 15 en 20 jaar mee. De fundering die nu ook op de planning staat om te vervangen heeft een levensduur van 40 jaar. Echter, zijn beide termijnen sterk afhankelijk van wat de inklinking van de klei in de komende jaren gaat doen. In de kadernota opgenomen investering is uitgegaan van ideale omstandigheden, geen inklinking/verzakkingen. Kosten voor de topplaag en fundering zijn elk circa 50% van het bedrag.

Weerstandsvermogen (vragen fractie Lokaal Belang)

- Wat zijn de onderliggende bedragen voor de berekening van het ratio van het weerstandsvermogen?
- Welke top 10 risico's zitten hier nog in?

Ten behoeve van de kadernota 2020 is de ratio berekend op 2,0.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit 28.400.000 = 2,0

Benodigde weerstandscapaciteit 14.000.000

Bij de jaarrekening 2018 bedraagt de ratio 2,3.

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit 28.000.000 = 2,3
Benodigde weerstandscapaciteit 12.000.000

Opbouw van de beschikbare weerstandscapaciteit bij de kadernota:

35,7 saldo algemene reserve per 31-12-2018
3,8 Voorlopig positief resultaat jaarrekening 2018 (voor controle door de accountant)
-7,1 negatief resultaat 2019 n.a.v. 1e VGR 2019
-4,0 claims i.v.m. eerder gehonoreerde items
28,4 vrij beschikbaar

De benodigde 14 miljoen aan weerstandscapaciteit is berekend aan de hand van de risicosimulatie in de voorbereidende periode op de kadernota, april 2019.

We houden hierbij het vastgestelde zekerheidspercentage van 90% aan.

De volgende top ligt hieraan ten grondslag:

Risico gebeurtenis	Kans	Financieel maximum
Niet realiseren geraamde opbrengst- waarde grondexploitaties	-	€ 9.907.000
Tekort op het I-deel / BUIG-budget	50%	€ 1.300.000
Gemeenschappelijke regelingen / verbonden partijen	50%	€ 1.000.000
Wachtgeld wethouders huidig college	30%	€ 1.400.000
Scopewijziging en meerwerk verbouw Hal 12	90%	€ 471.000
Hal 12 Aanloopkosten/aanloopverliezen eerste jaren	70%	€ 173.000
Sociaal domein / Jeugd / WMO	30%	€ 1.200.000
Vervangen essen in verband met schimmel	30%	€ 1.000.000
Algemene uitkering wijkt af van de begroting	50%	€ 500.000

Bij de jaarrekening zijn de belangrijkste risico's:

nr	Risico Bedragen x € 1.000	Kans op voordoen van risico	Financieel gevolg (maximaal)
1	Niet realiseren geraamde opbrengst- waarde grondexploitaties (Zevenaar Oost, Babberich en Centrumplan)	*1	9.907
2	Sociaal domein / Jeugd / WMO	90%	1.000
3	Tekort op het I-deel (BUIG)	50%	1.000
4	Verbonden Partijen / Gemeenschappelijke regelingen	50%	1.000
5	Wachtgeld wethouders	30%	1.400
6	Verbouw HAL12	*1	503
7	Exploitatie HAL 12	*1	219
8	Vervangen essen in verband met schimmel	30%	1.000
9	Algemene uitkering wijkt af van de begroting	50%	500

Er is een aantal afwijkingen in de inschattingen tussen de jaarrekening en de kadernota.

- Gezien de onzekerheid rondom het sociaal domein is het risicobedrag gestegen, dit komt ook door een bredere benadering van het SD en ontwikkelingen die er aan komen. Onderdeel hiervan is de wijziging in de verdeling van de middelen die nu nog via de centrum gemeente lopen. De kans dat het risico zich voordoet is echter kleiner geworden. Ter voorbereiding op de begroting zal deze evaluatie en risicoanalyse verder worden aangescherpt.
- Daarnaast is het risico van Hal 12 gewijzigd in de periode van het opstellen van de jaarrekening tot aan inschatting kadernota.

Bij de begroting 2020 zal een nieuwe doorrekening worden gemaakt. De verwachting is dat de ratio gaat dalen, met name door een afname van de vrije algemene reserve. Het vrij deel wordt naar verwachting ingezet om de jaren 2020-2021 financieel deels te overbruggen.

Economie (vragen de Winter PVDA)

- Wat is de verklaring van het grote verschil tussen lasten en baten in programma 3 voor de jaren 2020 en volgend? Blz. 73

De grondexploitatie Zevenaar Oost Bedrijven (onder meer 7Poort en Outletontwikkeling) heeft een belangrijke financiële invloed op programma 3. In 2020 wordt een opbrengst in deze grondexploitatie verwacht van € 9,7 miljoen welke bestaat uit een deellevering van grond (50%) aan de outletontwikkelaar en de “reguliere” levering van grond op 7Poort. De andere 50% voor de outletontwikkeling wordt in 2019 geleverd.

In 2021 e.v. wordt weer teruggevallen op de geplande uitgifte op -uitsluitend- 7Poort, een en ander op basis van de uitgangspunten in de grondexploitatie.

Aan de lastenkant worden in 2020 uitgaven verwacht van € 3 miljoen (onder meer aanleg infra rond outlet, 7Poort en plankosten).

Met het verschil tussen de baten en lasten van € 6,7 miljoen neemt de “voorraad gronden” af. Deze afname wordt verantwoord als een last in de begroting. Hiermee zijn de baten en lasten van de grondexploitaties in evenwicht binnen de begroting en hebben ze in feite geen invloed op het begrotingssaldo.

Parkeren (vragen de Winter PVDA)

- Vragensteller heeft geconstateerd dat bij een aantal parkeerautomaten in Zevenaar een vermelding is geplaatst dat pinnen niet meer mogelijk is. Wat is hier precies aan de hand?

De parkeerautomaten in het centrum geven veel storingen. De automaat doet het niet, er komt geen kaartje uit of pinnen is niet mogelijk. Daarom vervangen wij de parkeerautomaten. De nieuwe automaten worden in het najaar van 2019 geleverd en geplaatst. Dan zijn de problemen opgelost en kan er ook gewoon weer met de pin betaald worden.

Wij publiceren nog berichten voor onze inwoners om hen te attenderen op het feit dat pinnen soms niet mogelijk is. En wijzen hen dan op alternatieven als muntgeld meenemen, stadspas of betalen met een parkeerapp.

Voordat er nieuwe automaten komen dit najaar, informeren wij onze inwoners/centrumbezoekers hierover.

Commissie Samenleving 2018–2022

Dossiernummer	1575
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 juni 2019
Agendapunt	6
Omschrijving	Raadsvoorstel jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020 Presikhaaf Bedrijven (Z/19/331124)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Samenleving 2018– 2022	18 juni 2019

Toelichting

tbv Raad juli 2019

*Z033925D0

3E*

Raadsvoorstel

Z/19/331124 INT/19/897240

Onderwerp	Presikhaaf Bedrijven: jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020
Zaaknummer	Z/19/331124
Documentnummer	INT/19/897240
Portefeuillehouder	Belinda Elfrink
Portefeuille	Werk en Inkomen /Arbeidsparticipatie
Behandelend ambtenaar/afdeling	Evert Breman
Telefoon	0316-595237
E-mail	e.breman@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het Dagelijks Bestuur van Presikhaaf Bedrijven (PHB) vraagt - bij brief van 25 april 2019 - de deelnemende gemeenten om voor 4 juli 2019 hun gevoelens over de jaarstukken 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 kenbaar te maken. Definitieve vaststelling van deze documenten vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 juli 2019.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2018 van Presikhaaf Bedrijven;
2. In te stemmen met de gewijzigde conceptbegroting 2019 van Presikhaaf Bedrijven;
3. In te stemmen met de conceptbegroting 2020 van Presikhaaf Bedrijven;
4. Het college op te dragen het gevoelens van de raad over de jaarrekening 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 kenbaar te maken aan Presikhaaf Bedrijven.

3. Waarom naar de raad

De raad is bevoegd om het gevoelens van de gemeente kenbaar te maken over de jaarstukken 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Verschaffen van inzicht aan uw raad in de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen en vooruitzichten bij PHB teneinde deze te kunnen toetsen aan de relevante gemeentelijke uitgangspunten en daar desgewenst richting bestuur van Presikhaaf op te reageren.

5. Argumenten en alternatieven

Toelichting

Hieronder geven we u een inhoudelijke samenvatting van de onderliggende stukken.

Jaarrekening 2018:

Het jaar 2018 wordt afgesloten met een positief resultaat uit verloning van € 692.000. Presikhaaf Bedrijven draagt zorg voor de verloning (salarisbetalingen) aan de SW medewerkers die in 2018 nog in dienst waren bij PHB (en per 1 januari 2019 zijn overgegaan naar de MGR-SDCG).

Het positieve resultaat uit verloning is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan een hogere uitstroom van SW-medewerkers dan begroot (5,9% in plaats van 5%) waarmee de salarislasteren en de personeel gebonden kosten lager uitkwamen dan voorzien.

PHB is daarnaast nog verantwoordelijk voor de groep van boventallig personeel die is ontstaan na de overdracht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor B.V. per 1-1-2018. Begin 2018 waren er dat 40 en eind 2018 waren dat er nog 25. Voor de verplichtingen die ten aanzien van deze groep mensen is ontstaan is een voorziening getroffen (reorganisatievoorziening). In 2018 is deze voorziening herijkt op basis van de huidige inzichten en een inschatting per (boventallige) medewerker. Deze herijking heeft er toe geleid dat per balansdatum een dotatie noodzakelijk is van € 798.000. De herijking heeft in nauw overleg plaatsgevonden met de accountant. Deze constateert in zijn verslag dat de aannames en oordelen ten aanzien van de reorganisatievoorziening redelijk zijn en consistent worden gebruikt. Met de dotatie van € 798.000 wordt zeker gesteld dat de huidige reorganisatievoorziening voldoende is voor de resterende verplichtingen ten aanzien van de groep boventalligen. Deze dotatie is gefinancierd vanuit het positieve resultaat uit verloning van € 692.000 en voor het restant van € 106.000 ten laste gebracht van het eigen vermogen van PHB. Door deze dotatie wordt het jaar 2018 afgesloten met een negatief resultaat van € 106.000.

Weerstandsvermogen

Ultimo 2018 heeft PHB een vermogen van € 683.000. Dit is onder andere noodzakelijk om de transitie en aanstaande liquidatie van PHB mee te kunnen financieren. Deze liquidatie zal echter niet eerder dan in 2020 plaatsvinden omdat er nog transitiegelden voor ziek uit dienst getreden (SW) medewerkers teruggevorderd gaan worden bij het UWV. Het daadwerkelijk terugvorderen van deze middelen wordt door het UWV pas vanaf 1 april 2020 opgepakt. Om zeker te stellen dat PHB deze gelden terug kan ontvangen wordt PHB tot die tijd nog niet geliquideerd en zullen er nog geringe kosten worden gemaakt voor het in stand houden van PHB (zie begrotingen 2019 en 2020).

Overzicht Taakvelden Euro x 1.000	Jaarrekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Begroting 2019	Begroting 2019 gewijzigd	Begroting 2020
LASTEN					
0. Bestuur en ondersteuning					
0.8 Overige baten en lasten	2.613	1.730	1.730	75	25
0.11 Resultaat van de rekening van baten en	-	-			
6. Sociaal domein					
6.5 Arbeidsparticipatie	61.509	62.003	62.003	146	-
Totaal Lasten	64.122	63.733	63.733	221	25
BATEN					
0. Bestuur en ondersteuning					
0.8 Overige baten en lasten	222	143	143	146	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en	106	-	-	75	25
6. Sociaal domein					
6.5 Arbeidsparticipatie	63.794	63.590	63.590	-	-
Totaal Baten	64.122	63.733	63.733	221	25

Accountant

De goedkeurende accountantsverklaring op de jaarstukken 2018 treft u als bijlage 3 aan bij dit raadsvoorstel.

Gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020:

Nadat de bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 zijn overgedragen aan Scalabor B.V. is het formele werkgeverschap van het SW-personeel per 1 januari 2019 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG). Het overdragen van de bedrijfsactiviteiten heeft een zeer grote impact op de organisatie en financiën van PHB.

Uit de reorganisatie 2017 is sinds 1 januari 2018 sprake van een groep boventallige ambtenaren en niet ambtelijke medewerkers (SPP-ers). Hiervoor is een voorziening getroffen. Vanuit deze voorziening worden hoofdzakelijk de salariskosten, kosten voor 'van werk-naar-werk' trajecten, frictie- en disruptie kosten betaald. De voorziening en alles wat daarmee samenhangt, is vooralsnog achtergebleven bij PHB evenals de verloning van een kleine groep (5) ex-ID-ers (Instroom/Doorstroom) afkomstig uit Arnhem. Eind 2019 zal ook deze voorziening zijn overgedragen aan de MGR SDCG wat tot uitdrukking komt in de conceptbegroting 2020. Voor dat jaar zijn daarom in de begroting alleen nog bureaunkosten opgenomen die nodig zijn voor de liquidatie van PHB en de verbonden partijen.

Weergave gevoelen:

Wij stellen uw raad voor het volgende gevoelen uit te spreken over:

De jaarrekening 2018:

- 1) Akkoord te gaan met het voorstel om een dotatie van € 798.000 toe te voegen aan de reorganisatievoorziening;
- 2) In te stemmen met de jaarrekening 2018.

De gewijzigde conceptbegroting 2019:

- 1) In te stemmen met de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de daarin geschetste ontwikkelingen en het weergegeven financiële beleid.

De conceptbegroting 2020:

- 1) In te stemmen met de conceptbegroting 2020 en de daarin geschetste ontwikkelingen en het weergegeven financieel beleid.

Argumenten

- Jaarrekening 2018:

- De jaarrekening 2018 van PHB geeft een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als over de activa en passiva per 31 december 2018.
- Het toevoegen van een dotatie aan de reorganisatievoorziening is in de lijn met het beleid gericht op het voorkomen dat er resterende kosten voor de deelnemende gemeenten overblijven; dit als gevolg van de afwikkeling (liquidatie) van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden Gelderland.

- de gewijzigde conceptbegroting 2019:

De gewijzigde conceptbegroting 2019 laat een beeld zien van ongewijzigd beleid. Dit in afwachting van de afwikkeling (liquidatie) van de Gemeenschappelijke Regeling.

- de conceptbegroting 2020:

Deze begroting laat eveneens een beeld zien van ongewijzigd beleid. De begroting is daarmee vooral een technische begroting, waarmee invulling wordt gegeven aan het wettelijk kader om tijdig een begroting aan te leveren.

Dashboard verbonden partijen

Aangezien PHB een bedrijf in liquidatie is en er verder geen actuele ontwikkelingen te melden zijn, is er geen dashboard als bijlage bij dit raadsvoorstel toegevoegd.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Na behandeling in de vergaderingen van de commissie en raad van juni/juli 2019 wordt Presikhaaf Bedrijven geïnformeerd over het gevoel van de raad over de jaarrekening 2018, de gewijzigde concept begroting 2019 en de conceptbegroting 2020.

7. Klimaat en duurzaamheid

N.v.t.

8. Communicatie

Het bestuur van Presikhaaf Bedrijven wordt schriftelijk geïnformeerd over het gevoel van de raad.

9. Kosten, baten en dekking

Jaarrekening 2018

In de gemeentelijke jaarrekening 2018 is geen rekening gehouden met het positief resultaat uit verloning van € 692.000. Door dit resultaat over 2018 is geen extra bijdrage verschuldigd (t.l.v. 2019).

Gewijzigde begroting 2019 / begroting 2020

De begroting 2019 is financieel niet sluitend. Het geraamde tekort van € 75.000. (zijnde de bureaunkosten die niet worden doorbelast aan de gemeenten) wordt opgevangen door het huidige weerstandsvermogen. In de begroting is rekening gehouden met de afbouw van het financieel weerstandsvermogen.

De begroting 2020 is financieel niet sluitend. Het geraamde tekort van € 25.000. (zijnde de bureaunkosten die niet worden doorbelast aan de gemeenten) wordt opgevangen door het huidige weerstandsvermogen. In de begroting is rekening gehouden met de afbouw van het financieel weerstandsvermogen.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INK/19/898262	Aanbiedingsbrief Presikhaaf Bedrijven jaarstukken 2018, gewijzigde begroting 2019 en conceptbegroting 2020
2.	INK/19/898267	Jaarstukken 2018 Presikhaaf Bedrijven
3.	INK/19/898268	Accountantsverklaring jaarrekening 2018
4.	INK/19/898263	Gewijzigde begroting 2019 Presikhaaf Bedrijven
5.	INK/19/898266	Conceptbegroting 2020 Presikhaaf Bedrijven
6.	UIT/19/899697	Conceptbrief gevoel raad over de jaarstukken 2018, gewijzigde begroting 2019 en conceptbegroting 2020.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Michel Tromp

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp Presikhaaf Bedrijven: jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020
Zaaknummer Z/19/331124
Documentnummer INT/19/897240

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat de gemeente Zevenaar voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Participatiewet deelneemt in de gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden Gelderland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op de artikelen 29 en 30 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden Gelderland;

besluit:

1. In te stemmen met de jaarrekening 2018 van Presikhaaf Bedrijven;
2. In te stemmen met de gewijzigde conceptbegroting 2019 van Presikhaaf Bedrijven;
3. In te stemmen met de conceptbegroting 2020 van Presikhaaf Bedrijven;
4. Het college op te dragen het gevoelen van de raad over de jaarrekening 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 kenbaar te maken aan Presikhaaf Bedrijven.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier
E.M. Geldorp

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente

Dorpsplein 1
6931CZ Westervoort

Postbus 2100
6802 CC Arnhem
E-mail: d.janssen@wgswnl

Betreft jaarstukken 2018, gewijzigde begroting 2019 en conceptbegroting 2020
Uw ref --
Onze ref Dir WvdL/EJ nr. 2019 – 0025
Datum 25 april 2019

Geacht College,

Graag bieden wij u de jaarstukken 2018 en de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 van Presikhaaf Bedrijven aan.

Het Algemeen Bestuur heeft deze jaarstukken en de conceptbegroting in haar vergadering van 25 april 2019 besproken en besloten het gevoel van de aangesloten gemeenten te vragen.

Jaarstukken 2018

Het jaar 2018 wordt afgesloten met positief resultaat uit verloning van 692K. Presikhaaf Bedrijven draagt zorg voor de verloning (salarisbetalingen) aan de SW medewerkers die in 2018 nog in dienst waren bij Presikhaaf (en per 1 januari 2019 zijn overgegaan naar de MGR).

Het positieve resultaat uit verloning is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan een hogere uitstroom van SW-medewerkers dan begroot (5,9% ipv 5%) waarmee de salarislasteren en de personeelsgebonden kosten lager uitkwamen dan voorzien.

Presikhaaf Bedrijven is daarnaast nog verantwoordelijk voor de groep van boventalligen die is ontstaan na de overdracht van bedrijfsactiviteiten aan Scalabor B.V. per 1-1-2018. Begin 2018 waren dat er 40 en eind 2018 waren dat er nog 25. Voor de verplichtingen die ten aanzien van deze groep mensen is ontstaan is een voorziening getroffen (reorganisatievoorziening). In 2018 is deze voorziening herijkt op basis van de huidige inzichten en een inschatting per (boventallige) medewerker. Deze herijking heeft er toe geleid dat per balansdatum een dotatie noodzakelijk is van 798K. De herijking heeft in nauw overleg plaatsgevonden met de accountant. Deze constateert in zijn verslag dat de aannames en oordelen ten aanzien van de reorganisatievoorziening redelijk zijn en consistent worden gebruikt. Met de dotatie van 798K wordt zeker gesteld dat de huidige reorganisatievoorziening voldoende is voor de resterende verplichtingen ten aanzien van de groep boventalligen. Deze dotatie is gefinancierd vanuit het positieve resultaat uit verloning (692K) en voor het restant (106K) ten laste gebracht van het eigen vermogen van Presikhaaf Bedrijven. Door deze dotatie wordt het jaar 2018 afgesloten met een negatief resultaat van 106K.

Weerstandvermogen

Ultimo 2018 heeft Presikhaaf Bedrijven een vermogen van 683K. Dit is onder andere noodzakelijk om de transitie en aanstaande liquidatie van Presikhaaf Bedrijven mee te kunnen financieren. Deze liquidatie zal echter niet eerder dan in 2020 plaatsvinden omdat er nog transitiegelden voor ziek uit dienst getreden (SW) medewerkers teruggevorderd gaan worden bij UWV. Het daadwerkelijk terugvorderen van deze middelen wordt door het UWV pas vanaf 1 april 2020 opgepakt. Om zeker te stellen dat Presikhaaf Bedrijven deze gelden terug kan ontvangen wordt Presikhaaf Bedrijven tot die tijd nog niet geliquideerd en zullen er nog

geringe kosten worden gemaakt voor het in stand houden van Presikhaaf Bedrijven (zie begrotingen 2019 en 2020).

Overzicht Taakvelden Euro x 1.000	Jaarrekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Begroting 2019	Begroting 2019 gewijzigd	Begroting 2020
LASTEN					
0. Bestuur en ondersteuning					
0.8 Overige baten en lasten	2.613	1.730	1.730	75	25
0.11 Resultaat van de rekening van baten en	-	-			
6. Sociaal domein					
6.5 Arbeidsparticipatie	61.509	62.003	62.003	146	-
Totaal Lasten	64.122	63.733	63.733	221	25
BATEN					
0. Bestuur en ondersteuning					
0.8 Overige baten en lasten	222	143	143	146	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en	106	-	-	75	25
6. Sociaal domein					
6.5 Arbeidsparticipatie	63.794	63.590	63.590	-	-
Totaal Baten	64.122	63.733	63.733	221	25

Accountant:

De goedkeurende accountantsverklaring op de jaarstukken treft u aan in hoofdstuk 9 van het jaarverslag.

Gewijzigde begroting 2019 en conceptbegroting 2020:

Nadat de bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 zijn overgedragen aan Scalabor B.V. is het formele werkgeverschap van het WSW-personeel per 1 januari 2019 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG). Het overdragen van de bedrijfsactiviteiten heeft een zeer grote impact op organisatie en financiën van Presikhaaf Bedrijven.

Uit de reorganisatie 2017 is sinds 1 januari 2018 sprake van een groep boventallige ambtenaren en niet ambtelijke medewerkers (SPP-ers). Hiervoor is een voorziening getroffen. Vanuit deze voorziening worden hoofdzakelijk de salariskosten, kosten voor 'van werk-naar-werk' trajecten, frictie – en disruptiekosten betaald. De voorziening en alles wat daarmee samenhangt is vooralsnog achtergebleven bij Presikhaaf Bedrijven evenals de verloning van een kleine groep (5) ex-ID-ers afkomstig uit Arnhem.

Bovengenoemde ontwikkelingen komen in de gewijzigde begroting 2019 tot uiting.

Eind 2019 zal ook de voorziening zijn overgedragen aan de MGR SDCG wat tot uitdrukking komt in de begroting 2020. Voor dat jaar zijn daarom in de begroting alleen nog bureaunkosten opgenomen die nodig zijn voor de liquidatie van Presikhaaf Bedrijven en de verbonden partijen.

Vaststellen jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020

Wij willen de jaarstukken 2018, de gewijzigde begroting 2019 en de conceptbegroting 2020 in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 juli 2019 definitief vaststellen.

Wij vragen of u deze Jaarstukken 2018 en de gewijzigde begroting 2019 aan de orde wilt stellen in uw Raad met het verzoek om het gevoel van uw gemeente voor 4 juli 2019 aan ons kenbaar te maken.

Op dinsdag 14 mei en donderdag 16 mei 2019 wordt een tweetal informatiebijeenkomsten voor de Raden gehouden. Onderdeel van deze bijeenkomsten is een nadere toelichting op de jaarstukken. Hierbij is ook gelegenheid tot het stellen van vragen.

Indien u vragen en /of opmerkingen heeft of een toelichting wenst, dan kunt u hiervoor contact opnemen met ondergetekende. U kunt ons bereiken via telefoonnummer 06 – 511 53 442.

Met vriendelijke groet,

Namens het Dagelijks Bestuur,

W.G.R.J. van der Linden
Algemeen directeur a.i.

bijlagen

- deze stukken hebben wij digitaal toegezonden aan de leden van ons Algemeen Bestuur en hun ambtelijke ondersteuning. Als u deze als hard copy wenst te ontvangen, kunt u dit aangeven via d.janssen@wgswnl.nl.

in afschrift aan

- leden Algemeen Bestuur

Jaarstukken
2018

Werkvoorziening Midden-Gelderland
(Presikhaaf Bedrijven)
in liquidatie

Arnhem, 25 april 2019

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag

1	DIRECTIEVERSLAG	4
2	SOCIALE RESULTATEN EN ONTWIKKELINGEN	5
3	FINANCIËLE RESULTATEN EN ONTWIKKELINGEN.....	6
3.1	Beschrijving opzet inhoudelijk per onderdeel	6
3.2	Balanspositie	11
3.3	Resultaat	12
3.4	Mutatieoverzicht liquide middelen	13
3.5	Onderhoud kapitaalgoederen	13
3.6	Financiering	13
3.7	Bedrijfsvoering	14
3.8	Verbonden partijen	14
3.9	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
4	BALANS	18
5	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR	19
6	WAARDERINGSGRONDSLAGEN	21
6.1	Inleiding	21
6.2	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.....	21
6.3	Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	22
7	TOELICHTING OP DE BALANS	23
8	TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	29
9	OVERIGE GEGEVENS	41
10	BIJLAGEN	45

**Jaarverslag
2018**

2018 is het eerste jaar geweest waarin een splitsing is aangebracht tussen het formele en materieel werkgeverschap voor alle 2.300 SW-medewerkers. De belangrijkste opgave was om dit alles zo soepel mogelijk te laten verlopen voor de medewerkers. Een bestuurlijk juridische splitsing en overdracht waar medewerkers zo min mogelijk van zouden merken en zich vooral konden concentreren op het eigenlijke werk en de arbeidsontwikkeling van medewerkers die bij Scalabor B.V. is belegd. In die zin kijken we terug op een geslaagd jaar. Was 2017 het jaar waarin alle voorbereidingen zijn getroffen om de overdracht te realiseren, 2018 was het jaar van de waarheid waarin de plannen ook geïmplementeerd moesten worden. De overdracht heeft het nodige teweeg gebracht maar terugkijkend kunnen we vaststellen dat zowel Scalabor als Presikhaaf Bedrijven de opgaven hebben weten te realiseren waar eind 2017 toe is besloten.

Voor Presikhaaf Bedrijven was 2018 ook een jaar waarin de resterende activiteiten moesten worden afgebouwd. Een aantal taken is na de overdracht van bedrijfsactiviteiten naar Scalabor immers achtergebleven bij Presikhaaf Bedrijven. Dat betreft naast het uitoefenen van het formele werkgeverschap voor onze SW-medewerkers ook de zorg voor een groep van 40 boventalligen voor wie geen plek kon worden gevonden in de nieuwe organisatie. Eind 2018 stellen we vast dat van deze groep nog 25 personen verbonden zijn aan Presikhaaf Bedrijven. De anderen hebben of elders een nieuwe uitdaging gevonden of hebben gebruik kunnen maken van de pensioenregeling.

Voor de afbouw van de boventalligen alsmede voor een aantal andere opgaven die voort vloeiden uit de overdracht van taken naar Scalabor is een voorziening getroffen. In dit jaarbericht zullen we ingaan op de ontwikkeling daarvan en verantwoorden wat er is ingezet om een soepele overgang naar Scalabor mogelijk te maken.

Een belangrijke opgave in 2018 voor Presikhaaf Bedrijven was verder om in lijn met eerdere besluitvorming het formeel werkgeverschap van de SW-medewerkers per 1-1-2019 over te dragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG). Dit vanuit de gedachte dat de MGR juist is ingericht om taken die in de regio gemeenschappelijk uit te voeren te centreren binnen 1 gemeenschappelijke regeling om daarmee bestuurlijke drukte te verkleinen en zo efficiënt mogelijk te kunnen werken. In deze besluitvorming zijn de Raden van alle 9 gemeenten betrokken met als sluitstuk een besluit op 6 december 2018 van zowel de MGR als Presikhaaf Bedrijven tot overdracht van dit formeel werkgeverschap aan de MGR.

Inmiddels kunnen we melden dat ook deze overgang van onderneming vrijwel 'geruisloos' heeft plaatsgevonden met volledige instemming van alle betrokkenen. Dat hiervoor achter de schermen veel werk is verzet, al was het alleen maar om ervoor te zorgen dat ook in januari de salarisbetalingen van meer dan 2.300 medewerkers vanuit een andere identiteit zou plaatsvinden, behoeft verder geen betoog. Ik dank daarvoor alle betrokkenen en niet in het minst onze collega's bij Scalabor die op grond van de dienstverleningsovereenkomst die daarvoor met hen is gesloten, een enorme inspanning hebben moeten leveren. Zij deden dit in een veelbewogen jaar dat begon met de overdracht en alle perikelen die daarmee samenhangen van Presikhaaf Bedrijven naar Scalabor en vervolgens de opgave om ook de overgang naar de MGR te laten slagen.

Werner van der Linden
Algemeen Directeur a.i.

2 SOCIALE RESULTATEN EN ONTWIKKELINGEN

Algemene Ontwikkelingen

Nieuw bestuur en directie

Op 4 juli 2018 is het nieuwe bestuur benoemd voor Presikhaaf Bedrijven met als voorzitter de heer R. Haverkamp. Bij de Kamer van Koophandel zijn op 29 augustus 2018 de oude bestuursleden en vertegenwoordigers uitgeschreven en de nieuwe bestuursleden ingeschreven.

De heer J.H. Janssen is per 15 april 2018 vertrokken als Algemeen Directeur van Presikhaaf Bedrijven en voor twee dagen per week vervangen door de heer W. van der Linden, die belast is geweest met de overdracht van Presikhaaf Bedrijven naar de MGR en de verdere afbouw van Presikhaaf Bedrijven.

Overdracht naar MGR

- 4 juli 2018: besluit AB Presikhaaf Bedrijven en AB MGR
- 10 en 13 september 2018: Voorlichtingsavonden voor raadsleden
- Vanaf september / oktober 2018: Voorlichtingsbijeenkomsten voor SW medewerkers
- 6 december 2018 Besluit MGR SDCG en Presikhaaf Bedrijven tot overdracht van SW medewerkers naar MGR per 1 januari 2019.

Sociale resultaten

In 2018 is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten tussen Presikhaaf Bedrijven en Scalabor waarin de uitvoering van het materieel werkgeverschap is belegd bij Scalabor. Presikhaaf Bedrijven heeft haar SW-medewerkers "om niet" gedetacheerd naar Scalabor voor een periode van minimaal 5 jaar ingaande 1-1-2018. Het feit dat de taken en werkzaamheden zijn belegd bij Scalabor ontslaat de gemeenten en Presikhaaf Bedrijven echter niet van haar zorg voor de SW-medewerkers. In die zin ligt er een controlerende taak voor de formele werkgever op een goede uitoefening van de taak die feitelijk is overgedragen aan Scalabor.

Scalabor heeft in dit kader doelstellingen geformuleerd voor 2018:

- Goed werkgeverschap
- Zoveel mogelijk mensen naar zo passend mogelijk werk begeleiden
- Financieel gezond

Over de resultaten heeft Scalabor de gemeenten afzonderlijk geïnformeerd. Daarnaast heeft de nieuwe directeur van Scalabor, dhr. M. Hielkema, het bestuur van de bestuurscommissie voor het werkgeverschap SW van de MGR geïnformeerd in de bestuursvergadering van 16 januari 2019.

Om te kunnen bepalen in hoeverre in 2018 de sociale doelstellingen op het onderdeel "Goed werkgeverschap" ook zijn gerealiseerd heeft Scalabor eind 2018 (conform de afspraak in de DVO) een medewerkersbelevingsonderzoek uitgevoerd waaruit de volgende resultaten naar voren kwamen:

- Op het onderdeel medewerkerstevredenheid werd 'overall' een score behaald van 6,6 op een schaal van 8. Daarbij scoorden met name de onderdelen 'zinnig werk' (7,2) en 'passend werk' (6,9) hoog en was de score op het onderdeel 'communicatie' met een 6,3 de laagste score.
- Voor 71 % van de mensen is een Individueel Ontwikkelplan opgesteld (streefcijfer 100%)
- Het verzuim van de SW medewerkers is gedaald van 16,5% in 2017 naar 15,6% in 2018, terwijl landelijk het verzuim SW (grote bedrijven) is gestegen van 14,5% in 2017 naar 15,3% in 2018.

Op de tweede doelstelling: zoveel mogelijk mensen naar passend werk brengen is gerapporteerd dat in de tweede helft van 2018 95% van de plekken binnen de organisatie konden worden bezet. En dat de verdeling tussen in- en extern geplaatsten 45%-55% bedroeg.

Tenslotte rapporteerde Scalabor over 2018 dat ook de financiële resultaten positief zijn in de zin dat er voor 2018 al 'zwarte cijfers' geschreven zullen worden daar waar in de begroting nog werd uitgegaan van een verwacht verlies van € 300k.

3 FINANCIËLE RESULTATEN EN ONTWIKKELINGEN

3.1 Beschrijving opzet inhoudelijk per onderdeel

Het resultaat van Presikhaaf Bedrijven is, op basis van de begrotingsopzet 2018, verdeeld over vier bedrijfsonderdelen, namelijk:

- A. Productie
- B. Begeleiding
- C. Resultaat uit verloning
- D. Overige posten

A. Productie

Per 1 januari 2018 zijn alle bedrijfsactiviteiten overgedragen aan Scalabor BV. Presikhaaf Bedrijven heeft hiervoor geen eigen faciliteiten en personeel meer. Dit betekent dat alle SW-medewerkers in dienst bij Presikhaaf Bedrijven door Scalabor zijn voorzien van passend werk in 2018. De hiermee samenhangende kosten en opbrengsten zijn voor Scalabor. Presikhaaf Bedrijven ontvangt noch betaalt hiervoor een vergoeding.

B. Begeleiding

Gekoppeld aan het voorzien van SW-medewerkers van passend werk is de begeleiding tijdens dit proces en op de werkplek. Ook dit is overgedragen aan Scalabor zonder dat hiervoor door Presikhaaf Bedrijven een vergoeding wordt betaald.

C. Resultaat uit verloning

Presikhaaf Bedrijven is verantwoordelijk voor de verloning van al haar dienstverbanden en draagt deze loonlasten. Hier worden alle werkgeverslasten betaald voor de SW-medewerkers. Deze worden bekostigd door de gemeenten door middel van een vast bedrag per medewerker. Dit onderdeel kent een jaarlijks afnemend volume.

Resultaat uit verloning	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Vershil
(x € 1.000)			
Bijdrage SW (oud)	63.794	63.590	204
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0
Salariskosten SW	59.813	60.184	-371
Personeelsgebonden kosten SW	1.696	1.819	-123
Wet Werk en Zekerheid	0	0	0
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	-138	-143	5
Bureaunkosten	213	150	63
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	1.602	1.580	22
Overige baten en lasten	-84	0	-84
RESULTAAT UIT VERLONING	692	0	692

Het resultaat uit verloning 2018 is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Bijdrage SW (oud)
- Salariskosten SW
- Personeelsgebonden kosten SW
- Meeropbrengsten voormalige ID banen
- Bureaunkosten
- Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen

Bijdrage SW (oud)

De gemiddelde bezetting over 2018 aan SW-medewerkers bedroeg 2.048 arbeidsjaren (AJ) (excl. BW). Bij het opstellen van de begroting over 2018 is uitgegaan van een gemiddelde bezetting van 2107 AJ (excl. BW). Bij de berekening van de gemiddelde bezetting over 2018 dient rekening te worden gehouden met de overgang van het personeel uit de gemeente Montferland naar Laborijn begin 2018.

De hogere bijdrage SW (+€ 204k.) is het gevolg van extra gemeentelijke bijdrage € 70k. vanuit buitenschappen plus de extra bijdragen van Gemeente Renkum (€ 101k.) en Neder Betuwe (€ 33k.)

Salariskosten SW

In 2018 komen de werkelijke salariskosten uit op €59.813k. Dat is 371k. lager dan de geraamde € 60.184k. Er is rekening gehouden met de verrekening van het Lage-inkomensvoordeel (€ 1.032k.). De voorlopige berekening van de Lage-inkomensvoordeel (LIV) over 2018 is 28 februari 2019 beschikt.

De lagere salariskosten zijn het gevolg van een sterkere daling van het SW-bestand dan begroot (begroot 5%, werkelijk 5,9%). Daar staan echter wel hogere gemiddelde loonkosten per fte tegenover (€ 30.427 per fte i.p.v. begroot € 29.735 per fte).

In onderstaande tabellen is de daling van het SW-bestand opgenomen in aantallen, FTE en arbeidsjaren. Daarbij is een uitsplitsing gemaakt naar de aantallen voor de deelnemende gemeenten en de buitengemeenten.

Daling SW bestand in 2018 totaal Exclusief Begeleid werken	31-12-2017	31-12-2018	daling	verloop
SW in aantallen	2429	2222	207	8,5%
In AJ/SE	2158	1985	173	8,0%
In FTE	2075	1905	170	8,2%

In bovenstaande berekeningen is bij aanvang (31-12-2017) nog meegenomen een groep van 43 arbeidsjaren voor Montferland die begin 2018 zijn uitgetreden bij Presikhaaf Bedrijven.

De daling voor alleen de deelnemende gemeenten valt lager uit:

Daling SW bestand 2018 gesplitst	31-12-2017	31-12-2018	daling	verloop
In AJ/SE deelnemende gemeenten	2048	1927	121	5,9%
Buitengemeenten (inclusief Montferland) in AJ/SE	110	58	52	47,3%

Na het vertrek van de SW medewerkers van Montferland bestaat het huidige personeelsbestand voor 97% uit inwoners van de participerende gemeenten.

Personeelsgebonden kosten SW

Onder deze post worden de reiskosten woon-werkverkeer, de loonkostensubsidie van Begeleid Werken en de overige personeelsgebonden kosten opgenomen (jubilea, vergoeding lidmaatschap vakbond etc.). Begroot is voor deze post €1.819k. De daadwerkelijke kosten voor deze post over 2018 bedroegen € 1.696k. De kosten komen daarmee € 123k. lager uit dan begroot.

Reiskosten woon- werkverkeer

De reiskosten woon- werkverkeer zijn € 69k. lager dan begroot. Dit kan deels verklaard worden doordat de daling van het aantal SW medewerkers groter is dan verwacht waardoor ook minder mensen een beroep hebben gedaan op reiskosten vergoeding.

Loonkostensubsidie begeleid werken

De kosten voor de loonkostensubsidie voor begeleid werkers is € 30k. lager dan begroot, ondanks het feit dat de groep begeleid werkers iets is uitgebreid (zie aantallen in onderstaand schema). De lagere kosten zijn het gevolg van het feit dat de werkelijke gemiddelde loonkostensubsidie per fte €900, - lager zijn uitgevallen dan begroot (gemiddelde loonkostensubsidie per fte = €11.400)

Ontwikkeling begeleid werkers	31-12-2017	31-12-2018	delta	Toename
BW in aantallen	46	48	+ 2	+4,3%

De stijging van het aantal begeleid werkers in 2018 is een gunstige ontwikkeling want in lijn met de koers om mensen verder te ontwikkelen. Met een stijging van het aantal begeleid werkers dalen de kosten voor de gemeenten omdat de loonkostensubsidie lager is dan de salariskosten.

(Nb. Voor 2019 komt Scalabor nog met een wijzigingsvoorstel voor dit onderdeel in de financiering).

Overige personeelsgebonden kosten

Dit betreft de kosten voor onder andere een bijdrage in de lidmaatschapskosten voor de vakbond (€ 75k.) en bijzondere voorzieningen voor SW personeel (€ 241k.). Deze post is 24k. lager dan begroot. Ook hier kan de verklaring worden gevonden in een iets sterkere daling van het personeelsbestand.

Meeropbrengsten voormalige ID banen

Dit betreft opbrengsten van een groep voormalige gemeente medewerkers met inmiddels een SW-status. Er is rekening gehouden met een afname van de omvang van deze groep op basis van natuurlijk verloop. In de begroting 2018 is deze post opgenomen in de Overige opbrengsten van het resultaat uit productie (begroot € 143k.).

De daadwerkelijke opbrengsten voor deze post over 2018 bedroegen €138k.

Bureaukosten

Dit zijn de kosten van de ondersteunende Presikhaaf-organisatie voor afstemming en monitoring van de bij Scalabor uitbestede activiteiten en voor verslaglegging, bestuurlijke informatievoorziening en het voldoen aan wettelijke verplichtingen. Voor 2018 was deze post begroot op € 150k. Dit betreft vooral de loonkosten van het personeel dat is ingehuurd en gedetacheerd voor de reguliere taken en accountantskosten.

De werkelijke kosten zijn € 63k. hoger uitgevallen

Dit is het gevolg van het feit dat in 2018 extra kosten zijn gemaakt voor i.v.m. de overgang naar de MGR. Daarvoor is extra expertise ingehuurd door Presikhaaf (juridische- en financiële expertise € 53k.) en extra kosten voor juridische advisering ten behoeve van de ondernemingsraad (€4k.).

Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen

Het voeren van de personeels- en salarisadministratie en de financiële administratie conform wet- en regelgeving en de betalingen voor de salarissen is uitbesteed aan Scalabor. Presikhaaf Bedrijven betaalt hiervoor een vergoeding van € 750, - per AJ. Deze kosten nemen af op basis van het natuurlijk verloop van de SW-medewerkers. Deze kosten zijn voor 2018 geraamd op € 1.580k.

De daadwerkelijke kosten voor deze post over 2018 bedroegen € 1.602k. Dit is het gevolg van het feit dat in de begroting de verloning van de 40 boventalligen niet was meegenomen. Daarnaast is in 2018 30k. extra betaald aan Scalabor voor overige administratieve taken, huisvesting en ICT waarvoor een aanvullende DVO is opgesteld. De hogere uitstroom dan begroot van het aantal SW-medewerkers zorgde voor een voordeel van € 8k.

D. Overige posten

Voorziening frictie- en transitiekosten

Voor de frictie- en transitiekosten die voortvloeien uit de overdracht van activiteiten aan Scalabor, is een voorziening getroffen. Deze voorziening is ten laste gebracht van voorgaande boekjaren. De stand van zaken van de voorziening per 1-1-2018 bedroeg € 10.009k.

Kosten boventalligen

De salarissen van de boventalligen (per 1-1-2018: 40) vormen de grootste kostenpost voor deze voorziening. In 2018 zijn de lasten € 3,2 mln. geweest (inclusief afkoopsommen bij plaatsing van personeel). 15 van de 40 boventalligen zijn in 2018 uit dienst getreden, waarvan 6 elders een baan hebben aanvaard, 4 alsnog zijn geplaatst bij Scalabor, 3 personen met pensioen zijn gegaan en met 2 via een vaststellingsovereenkomst afscheid is genomen van Presikhaaf Bedrijven. Daarmee is er ultimo 2018 nog een groep over van 25 personen. Van deze groep gaan de komende jaren 11 met pensioen. Van de 25 personen werkten eind 2018 10 personen tijdelijk middels een detachering bij andere bedrijven, waarvan 5 bij Scalabor. 2 boventalligen waren het hele jaar nog werkzaam voor de omzetting van Presikhaaf Bedrijven naar zowel Scalabor als de MGR. De gemiddelde leeftijd van deze groep van 25 personen is ultimo 2018 60,4 jaar.

Om een inschatting te kunnen maken van het maximale risico voor de boventalligen heeft een doorrekening plaatsgevonden in geval geen van de resterende 25 boventalligen binnen het afgesproken 'van werk naar werk traject' (op basis van het sociaal plan 4 jaar) eerder elders werk vindt.

Insteek is om ook de overige mensen te herplaatsen op ander werk of mogelijkheden om mensen te detacheren, zodat er tegenover de kosten ook opbrengsten binnenkomen. Voor een deel van de mensen is dat laatste nu al het geval, zodat we de frictiekosten zo laag mogelijk kunnen houden.

Aantal boventalligen per 1-1-2018	40
geplaatst bij Scalabor	4
met pensioen	3
andere werkgever	6
vaststellingsovereenkomst	2
stand 31-12-2018	25

Overige frictiekosten

Naast de kosten voor de boventalligen is in de voorziening nog een aantal bedragen opgenomen voor transitie en frictie.

Dat betreft onder andere bedragen die gemoeid zijn met afkoop van contracten (o.a. automatiseringscontracten), compensatie van secundaire arbeidsvoorwaarden die in het verleden golden bij Presikhaaf Bedrijven maar niet zijn overgegaan naar Scalabor, afkoop van verlofuren bij de overgang naar Scalabor en ook kosten die gemoeid zijn met de verdere afbouw van Presikhaaf Bedrijven (zoals bij voorbeeld inhuur van juridische kennis).

Deze kosten staan hieronder gespecificeerd met daarbij een overzicht van de afbouw van de voorziening.

Beginstand voorziening per 1-1-2018 (bedragen x € 1.000):	10.009,8
Mutatie verloop 2018	
Salarissen boventalligen:	3.234,3
Afkoop automatiseringscontracten	164,2
Reserveringsverschillen Presikhaaf	120,5
Compensatie sec arbeidsvoorwaarden Scalabor	30,0
Overdracht verlofuren	123,3
Rugzakjes plaatsing onder voorwaarden Scalabor	424,6
Compensatie arbeidsvoorwaarden Scalabor	147,1
Afkoop garantielonen personeel dat is overgegaan naar Scalabor	933,0
Afkoop lease auto's	11,2
Overdracht personeel	31,5
Overige posten	79,1
Totaal mutatie 2018	5.298,8
Stand voorziening per 31-12-2018	4.711,0
Dotatie reorganisatievoorziening	797,8
Eindstand voorziening per 31-12-2018	5.508,8

Verder is vorig jaar afgesproken dat alle mensen die vanuit Presikhaaf Bedrijven geplaatst werden bij Scalabor op een salarisniveau dat lager ligt dan voorheen bij Presikhaaf Bedrijven zouden worden gecompenseerd met een afbouw. Ook hiervoor is in de voorziening geld geraamd. Inmiddels is het totaal bedrag daarvoor bekend en vastgesteld op €933,0k. Dit bedrag is inmiddels vergoed aan Scalabor.

Daarnaast is een aantal medewerkers op 1 januari 2018 voorlopig geplaatst bij Scalabor 'onder voorwaarden'. Deze medewerkers hebben zogenaamde 'rugzakjes' meegekregen om plaatsing alsnog mogelijk te maken. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 424,6k.

Tenslotte is in de voorziening ook rekening gehouden met overige contractuele verplichtingen die nog belegd zijn bij Presikhaaf Bedrijven. Dat betreft o.a. de mogelijke kosten voor verplichtingen betreffende de huurovereenkomst van de huisvesting van Presikhaaf Schoolmeubelen. Tot op heden zijn hierop echter nog geen substantiële bedragen geboekt.

Dotatie aan reorganisatievoorziening

Om de voorziening aan te passen aan het financiële risico is een dotatie ad. €797,8k noodzakelijk. Deze dotatie is al verwerkt in de jaarcijfers over 2018.

Resultaat uit overige posten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Resultaat verbonden partijen	0	0	-5
Transitiekosten	0	0	-420
Incidentele lasten - lopende frictiekosten	0	0	-310
Dotatie aan reorganisatievoorziening	-798	0	0
Incidentele lasten inzake overgang Scalabor	0	0	-12.552
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	600
RESULTAAT OVERIGE POSTEN	-798	0	-12.687

3.2 Balanspositie

Het balanstotaal bedraagt ultimo 2018 € 9,1 miljoen, dit is een daling van € 10,0 miljoen ten opzichte van 2017.

Tabel 1: Balanspositie

(afgerond x € 1.000)

Balanstotaal 31 december 2017	19.879
Verlaging:	
Daling deelnemingen en overige verbonden partijen	72
Daling voorraden	2.401
Daling vorderingen op openbare lichamen	10.472
Daling overige uitzettingen	4.485
Daling overlopende activa	608
	-18.039
Verhoging:	
Stijging liquide middelen	7.224
	7.224
Balanstotaal 31 december 2018	9.064

De verlaging van het balanstotaal komt door de overdracht van de voorraden (verkocht aan Scalabor BV) en het ontvangst van de vordering de deelnemende gemeenten.

Hoewel de balanspositie qua omvang behoorlijk is gewijzigd, is de aard, de samenstelling en het risicoprofiel van de balansposten navenant gewijzigd. De balanspositie per 31 december is zodanig samengesteld c.q. voorbereid dat de liquidatie van deze GR in de komende periode op een goede en zorgvuldige wijze kan plaatsvinden.

Door de overdracht aan Scalabor B.V. (2018) en MGR (2019) zal de omvang en samenstelling balans van de GR aanzienlijk wijzigen. Zo zal de activazijde voornamelijk bestaan uit liquide middelen en vorderingen op openbare lichamen (gemeenten) en zal de passivazijde in het bijzonder bestaan uit de post voorzieningen (vanwege de afwikkeling van de personele verplichtingen vanuit de reorganisatie en liquidatie) en kortlopende schulden.

3.3 Resultaat

In onderstaande tabel wordt het gerealiseerde resultaat vergeleken met de gewijzigde prognose 2018 en het resultaat 2017.

Tabel 2: Gerealiseerd resultaat

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Resultaat uit productie		0	0	940
Resultaat uit begeleiding		0	0	0
Resultaat uit verloning		692	0	1212
Resultaat uit overige posten		-798	0	-12.687
Gerealiseerd resultaat		-105	0	-10.535
Personeelsgegevens				
SW-werknemers in fte		1.965,80	2.024,00	2.178,20
SW-werknemers in AJ		2.047,70	2.106,07	2.268,20
Werknemers BW in fte		41,1	40,4	42,5
Werknemers BW in AJ		44,0	43,1	45,4
Reguliere werknemers in fte		23,9	0	153,8
Percentage inzetbaarheidsverlof		0,00%	0,00%	15,80%
Resultaten per fte (SW) in €				
Resultaat uit productie		0	0	432
Resultaat uit begeleiding		0	0	0
Resultaat uit verloning		352	0	556
Resultaat uit overige posten		-406	0	-5.825
Gerealiseerd resultaat		-54	0	-4.837

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatieresultaat uit productie en begeleiding in 2018.

3.4 Mutatieoverzicht liquide middelen

De stand van de liquide middelen minus schuld aan kredietinstellingen is met € 7,6 miljoen toegenomen ten opzichte van 2017. In onderstaand overzicht worden de belangrijkste wijzigingen weergegeven.

Tabel 3: Mutatieoverzicht liquide middelen

(afgerond x € 1.000)

Stand 31 december 2017 liquide middelen minus schuld aan kredietinstellingen		-2.350
Verlaging liquide middelen:		
Voorzieningen	5.299	
Schulden aan openbare lichamen	678	
Belastingen	1.074	
		-7.051
Verhoging liquide middelen:		
Verkoop overige verbonden partijen	72	
Verkoop voorraden	2.401	
Vorderingen op openbare lichamen	10.472	
Werkkapitaal	3.338	
Exploitatieresultaat, excl. dotaties voorziening	692	
		16.975
Stand 31 december 2018 liquide middelen minus schuld aan kredietinstellingen		7.574

De stijging van het werkkapitaal ontstaat vooral door de vordering op openbare lichamen.

3.4.1 Kengetallen

De volgende kengetallen kunnen uit de jaarrekening worden gehaald.

Tabel 4: Kengetallen:

	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Netto schuldquote	0,0%	-9,4%	0,0%
Solvabiliteitsratio	7,5%	0,0%	4,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	+1,0%

Gegeven de activa-passiva transactie en het ingezette liquidatieproces zijn de balans en vermogensposities tussen de boekjaren 2017 en 2018 sterk gewijzigd. Bovengenoemde kengetallen zijn daardoor niet vergelijkbaar en is een toelichting hierop niet relevant.

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Door de verkoop van de panden in 2017 en de overdracht van de resterende materiële vaste activa aan Scalabor B.V. beschikt de GR niet meer over kapitaalgoederen vanaf 1 januari 2018.

3.6 Financiering

In deze paragraaf doen wij verslag van de zaken die in het kader van de financiering in 2018 hebben gespeeld. Waar mogelijk wordt een verklaring gegeven van de verschillen met de begroting voor het jaar 2018.

3.6.1 Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Ultimo 2018 bedroeg de stand van de liquide middelen minus schulden aan kredietinstellingen € 7,5 miljoen.

3.7 **Bedrijfsvoering**

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van enig investeringen, derhalve sprake van desinvestering.

3.8 **Verbonden partijen**

In het kader van de primaire doelstelling, het plaatsen van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, heeft Presikhaaf Bedrijven een tal rechtspersonen opgericht waarin activiteiten vanuit deze doelstelling zijn ondergebracht. Dit betreft Beverweerd Holding B.V., Stichting Motivatie en Stichting Personeel Presikhaaf.

Beverweerd Holding B.V. heeft op haar beurt deelneming in B.V. Tuincentra Presikhaaf. In beide vennootschappen zijn geen activiteiten ondergebracht en zullen in 2019 geliquideerd worden.

Stichting Motivatie verloonde personen uit de Participatiewet voor inzet op interne projecten en opdrachten. Hierin vinden sinds 2018 geen activiteiten plaats.

Stichting Personeel Presikhaaf heeft tot doel het in dienst nemen van niet SW-personeel die op reguliere plekken werkzaam zijn. Ultimo 2018 bevinden zich 4,0 fte boventalligen en verder geen activiteiten.

Al de twee de stichtingen zijn niet opgenomen in de resultaten van Presikhaaf Bedrijven aangezien er geen kapitaalbelang is, en omdat consolidatie op grond van het BBV niet is toegestaan.

De notitie betreffende verbonden partijen is opgesteld met hierin het beleid ten aanzien van verbonden partijen, het governance model ten aanzien van verbonden partijen en een opsomming van de verbonden partijen.

Tabel 7: Overzicht verbonden partijen:

	Beverweerd Holding B.V. te Arnhem	Stichting Motivatie te Arnhem	Stichting Personeel Presikhaaf te Arnhem
Belang op 1-1-2018	73	0	0
Belang op 31-12-2018	73	0	0
Eigen vermogen op 1-1-2018	73	12	0
Eigen vermogen op 31-12-2018	73	50	0
Vreemd vermogen op 1-1-2018	330	446	321
Vreemd vermogen op 31-12-2018	0	286	30
Financieel resultaat 2018	0	38	0

Beverweerd Holding B.V. en haar dochtermaatschappij B.V. Tuincentra Presikhaaf worden geliquideerd in 2019. Op termijn zullen ook de stichtingen Motivatie en Stichting Personeel Presikhaaf worden geliquideerd.

Het positieve resultaat over 2018 van Stichting Motivatie komt door een extra, niet verwachte LIV (Lage InkomensVoordeel) uitkering over 2017, ontvangen in 2018.

VERPLICHTE PARAGRAFEN

3.9 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een relatie wordt gelegd tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover Presikhaaf Bedrijven beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op de volgende onderwerpen:

- ◆ weerstandscapaciteit;
- ◆ risico's;
- ◆ beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's.

3.9.1 Weerstandscapaciteit

Het gewenste eigen vermogen is in de "notitie inzake weerstandsvermogen" bepaald op 12,5% van het (gecorrigeerde) balanstotaal. Dit komt ultimo 2018 neer op een bedrag van circa € 1,1 miljoen. Ultimo 2018 is de hoogte van het eigen vermogen € 0,7 miljoen door een hogere bijdrage door gemeenten en de bestemming (AB besluit juli 2018) om deze bijdrage toe te rekenen aan het eigen vermogen als vorming voor het weerstandsvermogen.

Het beleid is er op gericht om de komende jaren de weerstandscapaciteit af te bouwen middels de kosten voor transitie en liquidatie van Presikhaaf Bedrijven, zonder dat de (deelnemende) gemeenten de hiermee gepaarde gaande c.q. verwachte kosten dienen te dekken vanuit subsidie of gemeentelijke bijdragen. Zie hiervoor verder de in de paragraaf 3.9.2. opgenomen risico's.

3.9.2 Risico's

De grootste risicofactoren voor Presikhaaf Bedrijven worden gevormd door de risico's op het gebied van de afwikkeling van de GR en op het gebied van resultaat uit verloning. Hieronder wordt ingegaan op deze risico's.

Afwikkeling Gemeenschappelijke Regeling

Vanaf 2018 zal een aantal zaken die voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten en organisatiewijzigingen van voorgaande jaren afgewikkeld worden.

Afwikkeling boventalligen

Als gevolg van de personele reorganisatie ultimo 2017 zijn er medewerkers boventallig geworden. Conform het sociaal plan zullen deze medewerkers in een van-werk-naar-werk traject komen met als doel deze medewerkers naar een passende werkplek elders toe te leiden, waarna het dienstverband zal worden beëindigd. De maximale duur van deze trajecten bedraagt onder voorwaarden 4 jaar. Slaagt het traject niet, dan wordt aan het eind van deze periode het dienstverband beëindigd. Gedurende het traject blijven de rechten voortvloeiende uit de cao van de boventalligen van toepassing. De belangrijkste kostenposten die hieruit voortkomen zijn de loonlasten en de kosten van inspanningsverplichtingen. Dit zijn de afwikkelingskosten boventalligen.

In de reservering uit de frictielasten van 2017 is een aanname gedaan over de gemiddelde duur van de trajecten. Doordat de duur in de praktijk korter of langer kan zijn zullen kosten van de afwikkeling naar onder of naar boven kunnen afwijken, hetgeen zijn weerslag zal hebben in toekomstige jaarresultaten.

Afwikkelen van niet overgenomen verplichtingen

Er bestaat de mogelijkheid dat de MGR bepaalde, door Presikhaaf Bedrijven aangegane verplichtingen niet zal overnemen of voortzetten, waar dat bij het opstellen van de jaarrekening nog niet bekend is. Indien de tegenpartij afdwingt dat Presikhaaf Bedrijven gehouden is aan het nakomen van die verplichtingen kunnen hieruit kosten ontstaan, wat zal leiden tot lasten in het resultaat.

Resultaat uit verloning

In het verloningsresultaat zijn de kosten voor transitie en liquidatie van de Presikhaaf Bedrijven opgenomen. Bij het bepalen van de kosten spelen aannames een rol. Hierin kunnen afwijkingen ontstaan.

**Jaarrekening
2018**

Arnhem, 25 april 2019

4 **BALANS**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA			
Vaste activa			
Financiële vaste activa:			
Deelnemingen		73	73
Overige verbonden partijen		0	72
		73	145
Vlottende activa			
Vorraden		0	2.401
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:			
- Vorderingen op openbare lichamen		0	10.472
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist		7.492	0
- Overige uitzettingen		318	4.803
Liquide middelen		82	350
Overlopende activa		1.100	1.708
		8.991	19.734
Totaal		9.064	19.879
PASSIVA			
Vaste passiva			
Algemene reserve		788	851
Gerealiseerd resultaat		-105	-10.535
Bijdrage/Vordering op deelnemende gemeenten		0	10.472
Eigen vermogen		683	788
Voorzieningen		5.509	10.010
Vlottende passiva			
Schulden aan openbare lichamen		0	678
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		2.142	6.535
Overlopende passiva		730	1.868
Totaal		9.064	19.879
Afgegeven bankgaranties		0	23

5 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING OVER HET BEGROTINGSJAAR

Presikhaaf Bedrijven

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Resultaat uit productie		0	0	940
Resultaat uit begeleiding		0	0	0
Resultaat uit verloning		692	0	1212
Resultaat uit overige posten		-798	0	-12.687
Gerealiseerd resultaat		-105	0	-10.535
Personeelsgegevens (gemiddeld)				
SW-werknemers in fte		1.965,8	2.024,00	2.178,20
SW-werknemers in AJ		2.047,7	2.106,07	2.268,20
Werknemers BW in fte		41,1	40,4	42,5
Werknemers BW in AJ		44,0	43,1	45,4
Reguliere werknemers in fte		23,9	0	153,8
Percentage inzetbaarheidsverlof		0,00%	0,00%	15,80%
Resultaten per fte (SW) in €				
Resultaat uit productie		0	0	432
Resultaat uit begeleiding		0	0	0
Resultaat uit verloning		352	0	556
Resultaat uit overige posten		-406	0	-5.825
Gerealiseerd resultaat		-54	0	-4.837

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Resultaat uit productie				
Bruto-opbrengst inclusief mutatie OHW		0	0	21.325
Materiaal verbruik + uitbesteed werk		0	0	6.691
Netto-opbrengst		0	0	14.634
Netto-opbrengstpercentage		0%	0%	68,60%
Overige opbrengsten		0	0	2.612
Som der bedrijfsopbrengsten		0	0	17.246
Lasten				
Salariskosten regulier personeel		0	0	7.684
Detacheringsvergoeding doelgroep		0	0	2.420
Overige personeelskosten		0	0	468
Afschrijvingen		0	0	454
Financiële baten en lasten		0	0	356
Overige bedrijfskosten		0	0	5.193
Totaal lasten		0	0	16.575
Opbrengsten - lasten		0	0	671
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken		0	0	269
RESULTAAT UIT PRODUCTIE		0	0	940

Resultaat uit begeleiding (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Kosten begeleiding	0	0	2.873
Bijdrage begeleiding door gemeenten	0	0	2.873
RESULTAAT UIT BEGELEIDING	0	0	0

Resultaat uit verloning (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Bijdrage SW (oud)	63.794	63.590	64.750
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	2.420
Salariskosten SW	59.813	60.184	63.862
Personeelsgebonden kosten SW	1.696	1.819	1.918
Wet Werk en Zekerheid	0	0	178
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	-138	-143	0
Bureaunkosten	213	150	0
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	1.602	1580	0
Overige baten en lasten	-84	0	0
RESULTAAT UIT VERLONING	692	0	1.212

Resultaat uit overige posten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Resultaat verbonden partijen	0	0	-5
Transitiekosten	0	0	-420
Incidentele lasten - lopende frictiekosten	0	0	-310
Dotatie aan reorganisatievoorziening	-798	0	0
Incidentele lasten inzake overgang Scalabor	0	0	-12.552
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	600
RESULTAAT OVERIGE POSTEN	-798	0	-12.687

6 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

6.1 Inleiding

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Omrekening van vreemde valuta

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum, voor zover het koersrisico is afgedekt. In die gevallen vindt waardering plaats tegen de overeengekomen termijnkoersen. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in het overzicht van baten en lasten.

Programmaverantwoording

Presikhaaf Bedrijven heeft 1 programma in het kader van haar programmaverantwoording en dat betreft het ondersteunen en begeleiden van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de ontwikkeling van hun arbeidsbekwaamheid en het bieden van werk aan diegenen die (blijvend) niet zelfstandig op de arbeidsmarkt kunnen functioneren o.s. in het kader van de Wsw. Hierbij heeft Presikhaaf Bedrijven gekozen voor een opzet van het overzicht van baten en lasten met vier onderdelen namelijk:

- Resultaat uit productie
- Resultaat uit begeleiding
- Resultaat uit verloning
- Resultaat uit overige posten

Liquidatiebesluit

Het algemeen bestuur van Presikhaaf Bedrijven heeft in haar vergadering van 22 december 2017 besloten tot liquidatie van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden Gelderland.

6.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden opgenomen tegen verkrijgingprijs of lagere marktwaarde.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, de vervaardigingsprijs of tegen de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loon- en machinekosten vermeerderd met een opslag voor indirecte kosten. Voor incurante voorraden is een voorziening getroffen bepaald op een historisch gemiddelde. De onderhanden werken zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs verminderd met op de balansdatum reeds voorzienbare verliezen.

Uitzettingen, liquide middelen, voorzieningen en schulden

De vorderingen, liquide middelen, voorzieningen en schulden worden opgenomen tegen nominale waarde. Voor dubieuze vorderingen wordt een voorziening getroffen voor het risico van oninbaarheid op individuele basis.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en het gerealiseerd resultaat. De algemene reserve dient als algemene buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Borg- en garantiestelling

Voor zover zekerheden door Presikhaaf Bedrijven zijn afgegeven, zijn buiten de balanstelling om, de geborgde bedragen per einde boekjaar opgenomen. De garantiestellingen zijn afgegeven voor nakoming van lopende opdrachten.

6.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de bruto-opbrengst en de kosten hiervan over het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin de goederen en diensten zijn geleverd, dan wel verricht. Verliezen op transacties worden verantwoord in het boekjaar, voor zover deze voorzienbaar zijn ten tijde van het opmaken van de jaarrekening.

Bijdragen gemeenten

Dit betreft de bijdragen van de deelnemende gemeenten voor de diverse onderdelen.

Netto-opbrengst

De netto-opbrengst is de bruto-opbrengst minus de kosten van materiaalverbruik en de kosten van uitbesteed werk. De bruto-opbrengst is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Salarissen SW- en overig personeel

Onder salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen salarissen, vermeerderd met het uitbetaalde vakantiegeld, de eindejaarsuitkering, pensioen- en sociale lasten.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

7 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Financiële vaste activa

Verloop financiële vaste activa

	(x € 1.000)	Deelnemingen	Overige verbonden partijen	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2017		73	72	145
Desinvestering		0	-71	-71
Overige mutaties		0	-1	-1
Resultaat		0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2018		73	0	73

Deelnemingen

De deelneming betreft de deelneming in Beverweerd Holding B.V. en is gewaardeerd tegen lagere marktwaarde, zijnde het zichtbare eigen vermogen.

Overige verbonden partijen

Specificatie overige verbonden partijen

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Deelname certificaat Intratuin Holding B.V.		0	5
Vordering op Coöperatieve Bloemenveiling Flora Holland UA		0	51
SSGA Netwerk		0	15
Participatie Coöperatieve vereniging Bergerden u.a.		0	1
Totaal		0	72

Vlottende activa

Voorraden

Specificatie voorraden

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Grond- en hulpstoffen		0	361
Gereed product en handelsgoederen		0	1.024
Onderhanden werk		0	0
Bruto waardering voorraden in exploitatie		0	1.385
Voorziening voorraden		0	-68
Netto waardering voorraden in exploitatie		0	1.317
Activa die per 1 januari worden overgedragen		0	1.084
Totaal voorraden		0	2.401

De voorziening incurante voorraden bedraagt 0,0% (2017: 4,9%) van de bruto waardering. De materiële vaste activa zijn als gevolg van de overgang naar Scalabor B.V. per 1 januari 2018 gerubriceerd onder de post 'voorraden'. De voorraden zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar*Vorderingen op openbare lichamen*

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Vordering op deelnemende gemeenten		0	10.472
Totaal		0	10.472

Vordering op deelnemende gemeenten in verband met negatief eigen vermogen

De vordering op deelnemende gemeenten ultimo 2017 betreft de vordering in verband met het negatief eigen vermogen dat ontstaat als gevolg van het negatieve gerealiseerde resultaat 2017.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Schatkistbankieren		7.492	0
Totaal		7.492	0

Sinds 2014 is Presikhaaf Bedrijven verplicht om het saldo van liquide middelen boven het drempelbedrag bij de Rijksoverheid onder te brengen.

	(x € 1.000)	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
1 drempelbedrag	476	476	476	476	476
2 kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		102	103	55	82
Ruimte onder het drempelbedrag		374	373	421	394
Overschrijding van het drempelbedrag		0	0	0	0

Het begrotingstotaal bedraagt € 63,59 miljoen, hiervan 0,75% bedraagt € 0,476 miljoen als drempelbedrag. Presikhaaf voldeed aan schatkistbankieren, saldi boven € 100k. werd automatisch afgeroomd naar het Ministerie van Financiën.

*Overige uitzettingen***Specificatie overige uitzettingen**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren		318	4.803
Totaal		318	4.803

*Debiteuren***Specificatie debiteuren**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Debiteuren		318	4.860
Voorziening dubieuze debiteuren		0	-57
Totaal		318	4.803

In 2018 is geen Voorziening dubieuze debiteuren aanwezig. Per begin april 2019 staat in totaal nog een factuurbedrag van € 65k. open bij de gemeente Renkum inzake voorgeschoten transitievergoedingen.

Liquide middelen**Specificatie liquide middelen**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Kasgelden		0	86
Banksaldi		82	264
Totaal		82	350

*Banksaldi***Specificatie banksaldi**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Geld onderweg		0	74
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten		82	86
ABN Amro Bank N.V.		0	105
Totaal		82	264

Overlopende activa**Specificatie overlopende activa**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen		1.100	1.708
Totaal		1.100	1.708

Onder de overige nog te ontvangen bedragen is een te vorderen bedrag in zake Lage inkomensvoordeel van afgerond € 1,0 miljoen opgenomen.

Vaste passivaEigen vermogen**Verloop eigen vermogen**

	(x € 1.000)	Algemene reserve	Gerealiseerd resultaat	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2017		851	-63	788
Gerealiseerd resultaat over 2017		-63	63	0
Gerealiseerd resultaat over 2018		0	-105	-105
Boekwaarde per 31 december 2018		788	-105	683

Voorzieningen**Specificatie voorzieningen**

	(x € 1.000)	Reorganisatie- voorziening
Saldo 31 december 2017		10.010
Dotatie aan voorziening		798
Onttrekking aan voorziening		-5.299
Saldo 31 december 2018		5.509

De reorganisatievoorziening is naar aanleiding diverse reorganisaties in het verleden getroffen en aangevuld met de reorganisatiekosten door de overgang naar Scalabor B.V. per 1 januari 2018.

De mutatie op de voorziening over 2018 is als volgt:

- Dotatie in 2018 aan de voorziening voor toekomstige uitgaven voor een bedrag van € 798k.;
- Onttrekking van lasten als gevolg van contractuele verplichtingen die nog belegd zijn bij Presikhaaf Bedrijven die in 2018 zijn betaald en verantwoord aan de voorziening als gevolg van overgang Scalabor B.V. die is gevormd in 2017 voor een bedrag van € 5.299k.

Vlottende passivaNetto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**Specificatie netto-vlottende schulden**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Rekening-courant kredietinstellingen		0	2.700
Crediteuren		272	891
Overige schulden		1.870	2.944
Totaal		2.142	6.535

Rekening-courant kredietinstellingen

Dit betreft de kasgeldlening bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten. Begin 2018 was er nog sprake van een kasgeldlening welke per 19 januari 2018 is afgelost. Ultimo 2018 is er geen kasgeldlening bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten.

Crediteuren

Dit betreft de schulden aan leveranciers.

*Overige schulden***Specificatie overige schulden**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Schulden aan belastingen en sociale premies		1.870	2.944
Totaal		1.870	2.944

Dit betreft voor de af te dragen loonheffingen en voor 2017 is dit inclusief omzetbelasting, welke bedragen in januari 2019 en 2018 betaald zijn.

Overlopende passiva**Specificatie overlopende passiva**

	(x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
Rekening-courant Beverweerd Holding B.V.		73	0
Rekening-courant Stichting Motivatie		334	447
Rekening-courant Stichting Aan de Slag		0	110
Rekening-courant Stichting Personeel Presikhaaf		27	321
Overig		296	990
Totaal		730	1.868

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In de balans zijn niet de verplichtingen tot uitdrukking gebracht met betrekking tot betaling van:

- ♦ Het opgebouwde vakantiegeld en de overlopende verlofuren bedragen ultimo 2018: € 6.681.000 en ultimo 2017: € 6.479.000.
- ♦ Een dienstverleningsovereenkomst 2018 met Scalabor B.V. voor de verloning van het SW en boventallig ambtelijk personeel, personeel van St. Personeel Presikhaaf en het personeel met een ID-aanstelling, voor € 750 (excl.btw) per AJ i.c. per medewerker per jaar.
- ♦ Kredietfaciliteit BNG ad. € 7,5 miljoen.

Vaststellingsovereenkomst Presikhaaf Schoolmeubelen

In 2017 zijn alle gebouwen (Beverweerdlaan, Bruningweg en Driepoortweg) verkocht en zijn tegelijkertijd hiervoor huurovereenkomsten afgesloten. De huurovereenkomsten zijn overgezet naar Scalabor. Voor de locatie Bruningweg is een extra overeenkomst afgesloten: de vaststellingsovereenkomst met de verhuurder. In de vaststellingsovereenkomst wordt geregeld dat de huur, voor het gedeelte van Presikhaaf Schoolmeubelen, minimaal € 350.000 zal bedragen (€ 125.000 vaste huur en € 225.000 variabele huur). De variabele huur is omzetafhankelijk. De garantie voor het bedrag loopt minimaal door tot aan 31 mei 2021 en mogelijk, als de huur wordt verlengd, tot aan 31 mei 2025. In de periode vanaf 31 mei 2021 bedraagt de huur minimaal € 375.000 (bedrag uit de huurovereenkomst), Presikhaaf Bedrijven staat nog garant voor de betaling van de huur in deze periode. Koninklijke Ahrend B.V. staat middels een 403-verklaring garant voor Presikhaaf Schoolmeubelen B.V.

Gebeurtenissen na balansdatum

Nadat de bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 zijn overgedragen aan Scalabor B.V., is het formele werkgeverschap (inclusief de verplichtingen vakantiegelden en verlof) van het WSW personeel alsmede die vermogensbestanden behorende bij WSW werkgeverschap middels een activa-passiva transactie per 1 januari 2019 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG).

Regeling compensatie Transitievergoeding

Werkgevers krijgen vanaf 1 april 2020 compensatie voor de transitievergoeding die zij moeten betalen als zij een langdurig zieke werknemer ontslaan (Staatscourant 2019 nr. 10547 / 26 februari 2019). De compensatieregeling werkt terug tot en met 1 juli 2015. De compensatie zal niet meer bedragen dan het bedrag van het tijdens ziekte van de werknemer betaalde bruto loon (exclusief werkgeverslasten) gedurende maximaal 104 weken. Presikhaaf Bedrijven zal in 2020 ook een beroep op deze compensatieregeling doen voor alle gevallen waarin vanaf 1 juli 2015 een transitievergoeding is betaald als gevolg van ontslag wegens langdurige ziekte (meer dan 2 jaar). De verwachting is dat een gedeelte van de betaalde transitievergoedingen aan Werkvoorziening Midden-Gelderland wordt terugbetaald, echter vanwege de onduidelijkheid omtrent de hoogte van de compensatie kan dit bedrag niet in de cijfers van 2018 verwerkt worden.

Vennootschapsbelasting

Presikhaaf Bedrijven is sinds 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Wij kunnen voor 2017 en 2018 gebruik maken van de zogenaamde 'SW vrijstelling' waardoor wij zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting. De vrijstelling is van toepassing op lichamen die voor 90% of meer activiteiten verrichten die bestaan uit het bieden van passende werkzaamheden aan mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking. Presikhaaf Bedrijven valt voor 2017 en 2018 onder deze vrijstelling.

8 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Toelichting op het resultaat uit productie

Bruto- en netto-opbrengst

In onderstaande tabel worden per bedrijfsonderdeel de bruto-opbrengst en de netto-opbrengst weergegeven in vergelijking met de begroting 2018 en het jaar 2017.

Bruto- en netto-opbrengst per bedrijfsonderdeel

	Rekening 2018		Begroting 2018 gewijzigd		Rekening 2017	
Industrie	0	0	0	0	5.262	4.604
Groen	0	0	0	0	4.462	3.736
Diensten	0	0	0	0	3.881	2.588
Werkfit	0	0	0	0	1.436	779
Schoolmeubelen	0	0	0	0	675	675
Intratuin Arnhem	0	0	0	0	5.609	2.252
Totaal	0	0	0	0	21.325	14.634

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatieresultaat uit productie in 2018.

Overige opbrengsten

Specificatie overige opbrengsten

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Doorbelaasting huisvesting		0	0	232
GR-bijdrage gemeente Montferland		0	0	0
Bijdrage dienstverlening gemeente Montferland		0	0	133
Doorbelaasting personeel		0	0	148
Doorbelaastingen kosten module 8		0	0	1.400
Overeenkomst Dr. Schaepman Stichting		0	0	71
Meeropbrengsten voormalige ID-banen		0	0	146
Management fee		0	0	80
Jobcoachvergoeding		0	0	168
Verkoopopbrengsten leaseactiva		0	0	109
Overig		0	0	125
Totaal		0	0	2.612

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van overige opbrengsten in 2018.

Salariskosten regulier personeel

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Salariskosten (x € 1.000)		0	0	10.557
Gemiddeld aantal fte's		0	0	153,8
Gemiddelde salariskosten per fte (in €)		0	0	68.641

Het regulier personeel is na 1 januari 2018 overgegaan aan Scalabor B.V., dan wel voor het boventallig regulier personeel is een reorganisatievoorziening getroffen. De bekostiging van de salariskosten voor het boventallig personeel verliep in 2018 via deze reorganisatievoorziening.

De salariskosten regulier personeel zijn verdeeld over:

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Resultaat uit productie		0	0	7.684
Resultaat uit begeleiding		0	0	2.873
Totaal		0	0	10.557

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatieresultaat uit productie en begeleiding in 2018.

Opbouw van het regulier personeel per fte naar dienstverbanden ultimo jaar

	Rekening 2018	Rekening 2017
Ambtelijk dienstverband	0,0	58,9
Ambtelijk dienstverband boventallig	19,9	0,0
Dienstverband bij Stichting Personeel Presikhaaf	0,0	70,8
Dienstverband bij Stichting Personeel Presikhaaf boventallig	4,0	2,0
Dienstverband bij Stichting Motivatie	0,0	0,6
Dienstverband bij Tuincentrum de Wuurde B.V.	0,0	11,2
Extern ingehuurd personeel	0,0	10,3
Totaal	23,9	153,8

Het regulier personeel is na 1 januari 2018 overgegaan aan Scalabor B.V., dan wel voor het boventallig regulier personeel is een reorganisatievoorziening getroffen.

Overige personeelskosten**Specificatie overige personeelskosten**

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Opleidingskosten		0	0	209
Reiskostenvergoedingen niet SW-personeel		0	0	45
Bijzondere voorzieningen		0	0	38
Overige		0	0	176
Totaal		0	0	468

Vanwege overdracht van het materiele werkgeverschap per 1 januari 2018 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven alle personeelsgerelateerde kosten van de SW-ers.

Afschrijvingen

Specificatie afschrijvingen

(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Immateriële vaste activa	0	0	12
Bedrijfsgebouwen	0	0	158
Machines en installaties	0	0	134
Overige materiële vaste activa	0	0	150
Totaal	0	0	454

De afschrijvingskosten zijn ten opzichte van 2017 gedaald tot nihil doordat de totale materiele vaste activa is gedesinvesteerd middels verkocht per 1 januari 2018 aan Scalabor B.V.

Financiële baten en lasten

De financiële lasten zijn nihil. Begin 2018 was er nog sprake van een kasgeldlening welke per 19 januari 2018 is afgelost. Ultimo zijn er geen leningen meer aanwezig.

Overige bedrijfskosten

Specificatie overige bedrijfskosten

(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Huur- en leasekosten	0	0	539
Onderhoudskosten	0	0	778
Energieverbruik	0	0	541
Belastingen en verzekeringen	0	0	270
Overige kosten	0	0	3.079
Subtotaal	0	0	5.207
Subsidie praktijkleren	0	0	-14
Totaal	0	0	5.193

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van overige bedrijfskosten uit productie in 2018.

Een nadere uitsplitsing van de post 'overige kosten' is als volgt:

(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Indirecte productiekosten	0	0	46
Inkoop- en expeditiekosten	0	0	66
Verkoopkosten	0	0	217
Kosten dienstverlening door derden	0	0	1.441
Overige algemene kosten	0	0	1.331
Diverse baten en lasten	0	0	5
Mutatie voorzieningen	0	0	-27
Totaal	0	0	3.079

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van overige bedrijfskosten uit productie in 2018.

Toelichting op het resultaat uit begeleiding

Voor dit resultaat geldt dat de begeleiding van SW-medewerkers, naar en op een passende werkplek, eveneens per 1 januari 2018 is overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van resultaat uit begeleiding in 2018.

Toelichting op het resultaat uit verloning

Resultaat uit verloning (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Vershil
Bijdrage SW (oud)	63.794	63.590	204
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0
Salariskosten SW	59.813	60.184	371
Personeelsgebonden kosten SW	1.696	1.819	123
Wet Werk en Zekerheid	0	0	0
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	-138	-143	-5
Bureaunkosten	213	150	-63
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	1.602	1.580	-22
Overige baten en lasten	-84	0	84
RESULTAAT UIT VERLONING	692	0	692

Presikhaaf Bedrijven was in 2018 nog verantwoordelijk voor de verloning van de SW dienstverbanden en droeg hiervoor de loonlasten. Deze zijn bekostigd door de gemeenten. Het voordeel van € 692k. is vooral toe te schrijven aan het feit dat de uitstroom wat hoger was dan begroot (5,9% in plaats van 5%) waarmee de salarislasten en de personeelsgebonden kosten lager uitkwamen dan voorzien.

Bijdrage SW (oud)

De bijdrage SW (oud) van €63.794k. is met €204k. hoger uitgevallen door een ietwat hogere uitstroom 5,9% in plaats van 5%) aan de SW-medewerkers dan begroot. De bijdrage was begroot op basis van 2.106,07 AJ's, terwijl in 2018 gemiddeld 2.047,70 AJ's werkelijk in dienst waren.

Detacheringsvergoeding doelgroep

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van detacheringsvergoeding in 2018.

Salariskosten SW

In 2018 komen de werkelijke salariskosten uit op €59.813k. Dat is 371k. lager dan de geraamde € 60.184k. Er is rekening gehouden met de verrekening van het Lage-inkomensvoordeel (begroot € 1.080k.). De voorlopige berekening van de Lage-inkomensvoordeel (LIV) over 2018 is 28 februari 2019.beschikt op € 1.032k.

De lagere salariskosten zijn het gevolg van een sterkere daling van het SW-bestand dan begroot (begroot 5% (2.024,0 fte's), werkelijk 5,9%(1.965,8 fte's)). De SW-bezetting (exclusief Begeleid Werken) is gemiddeld 58,2 fte lager uitgevallen dan begroot. Daar staan echter wel hogere gemiddelde loonkosten per fte tegenover (€ 30.427 per fte i.p.v. begroot € 29.735 per fte).

De salariskosten SW per fte zijn gestegen door de afgesproken salarisverhoging in de nieuwe cao voor de SW en door hogere sociale lasten.

Personeelsgebonden kosten SW

Onder deze post worden de reiskosten woon-werkverkeer en de loonkostensubsidie van Begeleid Werken. De personeelsgebonden kosten SW zijn €123k. lager uitgevallen dan begroot, door minder kosten woon-werk en geen kosten voor maatvervoer.

Een specificatie van de personeelsgebonden kosten SW is als volgt:

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Kosten woon-werk		904	957	1.015
Kosten maatvervoer		0	15	16
Kosten Begeleid Werken		468	498	517
Overige personeelsgebonden kosten		325	349	370
Totaal		1.696	1.819	1.918

Vanaf 2017 worden de kosten van jubilea en vakbondscontributie meegenomen onder de Personeelsgebonden kosten SW. De personeelsgebonden kosten zijn binnen de begroting gebleven.

Meeropbrengsten voormalige ID –banen

Het betreft opbrengsten van een groep voormalige gemeente medewerkers met inmiddels een SW-status. Er is rekening gehouden met een afname van deze groep op basis van natuurlijk verloop. In de rekening en begroting 2018 zijn deze baten opgenomen in het Resultaat uit verloning.

Bureaunkosten

Dit zijn voornamelijk management, advies, accountants en juridische kosten van de resterende Presikhaaf organisatie voor begeleiding van de boventalligen en voorbereiding op afwikkeling en overdracht naar de MGR SDCG en liquidatie van Presikhaaf Bedrijven c.s. Door extra inzet en onvoorziene uitgaven is de begroting met 63k. overschreden.

Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen

Het voeren van de personeels- en salarisadministratie en de financiële administratie conform wet- en regelgeving en de betalingen van salarissen is uitbesteed aan Scalabor B.V. Presikhaaf Bedrijven betaald hiervoor een vergoeding van €750 per headcount. Hierin inbegrepen is de financiële administratie. Deze kosten nemen af op basis van het verloop van de boventallige, vanwege het van-werk-naar-werk traject. Daar de verloning van boventalligen betreft worden deze kosten ten laste van de voorziening reorganisatie gebracht en komen niet langer meer tot uiting in het exploitatieresultaat. Bij de begroting is geen rekening gehouden met een extra bedrag €30k. (bijlage 2. DVO 2018 met Scalabor BV) aan vergoeding voor extra diensten van Scalabor, daarom een overschrijding van €22k.

Overige baten en lasten

Dit zijn overige uitgaven en inkomsten welke onvoorzien zijn. Dit betrof onder andere WAO uitkeringen uit voorgaande jaren welke niet waren voorzien.

Toelichting op het resultaat overige posten**Resultaat verbonden partijen**

Dit betreft het resultaat van de verbonden partijen Beverweerd Holding B.V., Tuincentrum de Wuurde B.V., Presikhaaf Dienstverlening B.V. en B.V. Tuincentra Arnhem. De aandelen van Tuincentrum de Wuurde B.V. en Presikhaaf Dienstverlening B.V. zijn in 2018 zonder resultaat overgedragen aan Scalabor B.V.

Specificatie aandeel verbonden partijen

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Beverweerd Holding B.V.		0	0	-5
Overige verbonden partijen		0	0	0
Totaal		0	0	-5

Transitiekosten

Dit betreffen de kosten die ontstaan in 2017 om Presikhaaf Bedrijven de noodzakelijke transitie te laten doormaken.

Incidentele lasten**Specificatie incidentele lasten**

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Incidentele lasten – als gevolg van lopende frictiekosten		0	0	310
Dotatie aan reorganisatievoorziening		798	0	0
Incidentele lasten - overgang naar Scalabor B.V.		0	0	12.552
Totaal		798	0	12.862

De frictiekosten 2018 betreft een dotatie aan de reorganisatievoorziening bovontalligen.

Specificatie incidentele lasten - overgang naar Scalabor B.V.

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Rekening 2017
Vastgoed		0	0	522
Financiering		0	0	2.330
Afkoop uitkomst DD		0	0	250
Overige posten		0	0	650
Personeel: boventalligheid		0	0	6.900
Personeel: compensatie hogere schalen		0	0	1.900
Totaal		0	0	12.552

Bijdragen gemeenten

Hieronder het overzicht van de in de exploitatie overzichten opgenomen bijdragen gemeenten.

	(x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd
Bijdrage SW (oud)		63.794	63.590
Bijdrage gemeenten overige posten		0	0
Subtotaal bijdrage deelnemende gemeenten		63.794	63.590
Bijdrage SW (oud) door niet deelnemende gemeenten		-134	-37
Bijdrage SW (oud) op basis van werkgemeente		-1.581	-1.474
Totale bijdragen gemeenten		62.079	62.079

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Vanaf 1 januari 2013 is de WNT van toepassing voor Presikhaaf Bedrijven. Conform de beleidsregels toepassing WNT hebben wij in onderstaande tabel voor alle topfunctionarissen de voorgeschreven informatie opgenomen. Voor niet-topfunctionarissen is er geen informatie opgenomen omdat geen enkele medewerker boven de norm uitkomt.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

bedragen x € 1	J.H. Janssen	
Functiegegevens	Algemeen Directeur	
Aanvang en einde functievervulling	01/01–15/04/2018	01/01-31/12/2017
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Nee	Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 44.034	€ 154.892
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	€44.034	€ 154.892
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 54.370	€ 181.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 44.034	€ 154.892
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

bedragen x € 1	W.G.R.J. van der Linden
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang functievervulling	11-4-2018
Einde functievervulling	N.v.t. - heden
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling vóór 2018	0
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in 2018	9
Aantal uren functievervulling in 2018	545
Individueel WNT-maximum	Individueel bezoldigings-maximum = €99.190
Maximum uurtarief	€ 182
Uitgekeerde bezoldiging in 2018	€ 68.125
Bezoldiging per uur	€ 125
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	€ 68.125
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.

Voor 2018 bleef de directie ruim onder de WNT norm.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Namen bestuurders	Functie	AB e/o DB lid	Looptijd	Benoemd per 21.06.2018	Functie	AB e/o DB lid
W.P. van Burgsteden	Bestuurslid	AB en DB	Tot 21.06.2018	M. Louwers	Plv. voorzitter	DB en AB
P.G.M. Lunter	Bestuurslid	AB	Tot 21.06.2018	M. Coenders		AB
A. Haga	Bestuurslid	AB	Tot 19.06.2017 (afgetreden als wethouder)	R. van der Zee		AB
M.A.R. Leisink	Bestuurslid (plv.-) voorzitter)	AB en DB	Tot 21.06.2018	R. Paping		DB en AB
P.J. Bollen	Bestuurslid	AB	Tot 21.06.2018	E. Mulder-Metselaar		AB
H.C.M. Knuiman	Bestuurslid	AB		H.C.M. Knuiman		AB
J.H.A.P. Sluiter	Bestuurslid	AB en DB	Tot 21.06.2018	A. Slob		AB
B. Ross	Bestuurslid	AB	Tot 21.06.2018	D.E.W. Horsthuis Tangelder	Plv secretaris	DB en AB
R. Haverkamp	Bestuurslid	AB en DB	Vanaf 22 december 2017	R. Haverkamp	voorzitter	DB en AB
B. Elfrink	Bestuurslid	AB		B.M. Elfrink		AB
A. Logemann	Bestuurslid	AB	Tot 21.06.2018	M. Albricht-Brinkman		AB
J.H.J. Sluiter	Bestuurslid (voorzitter)	AB en DB	Tot 21.06.2018	R.F.M. Raaijman	secretaris	DB en AB

De (onbezoldigde) bestuursleden blijven met hun vergoeding van nihil onder de WNT-norm van € 28.350 (voorzitter) en € 18.900 (voor overige bestuursleden).

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Resultaat uit productie

	Rekening 2018	Begroting 2018 Gewijzigd*)	Rekening 2017
(x € 1.000)			
Bruto-opbrengst inclusief mutatie OHW	0	0	21.325
Materiaal verbruik + uitbesteed werk + inzet P-wetters	0	0	6.691
Netto-opbrengst	0	0	14.634
Netto-opbrengstpercentage	0%	0%	68,6%
Overige opbrengsten	0	0	2.612
Som der bedrijfsopbrengsten	0	0	17.246
Lasten			
Salariskosten regulier personeel	0	0	7.684
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	2.420
Overige personeelskosten	0	0	468
Afschrijvingen	0	0	454
Financiële baten en lasten	0	0	356
Overige bedrijfskosten	0	0	5.193
Totaal lasten	0	0	16.575
Opbrengsten - lasten	0	0	671
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken	0	0	269
RESULTAAT UIT PRODUCTIE	0	0	940

Vanwege een nihil begroting 2018 – omwille verkoop van bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 aan Scalabor BV - is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

*) De initiële begroting 2018 is gewijzigd op haar programma, door verkoop van activiteiten aan Scalabor B.V.

Resultaat uit begeleiding

	Rekening 2018	Begroting 2018 Gewijzigd*)	Rekening 2017
(x € 1.000)			
Kosten begeleiding	0	0	2.873
Bijdrage begeleiding door gemeenten	0	0	2.873
RESULTAAT UIT BEGELEIDING	0	0	0

Vanwege een nihil begroting 2018 – omwille verkoop van bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 aan Scalabor BV - is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

*) De initiële begroting 2018 is gewijzigd op haar programma, door verkoop van activiteiten aan Scalabor B.V.

Resultaat uit verloning

	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd*)	Rekening 2017
(x € 1.000)			
Bijdrage SW (oud)	63.794	63.590	64.750
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	2.420
Salariskosten SW	59.813	60.184	63.862
Personeelsgebonden kosten SW	1.696	1.819	1.918
Wet Werk en Zekerheid	0	0	178
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	-138	-143	0
Bureaunkosten	213	150	0
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	1.602	1580	0
Overige baten en lasten	-84	0	0
RESULTAAT UIT VERLONING	692	0	1.212

De totale werkelijke lasten binnen dit onderdeel bedragen voor 2018 € 63.324k. tegenover begroot € 63.733k. Dit is een onderschrijding van € 409k. Hierdoor is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

*) De initiële begroting 2018 is gewijzigd op haar programma, door verkoop van activiteiten aan Scalabor B.V. en uitbesteding van administratie.

Resultaat uit overige posten

	Rekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd*)	Rekening 2017
(x € 1.000)			
Resultaat verbonden partijen	0	0	-5
Transitiekosten	0	0	-420
Incidentele lasten - lopende frictiekosten	0	0	-310
Dotatie aan reorganisatievoorziening	-798	0	0
Incidentele lasten – als gevolg van overgang naar Scalabor	0	0	-12.552
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	600
RESULTAAT OVERIGE POSTEN	-798	0	-12.687

De totale werkelijke lasten binnen dit onderdeel bedragen voor 2018 €798k. tegenover begroot €0k. Dit is een overschrijding van €798k.

*) De initiële begroting 2018 is gewijzigd op haar programma, door verkoop van activiteiten aan Scalabor B.V.

Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld

De begroting van Presikhaaf Bedrijven is conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de wijze waarop de deelnemende gemeenten in hun begrotingen de bijdrage aan Presikhaaf Bedrijven moeten opnemen.

Overzicht Taakvelden Euro x 1.000	Jaarrekening 2018	Begroting 2018 gewijzigd	Vershil Begroting na wijziging met Realisatie
LASTEN			
0. Bestuur en ondersteuning			
0.8 Overige baten en lasten	2.613	1.730	883
0.11 Resultaat van de rekening van baten en l	-	-	-
6. Sociaal domein			
6.5 Arbeidsparticipatie	61.509	62.003	-494
Totaal Lasten	64.122	63.733	389
BATEN			
0. Bestuur en ondersteuning			
0.8 Overige baten en lasten	222	143	79
0.11 Resultaat van de rekening van baten en l	106	-	106
6. Sociaal domein			
6.5 Arbeidsparticipatie	63.794	63.590	204
Totaal Baten	64.122	63.733	389

Toelichting op het verschil tussen de begroting na wijziging met realisatie 2018

Totaal lasten

De verklaring van het verschil op *0.8 Overige baten en lasten* ad. **€ 883k.** is ontstaan door:

- de dotatie aan de Reorganisatievoorziening ad. € 798k.
- kosten externe dienstverlening (meerkosten aanvullende DVO) ad. € 22k.
- bureaunkosten (meer ingehuurd juridische- en financiële expertise) ad. € 63k.

De verklaring van het verschil op *6.5 Arbeidsparticipatie* ad. **€ -494k.** is ontstaan door:

- lagere loonkosten SW (werkelijk uitstroom 5,9%, begroot 5%) ad. € -371k.
- Lagere personeelsgebonden kosten SW ad. € -123k.

Totaal baten

De verklaring van het verschil op *0.8 Overige baten en lasten* ad. **€ 79k.** is ontstaan door:

- Minderopbrengsten voormalige ID –banen ad. € -5k.
- Overige baten (WAO/Equivalence LH subsidie/extra bijdrage) ad. € 84k.

De verklaring van het verschil op *0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten* ad. **€ -106k.** is ontstaan door het (positieve) Resultaat uit Verloning ad. € 692k. en (negatieve) Resultaat uit Overige posten ad. € -798k.

De verklaring van het verschil op *6.5 Arbeidsparticipatie* ad. **€ 204k.** is ontstaan door een hogere bijdrage SW als gevolg van:

- extra gemeentelijke bijdrage vanuit buitenschappen ad. € 70k.
- de extra bijdragen van Gemeente Renkum ad. € 101k.
- de extra bijdragen van Gemeente Neder Betuwe ad. € 33k.

9 OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven) te Arnhem

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018 van gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven) te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven) op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018.
- Het overzicht van baten en lasten over 2018.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het door het algemeen bestuur op 25 april 2019 ter kennisgeving aangenomen Normenkader en de Regeling Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 641.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt. Dit zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 250.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Hoofdstuk 1: Het directieverslag
- Hoofdstuk 2: Sociale resultaten en ontwikkelingen
- Hoofdstuk 3: Financiële resultaten en ontwikkelingen (waaronder de paragrafen)
- Hoofdstuk 9: Overige gegevens
- Hoofdstuk 10: Bijlagen

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de hoofdstukken 1 tot en met 3, de overige gegevens en de bijlagen in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het normenkader en controletoleranties die op 25 april 2019 ter kennisgeving zijn aangenomen door het algemeen bestuur, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van

de gemeenschappelijke regeling.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 25 april 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.C. van de Lagemaat – van Roekel RA

10 BIJLAGEN

Bijlage A: Specificatie van de SW-werknemers in AJ naar gemeente:

Woongemeente	AJ GEMIDDELD
Aalten	0,2
Amersfoort	0,1
Apeldoorn	4,6
Arnhem	1.047,5
Baarn	0,7
Barneveld	0,9
Berg & Dal	1,0
Berkelland	0,1
Beuningen	0,8
Bronckhorst	0,1
Brummen	0,4
Buitenland	2,1
Doesburg	64,3
Doetinchem	2,8
Druten	1,0
Duiven	67,4
Ede	4,1
Enschede	0,6
Lingewaard	176,1
Lochem	1,0
Mill en Sint Hubert	0,4
Montferland	1,3
Neder-Betuwe	5,4
Nijmegen	7,7
Overbetuwe	135,0
Renkum	19,1
Rheden	231,5
Rhenen	1,0
Rozendaal	0,8
Wageningen	2,0
West Maas en Waal	1,0
Westervoort	87,2
Zevenaar	178,7
Zutphen	1,0
Eindtotaal	2.047,7

Bijlage B: Normenkader Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 25 april 2019 het normenkader ten behoeve van de financiële rechtmatigheid vastgesteld. Wetten in formele zin worden vanuit buiten opgelegd en zijn daardoor niet beïnvloedbaar door het Algemeen Bestuur. Deze vallen dus te allen tijde onder het normenkader. Onderstaand worden de belangrijkste genoemd:

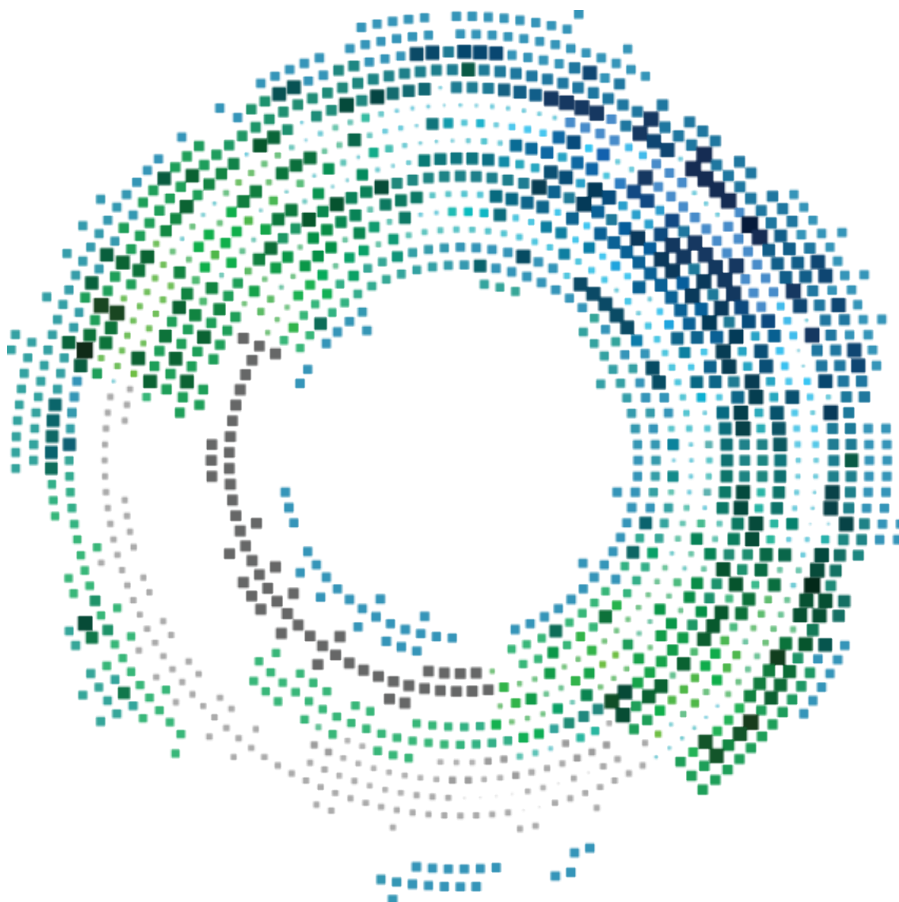
Het normenkader omvat thans de volgende wet- en regelgeving:

Interne kaders:

- ◆ Regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland;
- ◆ Treasurystatuut;
- ◆ Financiële en controle protocol;

Externe kaders:

- ◆ Grondwet;
- ◆ Wet Gemeenschappelijke Regelingen;
- ◆ Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- ◆ Wet Financiering decentrale overheden (Fido);
- ◆ Participatiewet;
- ◆ Fiscale en sociale wetgeving;
- ◆ BTW-compensatiefonds;
- ◆ Regels omtrent (Europese) Aanbesteding;
- ◆ Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO);
- ◆ Houdbaarheid OverheidsFinancien (HOF);
- ◆ Wet Markt en Overheid;
- ◆ Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT);
- ◆ Wet sociale werkvoorziening.

**Rapportage aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van
gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland
Accountantsverslag 2018**

25 april 2019

**Aan de directie en de leden van
het Algemeen en Dagelijks
Bestuur van gemeenschappelijke
regeling Werkvoorziening
Midden-Gelderland**

Postbus 9038
6800 EX ARNHEM

Onderwerp:

Accountantsverslag 2018

Datum:

25 april 2019

Kenmerk:

3114567410

Geachte leden van het bestuur, geachte heer Van der Linden,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2018. In dit accountantsverslag zijn ons belangrijkste controlebevindingen samengevat, zoals deze zijn geconstateerd naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.

De jaarstukken 2018 zijn opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland in liquidatie (hierna: Presikhaaf Bedrijven). In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2018 van uw gemeenschappelijke regeling gecontroleerd. Bij deze jaarrekening, sluitend met een negatief gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 105.000, hebben wij voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid een **xxxx** controleverklaring verstrekt. Onze controleverklaring hebben wij u separaat doen toekomen.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor algemeen bestuur en het dagelijks bestuur, de directie en de raad en het college van de deelnemende gemeenten van Presikhaaf Bedrijven.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.C. van de Lagemaat – van Roekel RA

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen bij vragen gecontacteerd worden met betrekking tot dit accountantsverslag:

drs. R.C. van de Lagemaat – van Roekel RA

Audit partner

Deloitte Accountants B.V.

Tel: 06 1100 3120

Rvandelagemaat@deloitte.nl

drs. M.M.M. Vogelpoel RA

Audit Manager

Deloitte Accountants B.V.

Tel: 06 2025 2003

Mvogelpoel@deloitte.nl

1. Managementsamenvatting	3
2. Bevindingen jaarrekening 2018	6
3. Financiële analyse	9
4. Interne beheersing	10
5. Overige onderwerpen	11
Bijlagen	13

1. Managementsamenvatting

Een **xxxx** controleverklaring voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid gedateerd 25 april 2019.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 9 november 2018 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2018. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Daarnaast zijn het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw controleverordening op grond van artikel 213 van de Gemeentewet. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2018 voldoende voor de doelstelling van onze controle. Een samenvatting van de reikwijdte van de controle voor 2018 is opgenomen in **bijlage C**.

xxxx controleverklaring voor getrouwheid, rechtmatigheidcontrole

Bij de, onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur opgestelde, jaarrekening, sluitend met een negatief gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 105.000, hebben wij voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid een **xxxx** controleverklaring verstrekt. Onze verklaring is afgegeven op 25 april 2019.

Overzicht goedkeurings-toleranties en geïdentificeerde fouten en onzekerheden

Wij hebben met inachtneming van de door u vastgestelde toleranties de controle uitgevoerd:

Goedkeuringstoleranties		
Fouten	1% van het totaal van de lasten	€ 641.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten	€ 1.923.000
Rapportagetoleranties		
De rapportagetoleranties voor fouten en onzekerheden zijn vastgesteld op € 250.000.		

Het (verplichte) overzicht van de gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten treft u aan in **bijlage A1** en **bijlage A2**. Er is geen sprake van gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde fouten. Dit overzicht treft u aan in **bijlage A3** en **A4**.

1. Managementsamenvatting

Bijgaand treft u onze belangrijkste conclusies aan ten aanzien van de jaarrekening.

Bevindingen controle jaarrekening 2018

Onze belangrijkste conclusies ten aanzien van de jaarrekening 2018 zijn:

- De jaarverslaggeving voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften (BBV).
- Het gerealiseerd resultaat over 2018 komt uit op € 105.000 negatief.
- Ultimo 2018 heeft Presikhaaf Bedrijven een vermogen van € 0,7 miljoen. Het, op basis van de notitie Weerstandvermogen, gecalculeerde weerstandvermogen (zijnde 12,5% van het (gecorrigeerde) balanstotaal) bedraagt € 1,1 miljoen. Het vermogen ultimo 2018 voldoet daarmee niet aan de vereiste (eigen) weerstandscapaciteit.
- In 2018 is de reorganisatievoorziening herijkt op basis van de huidige inzichten en een inschatting per (boventallige) medewerker. Deze herijking heeft er toe geleid dat per balansdatum een dotatie noodzakelijk is van € 798.000. Wij zijn van mening dat de aannames en oordelen ten aanzien van de reorganisatievoorziening, die het management heeft toegepast, redelijk zijn en consistent worden gebruikt.
- Wij hebben geen rechtmatigheidsfouten geconstateerd.
- Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden met invloed op de strekking van de controleverklaring.
- De bezoldigingen over 2018 van Presikhaaf Bedrijven zijn niet strijdig met de Wet Normering Topinkomens (WNT) en de jaarrekening 2018 van Presikhaaf Bedrijven voldoet aan de publicatieverplichtingen ingevolge de WNT.

Zie **pagina 6 tot en met 9** voor een nadere toelichting op bovenstaande conclusies.

1. Managementsamenvatting

Administratieve organisatie en interne controle (AO/IB) voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Onze onafhankelijkheid ten opzichte van Presikhaaf Bedrijven is gewaarborgd.

Interne financiële beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een controle uitgevoerd die is gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Op basis van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen in het kader van een betrouwbare jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording toereikend zijn voor de accountantscontrole.

Onafhankelijkheid is gewaarborgd

Deloitte Accountants B.V. is onafhankelijk van Presikhaaf Bedrijven en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn verder geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve zuster- en/of dochterondernemingen en de organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. **Bijlage B** bevat een nadere uiteenzetting van onze onafhankelijkheid.

Overige onderwerpen

In het hoofdstuk overige onderwerpen gaan wij onder andere in op de bevestiging van het management, fraude en de gehanteerde grondslagen. Zie hiervoor **pagina 11 en 12**.

2. Bevindingen jaarrekening 2018

Kwaliteit verslaggeving voldoet aan de voorschriften (Bbv)

Verslaggeving (BBV)

De jaarstukken 2018 bestaan uit:

- Het jaarverslag 2018 (hoofdstukken 1 tot en met 3);
- De jaarrekening 2018 (balans en overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichtingen).

Op grond van de Nederlandse Standaard 720 dient de accountant andere informatie te lezen teneinde eventuele van materieel belang zijnde inconsistenties met de gecontroleerde jaarrekening te identificeren. Andere informatie opgenomen in de jaarstukken van Presikhaaf Bedrijven betreft :

- Het jaarverslag (hoofdstukken 1 tot en met 3 inclusief de verplichte paragrafen);
- De overige gegevens;
- Bijlagen (A en B).

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening omdat dit geen assurance-onderdeel betreft.

Op grond van de uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Publicatie ingevolge de WNT voldoet aan de gestelde normen en eisen.

Wet Normering Topinkomens

De WNT is voor gemeenschappelijke regelingen van toepassing. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt dat, naast de directie, de leden van het dagelijks- en het algemeen bestuur ingevolge de WNT als topfunctionaris worden aangemerkt. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de gemeenschappelijke regeling.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2018 van Presikhaaf Bedrijven niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2018 van Presikhaaf Bedrijven voldoet aan de publicatieverplichtingen ingevolge de WNT.

2. Bevindingen jaarrekening 2018

De toegepaste inschattingen zijn redelijk en worden consistent toegepast.

Schattingen in de jaarrekening

De jaarrekening van Presikhaaf Bedrijven bevat diverse schattingsposten (hoofdzakelijk de reorganisatievoorziening). Wij hebben voor deze schattingen het proces beoordeeld waarmee het management schattingsposten ontwikkelt en wij hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevingspraktijken en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent worden gebruikt.

Er is geen sprake van onrechtmatige lasten

Rechtmatigheid

Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij geconcludeerd dat alle financieel relevante aspecten van wetgeving en verordening, zoals opgenomen in uw normenkader, door het dagelijks bestuur worden nageleefd en dat de baten en lasten over 2018 alsmede de balansmutaties in 2018 tot stand zijn gekomen in overeenstemming met interne en externe wet- en regelgeving (Zie ook **bijlage A**).

2. Bevindingen jaarrekening 2018

Er is geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2018, toetsen wij de begrotingsrechtmatigheid.

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling € 63.733.000 aan lasten begroot (na wijziging), tegenover € 64.122.000 aan werkelijke lasten in 2018. Dit is in totaal een overschrijding van € 389.000. Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 63.733.000 begroot (na wijziging), tegenover € 64.016.000 aan werkelijke baten in 2018. In totaal gaat het om een hogere realisatie aan baten van € 283.000.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Bij Presikhaaf Bedrijven is sprake van 1 programma namelijk het ondersteunen en begeleiden van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt en op dit programma is sprake van een begrotingsoverschrijding op de lasten. Deze is in te delen in de categorie zoals genoemd in de Kadernota Rechtmatigheid.

Lastenover-schrijding programma	Begrotingsafwijking	Onrecht-matig, telt niet mee in het oordeel	Onrecht-matig, telt wel mee in het oordeel
Programma WSW	Overschrijding lasten € 389.000 → Past binnen het bestaande beleid en wordt met name veroorzaakt door de incidentele lasten in verband met de transitie van de organisatie (ophogen van de reorganisatievoorziening).	V	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke analyse van deze overschrijding naar de analyse begrotingsrechtmatigheid zoals opgenomen in de toelichting op de baten en lasten. De geconstateerde kostenoverschrijding die formeel als onrechtmatig worden aangemerkt hebben – gezien het feit dat het binnen het bestaande beleid en de bedrijfsuitoefening past – geen gevolgen voor de strekking van de controleverklaring.

3. Financiële analyse

Gerealiseerd resultaat bedraagt € 0,1 miljoen negatief.

Resultaatontwikkeling

Over 2018 heeft uw organisatie een negatief gerealiseerd resultaat van afgerond € 0,1 miljoen (2017: negatief € 10,5 miljoen). Voor 2018 was een resultaat begroot van nihil. Als gevolg van de ingezette transitie en het als gevolg daarvan overhevelen van activiteiten naar Scalabor B.V., is er in 2018 alleen nog sprake van resultaten uit verloning en overige posten.

Door de transitie is een adequate analyse van het resultaat 2018 ten opzichte van 2017 niet mogelijk. Het resultaat 2018 bevat enkele incidentele baten en lasten. De voornaamste hebben wij onderstaand opgenomen:

- dotatie aan de reorganisatievoorziening: € 798.000 (nadelig);
- Lage inkomensvoordeel: € 1.032.000 (voordelig).

Voor een gedetailleerde analyse van het resultaat 2018 verwijzen wij u naar de toelichtingen als opgenomen in de jaarstukken 2018.

Omvang weerstandsvermogen is ultimo 2018, gerelateerd aan uw eigen notitie weerstandsvermogen, niet toereikend

Weerstandsvermogen

Het vrije besteedbaar vermogen bedraagt per 31 december 2018 € 788.000. Dit is exclusief het gerealiseerd resultaat 2018 ad € 105.000. Inclusief het resultaat 2018 bedraagt het eigen vermogen van Presikhaaf Bedrijven € 683.000. Over de bestemming van het resultaat dient het algemeen bestuur van Presikhaaf Bedrijven nog een besluit te nemen.

Omdat door Presikhaaf Bedrijven in het verleden in verband met de aanhoudende negatieve resultaten geen vermogen is gevormd is de solvabiliteit laag. De solvabiliteit geeft aan in hoeverre Presikhaaf Bedrijven (per balansdatum) aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. In de bedrijfseconomie wordt dit berekend door Eigen vermogen / totaal vermogen. De solvabiliteit van Presikhaaf Bedrijven per 31 december 2018 bedraagt 7,5% (2017: 4,0%).

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement van uw jaarstukken is een nadere uiteenzetting opgenomen van de belangrijkste risico's. Het algemeen bestuur heeft daarbij een risico inventarisatie opgesteld die uitkomt op een benodigde weerstandscapaciteit van 12,5% van het balanstotaal. Per 31 december 2018 betekent dit een bedrag van € 1,1 miljoen. Het vermogen ultimo 2018 voldoet daarmee niet aan de vereiste (eigen) weerstandscapaciteit.

In uw begroting is opgenomen dat deze nadelige resultaten worden gedekt door de deelnemende gemeenten. Dit conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de artikelen 31 tot en met 33 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland waarin is opgenomen dat de deelnemende gemeenten bijdragen c.q. garant staan voor financiële tekorten. Hiermee is de continuïteit van de bedrijfsvoering gewaarborgd.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft uw organisatie op een adequate wijze de overwegingen en de risico's in beeld gebracht.

4. Interne beheersing

Administratieve organisatie en interne controle (AO/IB) voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Interne beheersing

Wij hebben tijdens de uitgevoerde interim-controle de procesrisico's onderzocht, waarbij wij ons primair hebben gericht op de opzet en het bestaan van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Op basis van onze werkzaamheden zijn wij van mening dat de administratieve organisatie en interne beheersmaatregelen in het kader van een betrouwbare jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording toereikend zijn voor de accountantscontrole.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiserings-omgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij terzake geen volledigheid pretenderen. Tevens delen wij u mee dat bij de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Frauderisicoanalyse en fraudebeheersing

Gezien de maatschappelijke belangstelling voor het onderwerp en de potentieel grote impact die een fraudegeval op uw organisatie kan hebben, zowel in financiële zin als in immateriële (imago)schade, besteed Presikhaaf Bedrijven voldoende aandacht aan het fraudebeheersingsproces. In 2017 is laatstelijk door Presikhaaf Bedrijven een frauderisicoanalyse opgesteld en geagendeerd in het bestuur. Gegeven de transitie waar Presikhaaf zich momenteel in bevindt is deze in 2018 niet geactualiseerd.

Op grond van onze besprekingen met directie a.i. en management a.i. constateren wij dat aan het aspect fraude binnen Presikhaaf Bedrijven, rekening houdend met de transitie, op voldoende wijze invulling wordt gegeven.

5. Overige onderwerpen

In dit hoofdstuk hebben wij de overige onderwerpen opgenomen die wij op grond van onze beroepsregels aan u moeten rapporteren.

Bevestiging van het management

Wij hebben van het dagelijks bestuur c.q. de secretaris – ter confirmatie van zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving – een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Geen meningsverschil met dagelijks bestuur of directie of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controle-opdracht door het management en de medewerkers van Presikhaaf Bedrijven de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Grondslagen van de jaarrekening adequaat toegelicht in de jaarrekening

Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en baten en lasten van uw organisatie. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de paragrafen waardering van activa en passiva en bepaling van het resultaat in de jaarrekening 2018. In 2018 hebben zich geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsonderdelen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Indien nodig, hebben wij specialisten betrokken bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsonderdelen en de toegepaste inschattingen reëel zijn en consistent worden gebruikt.

5. Overige onderwerpen

Geen vermoedens van fraude of signalen van fraude

Geen vermoedens of signalen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

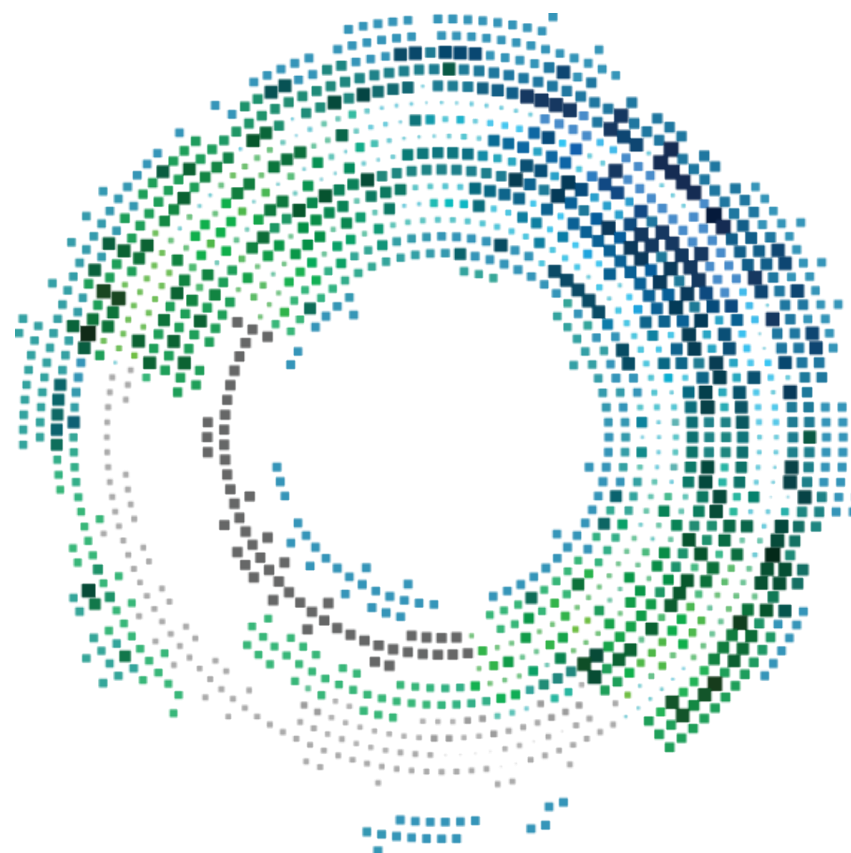
Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van Presikhaaf Bedrijven waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken van Presikhaaf Bedrijven. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er, geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen, controles van schattingen en hebben wij significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij een professioneel-kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2018 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Bijlagen

A1: Niet-gecorrigeerde fouten	14
A2: Gecorrigeerde fouten	16
A3: Afwijkingen in de toelichting	17
A4: Rechtmatigheid	18
B: Onafhankelijkheid	19
C: Reikwijdte van de controle 2018	20
D: Disclaimer en beperking in gebruik	21

Bijlage A1: Niet-gecorrigeerde fouten

Niet-gecorrigeerde fouten

De volgende niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden groter dan de rapportagetolerantie zijn gedurende onze werkzaamheden vastgesteld:

Aard van de fouten	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	N.v.t.	N.v.t.
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	N.v.t.
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/Fido/Etc.)	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	

Bijlage A1: Niet-gecorrigeerde fouten

	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Onzekerheid rechtmatigheid betreft tevens getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
Onzekerheid rechtmatigheid is per saldo ook een onzekerheid inzake getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	n.v.t.	n.v.t.
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-staatssteun)	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid	N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de controle rechtmatigheid	n.v.t.	

Wij hebben van het management een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het management het bovenstaande heeft bevestigd. Dat houdt in dat eventuele niet geconstateerde en derhalve niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het management heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde fouten.

Bijlage A2: Gecorrigeerde fouten

Gecorrigeerde fouten

De tabel hierna bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde fouten groter dan de rapportagetolerantie en andere door het management gecorrigeerde fouten.

	Rechtmatigheid x € 1.000	Getrouwheid x € 1.000
Feitelijke afwijkingen		
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.
Inschattingsafwijkingen		
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.
Geprojecteerde afwijkingen		
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.
Totaal	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage A3: Afwijkingen in de toelichting

Afwijkingen in de toelichting

Onze controlestandaarden eisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om het algemeen bestuur in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat het algemeen bestuur deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overweging
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage A4: Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de Kadernota Rechtmatigheid 2018 en in het door algemeen bestuur vastgestelde normenkader is het kader voor de controle op de rechtmatigheid opgenomen. Bij de controle op de rechtmatigheid hebben wij de volgende fouten en/of onzekerheden geconstateerd:

Toelichting	Bron normenkader	Fout of onzekerheid
Niet van toepassing.	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage B: Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij Presikhaaf Bedrijven in 2018 is gewaarborgd. Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hierna opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

In 2018 zijn er door ons geen aanvullende diensten verricht.

Op grond van de door ons getroffen maatregelen en de communicatie met u hierover zijn wij van mening dat onze onafhankelijkheid is gewaarborgd.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen of verstrekt aan Presikhaaf Bedrijven of een bij Presikhaaf Bedrijven betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben ontvangen of verstrekt en zijn derhalve van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

Bijlage C: Reikwijdte van de controle 2018

De opdracht die u ons heeft verstrekt

Binnen het kader van de overeenkomst tussen uw organisatie en Deloitte Accountants B.V. tot het controleren van uw jaarrekening bevestigen wij formeel elk jaar de onderlinge afspraken met een opdrachtbevestiging. Met de opdrachtbevestiging van 9 november 2018 heeft u ons op meer gedetailleerde wijze opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2018. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van Presikhaaf Bedrijven. In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle.

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit drie fasen: de risicoanalyse, de interim controle en de jaarrekeningcontrole.

Gezamenlijke risicoanalyse als basis

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als organisatie mee te maken heeft. Deze risicoanalyse zien wij als een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van Presikhaaf Bedrijven en maakt deel uit van ons pre-auditgesprek. Het doel hiervan is om op basis van gezamenlijke kennis van uw organisatie en uw omgeving tot een zo volledig en bruikbaar mogelijke risicoanalyse te komen, die als basis voor de verdere controlewerkzaamheden kan dienen. Het gaat hierbij primair om de externe risico's en de risico's in de bedrijfsvoering. Bij deze inventarisatie ligt primair de focus op de risico's op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of fouten.

Interim-controle

Onze risicoanalyse en de daarop gebaseerde controleaanpak richten zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat de opgeleverde informatie betrouwbaar is, zowel tussentijds als bij de jaarrekening. Omdat deze interne beheersing het gehele jaar goed dient te functioneren, hoeven wij met de aanvang van onze controle niet te wachten totdat de jaarrekening gereed is. Onze controle vindt daarom voor een belangrijk deel al in de tweede helft van het boekjaar plaats. Wij onderzoeken tijdens de interim controle de procesrisico's, om te bepalen of hierin voldoende beheersmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. De daaruit voortvloeiende verbeterpunten ter verdere optimalisatie van de interne beheersing zijn opgenomen in de paragraaf Interne beheersing van dit verslag.

Jaarrekeningcontrole

Bij de jaarrekeningcontrole stellen wij vast of de jaarrekening is opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, met andere woorden: of de door u opgestelde jaarrekening een getrouw beeld geeft. Ook stellen wij vast dat de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Onze controle houdt niet in dat wij alle posten integraal controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met materialiteitsgrenzen.

Het product van de jaarrekeningcontrole is de controleverklaring bij de jaarrekening en ons accountantsverslag. In ons accountantsverslag rapporteren wij eventuele fouten en onzekerheden en overige bijzonderheden die naar onze mening van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening (zoals governance, financiële positie, ontwikkeling resultaten en de kwaliteit van de interne beheersing).

Scope van de opdracht

Onze controleverklaring is gebaseerd op onze controlewerkzaamheden als accountant van Presikhaaf Bedrijven.

Bijlage D: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het management, de directie, het bestuur en de raad en het college van de deelnemende gemeenten van Presikhaaf Bedrijven en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Presikhaaf Bedrijven

GEWIJZIGDE

Begroting 2019

Arnhem, 25 april 2019

Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	BESCHRIJVING PRESIKHAAF BEDRIJVEN ONDERDELEN	5
3	PERSONEEL	6
4	RISICO'S	7
5	BEGROTING	8
5.1	PROGRAMMABEGROTING PRESIKHAAF BEDRIJVEN	8
5.2	RESULTAAT UIT PRODUCTIE	9
5.3	RESULTAAT UIT BEGELEIDING	9
5.4	RESULTAAT UIT VERLONING	10
5.5	RESULTAAT UIT OVERIGE POSTEN	11
5.6	MEERJARENRAMING.....	13
5.7	BALANS.....	14
6	VERPLICHTE PARAGRAFEN	16

Inleiding

Nadat de bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 zijn overgedragen aan Scalabor B.V., is het formele werkgeverschap van het WSW personeel per 1 januari 2019 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG).

Uit de reorganisatie 2017 is sinds 1 januari 2018 sprake van een groep boventallige ambtenaren en niet ambtelijke medewerkers (SPP-ers). Hiervoor is een voorziening in 2018 getroffen. Vanuit deze voorziening worden hoofdzakelijk de salariskosten, kosten voor de 'van-werk-naar-werk' trajecten, frictie- en disruptie kosten betaald.

Het overdragen van het formele werkgeverschap van de SW medewerkers naar de MGR was een tweede stap en heeft een zeer grote impact op organisatie en financiën van Presikhaaf Bedrijven. Dit komt in deze begroting tot uiting.

De onderverdeling is daarmee als volgt:

- Productie, vervallen per 1 januari 2018;
- Begeleiding, vervallen per 1 januari 2018;
- Verloning; **deels** vervallen per 1 januari 2019;
- Overig, **grotendeels** vervallen per 1 januari 2018.

In hoofdstuk 2 en 5 zullen we deze onderdelen toelichten.

Aandachtspunten in deze begroting:

- Begrotingsresultaat
De begroting 2019 is financieel *niet* sluitend vanwege het ontbreken van een dekkingsbijdrage door de betalende gemeenten, zoals voorgaande jaren gebruikelijk was. Er is in dit begrotingsjaar sprake van een trendbreuk qua financiering. In de begroting 2019 wordt gebruik gemaakt van het opgebouwde weerstandsvermogen ultimo 2018. Door dit weerstandsvermogen aan te wenden als dekking voor het begrotingsresultaat wordt een start gemaakt met afbouw van het financieel weerstandsvermogen in het kader van de transitie en liquidatie van Presikhaaf Bedrijven, waarvoor het weerstandsvermogen ook bedoeld is.
- Verloningsresultaat
Door de overdracht van het formele werkgeverschap wordt dit resultaat grotendeels niet langer opgenomen in het resultaat van deze begroting. Alleen de bureaukosten maken in het begrotingsjaar 2019 nog onderdeel uit van dit resultaat.
- Resultaat uit overige posten: Frictie- en transitiekosten
De noodzaak om een dotatie aan de reorganisatievoorziening te verantwoorden in boekjaar 2018 ten laste van de exploitatie is reeds verwerkt in de (concept) jaarcijfers over 2018. Voor het begrotingsjaar 2019 wordt een dotatie vooralsnog niet verwacht.
- Weerstandsvermogen
Presikhaaf Bedrijven heeft nog een beperkt weerstandsvermogen, dit is onder andere noodzakelijk om de transitie en aanstaande liquidatie van PHB mee te kunnen financieren.
- Risico's
Momenteel zit Presikhaaf Bedrijven in de transitiefase. Nu bekende globale risico's worden in hoofdstuk 4 toegelicht.

- Begroting en meerjarenraming
In hoofdstuk 5 vindt u de financiële begroting, inclusief de meerjarenraming en toelichtingen.
- Verplichte paragrafen
In dit hoofdstuk 6 vindt u o.a. meer informatie over de weerstandscapaciteit en financiering.

CONCEPT

2 Beschrijving Presikhaaf Bedrijven onderdelen

In dit hoofdstuk vindt u een toelichting op de bundeling van activiteiten in de vier onderdelen, namelijk:

- A. *Productie*
- B. *Begeleiding*
- C. *Verloning*
- D. *Overig*

De begroting 2019 is financieel niet sluitend. Het geraamde tekort van 75k. (zijnde de bureaunkosten die niet worden doorbelast aan de gemeenten) wordt opgevangen door het huidige weerstandsvermogen. In de begroting is rekening gehouden met de afbouw van het financieel weerstandsvermogen.

Beschrijving van de onderdelen

A. Productie

De bedrijfsactiviteiten zijn overgedragen aan Scalabor en het formele werkgeverschap is overgedragen aan MGR SDCG. Presikhaaf Bedrijven heeft hiervoor geen eigen faciliteiten en personeel meer. Dit betekent dat alle SW-medewerkers uit dienst zijn bij Presikhaaf Bedrijven. De hiermee samenhangende kosten en opbrengsten zijn voor Scalabor en MGR SDCG.

Deze activiteit is voor het begrotingsjaar 2019 *niet* meer van toepassing.

B. Begeleiding

De begeleiding van SW-medewerkers is overgedragen aan Scalabor zonder dat hiervoor door Presikhaaf Bedrijven een vergoeding wordt betaald.

Deze activiteit is voor het begrotingsjaar 2019 *niet* meer van toepassing.

C. Verloning

Presikhaaf Bedrijven kent in 2019 nog bureaunkosten, dit zijn de kosten van de ondersteunende Presikhaaf organisatie voor transitie- en liquidatieproces.

D. Overig

In dit onderdeel worden eventueel de transitie- en frictiekosten verantwoord. Zoals aangegeven zijn deze voor het begrotingsjaar 2019 op nihil begroot.

3 Personeel

Eind 2017 is voor de reguliere bezetting een reorganisatie doorgevoerd. Medewerkers die niet zijn geplaatst zijn boventallig verklaard of inmiddels uit dienst. De kosten hiervan zijn opgenomen in een voorziening, waarvan de last is opgenomen in de jaarrekening 2017 en 2018. Presikhaaf Bedrijven draagt zorg voor de afwikkeling hiervan.

Alle reguliere medewerkers die bij de reorganisatie zijn geplaatst, zijn begin 2018 overgegaan naar Scalabor. Alle personen afkomstig uit de Participatiewet die werkten bij Presikhaaf Bedrijven zijn overgegaan naar Scalabor. De SW-medewerkers met een dienstverband bij Presikhaaf Bedrijven zijn qua activiteiten overgegaan naar Scalabor. Het formele werkgeverschap van het WSW personeel is per 1 januari 2019 overgegaan naar MGR SDCG.

De facto betekent dit dat het boventallig ambtelijk personeel (thans nog 21 personen), het personeel in dienst bij Stichting Personeel Presikhaaf (nu nog 4 personen) en het personeel met een ID aanstelling (thans nog 5) achterblijven bij de GR Presikhaaf.

4 Risico's

Hieronder wordt ingegaan op latente risico's.

Voldoende weerstandvermogen

Mocht onverlet de geraamde bureaunkosten over 2019 hoger uitvallen dan voorzien, kan het risico van onvoorziene kosten worden opgevangen vanwege het huidige weerstandvermogen.

Afwikkeling boventalligheid

In de opbouw van de reservering voor de kosten van boventalligheid zijn aannames gedaan, vooral met betrekking tot de gemiddelde duur van boventalligheid. Indien de werkelijke duur van boventalligheid afwijkt van deze aanname dan kan de reservering te laag of te hoog blijken. Hierdoor kan het exploitatieresultaat negatief of positief worden beïnvloed.

5 Begroting

In dit hoofdstuk wordt u geïnformeerd over begrote resultaten van Presikhaaf Bedrijven.

5.1 Programmabegroting Presikhaaf Bedrijven

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019	Rekening 2018 concept
Resultaat uit productie (<i>vervallen</i>)	0	0	0
Resultaat uit begeleiding (<i>vervallen</i>)	0	0	0
Resultaat uit verloning	-75	0	692
Resultaat uit overige posten	0	0	-798
Gerealiseerd resultaat	-75	0	-106
Personeelsgegevens			
SW-werknemers in fte	0,0	1.922,8	1.965,8
SW-werknemers in AJ	0,0	2.001,4	2.047,7
Werknemers BW in fte	0,0	38,4	41,1
Werknemers BW in AJ	0,0	41,0	44,0
Reguliere werknemers in fte	0,0	0,0	0,0

De exploitatiebegroting 2019 is financieel *niet* sluitend, tegenover de begrote uitgaven staan namelijk *geen* begrote inkomsten meer. De financiering geschiedt van uit het weerstandsvermogen, welke ruim voldoende is qua buffer om een negatief (begroot) exploitatieresultaat van 2019 op te vangen.

5.2 Resultaat uit productie

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019	Rekening 2018 concept
Bruto opbrengst incl. mutatie OHW	0	0	0
Materiaal verbruik + uitbesteed werk	0	0	0
Netto Opbrengst	0	0	0
Netto Opbrengst percentage	0%	0%	0%
Overige opbrengsten	0	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	0	0	0
Lasten			
Salariskosten regulier personeel	0	0	0
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0
Overige personeelskosten	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0
Financiële baten en lasten	0	0	0
Overige bedrijfskosten	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Opbrengsten - Lasten	0	0	0
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken	0	0	0
Resultaat uit productie	0	0	0

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatieresultaat uit productie. De kosten voor de resterende organisatie van Presikhaaf (bureaunkosten) zijn opgenomen in het resultaat uit verloning.

5.3 Resultaat uit begeleiding

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019	Rekening 2018 concept
Kosten begeleiding	0	0	0
Bijdrage begeleiding door gemeenten	0	0	0
Resultaat uit begeleiding	0	0	0

Voor dit resultaat geldt dat de begeleiding van SW-medewerkers, naar en op een passende werkplek, eveneens per 1 januari 2018 is overgedragen aan Scalabor B.V. Het formele werkgeverschap is per 1 januari 2019 overgedragen aan de MGR SDCG. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatie-resultaat uit begeleiding.

5.4 Resultaat uit verloning

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019	Rekening 2018 concept
Bijdrage SW (oud)	0	61.300	63.794
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0
Salariskosten SW	146	58.032	59.813
Personeelsgebonden kosten SW	0	1.754	1.696
Wet Werk en Zekerheid	0	0	0
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	-146	-139	-138
Bureaunkosten	75	152	213
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	0	1.501	1.602
Overige baten en lasten	0	0	-84
Resultaat uit verloning	-75	0	692

Algemeen

Het formele werkgeverschap van het WSW personeel per 1 januari 2019 overgedragen aan de MGR SDCG, alsmede de salariskosten, personeelsgebonden kosten en de bijdragen ter dekking voor de kosten van de SW-ers.

Bijdrage SW (oud)

Vanwege overdracht van het formele werkgeverschap per 1 januari 2019 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven de bijdrage voor de kosten van de SW-ers. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Detacheringsvergoeding doelgroep

Sinds 1 januari 2018 niet meer van toepassing, vanwege de overdracht van alle bedrijfsactiviteiten aan Scalabor B.V. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Salariskosten SW

Vanwege overdracht van het formele werkgeverschap per 1 januari 2019 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven de salariskosten van de SW-ers. Uitgaven betreffen alleen nog de verwachte salariskosten van het personeel (de facto 5 personen) voor 2019 met een ID aanstelling.

Personeelsgebonden kosten SW

Vanwege overdracht van het formele werkgeverschap per 1 januari 2019 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven de personeelsgebonden kosten van de SW-ers. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Wet Werk en Zekerheid

Sinds 2018 niet meer van toepassing vanwege de effectuering van nieuwe wetgeving. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Meeropbrengsten voormalige ID –banen

Het betreft opbrengsten van een groep voormalige gemeente medewerkers met inmiddels een SW-status. Er is rekening gehouden met een afname van deze groep op basis van natuurlijk verloop. In de begroting 2019 en de rekening 2018 zijn deze baten opgenomen in het Resultaat uit verloning.

Voor een groep van 5 personen die vanuit de gemeente Arnhem een aanstelling heeft als ID-er bij Presikhaaf Bedrijven komt de financiering hiervan volledig voor rekening van de gemeente Arnhem.

Bureaukosten

Dit zijn voornamelijk management, advies, accountants en juridische kosten van de resterende Presikhaaf organisatie voor begeleiding van de boventalligen en voorbereiding op afwikkeling en overdracht naar de MGR SDCG en liquidatie van Presikhaaf Bedrijven c.s.

Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen

Het voeren van de personeels- en salarisadministratie en de financiële administratie conform wet- en regelgeving en de betalingen van salarissen is uitbesteed aan Scalabor b.v. Presikhaaf Bedrijven betaald hiervoor een vergoeding van €750 per headcount. Hierin inbegrepen is de financiële administratie. Deze kosten nemen af op basis van het verloop van de boventallige, vanwege het van-werk-naar-werk traject. Daar de verloning van boventalligen betreft worden deze kosten ten laste van de voorziening reorganisatie gebracht en komen niet langer meer tot uiting in het exploitatieresultaat. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Overige baten en lasten

Dit zijn buitengewone uitgaven en inkomsten welke onvoorzien zijn. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

5.5 Resultaat uit overige posten

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019	Rekening 2018 concept
Resultaat verbonden partijen	0	0	0
Transitiekosten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Dotatie aan reorganisatievoorziening	0	0	-798
Opbouw weerstandsvermogen	0	0	0
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	0
Resultaat overige posten	0	0	-798

Resultaat verbonden partijen

Hieronder wordt het resultaat van Beverweerd Holding B.V. gepresenteerd. Voor de begroting 2019 verwachten wij geen resultaat uit Beverweerd Holding B.V. Deze vennootschap zal worden geliquideerd.

Transitiekosten

Voor 2019 worden er geen transitiekosten voorzien. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Incidentele lasten

Voor 2019 worden er geen incidentele lasten voorzien. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Dotatie reorganisatievoorziening

De dotatie 2018 betreft een dotatie aan de reorganisatievoorziening boventalligen.

Opbouw weerstandsvermogen

Er zijn geen dotaties voor het opbouwen van het weerstandsvermogen opgenomen. Het reeds opgebouwde weerstandsvermogen ultimo 2018 dient als buffer voor het ontmatelings- en liquidatietraject voor Presikhaaf Bedrijven. Bij vaststelling van de jaarrekening 2018 wordt aanbevolen hiermee rekening te houden. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Bijdrage gemeenten overige posten

Vanwege het afdoende weerstandsvermogen per balansdatum ultimo 2018 kan een negatief exploitatieresultaat hieruit gefinancierd worden. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten:

bedragen x € 1.000	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019	Rekening 2018 concept
Bijdragen			
Bijdrage SW (oud)	146	61.300	63.794
Bijdrage SW (oud) op basis van werkgemeente	0	-1.371	-1.581
Bijdrage SW (oud) door niet deelnemende gemeente	-146	-40	-134
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	0
Totaal	0	59.889	62.079
Verdeling naar gemeenten			
Arnhem	0	31.652	32.809
Doesburg	0	1.976	2.049
Duiven	0	2.084	2.160
Lingewaard	0	5.258	5.450
Overbetuwe	0	4.085	4.234
Rheden	0	6.857	7.108
Rozendaal	0	24	25
Westervoort	0	2.635	2.731
Zevenaar (inclusief Rijnwaarden)	0	5.318	5.513
Totaal	0	59.889	62.079

Het formele werkgeverschap van het WSW personeel is per 1 januari 2019 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG), alsmede de salariskosten, personeelsgebonden kosten en de bijdragen ter dekking voor de kosten van de SW-ers. Derhalve voor 2019 op nul begroot.

5.6 Meerjarenraming

Voor de meerjarenramingen gelden dezelfde uitgangspunten als voor de gewijzigde begroting namelijk:

- Presikhaaf Bedrijven kent geen bedrijfsactiviteiten;
- Alle SW-medewerkers hebben een dienstverband bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG);
- Er wordt voorzien in bureaunkosten, kosten voor begeleiding en transitie van de Presikhaaf organisatie.

Een meerjarige begroting van resultaat uit productie, begeleiding en overige posten is daarom niet zinvol, daar deze op nul begroot zouden worden en geen enkele toegevoegde waarde geven aan dit begrotingsdocument. Voor alleen de post bureaunkosten (vallend onder het resultaat uit verloning), vermelden wij een meerjarig perspectief. Deze is afhankelijk van het moment van liquideren, daar er in 2020 mogelijk transitiekosten vergoedingen vanuit het UWV (*Regeling compensatie transitievergoeding treedt in werking met ingang van 1 april 2020*) te verwachten zijn. Wellicht dat hierna (2021) Presikhaaf Bedrijven definitief geliquideerd kan worden.

Resultaat uit verloning

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Bijdrage SW (oud)	0	0	0	0
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0	0
Salariskosten SW	146	0	0	0
Personeelsgebonden kosten SW	0	0	0	0
Wet Werk en Zekerheid	0	0	0	0
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	-146	0	0	0
Bureaunkosten	75	25	25	0
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0
Resultaat uit verloning	-75	-25	-25	0

Het meerjarig negatief resultaat uit verloning kan gefinancierd worden vanuit het huidige weerstandsvermogen.

5.7 Balans

Concept balans 2018 en begrote balans Presikhaaf Bedrijven 2019

<i>bedragen x € 1.000</i>	CONCEPT 31 december 2018	Prognose 31 december 2019
ACTIVA		
Vaste activa		
Financiële vaste activa	73	-
Vlottende activa		
Uitzettingen < 1 jaar:		
- Vorderingen < 1 jaar:	-	-
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	-	-
- Overige uitzettingen	318	-
Liquide middelen	7.574	930
Overlopende activa	1.100	-
	<u>8.991</u>	<u>930</u>
Totaal	9.064	930
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen*)	683	608
Voorzieningen *)	5.509	-
Langlopende schulden	-	-
Vlottende passiva		
Vlottende schulden	2.142	-
Overlopende passiva	<u>730</u>	<u>322</u>
Totaal	9.064	930

In het AB van 6 december 2018 is besloten dat het boventallig ambtelijk personeel na 1 januari 2019 (vooralsnog) in dienst blijft van de GR Presikhaaf Bedrijven (Werkvoorziening Midden-Gelderland). Het streven is om deze groep gezamenlijk met de andere onderdelen – waarvoor de reorganisatievoorziening per 1 januari 2018 is aangelegd - nog voor de zomer alsnog over te hevelen naar MGR SDCG.

Op dit moment betreft dit een groep van 19,92 fte boventallige personen met een ambtelijke aanstelling bij Presikhaaf Bedrijven en een groep van 5, fte die vanuit de gemeente Arnhem een aanstelling heeft als ID-er bij Presikhaaf Bedrijven (financiering hiervan komt volledig voor rekening

van de gemeente Arnhem). Het streven is om de overdracht voor de zomer 2019 alsnog afgerond te hebben.

De voorziening die voor de frictiekosten is getroffen wordt om die reden ook medio 2019 overgeheveld. Deze overdracht van Presikhaaf Bedrijven aan de MGR SDCG is verwerkt in de geprognoseerde balans per 31.12.2019.

CONCEPT

6 Verplichte paragrafen

Artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat in de paragraaf weerstandsvermogen een relatie wordt gelegd tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover Presikhaaf Bedrijven beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op de onderwerpen:

- ◆ weerstandscapaciteit;
- ◆ risico's;
- ◆ beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

Het gewenste eigen vermogen is in de notitie inzake weerstandsvermogen bepaald op 12,5% van het balanstotaal. Dit komt neer op een bedrag van circa € 0,12 miljoen. Het weerstandsvermogen is bedoeld om in moeilijke tijden eventuele exploitatieverliezen te kunnen opvangen.

Gelet op de transitie van Presikhaaf Bedrijven is de notie en drempelpercentage van ad. 12,5% achterhaald en niet langer relevant. Het weerstandsvermogen bevat ultimo 2019 genoeg buffer om van hieruit de transitie en aanstaande liquidatieproces mee te bekostigen. Onvoorziene exploitatieverliezen worden niet verwacht.

Het wordt aanbevolen bij het vaststellen van de jaarrekening 2018 de hoogte van het gewenste weerstandsvermogen vast te stellen of een aanzet daartoe te geven, als buffer voor komend liquidatieproces, danwel een bestemmingsreserve te vormen indien hiertoe aanleiding voor is.

Risico's

Zie hoofdstuk 4 voor risico's op hoofdlijnen.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's

Uitgaande van het resultaat over 2019 zoals is opgenomen in de programmabegroting, is het gewenste eigen vermogen ultimo 2018 aanwezig.

Rentevisie

Voor het jaar 2019 gaan wij uit dat er voldoende liquide middelen zijn zodat er geen leningen hoeven te worden aangetrokken. De wet 'Schatkistbankieren' heeft geen invloed op onze financiering, de post liquide middelen wordt wel ondergebracht bij Schatkistbankieren.

Verbonden partijen

In het kader van de primaire doelstelling heeft Presikhaaf Bedrijven een nog de volgende rechtspersonen waarin activiteiten vanuit deze doelstelling zijn ondergebracht. Dit betreft Beverweerd Holding B.V., Stichting Motivatie, en Stichting Personeel Presikhaaf.

Beverweerd Holding B.V. heeft op haar beurt deelneming in B.V. Tuincentra Presikhaaf. In beide vennootschappen zijn geen activiteiten ondergebracht en zullen in 2019 geliquideerd worden.

Stichting Personeel Presikhaaf had tot doel het in dienst nemen van niet-SW-personeel. Hierin bevinden zich per 1 januari 2019 nog 4,0 fte boventalligen en verder geen activiteiten.

Stichting Motivatie verloonde personen uit de Participatiewet voor inzet op interne projecten en opdrachten. Hierin vinden sinds 2018 geen activiteiten plaats.

De twee de stichtingen zijn niet opgenomen in de resultaten van Presikhaaf Bedrijven aangezien er geen kapitaalbelang is. Presikhaaf Bedrijven zal de verbonden partijen adequaat financieren.

Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld

De begroting van Presikhaaf Bedrijven is conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de wijze waarop de deelnemende gemeenten in hun begrotingen de bijdrage aan Presikhaaf Bedrijven moeten opnemen.

Overzicht Taakvelden Euro x 1.000	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2019 gewijzigd	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
LASTEN						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.8 Overige baten en lasten	2.613	1.730	75	25	25	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten						
6. Sociaal domein						
6.5 Arbeidsparticipatie	61.509	62.003	146	-	-	-
Totaal Lasten	64.122	63.733	221	25	25	-
BATEN						
0. Bestuur en ondersteuning						
0.8 Overige baten en lasten	222	143	146	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	106	-	75	25	25	
6. Sociaal domein						
6.5 Arbeidsparticipatie	63.794	63.590	-	-	-	-
Totaal Baten	64.122	63.733	221	25	25	-

Een korte toelichting voor de administratieve verwerking:

“Bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen moeten als directe lasten op de taakvelden worden geboekt. De bijdragen worden aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij de gemeenschappelijke regelingen verwerkt zonder afsplitsing van de overhead naar het taakveld Overhead. Aan de lastenkant bij de gemeenschappelijke regelingen vindt afsplitsing van de overhead op het taakveld Overhead wel plaats”.

Presikhaaf Bedrijven

Begroting 2020

Arnhem, 25 april 2019

Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	BESCHRIJVING PRESIKHAAF BEDRIJVEN ONDERDELEN	4
3	PERSONEEL	5
4	RISICO'S	6
5	BEGROTING	7
5.1	PROGRAMMABEGROTING PRESIKHAAF BEDRIJVEN	7
5.2	RESULTAAT UIT PRODUCTIE	8
5.3	RESULTAAT UIT BEGELEIDING	8
5.4	RESULTAAT UIT VERLONING	9
5.5	RESULTAAT UIT OVERIGE POSTEN	10
5.6	MEERJARENRAMING.....	12
5.7	BALANS.....	13
6	VERPLICHTE PARAGRAFEN	14

Inleiding

Nadat de bedrijfsactiviteiten per 1 januari 2018 zijn overgedragen aan Scalabor B.V., is het formele werkgeverschap van het WSW personeel per 1 januari 2019 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG).

Uit de reorganisatie 2017 is sinds 1 januari 2018 sprake van een groep boventallige ambtenaren en niet ambtelijke medewerkers (SPP-ers). Hiervoor is een voorziening in 2018 getroffen. Vanuit deze voorziening worden hoofdzakelijk de salariskosten, kosten voor de 'van-werk-naar-werk' trajecten, frictie- en disruptie kosten betaald.

Voor 1 januari 2020 zal de groep boventallige ambtenaren en niet ambtelijke medewerkers (SPP-ers) met bijbehorende voorziening, evenals het personeel met een ID aanstelling aan de MGR SDCG worden overgedragen. Dit zal een derde stap worden in het ontmantelingsproces van Presikhaaf Bedrijven. Dit komt in deze begroting tot uiting.

De onderverdeling is daarmee als volgt:

- Productie, vervallen per 1 januari 2018;
- Begeleiding, vervallen per 1 januari 2018;
- Verloning; **deels** vervallen per 1 januari 2019;
- Overig, vervallen per 1 januari 2019.

In hoofdstuk 2 en 5 zullen we deze onderdelen toelichten.

Aandachtspunten in deze begroting:

- Begrotingsresultaat
De begroting 2020 is financieel *niet* sluitend vanwege het ontbreken van een dekkingsbijdrage door de betalende gemeenten, zoals tot en met 2018 gebruikelijk was. Net zo als het begrotingsjaar 2019 vindt ook dit begrotingsjaar een trendbreuk plaats qua financiering. In de begroting 2020 wordt eveneens gebruik gemaakt van het weerstandsvermogen ultimo 2019. Door dit weerstandvermogen aan te wenden als dekking voor het begrotingsresultaat wordt voortborduurde op de afbouw van het financieel weerstandsvermogen in het kader van de transitie en liquidatie van Presikhaaf Bedrijven, waarvoor het weerstandsvermogen ook bedoeld is.
- Verloningsresultaat
Door de overdracht van het formele werkgeverschap maakt dit resultaat geen deel meer uit van het resultaat van deze begroting. Alleen de bureaunkosten maken in het begrotingsjaar 2020 nog onderdeel uit van dit resultaat.
- Weerstandsvermogen
Presikhaaf Bedrijven heeft nog een beperkt weerstandsvermogen, dit is ondermeer noodzakelijk om de transitie en aanstaande liquidatie van PHB mee te kunnen financieren.
- Risico's
Momenteel zit Presikhaaf Bedrijven in de transitiefase. Nu bekende globale risico's worden in hoofdstuk 4 toegelicht.
- Begroting en meerjarenraming
In hoofdstuk 5 vindt u de financiële begroting, inclusief de meerjarenraming en toelichtingen.
- Verplichte paragrafen
In dit hoofdstuk 6 vindt u o.a. meer informatie over de weerstandscapaciteit en financiering.

2 Beschrijving Presikhaaf Bedrijven onderdelen

In dit hoofdstuk vindt u een toelichting op de bundeling van activiteiten in de vier onderdelen, namelijk:

- A. *Productie*
- B. *Begeleiding*
- C. *Verloning*
- D. *Overig*

De begroting 2020 is financieel niet sluitend. Het geraamde tekort van 25k. (zijnde de bureaunkosten die niet worden doorbelast aan de gemeenten) wordt opgevangen door het huidige weerstandsvermogen. In de begroting is rekening gehouden met de afbouw van het financieel weerstandsvermogen.

Beschrijving van de onderdelen

A. Productie

De bedrijfsactiviteiten zijn overgedragen aan Scalabor en het formele werkgeverschap is overgedragen aan MGR SDCG. Presikhaaf Bedrijven heeft hiervoor geen eigen faciliteiten en personeel meer. Dit betekent dat alle SW-medewerkers uit dienst zijn bij Presikhaaf Bedrijven. De hiermee samenhangende kosten en opbrengsten zijn voor Scalabor en MGR SDCG.

Deze activiteit is voor het begrotingsjaar 2020 *niet* meer van toepassing.

B. Begeleiding

De begeleiding van SW-medewerkers is overgedragen aan Scalabor zonder dat hiervoor door Presikhaaf Bedrijven een vergoeding wordt betaald.

Deze activiteit is voor het begrotingsjaar 2020 *niet* meer van toepassing.

C. Verloning

Presikhaaf Bedrijven kent in 2020 nog bureaunkosten, dit zijn de kosten van de ondersteunende Presikhaaf organisatie voor transitie- en liquidatieproces.

D. Overig

In dit onderdeel worden eventueel de transitie- en frictiekosten verantwoord. Zoals aangegeven zijn deze voor het begrotingsjaar 2020 op nihil begroot.

3 Personeel

Eind 2017 is voor de reguliere bezetting een reorganisatie doorgevoerd. Medewerkers die niet zijn geplaatst zijn boventallig verklaard of inmiddels uit dienst. De kosten hiervan zijn opgenomen in een voorziening, waarvan de last is opgenomen in de jaarrekening 2017 en 2018. Presikhaaf Bedrijven draagt zorg voor de afwikkeling hiervan.

Alle reguliere medewerkers die bij de reorganisatie zijn geplaatst, zijn begin 2018 overgegaan naar Scalabor. Alle personen afkomstig uit de Participatiewet die werkten bij Presikhaaf Bedrijven zijn overgegaan naar Scalabor. De SW-medewerkers met een dienstverband bij Presikhaaf Bedrijven zijn qua activiteiten overgegaan naar Scalabor. Het formele werkgeverschap van het WSW personeel is per 1 januari 2019 overgegaan naar MGR SDCG.

Het boventallig ambtelijk personeel, het personeel in dienst bij Stichting Personeel Presikhaaf en het personeel met een ID aanstelling bij de GR Presikhaaf zullen voor 1 januari 2020 worden overgedragen aan MGR SDCG.

4 Risico's

Hieronder wordt ingegaan op latente risico's.

Voldoende weerstandvermogen

Mocht onverlet de geraamde bureaunkosten over 2020 hoger uitvallen dan voorzien, kan het risico van onvoorziene kosten worden opgevangen vanwege het huidige weerstandvermogen.

CONCEPT

5 Begroting

In dit hoofdstuk wordt u geïnformeerd over begrote resultaten van Presikhaaf Bedrijven.

5.1 Programmabegroting Presikhaaf Bedrijven

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019
Resultaat uit productie (<i>vervallen</i>)	0	0	0
Resultaat uit begeleiding (<i>vervallen</i>)	0	0	0
Resultaat uit verloning	-25	-75	0
Resultaat uit overige posten	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-25	-75	0
Personeelsgegevens			
SW-werknemers in fte	0,0	0,0	1.922,8
SW-werknemers in AJ	0,0	0,0	2.001,4
Werknemers BW in fte	0,0	0,0	38,4
Werknemers BW in AJ	0,0	0,0	41,0
Reguliere werknemers in fte	0,0	0,0	0,0

De exploitatiebegroting 2020 is financieel *niet* sluitend, tegenover de begrote uitgaven staan namelijk *geen* begrote inkomsten meer. De financiering geschiedt van uit het weerstandsvermogen, welke ruim voldoende is qua buffer om een negatief (begroot) exploitatieresultaat van 2020 op te vangen.

5.2 Resultaat uit productie

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019
Bruto opbrengst incl. mutatie OHW	0	0	0
Materiaal verbruik + uitbesteed werk	0	0	0
Netto Opbrengst	0	0	0
Netto Opbrengst percentage	0%	0%	0%
Overige opbrengsten	0	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	0	0	0
Lasten			
Salariskosten regulier personeel	0	0	0
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0
Overige personeelskosten	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0
Financiële baten en lasten	0	0	0
Overige bedrijfskosten	0	0	0
Totaal lasten	0	0	0
Opbrengsten - Lasten	0	0	0
Bijdrage gemeenten instandhouding werkplekken	0	0	0
Resultaat uit productie	0	0	0

Alle bedrijfsactiviteiten zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Scalabor B.V. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatieresultaat uit productie. De kosten voor de resterende organisatie van Presikhaaf (bureaunkosten) zijn opgenomen in het resultaat uit verloning.

5.3 Resultaat uit begeleiding

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019
Kosten begeleiding	0	0	0
Bijdrage begeleiding door gemeenten	0	0	0
Resultaat uit begeleiding	0	0	0

Voor dit resultaat geldt dat de begeleiding van SW-medewerkers, naar en op een passende werkplek, eveneens per 1 januari 2018 is overgedragen aan Scalabor B.V. Het formele werkgeverschap is per 1 januari 2019 overgedragen aan de MGR SDCG. Hierdoor is er geen sprake van enig exploitatie-resultaat uit begeleiding.

5.4 Resultaat uit verloning

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019
Bijdrage SW (oud)	0	0	61.300
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0
Salariskosten SW	0	146	58.032
Personeelsgebonden kosten SW	0	0	1.754
Wet Werk en Zekerheid	0	0	0
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	0	-146	-139
Bureaunkosten	25	75	152
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	0	0	1.501
Overige baten en lasten	0	0	0
Resultaat uit verloning	-25	-75	0

Algemeen

Het formele werkgeverschap van het WSW personeel is per 1 januari 2019 en het personeel met een ID aanstelling per 1 januari 2020 wordt overgedragen aan de MGR SDCG, alsmede de salariskosten, personeelsgebonden kosten en de bijdragen ter dekking voor de kosten van de SW-ers/ID-ers.

Bijdrage SW (oud)

Vanwege overdracht van het formele werkgeverschap per 1 januari 2019 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven de bijdrage voor de kosten van de SW-ers. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Detacheringsvergoeding doelgroep

Sinds 1 januari 2018 niet meer van toepassing, vanwege de overdracht van alle bedrijfsactiviteiten aan Scalabor B.V. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Salariskosten SW

Vanwege overdracht van het formele werkgeverschap per 1 januari 2019 en het personeel met een ID aanstelling per 1 januari 2020 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven de salariskosten van de SW-ers en ID-ers. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Personeelsgebonden kosten SW

Vanwege overdracht van het formele werkgeverschap per 1 januari 2019 vervalt voor Presikhaaf Bedrijven de personeelsgebonden kosten van de SW-ers. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Wet Werk en Zekerheid

Sinds 2018 niet meer van toepassing vanwege de effectuering van nieuwe wetgeving. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Meeropbrengsten voormalige ID –banen

Het personeel met een ID aanstelling per 1 januari 2020 wordt overgedragen aan de MGR SDCG Voor een groep van personen die vanuit de gemeente Arnhem een aanstelling heeft als ID-er bij MGR

SDCG komt de financiering hiervan volledig voor rekening van de gemeente Arnhem. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Bureaunkosten

Dit zijn voornamelijk management, advies, accountants en juridische kosten van de resterende Presikhaaf organisatie voor begeleiding van de boventalligen en ID-ers en voorbereiding op afwikkeling en overdracht naar de MGR SDCG en liquidatie van Presikhaaf Bedrijven c.s.

Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen

Daar de verloning van boventalligen en ID-ers in 2019 zijn overgedragen aan de MGR SDCG komen deze kosten niet langer meer tot uiting in het exploitatieresultaat. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Overige baten en lasten

Dit zijn buitengewone uitgaven en inkomsten welke onvoorzien zijn. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

5.5 Resultaat uit overige posten

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019
Resultaat verbonden partijen	0	0	0
Transitiekosten	0	0	0
Incidentele lasten	0	0	0
Dotatie aan reorganisatievoorziening	0	0	0
Opbouw weerstandsvermogen	0	0	0
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	0
Resultaat overige posten	0	0	0

Resultaat verbonden partijen

Hieronder wordt het resultaat van Beverweerd Holding B.V. gepresenteerd. Voor de begroting 2020 verwachten wij geen resultaat daar de vennootschap in 2019 zal zijn geliquideerd.

Transitiekosten

Voor 2020 worden er geen transitiekosten voorzien. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Incidentele lasten

Voor 2020 worden er geen incidentele lasten voorzien. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Dotatie reorganisatievoorziening

Voor 2020 worden er geen dotatie voorzien. Derhalve voor 2020 op nul begroot

Opbouw weerstandsvermogen

Er zijn geen dotaties voor het opbouwen van het weerstandvermogen opgenomen. Het reeds opgebouwde weerstandsvermogen ultimo 2019 dient als buffer voor het ontmantelings- en liquidatietraject voor Presikhaaf Bedrijven. Bij vaststelling van de jaarrekening 2018 wordt aanbevolen hiermee rekening te houden. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Bijdrage gemeenten overige posten

Vanwege het afdoende weerstandvermogen per balansdatum ultimo 2019 kan een negatief exploitatieresultaat hieruit gefinancierd worden. Derhalve voor 2020 op nul begroot.

Overzicht bijdragen deelnemende gemeenten:

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2019 wijziging	Begroting 2019
Bijdragen			
Bijdrage SW (oud)	0	146	61.300
Bijdrage SW (oud) op basis van werkgemeente	0	0	-1.371
Bijdrage SW (oud) door niet deelnemende gemeente	0	-146	-40
Bijdrage gemeenten overige posten	0	0	0
Totaal	0	0	59.889
Verdeling naar gemeenten			
Arnhem	0	0	31.652
Doesburg	0	0	1.976
Duiven	0	0	2.084
Lingewaard	0	0	5.258
Overbetuwe	0	0	4.085
Rheden	0	0	6.857
Rozendaal	0	0	24
Westervoort	0	0	2.635
Zevenaar (inclusief Rijnwaarden)	0	0	5.318
Totaal	0	0	59.889

Het formele werkgeverschap van het WSW personeel is per 1 januari 2019 en het personeel met een ID aanstelling wordt per 1 januari 2020 overgedragen aan de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG), alsmede de salariskosten, personeelsgebonden kosten en de bijdragen ter dekking voor de kosten van de SW-ers.

Derhalve voor 2020 op nul begroot.

5.6 Meerjarenraming

Voor de meerjarenramingen gelden dezelfde uitgangspunten als voor de gewijzigde begroting namelijk:

- Presikhaaf Bedrijven kent geen bedrijfsactiviteiten;
- Alle SW-medewerkers hebben een dienstverband bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG);
- Het boventallig ambtelijk personeel en het personeel in dienst bij Stichting Personeel Presikhaaf en het personeel met een ID aanstelling bij de GR Presikhaaf zullen voor 1 januari 2020 worden overgedragen aan Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG);
- Er wordt voorzien in bureaunkosten, kosten voor begeleiding en transitie van de Presikhaaf organisatie.

Een meerjarige begroting van resultaat uit productie, begeleiding en overige posten is daarom niet zinvol, daar deze op nul begroot zouden worden en geen enkele toegevoegde waarde geven aan dit begrotingsdocument. Voor alleen de post bureaunkosten (vallend onder het resultaat uit verloning), vermelden wij een meerjarig perspectief. Deze is afhankelijk van het moment van liquideren, daar er in 2020 mogelijk transitiekosten vergoedingen vanuit het UWV (*Regeling compensatie transitievergoeding treedt in werking met ingang van 1 april 2020*) te verwachten zijn. Wellicht dat hierna (2021) Presikhaaf Bedrijven definitief geliquideerd kan worden.

Resultaat uit verloning

<i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage SW (oud)	0	0	0	0
Detacheringsvergoeding doelgroep	0	0	0	0
Salariskosten SW	0	0	0	0
Personeelsgebonden kosten SW	0	0	0	0
Wet Werk en Zekerheid	0	0	0	0
Meeropbrengsten voormalige ID -banen	0	0	0	0
Bureaunkosten	25	25	0	0
Kosten uitbesteding administratie en verplichtingen	0	0	0	0
Overige baten en lasten	0	0	0	0
Resultaat uit verloning	-25	-25	0	0

Het meerjarig negatief resultaat uit verloning kan gefinancierd worden vanuit het huidige weerstandsvermogen.

5.7 Balans

Begrote balans Presikhaaf Bedrijven

	Prognose 31 december 2019	Prognose 31 december 2020
<i>bedragen x € 1.000</i>		
ACTIVA		
Vaste activa		
Financiële vaste activa	-	-
Vlottende activa		
Uitzettingen < 1 jaar:		
- Vorderingen < 1 jaar:	-	-
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	-	-
- Overige uitzettingen	-	-
Liquide middelen	930	905
Overlopende activa	-	-
	<u>930</u>	<u>905</u>
Totaal	930	905
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen*)	608	583
Voorzieningen	-	-
Langlopende schulden	-	-
Vlottende passiva		
Vlottende schulden	-	-
Overlopende passiva	<u>322</u>	<u>322</u>
Totaal	930	905

De bekostiging van de begrote bureaunkosten geschiedt middels het Eigen Vermogen.

6 Verplichte paragrafen

Artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat in de paragraaf weerstandsvermogen een relatie wordt gelegd tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover Presikhaaf Bedrijven beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op de onderwerpen:

- ♦ weerstandscapaciteit;
- ♦ risico's;
- ♦ beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

Het gewenste eigen vermogen is in de notitie inzake weerstandsvermogen bepaald op 12,5% van het balanstotaal. Dit komt neer op een bedrag van circa € 0,12 miljoen. Het weerstandsvermogen is bedoeld om in moeilijke tijden eventuele exploitatieverliezen te kunnen opvangen.

Gelet op de transitie van Presikhaaf Bedrijven is de notie en drempelpercentage van ad. 12,5% achterhaald en niet langer relevant. Het weerstandsvermogen bevat ultimo 2020 genoeg buffer om van hieruit de transitie en aanstaande liquidatieproces mee te bekostigen. Onvoorziene exploitatieverliezen worden niet verwacht.

Risico's

Zie hoofdstuk 4 voor risico's op hoofdlijnen.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit en de risico's

Uitgaande van het resultaat over 2020 zoals is opgenomen in de programmabegroting, is het gewenste eigen vermogen ultimo 2019 aanwezig.

Rentevisie

Voor het jaar 2020 gaan wij uit dat er voldoende liquide middelen zijn zodat er geen leningen hoeven te worden aangetrokken. De wet 'Schatkistbankieren' heeft geen invloed op onze financiering, de post liquide middelen wordt wel ondergebracht bij Schatkistbankieren.

Verbonden partijen

In het kader van de primaire doelstelling heeft Presikhaaf Bedrijven een nog de volgende rechtspersonen waarin activiteiten vanuit deze doelstelling zijn ondergebracht. Dit betreft Stichting Motivatie en Stichting Personeel Presikhaaf.

Beverweerd Holding B.V. heeft op haar beurt deelneming in B.V. Tuincentra Presikhaaf. In beide vennootschappen zijn geen activiteiten ondergebracht en zullen in 2019 geliquideerd worden.

Stichting Personeel Presikhaaf had tot doel het in dienst nemen van niet-SW-personeel. Eventuele boventalligen zullen voor 1 januari 2020 overgedragen worden aan de MGR SDCG. Er vinden geen activiteiten plaats.

Stichting Motivatie verloonde personen uit de Participatiewet voor inzet op interne projecten en opdrachten. Hierin vinden sinds 2018 geen activiteiten plaats.

De twee de stichtingen zijn niet opgenomen in de resultaten van Presikhaaf Bedrijven aangezien er geen kapitaalbelang is.

Presikhaaf Bedrijven zal de verbonden partijen adequaat blijven financieren zolang noodzakelijk, echter vanwege de ontmanteling zullen er geen activiteiten meer plaatsvinden en dus ook amper kosten hiervoor worden gemaakt.

Overzicht geraamde lasten en baten per taakveld

De begroting van Presikhaaf Bedrijven is conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de wijze waarop de deelnemende gemeenten in hun begrotingen de bijdrage aan Presikhaaf Bedrijven moeten opnemen.

Overzicht Taakvelden Euro x 1.000	Begroting 2019	Begroting 2019 gewijzigd	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
LASTEN					
0. Bestuur en ondersteuning					
0.8 Overige baten en lasten	1.730	75	25	25	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten					
6. Sociaal domein					
6.5 Arbeidsparticipatie	62.003	146	-	-	-
Totaal Lasten	63.733	221	25	25	-
BATEN					
0. Bestuur en ondersteuning					
0.8 Overige baten en lasten	143	146	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	75	25	25	
6. Sociaal domein					
6.5 Arbeidsparticipatie	63.590	-	-	-	-
Totaal Baten	63.733	221	25	25	-

Een korte toelichting voor de administratieve verwerking:

“Bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen moeten als directe lasten op de taakvelden worden geboekt. De bijdragen worden aan de lastenkant bij gemeenten en batenkant bij de gemeenschappelijke regelingen verwerkt zonder afsplitsing van de overhead naar het taakveld Overhead. Aan de lastenkant bij de gemeenschappelijke regelingen vindt afsplitsing van de overhead op het taakveld Overhead wel plaats”.

*Z0343F367F

1 *

Presikhaaf Bedrijven
t.a.v. de heer W.G.R.J. van der Linden
Postbus 9038
6800 EX ARNHEM

datum 4 juli 2019
zaaknummer Z/19/331124 /UIT/19/899697
onderwerp Conceptgevoelen raad over jaarstukken 2018, gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020
contactpersoon Evert Breman

Geachte heer van der Linden,

Inleiding

In uw brief van 25 april 2019 vraagt u de gemeenteraad van Zevenaar om - voor 4 juli 2019 - zijn gevoelens over de jaarstukken 2018, de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 kenbaar te maken aan Presikhaaf Bedrijven. De raad van de gemeente Zevenaar heeft deze documenten behandeld in de raadsvergadering van 3 juli 2019 en geeft met deze brief zijn gevoelens weer.

Gevoelen raad

- Jaarrekening 2018:

- De raad gaat akkoord met het voorstel om een dotatie van € 798.000 toe te voegen aan de reorganisatievoorziening;
- De raad kan instemmen met de jaarrekening 2018.

- Gewijzigde conceptbegroting 2019 en conceptbegroting 2020:

- De raad kan instemmen met de gewijzigde conceptbegroting 2019 en de conceptbegroting 2020 en de daarin geschetste ontwikkelingen en het weergegeven financieel beleid.

Vragen

Als u vragen heeft over de inhoud van deze brief dan kunt u hierover contact opnemen met Evert Breman, beleidsadviseur bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling. Zijn telefoonnummer is 0316 - 595237, zijn e-mailadres is e.breman@zevenaar.nl

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Michel Tromp
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Van: Kinderboerderij Zevenaar <kinderboerderijzevenaar@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 16 april 2019 17:33
Aan: Griffie Zevenaar
Onderwerp: Update kinderboerderij Rosorum Zevenaar - uitnodiging Lentefeest

Geachte leden van de gemeenteraad, geacht college, geachte leden van de commissie samenleving,

Het is lange tijd stil geweest rondom Kinderboerderij Rosorum Zevenaar.
In de vergadering van de commissie samenleving van 12 februari j.l. werd door Sociaal Zevenaar hier al een vraag over gesteld.
Wethouder mevrouw Van Loon heeft naar aanleiding van de gestelde vraag reeds een toelichting gegeven op de huidige situatie.
Graag geven wij u vanuit het bestuur en de vrijwilligers van Kinderboerderij Rosorum een update over de stand van zaken.

Eind december 2017 is het onderzoeksrapport door bureau OrgID gepresenteerd aan de vorige gemeenteraad.
In het raadsvoorstel van 19 december 2017 is o.a. het realiseren van een actueel beleidskader ten aanzien van natuur- en milieu educatie
doorgeschoven naar de huidig college en huidige raad, net als alle besluitvorming met betrekking tot een toekomstige andere invulling of vorm van
natuur- en milieu educatie en/of de kinderboerderij.

Wij als bestuur van Kinderboerderij Rosorum hebben begin mei 2018 op eigen verzoek een gesprek gehad met dhr Van de Beek (beleidsmedewerker van de gemeente Zevenaar.) In dit gesprek hebben wij verzocht de dialoog met NME en gemeente op te pakken ten aanzien van het OrgID-rapport. Ook hebben wij gevraagd naar de stand van zaken omtrent het actualiseren van het beleidskader ten aanzien van natuur- en milieu educatie. Vanwege de gemeentelijke herindeling begin 2018 waren deze onderwerpen niet de hoogste prioriteit. Ons is toen gevraagd nog even geduld te hebben.
In september en begin oktober heeft het bestuur wederom contact gezocht met de gemeente Zevenaar met dezelfde vragen. Ons werd daarna medegedeeld dat het college op 23 oktober 2018 het rapport en de bijbehorende aanbevelingen zou bespreken en hun standpunten/vervolgstappen zouden gaan bepalen. Vervolgens hebben wij op 30 november 2018 een uitnodiging ontvangen om eind december met wethouders mevrouw Van Loon en de heer Van Dellen in gesprek te gaan. Dit gesprek heeft op 24 januari j.l. plaatsgevonden.

In dit gesprek werd ons medegedeeld dat het onmogelijk is om tot een koppeling te komen tussen de Dienst NME en kinderboerderij Rosorum. Dit omdat de Dienst NME een gemeentelijke afdeling is. Het onderzoeksrapport van OrgID is daarom grotendeels 'niet van toepassing' en wordt verder niet gebruikt. Wij respecteren uiteraard de keuze van het huidige college om de Dienst NME in de huidige vorm in stand te laten. We vinden het wel een gemiste kans om tot een uniek NME centrum te komen. Graag verwijzen wij naar de tekst die wij op dinsdag 12 december 2017 in de vergadering van de commissie samenleving hebben voorgelezen over het rapport (deze kunt u onderaan deze mail vinden.) Het standpunt van het college dat wij geen onderdeel uitmaken van de gemeentelijke organisatie, willen wij graag aanvullen met ons standpunt dat wij wél deel uitmaken van de gemeenschap; wij zijn van en voor de gemeenschap van de gemeente Zevenaar. Ook zijn wij van mening dat wij kunnen aansluiten op de doelstellingen en ambities van de gemeente als het gaat om duurzaamheid, participatie, recreatie en (natuur- en milieu) educatie.

Ons is door beide wethouders gevraagd om onze toekomstvisie verder vorm te geven. Op basis hiervan zullen er verdere gesprekken volgen met de gemeente Zevenaar.
Wij hebben wel aangegeven dat wij graag de ambitie van de gemeente aangaande natuur- en milieu educatie vernemen, zodat wij hier op in kunnen haken.
Het bestuur heeft zichzelf hierop de opdracht gegeven om tot een uitgewerkte toekomstvisie te komen. Omdat wij van en voor de gemeenschap van de gemeente Zevenaar zijn, hebben wij alle bezoekers van Kinderboerderij Rosorum gevraagd input te geven middels een [enquête die tot eind april online staat](#). Op basis van deze input gaan wij onze missie, (toekomst)visie en strategie verder uitwerken en bespreken met het gemeentebestuur.

Los van de toekomstvisie zijn wij uiteraard nog altijd bezig met het vergaren van sponsorgelden. De jaarlijkse subsidie vanuit de gemeente is zeer welkom, echter nog altijd niet voldoende om de exploitatie rond te krijgen. We hebben hiervoor recent een nieuw sponsorprogramma opgezet: De Vrienden van de Kinderboerderij. Ook is het voor een ieder die ons een warm hart toedraagt nu mogelijk om heel eenvoudig en veilig een donatie via iDeal te doen. Meer hierover kunt u lezen op [onze website](#). U bent natuurlijk van harte uitgenodigd om ons ook via deze weg een warm hart toe te dragen.

Wij hopen u met dit schrijven een korte doch volledige update te hebben gegeven. Mocht u behoefte hebben aan een nadere toelichting op bovenstaand schrijven of bepaalde onderwerpen die behandeld zijn in onze update, dan staan wij u graag te woord. Ook willen wij van deze gelegenheid gebruik maken om u uit te nodigen voor het **Lentefeest op maandag 22 april tussen 14:00 en 16:30 uur**. Dan zal er op de kinderboerderij in paassferen de lente worden gevierd.

Hartelijke groet,

Bestuur Kinderboerderij Rosorum Zevenaar
Mevrouw M.T. de Both
Mevrouw M.C. Rouwen-Streutgers
Mevrouw A.A. Roelofs-Kleintjes
De heer M. van 't Hof

Bijlage:
Inspreker bestuur Kinderboerderij Rosorum (de heer M. van 't Hof) op 12 december 2017 Commissie Samenleving

Geachte leden van de gemeenteraad, geacht college,

het bestuur van de kinderboerderij komt vanavond géén noodklok luiden.
Ook komen wij vanavond niet vragen of u ons meer financiële middelen ter beschikking wilt stellen.
Vanavond niet...

U heeft allen kennis genomen van de onderzoeksrapportage van de heer Jansen van Org-Id.
Wij vonden het heel waardevol dat we als bestuur van de kinderboerderij hebben mogen bijdragen aan de totstandkoming van deze rapportage.
Voor deze mogelijkheid willen wij de wethouder, de gemeenteraad en ook de heer Jansen hartelijk danken.

Ook zijn wij erg blij met het rapport zoals het er ligt en het raadsvoorstel dat vanavond wordt besproken. We willen dan ook uitspreken dat wij als bestuur volledig achter de inhoud en vorm van het rapport staan.

In het rapport is de focus van het toekennen van subsidie, om een door heel Zevenaar geliefde voorziening in stand te houden, verlegd naar wat deze voorziening zou moeten of beter gezegd zou kunnen inhouden.

Ik heb geleerd dat in principe alles kán, als je maar wilt. Maar dan moet je wel weten wát je wilt. Een (actueel) beleidskader ontbreekt momenteel als het gaat om natuur en milieueducatie.

En dat is een kans. Een hele mooie kans, om in januari gelijk door te pakken. Een kans om ambitie te tonen en hierop beleidsdoelen te formuleren. Doelen die thema's in zich dragen als duurzaamheid, participatie, recreatie, en natuur- en milieu educatie.

En waarom niet gelijk groter denken, niet extrapoleren vanuit hier en nu, maar buiten de bestaande paden gaan. Want als je gaat doen wat je deed, dan ga je krijgen wat je kreeg.

En als ik even groot mag denken, dan vul ik optie 3 even in op het Landgoed, waar dan een uniek NME-centrum gerealiseerd wordt. Een duurzaam NME centrum, met hele duidelijke historische roots. Waar jong en oud kan leren over duurzame voedselproductie, over waarom het voorkomen van voedselverspilling zo belangrijk is en hoe je gezond kunt (leren) leven. Het kan een unieke trekker voor het centrum worden, een extra motivatie voor de bezoeker van de toekomstige outlet, om toch even het centrum in te gaan; want er is echt iets te beleven.

Wij hebben niet de intentie om vanavond optie 3 met invulling op het landgoed aan u te slijten. Wij spreken de hoop en de verwachting uit dat de discussie straks, en in de tijd die nog komen gaat, niet verzand in hoeveel het mag gaan kosten.

Geld is een middel, geen doel. Eerst het wat; eerst de ambitie. Dan het hoe. En als we ons allemaal sterk maken voor de ambitie, gaan we met elkaar het 'hoe' voor elkaar krijgen. Samen.

Ellen Hondelink

Van: Griffie Zevenaar
Aan: Griffie Zevenaar
Onderwerp: Filmhuis Zevenaar versus Movie Unlimited Zevenaar
Bijlagen: scan0164.pdf; scan0165.pdf; scan0166.pdf; scan0167.pdf; scan0168.pdf; scan0169.pdf; scan0170.pdf; scan0171.pdf; scan0172.pdf

Van: Movie Unlimited
Verzonden: zondag 26 mei 2019 15:36
Aan: Griffie Zevenaar
CC: Movie Unlimited
Onderwerp: Filmhuis Zevenaar versus Movie Unlimited Zevenaar

Geachte mevr. Hondelink-Rinsma,

Onderstaand treft u een brief en de nodige bescheiden (zie bijlage) van mij aan de Gemeenteraad van Zevenaar aan. Wilt u voor mij regelen dat alle gemeenteraadsleden hier een exemplaar van ontvangen? Graag nog even een reactie hierop!

Met vriendelijke groet,

Aan de leden van de Gemeenteraad Zevenaar

In de commissievergadering van 21 mei jl. heb ik mijn zorgen uitgesproken over de (toekomstige) filmprogrammering van het Filmhuis Zevenaar. Voor alle duidelijkheid: ik heb niets tegen het filmhuis vermits zij zich houdt aan haar statutaire doelstelling: “het organiseren van openbare filmvoorstellingen van overwegend films die in principe niet de aandacht krijgen in de bioscoop die ze verdienen en/of films die niet behoren tot de commerciële films, welke worden vertoond in commerciële bioscopen”. Naar mijn mening kan “bij een goede programmering” een Filmhuis zeker een goede aanvulling op een commerciële bioscoop zijn.

Helaas blijkt (en zeker de laatste jaren) dat het Filmhuis Zevenaar steeds vaker films vertoont die niets, maar dan ook helemaal niets, met filmhuisfilms te maken hebben. U kunt daarbij denken aan alle kinderfilms (niet zijnde educatieve films) en commerciële films,zoals bijvoorbeeld maar niet beperkt tot: Doris;Johnny Enlish; Bridget Jones enz. Deze films zijn zeker “geen aanvulling op het bestaande filmaanbod”. Met het Filmhuis Zevenaar zijn een aantal gesprekken geweest om hier voor de toekomst blijvende afspraken over te maken. Natuurlijk zijn er jaarlijks altijd wel (op één hand te tellen) films die zowel voor het Filmhuis als voor Movie Unlimited geschikt zijn. Dit hoeft echter geen enkel beletsel te zijn om duidelijke afspraken t.a.v. de programmering te maken. Een enkele uitzondering kan daarvoor geen belemmering zijn! Het Filmhuis Zevenaar wil zich echter niet binden aan duidelijke afspraken hieromtrent. Het Filmhuis is van mening dat zij kinderfilms en commerciële films (eventueel in de “second run”) moet kunnen blijven vertonen. Onder het laatste wordt (in dit geval) verstaan: commerciële films vertonen die bij een commerciële bioscoop “uitgedraaid” zijn. Voor ons is dit onaanvaardbaar. Het Filmhuis Zevenaar ontvangt van de gemeente Zevenaar subsidie en werkt uitsluitend met vrijwilligers. Van eerlijke concurrentie is derhalve geen sprake. Ook de huur in Hal 12 is niet commercieel. Geen enkele professionele verhuurder bouwt en richt een bioscoop in om deze aan een Stichting (zonder enige financiële garantie) te verhuren. De huurprijs versus de reëel gemaakte kosten blijven diffuus. Voor mij hoeft de huurprijs overigens niet marktconform te zijn. Immers, hoe meer marktconform hoe meer het Filmhuis gedwongen wordt om commerciële film te vertonen.

Het Filmhuis Zevenaar verhuist binnenkort naar Hal 12 en gaat dan van één naar twee (of zelfs drie) zalen. Het risico van oneerlijke concurrentie wordt hiermede alleen maar groter. De gemeente Zevenaar faciliteert het Filmhuis Zevenaar in deze en heeft daardoor ook een verantwoordelijkheid ten aanzien van de bestaande bioscoop. Ruim drie jaar geleden heb ik hier bij het College al aandacht voor gevraagd. Helaas heeft dit nog steeds niet geresulteerd in duidelijke afspraken. Wel gesprekken met diverse wethouders (mevr. Norel, mevr. v.d. Werf en mevr. van Loon); het ambtelijk apparaat, het filmhuis tot zelfs een Mediation’. Helaas alles zonder resultaat! Niet zo verwonderlijk, omdat de gemeente Zevenaar weigert druk op het Filmhuis Zevenaar uit te oefenen. En waarom zou het Filmhuis Zevenaar uit zichzelf zich beperkingen opleggen? Al drie jaar lang vraag ik de gemeente om druk op het filmhuis uit te oefenen om een convenant te ondertekenen. De gemeente kan dit convenant opnemen in de huurovereenkomst. De voorgaande wethouders waren hiertoe wel bereid. Mevr. van Loon ziet deze noodzaak echter niet. Dit bleek ook tijdens de commissievergadering. Enerzijds geeft mevr. van Loon aan dat zij er alles aangedaan heeft om tot een convenant te komen (behalve om dit bij het Filmhuis af te dwingen), anderzijds stelt mevr. van Loon dat het Filmhuis juist een versterking kan zijn. In een gesprek op 5 april jl. kreeg ik meer de indruk dat zij het allemaal maar “gezeur” vond. Tijdens de commissievergadering werd door een commissielid gesteld dat hij “het niet de taak van de gemeente vond om toe te zien op de programmering van het Filmhuis”. Een begrijpelijke opmerking, maar het is zeker niet de taak van een gemeente om concurrentie t.o.v. een commerciële bioscoop te faciliteren. Nu de gemeente Zevenaar dit wel doet heeft zij ook de taak om concurrentie tussen het Filmhuis en de commerciële bioscoop te voorkomen.

De gemeente Zevenaar is met Hal 12 een ongewis avontuur ingestapt. Zo bleek al tijdens uw commissievergadering. Die € 70.000,- aan extra kosten i.v.m. de akoestiek waren die noodzakelijk voor het Filmhuis? Zo ja, hoe worden deze doorberekend? Het gehele plan berust op aannames. De exploitatie van de horeca zal de volgende tegenvaller worden. Het is echter niet aan mij om hierover te oordelen. Wel wijs ik u erop dat mij is gebleken dat er een onjuiste afschrijvingsmethodiek wordt gehanteerd. Deze afschrijving is wel conform, zoals deze op gemeentelijk niveau gebruikelijk is, maar deze is voor een bioscoop dan wel voor een horecavoorziening volstrekt onjuist. Dit heeft als consequentie dat de verhuurder (Gemeente Zevenaar) al zaken moet gaan vervangen nog voordat de afschrijvingstermijn is verlopen. Dit betekent dat na ca. 7 jaar opnieuw geïnvesteerd moet worden, zonder dat deze kosten door extra huurinkomsten wordt gecompenseerd.

.Hoe nu verder? Ik verzoek u, als Raad, het College de opdracht te geven om bij het Filmhuis de bereidheid af te dwingen om een convenant met Movie Unlimited Zevenaar te sluiten. Een convenant, waarin duidelijk staat omschreven dat “het “gemeentelijk” filmhuis zich in de toekomst onthoudt van het vertonen van commerciële films. Indien uw College hiertoe niet bereid is, dan verzoek ik u het College opdracht te geven om Movie Unlimited Zevenaar dienovereenkomstig te informeren. Na drie jaar heb ik nog steeds geen officiële reactie van de Gemeente Zevenaar ontvangen. Ondanks mijn vele reminders hiertoe! Indien er geen nadere afspraken worden gemaakt dan ga ik mij beraden over de nieuwe situatie. De gevolgen kunnen juridisch zijn (bezwaarschriftencommissie; Wet Markt en Overheid; Drank- en horecawet (ontbreken APV). Indien het Filmhuis Zevenaar volhardt in het vertonen van kinderfilms en commerciële (senioren) films dan sluit ik echter ook niet uit dat wij de bioscoop gaan sluiten. Ik wijs u erop, dat de gehele inventaris van de bioscoop is ondergebracht in een ander entiteit. De gehele inventaris kunnen wij zo verplaatsen naar een andere bioscoop. Eventuele sluiting zal dan ook alleen gevolgen hebben voor de exploitatie BV. De sluiting zal niet alleen gevolgen hebben voor onze medewerkers, maar ook voor de horeca op het Marktpllein en in het algemeen de uitstraling van de gemeente Zevenaar. Movie Unlimited Zevenaar is nog altijd de grootste publiekstrekker van Zevenaar!

Rest mij nog te vermelden dat ik buitengewoon teleurgesteld ben in het niet doortastend optreden van uw College.

In de bijlagen treft u een kleine “bloemlezing” van de correspondentie met uw College dan wel het Filmhuis aan. Zijn er nog vragen dan kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

directie/algemene zaken

Tel: 0528-227818

Fax: 0528-220052

sm@baristacafezwolle.nl / sm@mubioscopen.nl /
www.baristacafezwolle.nl / www.movieunlimitedbioscopen.nl / www.tnoord.nl

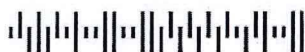
Naam- en mailgegevens kunnen worden opgevraagd bij de griffie

Gemeente Zevenaar

College van Burgemeester en Wethouders

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

Onze referentie : 33279-901/Gebruiker Algeme 901

Betreft : Filmhuis in Hal 12

Hoogeveen, woensdag 23 november 2016

Geacht College,

Van het bestuur van het Filmhuis Zevenaar heb ik begrepen dat de plannen voor een filmhuis in Hal 12 in een vergevorderd stadium zijn. In een gesprek met mevr. Norel en mevr. v.d. Werf op 30 mei jl. heb ik hierover al mijn grote zorgen uitgesproken. Een gemeentelijke bemoeienis met een stichting, die concurrerende activiteiten pleegt t.o.v. onze bioscoop is voor ons onaanvaardbaar. De gemeente gaat geheel voor eigen risico een bioscoop met drie zalen exploiteren. Ik wijs u erop dat u hiermee een groot financieel risico aangaat. Het argument dat het risico bij de Stichting van het filmhuis ligt, omdat zij middels de huur alle kosten moet gaan betalen, gaan niet op. Indien immers, de Stichting (met nauwelijks eigen middelen) haar financiële verplichtingen niet kan nakomen dan blijft het financiële risico geheel bij de gemeente liggen. Geen financiële instelling, maar ook geen wethouder of raadslid zal dit risico als privépersoon op zich durven nemen. Met overheidsgeld is het nemen van dit soort risico's een stuk gemakkelijker. Ik begrijp het voordeel voor de gemeente: Hal 12 wordt voor een deel verhuurd, maar "verhuurbedrijfje" spelen lijkt mij geen kerntaak van een gemeente. Nog afgezien van het feit dat het huidige filmhuis gedoemd is voorlopig leeg te staan.

Movie Unlimited Zevenaar is een commercieel bedrijf en is de grootste publiektrekker van Zevenaar. Alle medewerkers bij ons zijn betaalde krachten. Zo bieden wij ook werkgelegenheid. Het lijkt mij niet fair dat wij daarbij concurrentie ondervinden van een door de gemeente gesubsidieerd filmhuis (nu al € 8.000,- per jaar), die nu zelfs in de gelegenheid gesteld wordt om een volledig ingerichte bioscoop met drie zalen te huren. Hier is sprake van oneerlijke concurrentie door de overheid. Gelukkig zijn daar sinds kort rechtsmiddelen tegen.

Wij hebben niets tegen het Filmhuis Zevenaar, mits zij zich houdt aan haar doelstelling: het vertonen van films, die niet in commerciële bioscopen wordt vertoond. Onze vrees is echter dat de uitbreiding van één naar drie zalen de verleiding en wellicht de (financiële) noodzaak geeft om meer commerciële films te gaan vertonen. Deze gedachte wordt versterkt, omdat het Filmhuis ook nu al zo nu en dan commerciële kinderfilms vertoond (zie flyer). Overigens zijn er in onze bioscoop voldoende mogelijkheden om in gezamenlijkheid met het Filmhuis culturele films te vertonen. Het Filmhuis geeft echter de voorkeur aan een bioscoop in Hal 12 om zo haar eigen identiteit te behouden. Vanuit haar gezichtspunt begrijpelijk, maar voor ons jammer omdat een integratie in onze bioscoop onze financiële positie zou versterken. Frustrerend daarbij is dat wij in feite weggeconcentreerd worden door onze eigen gemeente.

De verhoudingen met het Filmhuis Zevenaar zijn overigens goed. Dinsdag jl. hebben zij mij zelf persoonlijk op de hoogte gebracht van hun nieuwe plannen. Dat waardeerde ik zeer! Wij hebben ook een plezierig gesprek gehad. Zij begrijpen mijn standpunt en zijn ook bereid om mee te denken. Dat is in elk geval positief. Mijn vrees is echter dat indien afspraken hierover niet duidelijk zijn vastgelegd bij een nieuw bestuur of bij tegenvallende resultaten gemakkelijk geschonden kunnen worden. Graag zou ik daarom een

convenant willen sluiten tussen de gemeente Zevenaar, het Filmhuis en onze bioscoop. Graag verneem ik van u of de gemeente Zevenaar hier aan mee wil werken. Indien deze bereidheid er niet is dan rest mij geen andere keus dan via juridische weg deze onheuse mededinging van de gemeente tegen te gaan.

Met vriendelijke groet,

Directeur Movie Unlimited Bioscopen

Movie Unlimited

Van: Movie Unlimited
Verzonden: woensdag 14 december 2016 10:51
Aan: Movie Unlimited
Onderwerp: RE: Bridget Jones

~~Netjes!~~

Van: Movie Unlimited
Verzonden: woensdag 14 december 2016 10:49
Aan: 'voorzitter@filmhuiszevenaar.nl'
CC: Movie Unlimited
Onderwerp: RE: Bridget Jones

Geachte

Mijn dank voor uw snelle reactie. Dat waardeer ik zeer!

Wij verschillen helaas wel van mening over welke films er thuis horen in een Filmhuis en welke in een commerciële bioscoop. Hoewel de discussie in Nederland niet nieuw is, is er over het algemeen toch wel de consensus dat Filmhuizen films vertonen die in een commerciële bioscoop niet vertoond worden. Een enkele keer vindt er wel eens een overlap plaats van films de zogenoemde "cross over films", die zowel in een commerciële bioscoop als in een filmhuis vertoond worden. Zoals bijvoorbeeld dit jaar "Knielen op een bed violen" en "Publieke werken". Films, die wij overigens maar een enkele keer vertoond hebben. De opvatting dat commerciële second run films wel in een Filmhuis vertoond kunnen worden deel ik dan ook niet. Het past eenvoudigweg niet bij de functie van een Filmhuis. Veelal krijgen filmhuizen gemeentelijke subsidies, dan wel hebben zij mogelijkheden om vrijwilligers in te zetten, omdat zij vanuit hun doelstelling geen commerciële films kunnen vertonen. Ook het Filmhuis Zevenaar deelt blijkens haar website deze opvatting *"Filmhuis Zevenaar vertoont geen commerciële films voor het grote publiek, daarvoor kan men in de bioscoop terecht. Bij ons kunt u terecht voor de films met wat meer diepgang, die bestemd zijn voor een wat kleiner publiek. Het genre varieert van soms pittig tot luchtig en ontspannend. Er wordt naar gestreefd de meest recente films aan te bieden, hoewel ook met regelmaat klassiekers te zien zijn"*. Een film als Bridget Jones hoort hier zeker niet bij. Naar mijn stellige mening moet het verschil van een Filmhuis en een commerciële bioscoop niet een verschil zijn tussen ouderen en jongeren, maar in het aanbod van films. Ouderen kunnen ook gewoon bij ons Bridget Jones bekijken, net zo goed als jongeren een "filmhuis film" bij u in het Filmhuis kunnen bekijken.

U kent mijn vrees voor de uitbreiding van het Filmhuis van één naar drie zalen. Voor een plaats als Zevenaar is dit m.i. echt teveel van het goede. Deze vrees wordt door de "second run" opvatting alleen maar versterkt. Een convenant zou een prima oplossing zijn. Ik wijs u er wel op dat het in het convenant van Alkmaar het echt ondenkbaar is dat een film als Bridget Jones als second run film vertoond wordt.

Het is goed dat wij in gesprek zijn hoe wij hier in de toekomst mee om moeten gaan. Het leek mij echter goed om ons standpunt in deze nu al kenbaar te maken.

Met vriendelijke groet,

directie/algemene zaken

Tel: 0528-227818

Fax: 0528-220052

sm@mubioscopen.nl

www.movieunlimitedbioscopen.nl

Van:

Namens voorzitter@filmhuiszevenaar.nl

Verzonden: dinsdag 13 december 2016 15:58

Aan: Movie Unlimited

CC: 'Bestuur FHZ'

Onderwerp: RE: Bridget Jones

Geachte

Enigszins verbaasd was ik na het lezen van uw mail, waarin staat dat commerciële films niet thuis horen in een filmhuis. Ik ben niet bekend met het fenomeen dat in een Filmhuis geen commerciële films gedraaid horen te worden.

Tijdens ons gesprek in Alkmaar gaf u te kennen moeite te hebben met het feit dat Filmhuis Zevenaar een commerciële Kinderfilm vertoonde. Wij hebben daarop aangegeven dat het misschien handig zou zijn om te kijken of wij tot een soort van convenant op dat gebied zouden kunnen komen. Als voorbeeld zou het convenant tussen VUE Alkmaar en het in het zelfde gebouw gevestigde Filmhuis Alkmaar kunnen dienen.

Een van de uitgangspunten van Filmhuis Zevenaar is dat vertoning van zgn. commerciële films in eerste instantie wordt overgelaten aan de commerciële bioscoop, in dit geval Movie Unlimited.

Pas nadat de film door Movie uit de programmering is genomen, gaan wij kijken of die betreffende film voor programmering in Filmhuis Zevenaar zinvol is. Uiteraard hebben wij dit beleid toegepast bij de programmering van de film Bridget Jones.

Zowel Filmhuis als Movie Unlimited heeft een eigen publiek dat ieder op hun eigen wijze kan genieten van films. Daar waar onze, over het algemeen wat oudere bezoekers, hun keuze laten vallen op Filmhuis Zevenaar, kiest het wat jongere publiek overwegend voor de bioscoop. Onze bezoekers willen we daarom ook de film Bridget Jones niet onthouden.

Ik wil nogmaals benadrukken dat in onze visie onze beide instellingen elkaar dienen te versterken in plaats van elkaar te beconcurreren. Desondanks zal het een enkele maal voorkomen dat er een moment kan zijn, dat er een overlap in de programmering kan zitten, maar daar zit wat ons betreft geen opzet in en dat dient uitzondering te zijn.

Ik hoop dat wij elkaar kunnen blijven vinden in de visie dat wij in gezamenlijkheid een grote groep inwoners van De Liemers van prachtige films kunnen laten genieten in Zevenaar.

Met vriendelijke groet,

voorzitter@filmhuiszevenaar.nl

tel. 06-12367003

FILMHUIS ZEVENAAR

Wittenburgstraat 14

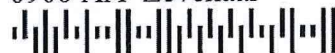
6901 AN Zevenaar

www.filmhuiszevenaar.nl

Gemeente Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

Hoogeveen, maandag 19 juni 2017

Onze referentie : 33279-908/Gebruiker Algeme 908
Betreft : convenant Filmhuis

Hoogeveen, maandag 19 juni 2017

Geacht College,

Zowel in persoonlijke gesprekken als per brief heb ik uw College geïnformeerd over mijn zorgen over het nieuwe filmhuis. Tot op heden heb ik van de gemeente nog steeds geen concreet antwoord ontvangen. Mijn vraag is buitengewoon simpel: ik ben bereid een convenant te sluiten met het Filmhuis, die mede ondertekend wordt door de gemeente Zevenaar. Werkt uw College hieraan mee of niet? De medeondertekening is voor mij essentieel, omdat een bestuur van een filmhuis slechts tijdelijk is, terwijl de eigendomsrechten van het vastgoed bij de gemeente Zevenaar liggen. Stopt het Filmhuis ermee, dan zou de gemeente vrij zijn "haar" bioscoop aan derden te verhuren, zonder dat deze partij aan het convenant gebonden zou zijn. Dit is voor mij onaanvaardbaar. Vandaar mijn verzoek tot medeondertekening door de Gemeente Zevenaar. Het convenant moet duidelijk vastleggen dat er in de gemeentelijke bioscoop uitsluitend niet commerciële films worden vertoond. Hetgeen nu in het Filmhuis wel vaak het geval is. Overigens is het Filmhuis bereid een dergelijk convenant te tekenen. Ik begrijp dan ook werkelijk niet waarom de gemeente Zevenaar al anderhalf jaar loopt te dralen in deze kwestie. Het laatste gesprek hierover was op ambtelijk niveau. Via het Filmhuis heb ik vernomen dat er op ambtelijk niveau geen bereidheid is dat de gemeente medeondertekent. Graag verneem ik van uw College eindelijk eens een concreet antwoord. Wij kunnen het niet alleen bij "koffiegesprekjes" laten.

Nog even een algemene opmerking. Op ambtelijk niveau wordt gezegd dat het Filmhuis geen subsidie op de huur krijgt, maar de daadwerkelijke kosten gaat betalen. Als ik vraag wat de bouw en inrichting van de bioscoop gaat kosten hebben zij nog geen idee. Het Filmhuis geeft aan dat zij 25.000,- per jaar gaan betalen. Dit gaat natuurlijk niet samen. Niet weten wat de kosten zijn en wel weten wat de huurprijs wordt. Buitengewoon merkwaardig! Overigens kan ik u verzekeren dat er voor een huurprijs van 25.000,- geen bioscoop gebouwd kan worden. En voor het dubbele ook niet!

Ik reken op een eenduidig antwoord van uw College.

Met vriendelijke groet,

Directeur Movie Unlimited Zevenaar

Movie Unlimited

Van: Movie Unlimited
Verzonden: woensdag 21 juni 2017 20:07
Aan: [redacted] / ZVN
Onderwerp: RE: Uw verzoek om meer duidelijkheid over het convenant

Geachte [redacted],

Uw antwoord is buitengewoon teleurstellend. Ruim een jaar lang praten heeft tot niets geleid. Sterker nog tot op heden is altijd nog de indruk gewekt dat wij er samen wel uit kwamen. Ook nu schrijft u: "en voor op staat dat de gemeente niet van plan is oneerlijk te gaan concurreren met commerciële partijen in Zevenaar of dat mogelijk te maken". Een mooie zin, maar diezelfde gemeente is niet bereid om dit op papier te zetten. Gesprekjes hier, gesprekje daar, maar een besluit nemen, ho maar. Ik krijg sterk de indruk dat de gemeente gewoon tijd aan het rekken is. Ik ga mij over deze nieuwe situatie beraden.

Mijn brief was gericht aan het College. Graag ontvang ik dan ook een schriftelijke, gemotiveerde reactie van het College.

Met vriendelijke groet,

directie/algemene zaken

Tel: 0528-227818
Fax: 0528-220052

sm@baristacafezwolle.nl / sm@mubioscopen.nl /
www.baristacafezwolle.nl / www.movieunlimitedbioscopen.nl / www.tnoord.nl

Van: [redacted] (@zevenaar.nl)
Verzonden: woensdag 21 juni 2017 19:31
Aan: Movie Unlimited
Onderwerp: Uw verzoek om meer duidelijkheid over het convenant

Datum 21 juni 2017

Beste heer |

Uw brief is toegevoegd aan zaak: Z/16/264526.

Het college heeft uw verzoek besproken op dinsdag 13 juni, maar heeft vooralsnog geen standpunt kunnen bepalen. Ik heb het college door middel van een memo zowel van uw standpunt als dat van de ambtelijke organisatie deelgenoot gemaakt. Ik heb daarbij aanbevelingen van de VNG (verenigingen nederlandse gemeenten) gevolgd die

een convenant niet direct als het gekte middel ziet. Dit wil niet zeggen dat het uitgesloten is, maar ik wil ook andere mogelijkheden open houden.

Uw vraag staat niet op zichzelf. Ook voor andere onderdelen van de hal zullen ondernemers in Zevenaar in meer of mindere mate vragen stellen. Daar zijn wij ons van bewust en voor op staat dat de gemeente niet van plan is oneerlijk te gaan concurreren met commerciële partijen in Zevenaar of dat mogelijk te maken. Tegelijkertijd staat het de gemeente wel vrij om bepaalde organisaties die gemeentelijke beleidsdoelstellingen ondersteunen te subsidiëren, mits dit goed onderbouwd wordt.

De gemeente zal ten behoeve van de realisatie van de hal nog de nodige besluiten moeten nemen, onder meer in het kader van de wet markt en overheid. Het college heeft hier naar aanleiding van de memo ook zelf om gevraagd. In de voorbereiding naar deze besluiten betrekken we u en andere ondernemers. U heeft gelijk dat er op dit moment nog een aantal onduidelijkheden in de gemeentelijke plannen zitten en dat de route naar duidelijkheid niet helder gegeven kan worden.

Wellicht ten overvloede, maar een besluit zoals dat waar ik net op doelde zal tevens open staan voor bezwaar en beroep. Ik heb er echter vertrouwen in dat wij hier aan de voorkant uit zullen komen. Ik kan op dit moment helaas niet anders dan u verzoeken nog wat geduld op te brengen. Ik verzeker u dat ik u deelgenoot maak van de ontwikkelingen zodra dit relevant is.

Met vriendelijke groet,

Beleidsmedewerker

Team Samenleving
Werkdagen: ma t/m do

telefoon

(0316)

Kerkstraat 27

6901 AA Zevenaar

Postbus 10

6900 AA Zevenaar

e-mail: :

internet: www.zevenaar.nl

Gespreksverslag overleg positie Filmhuis Hal 12 en relatie tot bioscoop Movie Unlimited
25 oktober 2017

Aanwezig

Namens het filmhuis: , voorzitter, , secretaris, , penningmeester
en , extern adviseur
Namens Movie Unlimited: , directeur
Namens de gemeente: Tienke van der Werf, portefeuillehouder, , afdelingshoofd,
beleidsmedewerker

Inleiding

Er is constructief overleg gevoerd over de positie van het filmhuis in Hal 12 en de onderlinge afspraken tussen Filmhuis en Movie Unlimited inzake programmering in relatie tot de nieuwe huisvesting in de hal.

Met het filmhuis is overeengekomen

Het filmhuis kan instemmen als twee zalen met film als primair gebruik ingericht worden, plus een derde zaal die geschikt is voor filmvertoningen, maar die ook een breder multifunctioneel karakter kan hebben. Deze zal daarom niet in naam een filmzaal zijn, maar wel zo gebruikt kunnen worden. Het vanaf het begin van het proces genoemde door het filmhuis gewenste aantal stoelen, namelijk 150, wordt dan verdeeld over 3 zalen.

Het filmhuis ontvangt van de projectleiding inzicht in de meerkosten van het inrichten van de derde zaal ten behoeve van filmvertoningen (apparatuur, geluidsisolatie, eventueel flexibele tribune). Het filmhuis heeft aangegeven hier aan uit eigen middelen bij te willen dragen.

Met Movie Unlimited en het filmhuis is overeengekomen

De bioscoop en het filmhuis zullen onderling een convenant sluiten over de programmering. De gemeente zal op haar beurt in de huur- en/of gebruikersovereenkomst met het filmhuis voor Hal 12 een passage opnemen dat de voor het filmhuis gerealiseerde ruimtes primair gebruikt worden voor filmhuisvertoningen volgens bovengenoemd convenant. De precieze juridische formulering hiervan zal door de gemeente uitgewerkt worden en vooraf worden voorgelegd aan zowel bioscoop als filmhuis.

Van: Movie Unlimited
Verzonden: dinsdag 24 april 2018 16:24
Aan: ZVN
Onderwerp: RE: voorstel overeenkomst

Beste

Dank voor jouw reactie!

De basis van mijn bezwaar is dat ik vind dat een gesubsidieerde instelling niet concurrerend mag zijn ten opzichte van een commercieel bedrijf. Daar komt in dit geval nog bij dat de omvang van het nieuwe Filmhuis Zevenaar in geen verhouding staat met het aantal inwoners van de gemeente Zevenaar. De achterliggende gedachte van het nieuwe Filmhuis is ook niet vanuit de behoefte van de inwoners, maar voor de "vulling" van Hal 12.

Voor wat betreft de te betalen huurprijs zijn er twee mogelijkheden:

- de huurprijs is veel te laag (in verhouding met de door de gemeente betaalde kosten). De indirecte subsidie van de gemeente Zevenaar zal dan heel hoog zijn. In feite is dat voor Movie Unlimited nog het beste, omdat er dan minder behoefte van het filmhuis zal zijn om commerciële films te vertonen (het geld hebben ze immers niet nodig).
- in de huurprijs zijn wel alle kosten verdisconteerd en het Filmhuis betaalt wel een hoge huur. Dit heeft het gevolg dat het Filmhuis er alles aan zal moeten doen om de huur te kunnen betalen. Gevolg: zij gaan meer commerciële films vertonen. Doen zij dit niet, dan gaan zij failliet en zal de gemeente genoodzaakt zijn het filmhuis over te nemen.

Zoals de wethouder onlangs al zei "het Filmhuis komt er toch". Ondanks dat nog niet bekend is wat de kosten zijn! Mijns inziens totaal onnodig: in onze bioscoop is nog ruimte genoeg! Ik kan het "strooien" met geld van de gemeente Zevenaar echter niet tegenhouden. Naar mijn mening mag ik van de gemeente wel verwachten dat zij het Filmhuis verplicht alleen maar "art house" films te vertonen, zodat de schade voor de commerciële bioscoop beperkt blijft.

Het lijkt mij prima om met jou en de ambtelijk opdrachtnemer een afspraak te maken. Ik garandeer echter niet dat dit mij zal weerhouden een WOB verzoek in te dienen. Tot nu toe hebben alle vier de wethouders niet meer gedaan dan tijd rekken zonder ook maar enige concessie te doen. Straks staat het nieuwe Filmhuis er al en wij zijn nog aan het praten.

Met vriendelijke groet,

directie/algemene zaken

Tel: 0528-227818
Fax: 0528-220052

Van: Mieke van der Steen <M.vanderSteen@vryleve.nl>
Verzonden: woensdag 8 mei 2019 10:47
Aan: Anita van Loon; Belinda Elfrink; Griffie Zevenaar
CC: 'pglasbergen@vwon.nl'; 'skleberg@vluchtelingenwerk.nl'; 'Claudia Peeters'; Marijke Groot Koerkamp; Reijmer, J.T.H.M. (Hans); Monique Monfrooij; zzextern!! M. Jansen; Dirk Hoogland; Inge Hekker
Onderwerp: Toezending notitie "Voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging van hulpverlening aan personen met verward gedrag op het Gelders Eiland"
Bijlagen: 2019 05 Voorstel geïntegreerde aanpak signalering en opvolging van hulpverlening aan personen met verward gedrag op het Gelders Eiland.pdf

Beste wethouder van Loon, wethouder Elfrink en griffie van de gemeente Zevenaar (mevrouw de Boer),

Namens de tijdelijke werkgroep van netwerkpartners op het Gelders Eiland bied ik u hierbij een notitie aan met een voorstel aan voor geïntegreerde aanpak van signalering en opvolging van hulpverlening aan personen met verward gedrag.
Als tijdelijke werkgroep willen we hiermee aan de voorkant aansluiten bij uw prioriteiten en ambities, zoals deze beschreven staan in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 op pagina 13 en verder. Wij hebben begrepen dat wethouder van Loon een notitie in voorbereiding heeft, specifiek over handelen bij verward gedrag. Mede in dat kader delen wij graag onze visie met u.

De tijdelijke werkgroep is ontstaan naar aanleiding van de laatste Denktank bijeenkomst op 31 oktober 2018, waarbij u ook aanwezig was, vanuit de behoefte iets te doen met de constatering uit de discussie over omgaan met personen met verward gedrag. De samenstelling van de groep is genoemd op pagina 1 van de notitie.

Deze mail is ook geadresseerd aan de griffie, met het verzoek het stuk in de commissie Samenleving onder de aandacht te brengen.

Wij hopen dat onze ervaringen uit de praktijk meegenomen worden om tot een succesvolle aanpak te komen.

met vriendelijke groet,
namens de tijdelijke werkgroep,

Mieke van der Steen
Projectmanager Klant en Markt

Woonstichting Vryleve

Bezoekadres: Halve Maan 18, 6915 SW Lobith
Postadres: Postbus 1, 6916 ZG Tolkamer
Telefoon: 0316 54 37 41
Mobiel: 06 54 34 68 42
E-mail: m.vd.steen@vryleve.nl
Website: www.vryleve.nl

Aanwezig maandag tot en met donderdag

Woonstichting Vryleve heeft woningen in de dorpen Aerd, Herwen, Lobith, Pannerden, Spijk en Tolkamer (gemeente Zevenaar)

Voorstel geïntegreerde aanpak van signalering en opvolging van hulpverlening aan personen met verward gedrag op het Gelders Eiland

Samenvatting

Hierbij bieden wij de gemeente Zevenaar een voorstel aan om verward gedrag op het Gelders Eiland geïntegreerd aan te pakken. Hiermee willen wij aan de voorkant aansluiten bij uw prioriteiten en ambities, zoals deze beschreven zijn in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 op pagina 13 en verder. We hebben begrepen dat er een aparte notitie door wethouder van Loon, specifiek over handelen bij verward gedrag, opgesteld gaat worden en willen in dat kader graag met haar onze visie delen.

We hebben op 26 maart 2019 het concept voorstel met het afdelingshoofd gebiedsteam en beleidsmedewerkers besproken en onze aanbevelingen hierop aangepast.

Wij pretenderen niet dat wij een sluitende aanpak aanbieden, maar vinden het essentieel dat onze ervaringen uit de praktijk meegenomen worden om tot een succesvolle aanpak te komen.

Wie

De tijdelijke werkgroep 'Signalering en opvolging verward gedrag Gelders Eiland', bestaat uit de volgende netwerkpartners: Claudia Peeters (Caleidoz), Monique Monfrooij (Vryleve), Hans Reijmer (politie), Maaïke Jansen (fractie PvdA, op persoonlijke titel), Susanne Kleberg (Vluchtelingenwerk) en Mieke van der Steen (Vryleve). Leden van deze werkgroep weten uit ervaring dat er veel 'achter de voordeur' gebeurt en komen daar ook regelmatig.

Aanleiding

Woensdagavond 31 oktober 2018 vond een Denktank* bijeenkomst plaats met als thema "Omgaan met personen met verward gedrag op het Gelders Eiland". Tijdens de netwerkborrel werd de behoefte geformuleerd verder te gaan met de resultaten van de discussie van die avond. We zien dat we op het Gelders Eiland vaker met buurtgenoten en cliënten te maken krijgen met verward gedrag – in elk geval met een ingewikkelde hulpvraag. We waren goed op weg om te benoemen waar we tegenaan lopen, wanneer het signaleren lastig is merkten dat er vragen bestaan over de opvolging.

**Vryleve organiseerde eind 2018 de Denktank bijeenkomst voor de 10^e keer. Hiermee geeft zij een podium aan iedereen die zich inzet voor wonen en leven op het Gelders Eiland. Om gesignaleerde issues in samenwerking op te pakken en naar successen en werkbare lijnen toe te werken. Mede vanuit de Denktank weten inmiddels diverse professionals en actieve vrijwilligers elkaar te vinden. In oktober 2018 waren ook wethouder van Loon en beleidsmedewerker Ron Tegelaar vanuit de gemeente aanwezig.*

Wat

De wens was de constatering uit de discussie uit de Denktank van 31 oktober 2018 uit te werken met een slagvaardige, tijdelijke werkgroep. Uitgangspunt was het versterken van de onderlinge samenwerking, zodat we allemaal vooruit kunnen bij het omgaan met mensen met verward gedrag in onze woon- en werkomgeving.

Doelgroep en doel

De eerste bijeenkomst vond plaats op dinsdag 15 januari 2018. Tijdens de bijeenkomst hebben we gedefinieerd als **doelgroep**:

Mensen die vormen van verward gedrag vertonen in de vorm van waanbeelden, hallucinaties, achterdocht, vergeetachtigheid, geheugenverlies, desoriëntatie, verlies van besef voor ruimte en tijd, isolatie, apathie en tegen zichzelf praten en tieren.

Verward gedrag kan gepaard gaan met fysieke en verbale agressie, woningvervuiling, geluidsoverlast, (dreigen met) zelfmoord, drank- en drugsgebruik. Aan verward, antisociaal en agressief gedrag kunnen verschillende (psychische) ziektes ten grondslag liggen. Ook kan er sprake zijn van een verslaving, dementie of een licht verstandelijke beperking (*vrij naar "Omgaan met verward gedrag", Verwey-Jonker instituut voor Aedes, vereniging van woningcorporaties, juli 2018*). Vanuit de ervaring van de werkgroep zijn hieraan twee belangrijke elementen toegevoegd:

- mensen melden zich in het algemeen niet zelf bij voorkomende problemen ("zorgmijders");
- verward gedrag kan snel escaleren tot een (complexe) burenruzie.

Als **doel** voor de uitwerking heeft de werkgroep geformuleerd:

Komen tot een voorstel om signalering en opvolging van personen met verward gedrag geïntegreerd aan te pakken op het Gelders Eiland. Een aanpak die mogelijk een uitstraling kan hebben naar de rest van Zevenaar.

De legitimatie voor de plaatsbepaling is onze constatering, dat in Zevenaar stad de problematiek anders is. In dit zuidelijke deel van de gemeente Zevenaar is de problematiek vaak intensiever en extremer. Gemiddeld genomen zijn de inwoners lager geletterd dan in de stad Zevenaar. De sociale controle kan werken als een voordeel, maar zorgt er ook voor dat inwoners bij schaamte zaken lang verborgen (proberen te) houden. Het dorpse karakter van het Gelders Eiland heeft een andere sociale dynamiek dan de stad Zevenaar en de geografische ligging isoleert het gebied (zie cijfers CBS).

Probleem goed op tafel

De met elkaar besproken praktijksituaties brengen we terug naar 6 categorieën problemen bij het omgaan met verward gedrag:

1. Schroom om te signaleren. Ook angst om de verantwoordelijkheid en/of schuld te krijgen speelt een rol (borging anonimiteit);
2. Opvolging van de signalering na 17.00 uur en in het weekend. Politie wordt belast met oneigenlijke taken (behandelaars en crisisdienst zijn afwezig of overbelast);
3. Onbekendheid met het netwerk sociaal-medische dienst- en zorgverlening (gebiedsteam en Veilig Thuis), zowel bij het individu als bij zijn of haar sociale omgeving;
4. Inwoners en netwerkpartners ervaren problemen in de communicatie met en matige bereikbaarheid van het gebiedsteam. Het duurt soms lang voordat er wordt teruggebeld,

inwoners krijgen met verschillende medewerkers in korte tijd te maken en er is geen bereikbaarheid buiten kantoortijden. Wij ondervinden dat de nieuwe privacywetgeving (invoering AVG per 25 mei 2018) hier ook debet aan is. De coördinatie van gemelde multiproblematiek heeft onder deze stoeve communicatie te lijden.

5. Vaak wordt begeleiding van zieke mensen – waaronder ook mensen met verward gedrag – bij vrijwilligers of mantelzorgers neergelegd. Deze mensen worden niet alleen regelmatig overvraagd, zij zijn niet voldoende op de groep personen met verward gedrag ingespeeld om adequate hulpverlening te kunnen bieden.
6. De gevolgproblematiek: een persoon met verward gedrag kan behoorlijke overlast in de (directe) woonomgeving veroorzaken, zoals overmatig geluid, ‘claimen’ en veroorzaken van schade.

In de bijlagen vindt u praktijkvoorbeelden en recente achtergrond artikelen.

Wat zou helpen en geldt als aanbeveling vanuit deze werkgroep

1. De werkgroep ziet communicatie als de essentiële en verbindende schakel om problemen op te lossen. Voor alle betrokkenen bij de hulpverlening aan personen met verward gedrag moet de communicatie duidelijk zijn. Zeker omdat het vaak om complexe problematieken gaat. *In gesprek met betrokken medewerkers van de gemeente Zevenaar op beleidsniveau vond de werkgroep het positief dat er veel beleid in ontwikkeling lijkt te zijn. De werkgroep vond het hierbij opvallend dat diverse partijen vertegenwoordigd in de werkgroep hierbij niet betrokken zijn.* Aanbeveling naar aanleiding hiervan: gemeente ziet erop toe dat de communicatie met stakeholders tijdig en transparant is.
2. De coördinatie van de hulpverlening moet voor elke betrokkene duidelijk zijn: de persoon in kwestie, de sociale omgeving en de hulpverleners.
3. De werkgroep onderschrijft het belang van een goed werkend gebiedsteam. In alle cases heeft het gebiedsteam als spin in het web een cruciale functie. Het team verwijst de persoon in kwestie of zijn/haar sociale omgeving en/of vertegenwoordiger door naar indicerende en behandelende hulpverleners.
 - Een betere bereikbaarheid van het gebiedsteam bij het aanpakken van hulpverlening aan personen met verward gedrag die zich melden (“verbreding”), zodat signalen goed opgepikt worden. *Uit het overleg met medewerkers van de gemeente Zevenaar bleek dat er in 2020 een meldpunt actief is, die mogelijk uitkomst kan bieden.* Aanbeveling: betrek ook stakeholders zoals Vryleve, Caleidoz en Vluchtelingenwerk bij de totstandkoming van het meldpunt.
 - Een snellere doorverwijzing van personen met verward gedrag door het Gebiedsteam naar de juiste instantie;
 - Een zorgvuldige afhandeling en nazorg cq. opvolging van cases;
 - Verbeteren van de samenwerking met politie, woningcorporatie en diverse hulpdiensten (“verdieping”). *In het gesprek met medewerkers van de gemeente Zevenaar heeft de werkgroep begrepen dat er een aantal zaken in ontwikkeling lijken te zijn.* Aanbeveling: informeer cq. betrek ook stakeholders zoals Vryleve, Caleidoz en Vluchtelingenwerk tijdig;
 - Informatievoorziening over de werkwijze, samenstelling, vindbaarheid en bereikbaarheid van het Gebiedsteam actualiseren en optimaliseren.
 - In afwachting van de instelling van een meldpunt wordt door de meldkamer van de politie in Arnhem nu, als pilot, een meldpunt georganiseerd, die ook ingangen in

Doetinchem heeft. Aanbeveling: borging van de bereikbaarheid van hulpverlening voor personen met verward gedrag buiten kantoortijden.

4. Extra aandacht voor de begeleiding van kwetsbare en overbelaste mantelzorgers en vrijwilligers. Zeker daar waar zij ingezet worden als er sprake is van gevolgproblematiek. Wijkbewoners en de sociale omgeving hebben een taak in de signalering van verward gedrag. Wij adviseren echter de oplossing niet te zoeken in het extra belasten van deze inwoners.

Op verschillende plaatsen binnen de gemeente Zevenaar kunnen verschillende typen maatregelen sterk zijn. Op het Gelders Eiland werkt het bijvoorbeeld goed een huisbezoek af te leggen. De sociale omgeving is ook bereid en gewend iemand 'op een spoor' te zetten als men weet waar men moet zijn. Een inventarisatie van de beste wijze van aanpak per gebied kan een werkbare kaart opleveren. Het Gelders Eiland zou als pilotgebied kunnen fungeren en bewezen effectieve methodes kunnen dan ook worden uitgerold over de andere delen van de gemeente Zevenaar.

Graag wordt de werkgroep op de hoogte gehouden en betrokken bij de totstandkoming van de aanpak van de hulpverlening aan personen met verward gedrag.

Lobith, mei 2019

Bijlage 1: Melding Veilig Thuis

Casus melding Veilig Thuis

Situatie: moeder met kindje van 2 jaar woont in huurappartement. Via burens uit het woongebouw kwam een melding van overlast bij Vryleve van schreeuwen tegen kindje en overmatig geluid van bezoek en rommel (poepluiers) in tuintje. Mevrouw heeft het niet op orde, burens vinden het vooral erg voor het kindje. Vryleve heeft melden bij Veilig Thuis geadviseerd. Het is niet na te gaan of dit ook werkelijk gebeurd is. Burens durven dit vaak niet. Vryleve heeft mevrouw bezocht wegens tuinonderhoud en sprak in de deuropening met haar. Zij vertoonde toen asociaal gedrag, ook naar kindje. Lastig vast te stellen of dit verward gedrag is, het heeft in elk geval wel effect op de omgeving.

Vermoeden huiselijk geweld, kindermishandeling, mishandeling van een volwassene

Vryleve heeft wel eens contact met huurders of omwonenden/burens van huurders die telefonisch of aan de balie een melding willen doen van mishandeling, waarbij een persoon met verward gedrag bij betrokken is. De melder wordt dan verwezen naar het melden via Veilig Thuis.

Veilig Thuis zendt dubbelzinnige berichten uit. Hierbij is het goed voorstelbaar dat er schroom is het vermoeden (zelf) te melden als je anoniem wilt blijven.

Enerzijds, getuige ook de campagne “het houdt niet op, tot dat je iets doet”: vang signalen op en meldt deze. Veilig Thuis kan melders adviseren wat je kunt doen en ondersteunt de melder om de onveiligheid aan te pakken (actie bij melder).

Anderzijds en in tweede instantie is sprake van een (*ambtshalve*) *melding* waarop Veilig Thuis actie onderneemt. De melder dient zijn contactgegevens kenbaar te maken aan Veilig Thuis, die deze gegevens kenbaar maakt aan de directbetrokkene, met uitdrukkelijke toestemming (Zie Handelingsprotocol dat geldt vanaf 1 januari 2019, pagina 28).

Vryleve kan de meldingen in de meeste gevallen niet doen, omdat zij als “derde” meldt zonder zelf de overlast of zorgen te hebben.

Bijlage 2: Schets wijkagent van praktijksituatie probleem bij opvolging signalering

Casus verward gedrag vlucht

Bij deze de beloofde casus van ongeveer 1 jaar geleden.

Melding vanuit Iriszorg Zevenaar dat er bij hen een man is weggelopen en dat hij door hen als vermist was opgegeven. Onbekend waar naartoe. Na twee dagen kwam er een melding dat er een verwarde man langs de A12 bij Duiven zou lopen. Hem daar niet getroffen. Later wel op het industrieterrein bij de IKEA. Man was door en door nat. Was door een sloot gelopen. Hem in de politieauto gezet en naar Iriszorg Zevenaar gebeld omdat zij hem als vermist hadden opgegeven. Daar was hij niet meer welkom omdat zijn "bed" inmiddels vergeven was. Hem hierop meegenomen naar het politiebureau en daar diverse telefoontjes gepleegd hoe nu verder.

Uiteindelijk konden we hem bij Iriszorg Zevenaar brengen.

Even later de melding van een man met ontbloot bovenlijf dat deze stond bij een sloot in Zevenaar.

Bleek dezelfde man te zijn. Was weggelopen bij Iriszorg. Hem meegenomen naar Iriszorg Zevenaar.

Daar konden ze niets meer voor hem doen. Uiteindelijk hem meegenomen naar het politiebureau waar hij in een cel werd gezet!!!!!! Na wederom diverse telefoontjes gepleegd te hebben konden wij meneer naar GG-net Doetinchem brengen.

Al met al vanaf 07.00 tot 14.00 uur met meerdere collega's met deze casus bezig geweest.

Dit type casussen komt veel voor. Kern is dat mensen verward gedrag vertonen, met onduidelijke bestemming 'onderweg' zijn vanuit een instelling of thuissituatie. Worden zij gevonden dan ondervinden de vinders (welwillende inwoners, familie en uiteindelijk in het algemeen de politie) problemen om hen op de juiste plek te krijgen.

Bijlage 3: Aanpak en casussen woningcorporatie Vryleve

We zien problematiek ontstaan als gevolg van drugs- en drankgebruik, als ook bij zelfstandig wonende huurders met dementie. Het is vaak lastig te duiden waar het probleem ontstaat: is bijvoorbeeld het ontslag of de echtscheiding en daaruit komende schulden de start van de psychische nood? Of zijn koopgedrag en schulden de start van struisvogelpolitiek en uiteindelijk baanverlies? Handig om te weten bij contacten en het doorverwijzen. De omschrijvingen uit de definitie van pagina 2 komen we in meerdere of mindere mate allemaal tegen.

We komen huurders met verward gedrag op het spoor door:

- ontstane huurachterstand: we bieden een betalingsregeling en budgetcoaching;
- uitvoering van een reparatie/storing: eigen vaklieden signaleren opvallend gedrag;
- melding van burenen: deze vragen we bv. melding te doen bij Veilig Thuis;
- contacten in burenruzies: hier worden afspraken tussen burenen vastgelegd, vaak gemaakt in aanwezigheid van politie en Vryleve. Hier kan een *gedragsaanwijzing** volgen. Bij wens betrokkenen kan eventueel verwezen worden naar buurtbemiddeling;
- contacten bij projectmatig- en planmatig onderhoud: collega's geven signalering door.

De aanpak is allereerst gericht op personen (sociaal beheer) en in tweede instantie op de omgeving, vaak ook in samenwerking met de wijkagent.

Casus verward gedrag statushouder

Situatie: verward gedrag van een statushouder die al jaren in Nederland woont, alleenstaande man, leeftijd rond 45 jaar. Woont in een gezinswoning. Af en toe was er in het verleden contact over het matige tuinonderhoud. Het laatste half jaar gaat het bergafwaarts. Ziet demonen, wil geesten uitdrijven. Gooit huisraad in de tuin. Zijn burenen zijn bang voor hem, hij staat vaak ineens bij hen binnen. Hij heeft een familielid in Arnhem, waar hij regelmatig is. Hiermee heeft de politie ook contact over hem. In oktober-november 2018 is de man in Arnhem in een woning opgepakt, zag daar ook geesten. In december 2018 is de man op last van de burgemeester opgenomen bij GGNet (Doetinchem of Arnhem), dit was de 2e keer in 2018. De politie is de hele middag met deze opname bezig geweest. Vanuit kliniek is hij weer naar huis gegaan. Op de afgesproken meldingsdag eind december is hij niet verschenen bij GGNet.

Op dit moment is de man onvindbaar, spoorloos. GG-net vermoedt dat hij naar land van bestemming terug is. Hij heeft een groeiende huurachterstand. Wat wij doen: samenwerken met politie en GGNet. Dossier nog niet bij de deurwaarder, we doen dit het liefst in overleg met de hulpverlening. De indruk bestaat dat het gebiedsteam niet helemaal op de hoogte is, de melding van december jl. was niet bekend.

Casus dementie zorgmijder

Situatie: oudere dementerende man, die alcohol gebruikt, leeftijd in de 70. Sinds een jaar alleenstaand en vaak in de war. Hij neemt beschikbaar geld op voor alcohol. Zorgmijder. Huurschuld, wil geen budgetcoach, wil geen hulp in huis. Er is geen sprake van overlast.

Er is vanuit de sociale omgeving iemand, die helpt met de administratie en financiën. Keten dementie zit erin, gebiedsteam ook, Vryleve is ingelicht door de administratieve vrijwilliger. De huurschuld loopt op, omdat er niet voldoende geld beschikbaar is.

Casus verzamelwoede

Situatie: vrouw alleen in volledig volgepakte woning. De woning is verwaarloosd. Door wat zij meegemaakt heeft is zij verward geraakt (suïcide zoon, misbruik in het spel, nog steeds strijd na echtscheiding, ex echtelieden laten elkaar niet met rust). Het gebiedsteam is op de hoogte. Zij gaat 1 dag per week naar dagbesteding. Afspraak in september 2018 was dat vrijwilligers zouden opruimen, dit is nog niet ingezet. Streven was dat woning 2018 opgeruimd zou zijn. Mevrouw wordt niet geholpen, inzet van Vryleve is zinvol als oorzaken aangepakt worden. Vryleve is geneigd nu handjes te leveren om haar op de rit te helpen.

**Gedragsaanwijzing: een gedragsaanwijzing is een voor een overlast veroorzakende huurder geldend gebod ('verplichting tot het doen van iets') of een verbod ('verplichting tot het nalaten van iets'). Voorbeelden zijn een verbod op het hebben van een hond, een verbod op pianospel in de nacht of een gebod om hulpverlening in de woning te aanvaarden.*

Preventieve wijkhulp kan incidenten met verwarde personen verminderen

Het aantal incidenten met personen met verward gedrag stijgt nog steeds. Dat blijkt uit cijfers van de politie. 'Dit soort meldingen gaan vaak niet over gedrag dat overlast gevend, crimineel of gevaarlijk is', zegt de politie. Samen met GGZ Nederland pleit de politie voor preventieve wijkhulp om erger te voorkomen.

Als burgers hulp nodig hebben, omdat ze mensen zien met gedrag dat ze niet begrijpen, bellen zij steeds vaker de politie. 'Omdat er geen alternatief lijkt te zijn', schrijft de politie in haar persbericht over cijfers van incidenten met personen met verward gedrag. 'Terwijl dit soort meldingen vaak niet gaan over gedrag dat overlast gevend, crimineel of gevaarlijk is. Het

gaat om kwetsbare mensen, die de grip op hun leven dreigen te verliezen en die gewoon goede, passende hulp nodig hebben.'

Personen met verward gedrag

Uit cijfers van alle politie-eenheden in Nederland blijkt dat overal – op Noord-Holland na – het aantal incidenten met personen met verward gedrag is gestegen in 2018. In totaal is het aantal incidenten met 7000 gestegen in één jaar naar 90.605. Vier jaar eerder, in 2014, was het aantal incidenten met een persoon met verward gedrag nog 59.594, volgens de politiecijfers. In Rotterdam (+18%), Oost-Brabant (+17%), Noord-Nederland (+15%) en Limburg (+12%) laten de politie-eenheden de grootste stijgingen van incidenten zien.

Lees ook de blog van Piet-Hein Peeters over deze cijfers:

Het confronterende feit vandaag is dit: ondanks alle beleidsdrukte, al het onderzoek, alle conferenties, alle samenwerking, alle goede initiatieven (die zijn er echt zijn) het aantal meldingen over verwarde personen in de afgelopen vier jaar bleef stijgen. Het E33-cijfer van de politie roept een inmiddels traditioneel aantal reacties over de kwaliteit van dat cijfer. [Lees meer>>](#)

Meer hulpverleners in de wijk

De politie spreekt van een 'zorgelijke trend', omdat politie-inzet 'niet het juiste antwoord is als het gaat om kwetsbare mensen die de grip op hun leven dreigen te verliezen.' De politie pleit voor meer hulpverleners in de wijk: 'Het vervoeren, opvangen en helpen van personen met verward gedrag is eigenlijk geen politiewerk. Agenten komen er vaak bij als het al te laat is. Deze mensen zouden in een eerder stadium geholpen moeten worden.'

Vroegsignalering

Daarom pleit de politie ervoor dat ook ‘professionals uit de zorg en ondersteuning 24/7 bereikbaar en beschikbaar moeten zijn in wijken en buurten. Samen met wijkagenten kunnen zij zorgwekkende signalen vroeg oppikken en kwetsbare mensen eerder voorzien van goede zorg en ondersteuning.’ Helemaal waar, vindt brancheorganisatie GGZ Nederland.

‘Vroegsignalering in de wijk is belangrijk. Deskundige ggz-hulp in elke wijk, waarbij ze samenwerken met bijvoorbeeld de wijkteams, de GGD, de wijkagenten, woningbouwcoöperaties helpt preventief. Zo kun je mensen ondersteunen op een manier die past bij hun hulpvraag. Door een persoonsgerichte aanpak, samen met alle partijen en met de personen en hun naasten, kan het aantal incidenten verminderen.’

Schakelteam

Maar kennelijk is die gezamenlijke wijkhulp nog niet voldoende van de grond gekomen, ondanks de inzet in de afgelopen jaren van de zogenoemde ‘Schakelteams’. Volgens de politie heeft nog niet elke gemeente een goedwerkende multidisciplinaire aanpak. ‘De politie wil dat het voornemen om dat alsnog te realiseren met kracht wordt uitgevoerd. Stevige stappen voorwaarts blijven nodig om te komen tot de bedoelde goedwerkende aanpak, zoals ook beoogd door het Schakelteam “Personen met verward gedrag”.

► Sneller juiste hulp dankzij centraal meldpunt in Arnhem

Loket verwarde personen

Politie, huisartsenposten en de ambulancedienst in de regio Gelderland-Midden zijn veel minder tijd kwijt aan verwarde personen. Dat is het gevolg van een pilot die het afgelopen half jaar heeft plaatsgevonden.

Berendien Tetelepta
Arnhem

Een centraal meldpunt in Arnhem voor verwarde personen in de regio zorgt ervoor dat deze mensen sneller de juiste hulp krijgen.

Bij de landelijke politie zijn het afgelopen jaar meer dan 90.000 meldingen binnengekomen over verwarde mensen, zo werd gisteren bekend. Dat is een verdubbeling ten opzichte van acht jaar geleden. Door bezuinigingen in de gezondheidszorg zijn er minder bedden beschikbaar voor psychiatrisch patiënten. Hulpdiensten zitten al jaren in hun maag met het groeiende aantal meldingen van verwarde personen.

Het nieuwe meldpunt voor verwarde personen werd opgericht om hulpdiensten in de regio Arnhem, Ede en Wageningen lucht te bieden. En dat werkt, blijkt nu. Moest

een politiegagent voorheen een verward persoon ophalen, in een cel zetten en daarna laten beoordelen door een ggz-professional, nu wordt er direct contact opgenomen met het meldpunt aan de Beekstraat in Arnhem. De ggz (geestelijke gezondheidszorg) zit daar samen met de brandweer, de ambulance en de politie en handelt de kwestie af en verwijst zo nodig door.

In 40 procent van de gevallen lukt het de ggz-professional de cliënt te kalmeren. Dat betekent dat de urgentie weg is en er de volgende dag onder kantoortijden ver-

der behandeling volgt voor de beler. In 38 procent van de gevallen wordt de psychiatrische crisisdienst ingeschakeld. Een klein aantal melders wordt naar de huisartsenpost of het ziekenhuis doorver-

zen. „De politie, huisartsenposten en ambulancedienst komen nu weer toe aan hun eigen werkzaamheden. Zij hoeven niet zelf te beoordelen wat ze met een persoon met verward gedrag aan moeten, maar hebben nu een centraal meldpunt waar ze terecht kunnen voor advies of doorverwijzing”, zegt projectleider Peter van den Berg.

Vaak gaat het om paniekbuien

Acute situaties doen zich niet iedere dag voor. Veel vaker hebben patiënten te maken met paniek, die overgaat als zij een behandelaar hebben gesproken. Die behandelaren zijn na kantoortijden niet bereikbaar, waardoor ver-

avonduren bij de politie of huisartsenpost eindigen, zegt projectleider Peter van den Berg. „Wij kregen bijvoorbeeld via de politie een man aan de telefoon die zelfmoord wilde plegen. Het bleek geen suicidale man, maar iemand die een doodswens had

omdat hij bijna uit huis gezet zou worden. Wij konden hem kalmeren en uitleggen dat hij niet zomaar dakloos is. We stelden een afspraak voor bij de gemeente en het wijkteam. De volgende dag konden instanties de man rustig verder helpen.”

Zo kan het niet langer, dachten de hulpdiensten van de regio Gelderland-Midden in 2016. Er ging onverwacht veel tijd van de politie, de huisartsenpost en de ambulancedienst naar mensen met verward gedrag. Van den Berg ervoer het tijdens zijn werk als ambulancedienstverpleegkundige aan den lijve. „Waar we bij lichamelijke letsel met tien minuten weer weg waren, duurde een bezoek aan een verward persoon wel een uur. Daar komt bij, als ambulancedienstverpleegkundige ben je niet de beste persoon om zo iemand te helpen.”

Wat zou het handig zijn op dat

meldpunt in één oogopslag iemands relevante verslavings-, politie- of ggz-verleden in te zien. „Daarom heeft het opstarten van de piloot lang geduurd, want je hebt te maken met privacywetgeving”, zegt Van den Berg. Dat een ggz-professional direct in alle systemen kan meekijken, is volgens hem uniek en essentieel. „Als een psychische man is belf omdat hij de gaskraan open heeft gezet bijvoorbeeld. Daar moet de politie heen omdat er acuut gevaar is. Maar wie de man is, wat zijn achtergrond is en welke behandelafspraken er met hem zijn, was onduidelijk voor de agent. Nu levert een telefoonje aan het meldpunt een schat aan informatie op. Veel terugkerende cliënten hebben bijvoorbeeld een zelf ingevulde crisiskaart, waarop staat hoe zij tijdens een crisis het beste benaderd kunnen worden. De agent heeft direct overzicht en weet wat hem of haar te doen staat.”

Andere regio's hebben interesse getoond in de werkwijze van Gelderland-Midden. „Er zijn vooral veel vragen over het feit dat onze ggz-professionals alle systemen in mogen. Dat is met de privacywetgeving heel lastig te regelen.”

878

■ Sinds de start van het meldpunt zijn er 878 meldingen afgehandeld.

Levens in gevaar door krapte in ggz

Trouw
6-2-19

INSPECTIE Het personeelstekort in de geestelijke gezondheidszorg (ggz) leidt tot calamiteiten met dodelijke afloop.

Roos Menkhorst
en Catrien Spijkerman

Calamiteiten in de ggz waarbij personeelstekort de oorzaak is, lopen soms dodelijk af. Dat blijkt uit analyse van calamiteitsrapportages door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). In bijna de helft van de onderzochte calamiteitsrapportages van de afgelopen anderhalf jaar speelde personeelstekort een rol: in 20 procent van de gevallen was zo'n tekort de 'grondoorzaak', bij nog eens een kwart speelde het een 'nadrukkelijke rol'.

Een calamiteit is een 'niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van zorg en die tot de dood van, of een ernstig schadelijk gevolg voor een cliënt heeft geleid'. Hieronder valt bijvoorbeeld suïcide of een poging daartoe, brand, medicatiefouten of een geweldsincident.

De inspectie kan niet zeggen hoeveel van de calamiteiten waarbij personeelstekort de grondoorzaak was, hebben geleid tot overlijden. Maar dat er om die reden doden zijn gevallen, bevestigt zij.

De inspectie deed het onderzoek na een verzoek van *Trouw* en *De Groene Amsterdammer*. De analyse is op basis van een steekproef van 20 uit 177 calamiteitsrapportages. "De inspectie maakt zich zeker zorgen", reageert hoofdinspecteur Korrie Louwes op de bevindingen.

Het tekort aan personeel loopt zo hoog op dat instellingen proberen met bonussen medewerkers bij elkaar weg te kapen. Ze besteden ook noodgedwongen miljoenen euro's aan de inhuur van zzp'ers en andere invalkrachten. Enkel moesten al tijdelijk een afdeling sluiten.

De inspectie beschouwt het personeelstekort al langer als 'een van de grootste uitdagingen' voor de gezondheidszorg, maar niet eerder onderzocht ze op deze manier de mogelijke relatie tussen calamiteiten en het personeelstekort.

De inspectie hield in de analyse niet alleen rekening met het aantal medewerkers op de werkvloer, maar ook met andere factoren die samenhangen met personeelstekort. Zo bekeek zij of er inhuurkrachten werkten en of er mensen aan het werk waren die taken uitvoerden die eigenlijk niet bij hun functie hoorden.

Louwes benadrukt dat bijna altijd meerdere problemen tegelijk speelden: "Het is nooit alléén het feit dat er te weinig mensen zijn. Daar komt dan bij dat het personeel bijvoorbeeld

beeld nog niet goed is ingewerkt of te onervaren is, waardoor het signalen van agressiviteit of een naderende suïcide mist."

Als voorbeeld noemt Louwes een situatie waarbij door personeelswisselingen de overdracht niet goed verloopt. "Voor nieuw personeel is het lastig subtiele veranderingen in gedrag van cliënten of een signaal vanuit de familie te beoordelen. Het ene familielid speelt een cruciale rol in het leven van de patiënt, het andere familielid staat verder weg. In de overdracht werd gerapporteerd: 'De naaste was er, gesprekje gehad'. Zo kun je cruciale dingen missen."

Daarnaast merkt de inspectie op dat wisselingen in de groepsleiding

voor problemen zorgden. Louwes: "Jonge, minder ervaren medewerkers konden soms onvoldoende terugvallen op meer senior en ingewerkte medewerkers."

Instellingen zijn verplicht calamiteiten bij de inspectie te melden, en moeten vervolgens zelf onderzoek doen naar de oorzaken. Zij controleert daarna of dit onderzoek goed is uitgevoerd. Deze onderzoeksrapporten worden niet openbaar gemaakt. Alle calamiteiten in de steekproef vonden plaats in ggz-klinieken, dus niet in ambulante zorgsituaties.

De inspectie deelde de resultaten van het onderzoek met het ministerie van Volksgezondheid. Staatssecretaris Paul Blokhuis noemt het beeld dat de IGJ schetst zorgelijk. Blokhuis: "Het roept veel vragen op. Ik wil snel antwoorden. We moeten precies weten hoe het zit om gericht actie te ondernemen. Ik ga daarover met bestuurders van ggz-instellingen in gesprek. Om te horen of zij de bevindingen van de IGJ herkennen, en wat dit betekent voor hun dagelijkse zorg voor patiënten. Daarnaast heb ik ook de inspectie gevraagd om hier dieper in te duiken."

DE VERDIEPING 215
Gaten in de ggz

IN HET KORT

Bij 4 van de 20 onderzochte calamiteiten speelde personeelstekort een hoofdrol

Volgens de inspectie zijn daarbij doden gevallen

Staatssecretaris Blokhuis noemt de uitkomst zorgelijk

2390
zorgvacatures
waren er
begin 2018

75%
van de vacatures
staat zes maanden
of langer open

TROUW WOENSDAG 6 FEBRUARI 2019 3

is manager en beveiliging bij Secutor Security: 'Wij voeren ook andere taken uit'.

Martine Gerritsen: 'Agressie komt nooit uit de lucht vallen'. FOTO'S HANNE VAN DER WOUDE

Verzorgende Tonnie (64) moet alles alleen doen. Het is negen uur in de ochtend en in het Haagse psychiatrisch verpleeghuis Dorestad betekent dat spitsuur. In Dorestad verblijven patiënten die behalve een ernstige chronische psychiatrische stoornis, ook een lichamelijke aandoening hebben. De meesten lijden al tientallen jaren aan hun psychiatrische problematiek, bijna iedereen is ouder dan vijftig. Door de complexe combinatie kunnen deze patiënten niet terecht op een reguliere ggz- of ziekenhuisafdeling.

Op afdeling Icarus, waar Tonnie sinds jaar en dag werkt, staan de 45 patiënten tegelijk op, slikken medicijnen en moeten zich wassen, zich aankleden en ontbijten. De meesten kunnen dit niet zelf. Daarom komt het allemaal aan op deze ene vrouw met haar grijze halflange haar en haar ferme passen. Met verhit hoofd beent ze van kamer naar kamer, brengt boterhammen zonder korsten rond en rijdt rolstoelen de gezamenlijke woonkamer in. "Mevrouw A. wordt om tien uur opgehaald met het busje voor een afspraak bij de tandarts" roept ze in het voorbijgaan tegen de koffiejuifvrouw. "Ik hoop maar dat ze de tijd in de gaten houden", verzucht ze. "Deze mevrouw is altijd zo langzaam met ontbijten."

Tonnie staat er natuurlijk niet écht alleen voor. Dat weet ze zelf ook, maar zo voelt het wel. Haar collega Merel, de enige andere vaste kracht van deze ochtend, is 'een schat, maar wel zwanger en kotsmisselijk'. De rest: een zzp'er, een stagiair en drie leerlingen, van wie

Ggz zoekt personeel: niemand is beter dan niemand

VACATURES De geestelijke gezondheidszorg verkeert in diepe crisis. Ggz-instellingen drijven op uitzendkrachten en dure zzp-psychiaters. Het tekort aan personeel leidt zelfs tot calamiteiten met dodelijke afloop, blijkt uit onderzoek van weekblad *De Groene Amsterdammer* en *Trouw*.

tekst Roos Menkhorst en Catrén Spilkerman

eenijde pas net aan z'n opleiding verpleegkundige is begonnen.

Ook een verdieping lager, in de kleine managementkamer van Dorestad begint de dag standaard met heftiek. 's Ochtends komen de eerste ziekmeldingen binnen, zegt manager Debbie. Bij Dorestad, onderdeel van de enorme ggz-instelling Parnassia Groep, staan al zeker een jaar vijftien vacatures open. Iedere atmelding leidt tot een kleine crisis. Direct beginnen Debbie en haar twee collega's met appen, mailen en bellen: wie kan een uurtje eerder komen, een paar uur langer blijven? Als de eigen werknemers geen soelaas kunnen bieden, zetten ze oproepen uit bij zzp-bemiddelaars. Parnassia's eigen flexbureau heeft alle oproepkrachten meestal al uitgezonden.

Eigenlijk moeten de drie afdelingen Icarus, Luzerne en Atalanta elk met zeven man personeel de dag beginnen. Stagiairs mogen niet als volle kracht worden meegerekend, leerlingen wel; zij zijn namelijk in dienst van Parnassia en volgen een leerwerktraject. "Vandaag is het weer een zootje", verklaart Debbie. "Icarus zes man, Atalanta zeven, Luzerne vierenhalf." En die halve kracht is 'eigenlijk ziek'.

Dorestad is lang niet de enige met een nijpend personeelstekort. Bijna alle ggz-instellingen, zo'n 93 procent, hadden begin vorig jaar vacatures voor zorgpersoneel: in totaal voor 2390 banen. Bovendien is 85 procent van de vacatures in de ggz moeilijk vervulbaar en staan die langer dan drie maanden open, blijkt uit onderzoek van Prismant, onderzoeksbureau op het gebied van gezondheidszorg. Driekwart is zelfs zeer moeilijk vervulbaar en staat

LEES VERDER OP PAGINA 4

zes maanden of nog langer open. Trouw en De Groene Amsterdammer deden de afgelopen maanden onderzoek naar de gevolgen van het personeelstekort in de geestelijke gezondheidsklinieken. We spraken voor dit onderzoek uitgebreid met 75 betrokkenen. Uit onze rondgang langs tien grote ggz-instellingen blijkt dat zij de wanhoop nabij zijn. Enkele moesten vanwege het tekort afdelingen sluiten. En dat terwijl vijf jaar geleden de sector nog hard bezig was personeel te ontslaan, vanwege de bezuiniging van 600 miljoen euro die door toenmalig minister Edith Schippers was opgelegd. Patiënten moesten minder in klinieken en vaker thuis worden behandeld. Door deze 'ambulantisering' werd de patiëntenpopulatie die nog wel in de klinieken geholpen kon worden, veel zwaarder en ook de vele andere stelselwijzigingen maakten de sector er niet aantrekkelijker op.

Een paar jaar later weten instellingen van gekkigheid niet hoe ze aan geschoold personeel moeten komen. Ze trekken van alles uit de kast om personeel te vinden en te behouden: van aanbrengebouwen tot fijn-dat-je-blijftbussen en hulp bij het vinden van een baan voor de partner. Om de gaten te dichten, leunen de instellingen zwaar op uitzendkrachten en zzp'ers.

"We willen die zzp'ers liever niet, maar als je de bezetting niet hebt, moet je wel", zegt Jochem van Woerden, personeelsmanager van de Groningse ggz-instelling Lentis. "We zijn er afhankelijk van geworden." Standaard staan er bij Lentis vijftig vacatures open. En dat zijn cruciale functies als die van psychiater, ggz-

psycholoog en verpleegkundige. Zijn instelling gaf het afgelopen jaar 6 miljoen euro extra uit aan de inhuur van uitzendkrachten en zzp'ers.

"Je mag rustig stellen dat hetzelfde werk ons op jaarbasis nu een paar miljoen meer kost", geeft ook bestuursvoorzitter Joep Verbugt van GGZ in Eindhoven toe. Jasper van de Giessen, hr-manager bij Altrecht: "Het staat vast dat dit de markt kapotmaakt: je maakt de zorg alleen maar duurder". Met name de inhuur van zzp-psychiaters drukt zwaar op de kosten van de instellingen. "Pas hadden we een psychiater nodig voor het weekend", vertelt Ton Dhondt, bestuurslid van GGZ Friesland. "Die moest uit Amsterdam komen en vroeg zijn reistijd vergoed als werktijd. Schoorvoetend en onder de voorwaarde dat hij in de trein zou werken ga je dan akkoord met een bedrag van 165 euro per uur."

Tweede keus

De instellingen staan met hun rug tegen de muur, erkennen ze. Roely Molendijk, directeur van Pro Persona, roept uit: "Op een gegeven moment denk je: als er maar een psychiater is. Het maakt bij wijze van spreken niet uit hoe, als het er maar een is." De recruiter naast haar vult aan: "Of een arts, of een klinisch psycholoog." Als vacatures wel gevuld worden, is dat lang niet altijd met degene die de werkgevers zochten. Iemand is beter dan niemand, lijkt het devies. Ggz-instellingen namen in 2017 bij meer dan de helft van de ingevulde vacatures genoegen met een 'tweede keuze', blijft uit onderzoek van Prismant. De manager van GGZ herkent die houding: "Normaal zeg je: bij twijfel niet aannemen. Nu zeg je af en toe: neem maar aan, hopen dat het goed gaat."

De gevolgen van het nijpende personeels-

Geen van de instellingen heeft een goed antwoord op de vraag hoe je de continuïteit en de kwaliteit van de zorg kunt waarborgen

tekort zijn veel groter dan algemeen bekend is. Uit een overzicht dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) op ons verzoek opstelde, bleek dat zich de afgelopen anderhalf jaar incidenten met dodelijke afloop voordeden die grotendeels aan het personeelstekort zijn toe te schrijven. Om privacyredenen kan de IGJ niet inhoudelijk op deze gevallen ingaan. Duidelijk is dat bijna altijd meerdere personen tegelijk speelden, die samenhangen met het personeelstekort.

Zo zijn uitzendkrachten niet altijd op de hoogte van de regels en protocollen van een afdeling. Ook de overdracht van wat er op een dag is voorgevallen laat soms te wensen over, als het team voortdurend van samenstelling wisselt. Bovendien zijn flexwerkers niet altijd bekend met de zware psychische problematiek van patiënten. Ze werken dan bijvoorbeeld doorgaans in de ouderenvrègging, of komen met van school en hebben nauwelijks ervaring met de patiëntenpopulatie, waardoor ze bijvoorbeeld niet weten hoe ze moeten omgaan met agressie. Verbugt: "Je stoot je kop, dat hebben wij ook gedaan. Die hele arbeidsproblematiek, de incidenten, de onervarenheid, zijn in de hele sector een probleem."

"Sommige medewerkers voelen zich onvei-

lig door de inzet van flexwerkers Hartstra, hr-directeur van ggz-instelling Arkin. "Ze vinden genoeg mensen staan ingeroepen zich toch zorgen, om niet allemaal kennen. Ze hebben cliënt die heel onrustig is leren, en ze weten niet hoe een acute situatie zal reageren. Het is mogelijk iets gebeurt en je niet of je goed op elkaar bent ingeheel veel werkstress op."

Zo neemt de druk op de vmaar toe, tot ze besluiten om laten: in 2017 was het verloop een op zeven. "Hoe zorg je de en de kwaliteit van de zorg geven?", vraagt Van de Giessen vertwijfeld af.

Op die vraag heeft eigenlij ggz-instellingen op dit moment woord. Het is een viciuze cirkel. Molendijk van Pro Persona bekend probleem dat overuren genomen kunnen worden; dat geen tijd voor. Onze medewerkers, ze doen het voor de p wie denkt: even een tandje e tandje erbij - die valt gewoon

Om privacyredenen zijn de paiseerd. Met het management werd afgesproken dat medewerkers voor naam genoemd word De achternamen en contactgegevens medewerkers zijn bij de redact

Dit artikel kwam tot stand met het Fonds 1877.

'Zorgbeveiligers zijn een soort psychologen'

NIELS DE KLERK (42) is general manager van beveiligingsbedrijf Securitor Security en coördinator zorgbeveiliging.

"Goede zorgbeveiligers zijn een soort psychologen. Onze beveiligers hebben een training gevolgd over hoe ze moeten omgaan met mensen met psychiatrische problemen: je moet kalmer blijven, meer geduld hebben, op gelijkwaardig niveau met iemand in gesprek gaan. Mensen in de psychiatrie hebben een andere aanpak nodig dan aan de deur van de discotheek.

"Wij surveilleren op het terrein van de ggz-instelling en worden opgeroepen ter versterking. De verpleegkundigen zijn heel bekwaam, hoor, maar ze voelen zich steeds vaker onveilig.

"Als een cliënt bijvoorbeeld agressief is, dan zijn wij er als back-up. Of als een suicidale cliënt dreigt van het gebouw af

te springen, proberen wij de omstanders rustig te houden.

"Soms moeten we toezicht houden bij een separaerel, iemand bewaken zodat hij niet wegloopt, of een patiënt begeleiden bij doktersbezoek.

"Het is een gat in de markt: als beveiligers kunnen wij namelijk ook andere taken uitvoeren, waarvoor de instelling nog een vacature heeft. Zo kunnen we bijvoorbeeld licht administratief werk verrichten.

Ze proberen ons echt voor allerlei klussen in te zetten; we dekken ook de tafels als dat nodig is.

"Een tijd geleden vroeg een instelling of we medicatie kunnen verstrekken. Nee, dat mogen we niet. Maar die vraag heeft ons wel aan het denken gezet. Twee beveiligers van ons volgen er nu een cursus voor - dat scheelt de instelling straks weer een nachtverpleger."

'Ik trof vijf medewerkers als versteend aan'

MARTINE GERRITSEN (40) is psychiatrisch verpleegkundige, parttime in vaste dienst, parttime zzp'er.

"Structuur is voor onze cliënten heel belangrijk. Als ze te veel onduidelijkheid ervaren, zien ze soms geen andere uitweg om ermee om te gaan dan geweld. Dan pakt een cliënt bijvoorbeeld een vrieskist op, en gaat ermee gooien. Dat is het moment dat de medewerkers op hun alarmpieper drukken.

Er komen dan meteen collega's van andere afdelingen om te helpen. Samen proberen we grip te krijgen op de situatie, zonder dat er gewonden vallen.

"In het geval van de vrieskist trof ik vijf medewerkers als versteend aan, angst in hun ogen. Begrijpelijk ook; het waren jonge mensen, net van school, veelal onbekende gezichten voor mij. Door gaans gaat één collega de cliënt kal-

meren, je probeert hem uit de rode zone te krijgen door rustig het gesprek aan te gaan. De escaleren noemen we dat. Maar hier zag ik meteen: dit gaan we niet redden. Die collega's durfden niet op hem af te stappen. Ik heb de politie maar gebeld. Er is niemand gewond geraakt.

"Achteraf bleek dat een invalkracht de avond tevoren de tussens had laten vieren: de cliënt mocht bijvoorbeeld toch naar de winkel, ook al had hij zijn doelen voor die dag niet gehaald.

"Zo iets is niet volgens de afspraak, dat veroorzaakt onrust. De volgende dag staan er weer andere medewerkers, die de cliënt niet allemaal kennen, en die niet beseffen dat die onrust al sinds de vorige avond doorsuddert. Dan is zo'n uitbarsting heel onverwacht. Dat soort gedrag komt in werkelijkheid nooit zomaar uit de lucht vallen."

VERANTWOORDING

Voor dit onderzoek spraken we uitgebreid met ruim 75 betrokkenen. We interviewden medewerkers in vaste dienst bij ggz-klinieken door het hele land, evenals zzp'ers en uitzendkrachten. We spraken uitgebreid met verpleegkundigen, groepsbegeleiders, zorgbeveiligers, verpleegkundig specialisten, psychologen, ervaringsdeskundigen, psychiaters, (ex-)patiënten en hun familieleden. Ook spraken we met vakbonden en uitzendbureaus.

We deden een rondgang langs de personeelsfunctionarissen van tien grote ggz-instellingen. Ook liepen we in totaal een week mee op afdelingen van twee ggz-instellingen.

Noortje den Hartog Jager: 'Als er een pieper afgaat, blijf ik maar op de afdeling'. FOTO REYER BOXEM

François Moulay: 'Veiligheid in de ggz staat bij mij voorop'. FOTO OLAF KRAAK

93%
van alle ggz-instellingen
had begin 2018
openstaande vacatures

TROUW WOENSDAG 6 FEBRUARI 2019 5

'Ik weet niet wat ik moet doen als een patiënt agressief is'

**NOORTJE DEN HARTOG
JAGER (23)**, ultzendkracht,
werkzaam als groepsbegeleider
in verschillende klinieken van
ggz-instellingen.

"Regelmatig word ik genegeerd door cliënten, of wil een cliënt mij geen hand geven. Ik snap het ook wel: ze moeten zich steeds weer verhouden tot een nieuw persoon, dat betekent wennen en uitproberen. Een cliënt op de afdeling vraagt bijvoorbeeld aan mij: 'Mag ik even buiten een rondje lopen?' Op zo'n vraag heb ik niet direct een antwoord. Ik moet eerst bij mijn collega's te rade gaan hoe het zit met de vrijheden van die cliënt.

"In maart vorig jaar ben ik afgestudeerd aan de opleiding sociaal-pedagogische hulpverlening. Ik ben toen via een uitzendbureau begonnen als groepsbegeleider in de ggz. Voor mijn eerste werkdag was ik ze-

nuewachtig: ik stond gelijk op een afdeling met forensische patiënten. Sommige mensen daar zijn met een bevel van de rechter gedwongen opgenomen, er zitten ook tbs'ers.

"Ik ben behoorlijk assertief en vraag bij de start van een dienst naar de achtergrond en het ziektebeeld van de cliënten. Maar er is niet altijd tijd om die informatie met mij te delen. 'Kijk maar waar je tegenaan loopt', is bij sommige instellingen meer de houding. In principe is het tot nu toe trouwens altijd goed gegaan.

"Ik heb nog geen agressietraining gehad. Die geven de instellingen, maar als uitzendkracht kan ik die niet volgen. Het is iedereen dat je weet hoe je moet handelen bij een incident. Als er nu een pieper afgaat, blijf ik met een collega op de afdeling. Ik weet in zo'n situatie niet wat ik moet doen."

'Werken in de ggz is mooi, maar het vraagt veel van je'

FRANÇOIS MOULAY (40), is sinds drie jaar groepsbegeleider op zzp-basis bij verschillende ggz-instellingen.

"Vandaag stond ik met vier zzp'ers op de afdeling, in drukke tijden zijn het er tien. Zzp'ers zijn een uitkomst. Er is zo'n groot tekort. 'Cowboys', zo worden we door sommige collega's recht, als je het mij vraagt.

"Veiligheid in de ggz staat voor mij voorop. Ik heb lang als horecaportier gewerkt, ik heb in de jeugdzorg gewerkt en als fysiek zorgbegeleider. Die ervaring komt mij als groepsbegeleider in de geestelijke gezondheidszorg goed van pas.

"Op de afdelingen zijn fysiek en verbaal geweld aan de orde van de dag. Ik heb een tijd geleiden op één dag twee wurgpogingen meegemaakt. Werken in de huidige ggz is mooi, maar het vraagt wel veel van je.

"Pas hebben ze gevraagd of ik in vaste dienst wilde komen. Ik heb vooralsnog bedankt. Ik hecht aan mijn vrijheid en werk graag op wisselende afdelingen. Bovendien verdien ik op dit moment een redelijke boterham voor het zware werk dat ik doe.

"Natuurlijk wil je vaste gezichten in de ggz. Maar mijn bood-

*'Een zzp'er kan de
continuïteit bieden
die je nodig hebt'*

schap is dat een zzp'er ook precies die continuïteit kan bieden die je nodig hebt. Het liefst draai ik dan ook voor een langere periode een opdracht bij een paar afdelingen. Je ziet alleen dat instellingen vaak te lang wachten met het opschalen van een team. En dan is het maar afwachten wie je krijgt."

RAADSINFORMATIEBRIEF – Nr. 2019-055

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 21 mei 2019
Zaaknummer Z/18/298252 /INT/19/897902
Onderwerp Halfjaarrapportage Scalabor
Portefeuillehouder B. Elfrink

Contactpersoon Bart van Asperdt
E-mail B.vanAsperdt@zevenaar.nl
Telefoon 06-83213269

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Het gaat goed met onze SW-medewerkers bij Scalabor. De focus van Scalabor is verschoven van passend werk naar een focus op arbeidsontwikkeling. Het halfjaarbericht juli-december 2018 geeft een actueel inzicht in de stand van zaken bij arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor en geeft inzicht in SW-medewerkers bij Scalabor welke afkomstig zijn uit onze gemeente.

Kernboodschap

Uit het halfjaarbericht blijkt dat 197 medewerkers afkomstig uit de gemeente Zevenaar werkzaam zijn bij Scalabor. Het aantal medewerkers daalt door natuurlijk verloop. Het grootste deel hiervan (90 medewerkers) is intern geplaatst bij Scalabor. De overige Zevenaarse medewerkers worden extern begeleid (57 medewerkers) of worden gedetacheerd (58 medewerkers). Het ziekteverzuim van onze SW-medewerkers daalde in de periode januari-juni 2018 van 14,24% naar 12,25% in de periode juli-december 2018. Het gemiddeld landelijk verzuimpercentage in 2018 is 14%.

Context

- ☒ Actueel maatschappelijk onderwerp
- ☐ Collegeprogramma
- ☐ Motie/amendement/toezegging
- ☐ Anders, namelijk

Communicatie en vervolgproces

Wij zullen u periodiek blijven informeren over onze SW-medewerkers bij Scalabor door middel van deze rapportages. In de bijlage treft u het halfjaarbericht van Scalabor aan.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Michel Tromp
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen

1. INT/19/897579 Halfjaarbericht Scalabor juli-december 2018 gemeente Zevenaar

Halfjaarbericht Zevenaar juli-december 2018

Scalabor
VERBINDT TALENT & WERK

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de rapportage aan van Arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor over het tweede halfjaar van 2018. Er ligt een druk jaar achter ons, een jaar van inrichten, aanpassen, vernieuwen, verbeteren, maar vooral het transformeren van het bedrijf. Van een focus op werk naar een focus op arbeidsontwikkeling, zonder het belang van het werk uit het oog te verliezen; want zonder werk als middel is arbeidsontwikkeling niet mogelijk.

De start met een formatie die nog aangevuld diende te worden met veel nieuwe collega's en tegen het einde van 2018 was ons team bijna compleet. In het eerste kwartaal van 2019 zijn ook de laatste interim leidinggevenden opgevolgd door collega's met een dienstverband bij Scalabor.

Voor de divisie Arbeidsontwikkeling betekende het dat het team trajectbegeleiders die ingezet worden om de arbeidsontwikkeltrajecten van sw-medewerkers en mensen die vallen onder de P-wet vorm te geven en te begeleiden, groeide van 14 naar 28 medewerkers. De eerste taak die de trajectbegeleiders te doen hadden was om voor alle sw-medewerkers een Individueel Ontwikkelplan(IOP) op te stellen. Dat was een zeer omvangrijke operatie, omdat er per medewerker meerdere gesprekken dienen plaats te vinden met zowel trajectbegeleider als werkbegeleider. Diagnoses en zelfdiagnoses moesten per persoon gemaakt worden en dan het opstellen van het IOP in consensus met de medewerker. Aan het einde van 2018 was er voor 71% van de sw-medewerkers een actueel IOP en nu in de eerste maanden van 2019 wordt de opdracht om minimaal 85% ruimschoots gehaald, waarbij de 100% score op actuele IOP's voor Scalabor het doel blijft.

Nu is een IOP uiteraard ook een van de instrumenten die Scalabor gebruik in het primaire proces om tot arbeidsontwikkeling te kunnen komen, maar het is 'slechts' het plan. Met het opstellen en vaststellen van de IOP's zijn ook de ontwikkeltrajecten voor alle sw-medewerkers van start gegaan. Voor velen is dat wennen, voor anderen is het iets waar ze al lang op wachten. We zien de eerste ervaringen van doorstromen naar nieuwe (groeps)detacheringen en hebben een paar van deze ervaringen in deze rapportage opgenomen ter illustratie. We zijn gestart, maar weten dat er nog heel veel werk verzet moet worden; mensen enthousiasmeren, stimuleren, ondersteunen en begeleiden bij hun individuele traject. Telkens weer kijken naar de resultaten, evalueren en bijstellen met als doel om de medewerkers van een zo regulier mogelijke, passende werkplek te kunnen bieden.

Voor werkzoekenden die vallen onder de P-wet is Scalabor in 2018 gestart met het bieden van Arbeidsontwikkeltrajecten. Het verschil met de arbeidsontwikkeltrajecten voor de sw-medewerkers zit vooral in de start en de duur van het traject; bij P-wetters begint het traject altijd met een intake, een ArbeidsOnderzoekCentrum(AOC)-module en daarna wordt het IOP opgesteld voordat de kandidaat instroomt op een in of externe leerwerkplek. Inmiddels heeft Scalabor in 2018 vooral mensen vallend onder de P-wet in traject gekregen vanuit de gemeente Arnhem, maar ook met andere gemeenten binnen de arbeidsmarktregio worden afspraken gemaakt om P-wettrajecten door Scalabor te laten uitvoeren.

In het kader van goed werkgeverschap is ook het medewerkersbelevingsonderzoek en het ziekteverzuim, waarover wij u in deze rapportage informeren. Wij zijn blij u te kunnen rapporteren, dat ondanks alle hectiek van het afgelopen jaar, het ziekteverzuim t.o.v. 2017 afgenomen is en de medewerkers Scalabor een ruime voldoende geven voor de werkomgeving, benadering en bejegening. Scalabor heeft daarmee in haar eerste jaar een goede start gemaakt en staat klaar om nog meer mensen naar zo passend mogelijk werk te begeleiden in 2019.

Monique Petit-Polman,
Manager divisie Arbeidsontwikkeling

E-fulfillment bij Scalabor, wat is dat nou precies?

We bestellen allemaal wel eens artikelen bij Wehkamp, bol.com of AliExpress. Binnen een paar dagen of soms dezelfde dag al, worden ze dan bij ons thuis bezorgd. Alleen staan we er vaak niet bij stil hoe je bestelling wordt ingepakt en verstuurd. Met een Engels woord noemen we dat e-fulfillment. En dat doen we sinds kort ook bij Scalabor. Onze collega's Klaas en Cees pakken dagelijks pakketten in voor vijf internetondernemers. Met z'n tweeën maken ze de bestellingen in orde voor deze klanten. Ze zorgen dat de juiste producten goed worden ingepakt, dat het juiste adres erop komt en verwerken eventuele retouren. Dagelijks komt een busje van Postmasters de pakketten ophalen en zorgt dat ze afgeleverd worden bij de klanten. Wat het extra leuk maakt, is dat veel van deze artikelen eerst voorbereid, opgepakt of gemaakt worden door andere collega's op de Driepoortenweg.

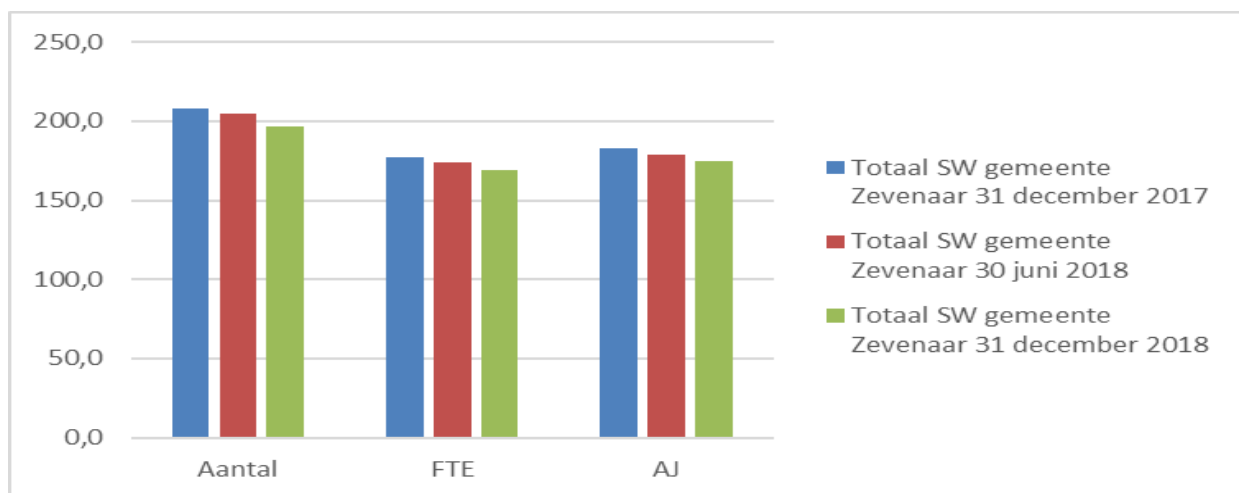
Voor Scalabor is het nu nog een afdeling van twee medewerkers, maar we willen groeien naar 1.000 pakketten per week met veel meer medewerkers. Zo kunnen meer collega's hier opgeleid worden voor een baan in de logistiek. Want in onze regio is er erg veel vraag naar opgeleide mensen voor dit soort werk. Langs de snelwegen schieten de grote magazijnen als paddenstoelen uit de grond en daar zijn veel arbeidskrachten nodig voor al het werk. Zo kunnen wij lekker blijven bestellen op internet én zorgen wij als Scalabor dat alles ook goed bij je thuis komt!

SW medewerkers werkzaam via Scalabor

	Aantal	FTE	AJ
Totaal SW gemeente Zevenaar 31 december 2017	208,0	177,3	182,8
Totaal SW gemeente Zevenaar 30 juni 2018	205,0	173,9	179,0
Totaal SW gemeente Zevenaar 31 december 2018	197,0	169,4	174,4
Wijziging in %	-5,3%	-4,5%	-4,6%

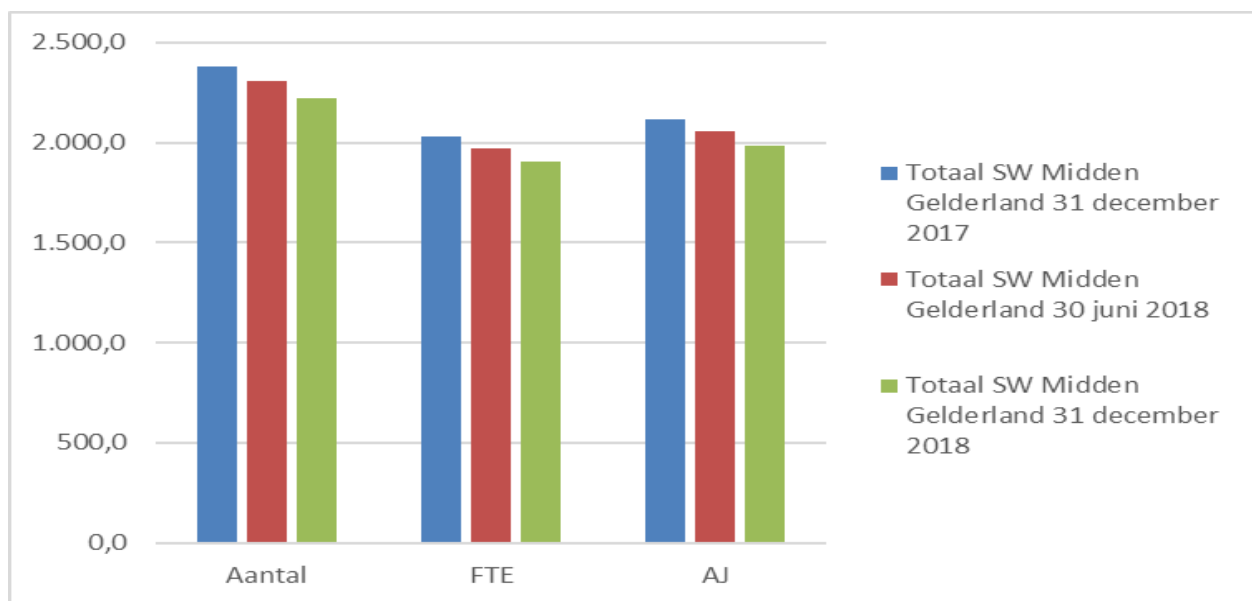
Totaal Begeleid Werken gemeente Zevenaar 31 december 2017	1,0	1,0	1,0
Totaal Begeleid Werken gemeente Zevenaar 30 juni 2018	1,0	1,0	1,0
Totaal Begeleid Werken gemeente Zevenaar 31 december 2018	1,0	1,0	1,0
Wijziging in %	0,0%	0,0%	0,0%

Het aantal medewerkers SW daalt door natuurlijk verloop.

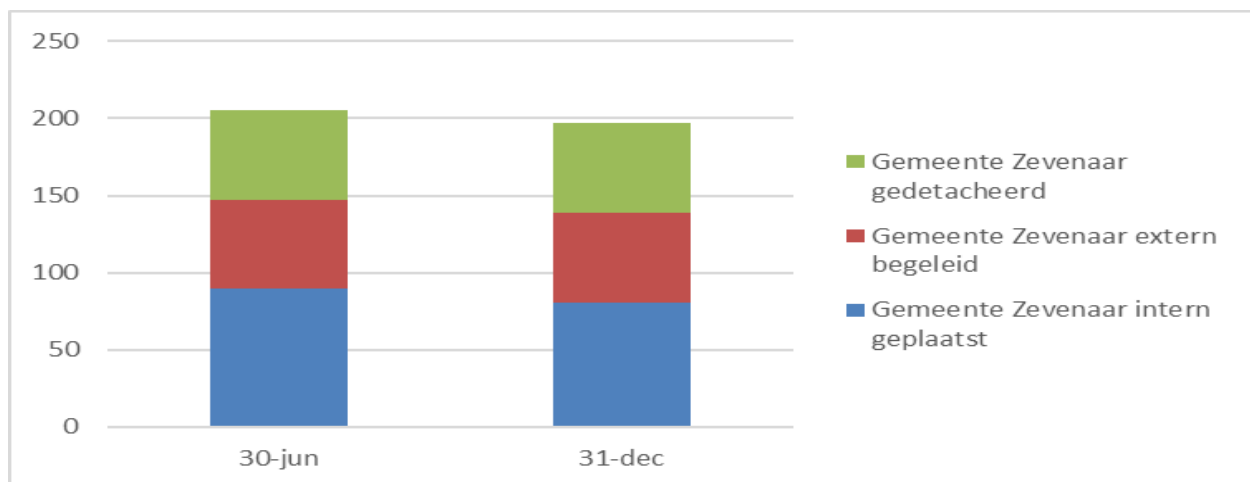
	Aantal	FTE	AJ
Totaal SW Midden Gelderland 31 december 2017*	2.380,0	2.032,1	2.115,0
Totaal SW Midden Gelderland 30 juni 2018	2.310,0	1.972,5	2.054,3
Totaal SW Midden Gelderland 31 december 2018	2.222,0	1.905,0	1.985,6
Wijziging in %	-6,6%	-6,3%	-6,1%

*Exclusief 49 medewerkers Montferland.

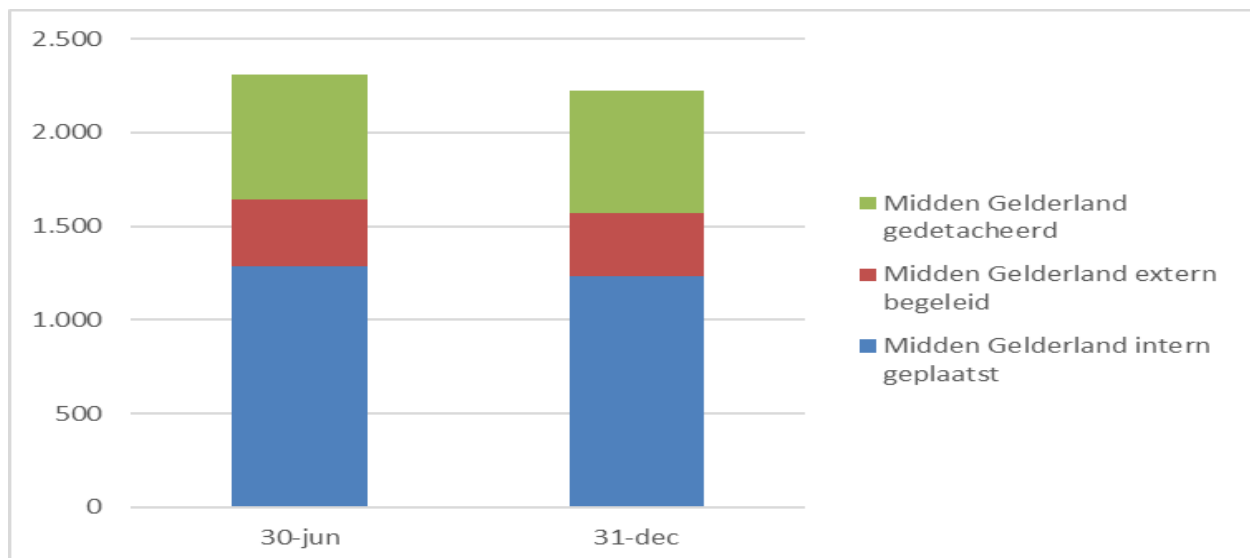

Plaatsingen SW medewerkers (in Aantal)

	30-jun	31-dec	Vershil
Gemeente Zevenaar intern geplaatst	90	81	-10,0%
Gemeente Zevenaar extern begeleid	57	58	1,8%
Gemeente Zevenaar gedetacheerd	58	58	0,0%

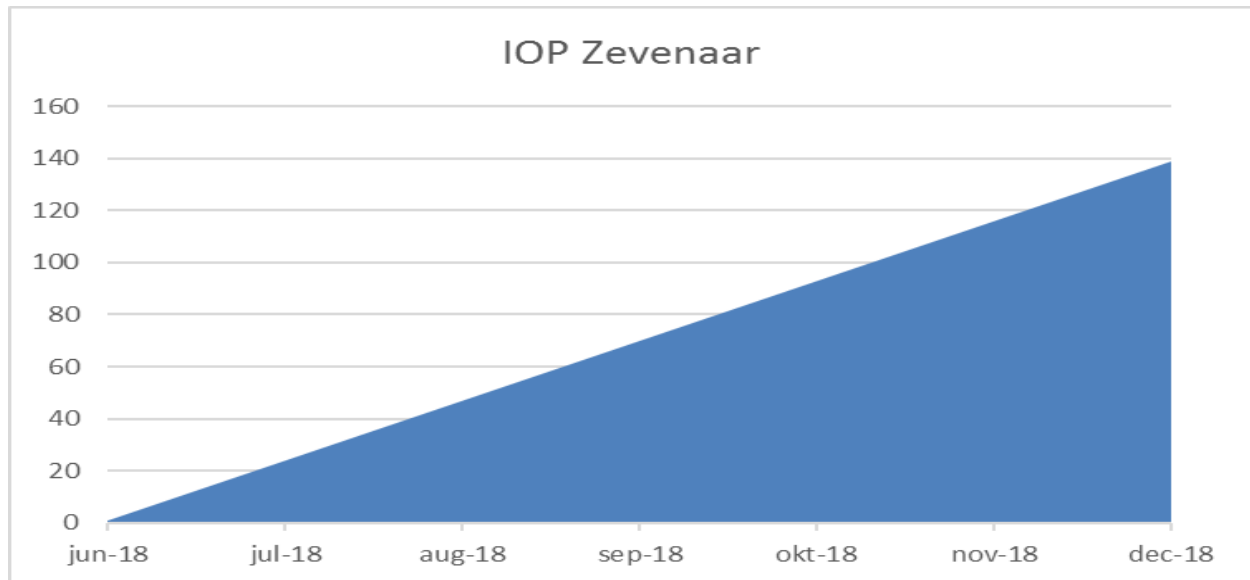
	30-jun	31-dec	Vershil
Midden Gelderland intern geplaatst	1.287	1.231	-4,4%
Midden Gelderland extern begeleid	353	339	-4,0%
Midden Gelderland gedetacheerd	670	652	-2,7%

Het aantal externe plaatsingen ten opzichte van het totaal aantal plaatsingen Midden Gelderland is in de tweede helft van 2018 gestegen van 44,3% naar 44,6%.

Individuele Ontwikkelpannen(aantal IOP's)

	jun-18	dec-18	Vershil
Gemeente Zevenaar	1	139	138
Midden Gelderland	25	1703	1678

Ziekteverzuim (in % FTE)

	jan-jun 2018	jul-dec 2018	Vershil
Gemeente Zevenaar	14,24	12,25	-1,99
Midden Gelderland	15,48	15,71	0,23

Ziekteverzuim SW Midden Gelderland 2017: gemiddeld 16,5%. Landelijk verzuim SW 2018: gemiddeld 15,3%.

“Ik wilde dat ik dat veel eerder had gedaan! Ik wil niet meer terug”

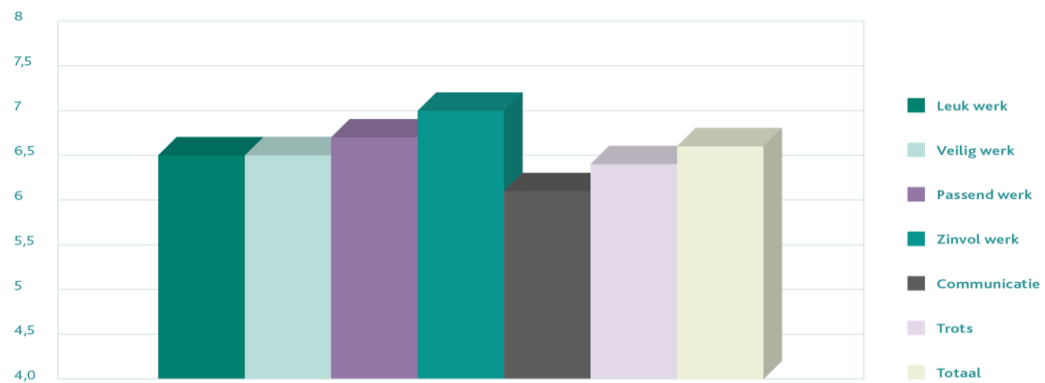
Sinds eind vorig jaar werkt een aantal collega's bij een groot logistiek bedrijf in 's Heerenberg. Op 12 februari gaf dit bedrijf bij Scalabor een presentatie. Ruim 20 geïnteresseerden maakten kennis met het werk en stelden vragen, onder andere aan de ervaringsdeskundigen Ruud en Ben. Ruud werkte 31 jaar 'binnen' en nam vorig jaar de stap naar 'buiten'. “In het begin was ik heel sceptisch. Bij Scalabor heb ik alles gezien. Ik leefde in een beschermd wereldje, lag in een gespreid bedje. Met angst en beven heb ik de stap genomen. En nu zeg ik: ik wilde dat ik het veel eerder had gedaan! Ik kom niet meer terug.” Ben werkt al een tijd in de logistiek. Omdat hij meer wilde, volgde hij de opleiding tot assistent logistiek medewerker. “Ik wilde weer naar buiten en ik wist dat ik dat kon. Ik heb de inzet en motivatie. Natuurlijk vond ik de eerste dag héél erg spannend en zag ik er ook wel een beetje tegenop. Maar ook ik kom niet meer terug. Ik word er geaccepteerd zoals ik ben, ben alle stress kwijt en ga met plezier naar mijn werk.”

Lol in het werk

De mannen doen veel productiewerk, zoals stickers plakken, dozen ompakken en duo-packs maken. Ruud bouwt vooral displays. “Ik heb er echt schik in. Het is een grote familie. De werksfeer is optimaal. Er kan geouwehoerd worden, maar er moet wel gewerkt worden. De werkdruk ligt misschien iets hoger dan bij Scalabor. Maar we zijn de hele dag lekker bezig en de dagen vliegen voorbij.” Geen dag is hetzelfde. Per dag wordt namelijk gepland wie welk werk gaat doen. “Het kan zelfs per uur verschillen wat je doet” geeft Ben aan. “Het is leuk werken, ik heb goede collega's en er is een goede sfeer”. Bij dit bedrijf staat de mens centraal. Pestgedrag wordt niet geaccepteerd. Er werken allemaal verschillende medewerkers: naast medewerkers van Scalabor ook SW-medewerkers van Laborijn en uitzendkrachten, van alles door elkaar. Iedereen heeft dezelfde bedrijfskleding aan en alle 800 medewerkers gaan in hele goede harmonie met elkaar om.

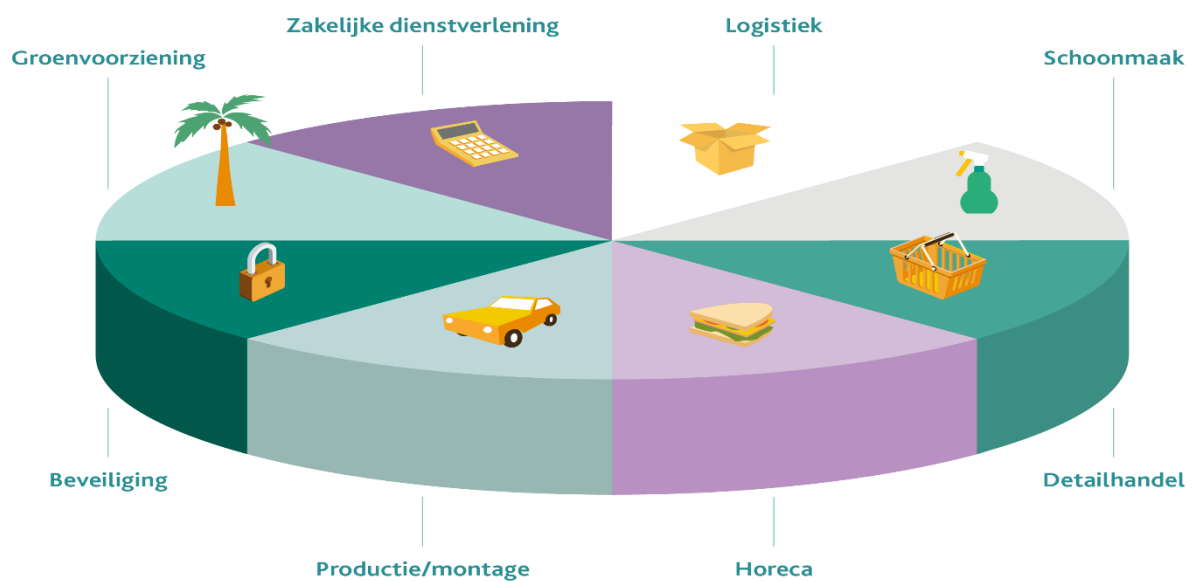
Medewerkers Belevingsonderzoek

Respons van ruim 800 medewerkers Intern geplaatst en Extern begeleid; gemiddeld cijfer: 6,6 op een schaal van 4 tot 8.

Trajecten Participatiewet

Zevenaar	In traject 31-12-18
	0

Afdeling in Beeld – Handverpakken 3 of ‘Het Dorp’

In december verhuisde de afdeling van Het Dorp naar de Driepoortenweg. Officieel heten ze nu Handverpakken 3, maar in de praktijk wordt meestal de naam van de locatie waar ze vandaan komen, Het Dorp, gebruikt. Ruim vijftig jaar na de bouw van Het Dorp, wordt het verbouwd. Daarom werd voor onze afdeling een nieuwe plek gezocht. Aan de Driepoortenweg was er na de verhuizing van het AOC weer ruimte, die opnieuw ingericht is. De omgeving is zo prikkelarm mogelijk en invloeden van buitenaf worden zoveel mogelijk vermeden. De kleine afdeling biedt een veilige en rustige werksfeer. Daarom heeft de afdeling ook een eigen kantine. “We houden veel rekening met iedereen, maar er moet wel gewerkt worden” benadrukt teamleider Paul. “De groep moet heel erg wennen dat dingen anders gaan. Maar ik moet zeggen dat ze de verhuizing écht heel goed hebben opgepakt. Ze maken er samen echt wat van.”

Zoals de officiële naam van de afdeling al zegt, worden er allerlei verpakkingswerkzaamheden uitgevoerd. “Voordeel van de verhuizing is er meer werk is doordat we dichterbij het werk zitten. Ook het ziekteverzuim is afgenomen. Alleen het uitzicht is wat minder mooi...” stelt Paul. Elke afdeling heeft zijn eigen kenmerken. “Typisch voor Het Dorp is dat iedereen mag zijn zoals ie is en dat ze heel lief voor elkaar kunnen zijn. Iedereen ‘heeft iets’ en dat accepteren we van elkaar. De saamhorigheid is groot. Misschien is die nog wel sterker geworden na de verhuizing!” besluit Paul.

Aan het woord: Saskia

Saskia werkt inmiddels al 20 jaar bij de afdeling. “We kennen elkaar goed en gaan goed met elkaar om. Niemand wordt hier gepest en iedereen is gelijk. We hebben allemaal wat, maar blijven leuk met elkaar omgaan. En er wordt natuurlijk ook gewoon gewerkt!” vertelt Saskia. “We hebben het erg naar ons zin gehad bij Het Dorp. We hadden hele goede leidinggevenden, er was veel vrijheid, een kleinere locatie in een mooie bosrijke omgeving.

Colofon

Voor een nadere toelichting op het halfjaarbericht van Scalabor kunt u contact opnemen met

Scalabor BV
Divisie Arbeidsontwikkeling
Dhr. A. Branderhorst, relatiebeheer
Driepoortenweg 35
6827 BP Arnhem
Telefoon: 06-22429235
E-mail: a.branderhorst@scalabor.nl
Website www.scalabor.nl

Arnhem, maart 2019

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen ex artikel 36 RvO

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raad

C. Technische vragen (s.v.p. datum commissie- en/of raadsvergadering vermelden)

Categorie: A / B / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Leerlingenvervoer

Naam en fractie: M. Jansen, PvdA; L. v/d Velden, SP

Inleiding/Aanleiding:

In mei 2018 is het raadsvoorstel inzake harmonisatie van het leerlingenvervoer voor de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden aan de raad voorgelegd en als zodanig aangenomen. Namens de SP is indertijd een amendement ingediend om de kilometergrens om aanspraak te kunnen maken op dit leerlingenvervoer terug te brengen van 6 naar 3 kilometer. De wethouder heeft destijds zowel mondeling als schriftelijk aangegeven dat voor kinderen met een structurele handicap het gestelde afstandscriterium van minimaal 6 km van huis tot school, vervalt. Citaat van wethouder Van Loon uit de commissievergadering Samenleving in mei: 'Bij een structurele handicap krijgen kinderen gewoon vervoer.' Deze toezegging leidde tot intrekking van het amendement.

Echter, een jaar later vernemen wij als SP- en PvdA-fractie dat ouders van kinderen die gebruikmaken danwel gebruik zouden willen maken van leerlingenvervoer, een brief hebben ontvangen waarin staat te lezen dat 'Leerlingenvervoer voor gehandicapte kinderen en voor vervoer naar een bijzondere en een speciale school kan worden toegekend **vanaf een afstand van 6 kilometer** van huis naar school.' NB: het dik gedrukte gedeelte staat ook als zodanig in de brief die ouders/verzorgers ontvangen hebben.

Vraag/Vragen:

1. Is de kilometergrens van 6 kilometer om aanspraak te kunnen maken op leerlingenvervoer wel of niet van toepassing voor kinderen met een (structurele) handicap?
2. Indien het antwoord op vraag 1 'nee' luidt: waarom wordt dit niet als zodanig naar ouders/verzorgers van deze groep kinderen gecommuniceerd?
3. Indien het antwoord op vraag 1 'ja' luidt: waarom heeft de wethouder in mei 2018 expliciet te kennen gegeven in raad en commissie dat het afstandscriterium vervalt voor de groep kinderen met een (structurele) handicap?

